

**PROGRAM ROZVOJE VENKOVA
ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013**

PRAHA, ZÁŘÍ 2012

Zpracováno podle nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dál jen Nařízení o podpoře venkova), nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky, a rozhodnutí Komise č. 2006/144/ES, o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007 - 2013).

Garance a koordinace: MZe

OBSAH

Seznam použitých zkratk.....	7
Definice pojmů.....	10
Úvod.....	11
1 Název programu rozvoje venkova	12
2 Členský stát a správní region	13
3 Analýza situace z hlediska silných a slabých stránek, zvolená strategie pro jejich řešení a vyhodnocení ex-ante	14
3.1 Analýza situace s ohledem na silné a slabé stránky.....	14
Všeobecná socioekonomická charakteristika.....	14
Ekonomická situace v zemědělství, lesním hospodářství a potravinářském průmyslu	16
Celková situace v oblasti životního prostředí	19
Celková hospodářská a společenská situace ve venkovských oblastech	26
Leader.....	27
3.2 Zvolená strategie k dosažení cílů rozvoje venkova využitím silných a eliminací slabých stránek	34
3.3 Vyhodnocení ex-ante	41
3.4 Vliv předcházejících programů a návaznost opatření PRV na opatření z předcházejících programů	42
3.4.1 SAPARD.....	42
3.4.2 OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.....	43
3.4.3 Horizontální plán rozvoje venkova	44
3.4.4 LEADER	47
3.4.5 Návaznost opatření z předcházejících programových období.....	49

4	Odůvodnění zvolených priorit s ohledem na Strategické pokyny Společenství a Národní strategický plán rozvoje venkova	50
4.1	Strategické pokyny Společenství pro rozvoj venkova, Národní strategický plán České republiky na období 2007 - 2013 a jejich reflexe v Programu rozvoje venkova.....	50
4.2	Předpokládané dopady Programu podle hodnocení ex-ante a zvolených priorit	51
4.3	Strategické pokyny Společenství pro rozvoj venkova revidované v souvislosti s ERP/HC a jejich reflexe v Programu rozvoje venkova.....	52
5	Informace o osách a opatřeních navrhaných pro každou osu a jejich popis, včetně konkrétních ověřitelných cílů a ukazatelů, které umožňují měřit pokrok, účinnost a účelnost programu.....	55
5.1	Přehled os, priorit a opatření.....	55
5.2	Popis opatření	58
5.2.1	<i>OSA I - ZLEPŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ.....</i>	<i>58</i>
	<i>Skupina Opatření I.1 – Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací .....</i>	<i>59</i>
I.1.1	<i>Modernizace zemědělských podniků .....</i>	<i>59</i>
I.1.1.1	<i>Modernizace zemědělských podniků .....</i>	<i>59</i>
I.1.1.2	<i>Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v zemědělství .....</i>	<i>61</i>
I.1.1.3	<i>Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití .....</i>	<i>63</i>
I.1.2	<i>Investice do lesů.....</i>	<i>64</i>
I.1.2.1	<i>Lesnická technika .....</i>	<i>65</i>
I.1.2.2	<i>Technické vybavení provozoven .....</i>	<i>66</i>
I.1.2.3	<i>Lesnická infrastruktura .....</i>	<i>67</i>
I.1.3	<i>Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům .....</i>	<i>68</i>
I.1.3.1	<i>Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům.....</i>	<i>69</i>
I.1.3.2	<i>Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství.....</i>	<i>71</i>
I.1.4	<i>Pozemkové úpravy .....</i>	<i>72</i>
	<i>Skupina Opatření I.2 Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU .....</i>	<i>74</i>
I.2.1	<i>Seskupení producentů .....</i>	<i>74</i>
	<i>Skupina Opatření I.3 Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu.....</i>	<i>75</i>
I.3.1	<i>Další odborné vzdělávání a informační činnost .....</i>	<i>75</i>
I.3.2	<i>Zahájení činnosti mladých zemědělců .....</i>	<i>77</i>
I.3.3	<i>Předčasné ukončení zemědělské činnosti.....</i>	<i>79</i>

I.3.4	<i>Využívání poradenských služeb</i>	81
5.2.2	<i>OSA II - ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A KRAJINY</i>	84
	Pro účely výpočtu sazeb plateb pro opatření osy II je v programu použit průměrný kurz roku 2005 29,784 Kč/EUR.	84
II.1.1	<i>Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)</i>	85
II.1.2.	<i>Platby v rámci oblastí NATURA 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)</i>	90
II.1.2.1.	<i>Platby v rámci NATURA 2000 na zemědělské půdě</i>	91
II.1.2.2.	<i>Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES</i>	92
II.1.3.	<i>Agroenvironmentální opatření</i>	93
II.1.3.1.	<i>Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí</i>	95
II.1.3.1.1.	<i>Titul ekologické zemědělství</i>	96
II.1.3.1.2	<i>Titul integrovaná produkce</i>	97
II.1.3.1.2.1	<i>Management integrovaná produkce ovoce</i>	97
II.1.3.1.2.2	<i>Management integrovaná produkce révy vinné</i>	98
II.1.3.1.2.3	<i>Management integrovaná produkce zeleniny</i>	99
II.1.3.2.	<i>Podopatření ošetřování travních porostů</i>	100
II.1.3.2.1.	<i>Louky</i>	101
II.1.3.2.2.	<i>Pastviny</i>	106
II.1.3.3.	<i>Podopatření péče o krajinu</i>	109
II.1.3.3.1.	<i>Titul zatravňování orné půdy</i>	110
II.1.3.3.2.	<i>Titul pěstování meziplodin</i>	111
II.1.3.3.3	<i>Titul biopásky</i>	112
II.2.	<i>Skupina opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy</i>	113
II.2.1.	<i>Zalesňování zemědělské půdy</i>	113
II.2.1.1.	<i>První zalesnění zemědělské půdy</i>	113
II.2.2.	<i>Platby v rámci NATURA 2000 v lesích</i>	117
II.2.2.1.	<i>Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu</i>	117
II.2.3.	<i>Lesnicko-environmentální platby</i>	119
II.2.3.1.	<i>Zlepšování druhové skladby lesních porostů</i>	119
II.2.4.	<i>Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů</i>	122
II.2.4.1	<i>Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření</i>	122
II.2.4.2.	<i>Neproductivní investice v lesích</i>	124

5.2.3	<i>OSA III - KVALITA ŽIVOTA VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH A DIVERZIFIKACE HOSPODÁŘSTVÍ VENKOVA</i>	126
	<i>Skupina opatření III.1 - Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova</i>	127
	<i>III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy</i>	127
	<i>III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje</i>	130
	<i>III.1.3 a) Podpora cestovního ruchu</i>	132
	<i>III.1.3 b) Podpora cestovního ruchu</i>	134
	<i>Skupina opatření III.2 - Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech</i>	136
	<i>III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby</i>	136
	<i>III.2.1.1 a) Obnova a rozvoj vesnic</i>	137
	<i>III.2.1.1 b) Obnova a rozvoj vesnic</i>	138
	<i>III.2.1.2. a) Občanské vybavení a služby</i>	140
	<i>III.2.1.2. b) Občanské vybavení a služby</i>	141
	<i>III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova</i>	142
	<i>Charakteristika opatření</i>	143
	<i>Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů</i>	144
	<i>Opatření III.3 - týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III</i>	146
	<i>III.3.1 Vzdělávání a informace</i>	146
5.2.4	<i>OSA IV - LEADER</i>	151
	<i>IV.1.1. Místní akční skupina</i>	151
	<i>IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie</i>	154
	<i>IV.2.1. Realizace projektů spolupráce</i>	157
5.2.5	<i>V. TECHNICKÁ POMOC</i>	159
	<i>V.1 Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu</i>	159
	<i>V.2 Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov</i>	161
	<i>V.2.1 Struktury potřebné pro provoz Sítě</i>	161
	<i>V.2.2 Akční plán</i>	162
5.2.6	<i>Indikativní tabulka typů operací k naplnění závazků dle čl. 16 a) 3(a) a čl.69 5(a) NR (ES) č.1698/2005</i>	165
	<i>Opatření</i>	166

5.3	Souhrnná tabulka operativních, specifických a celkových cílů a indikátorů jejich výstupů, výsledků a dopadů pro jednotlivá opatření Programu rozvoje venkova (včetně odhadu kvantifikace)	170
5.4	Legislativní rámec Programu	178
5.5.	Popis opatření podléhajících režimu přechodu z nařízení 1257/1999 na 1698/2005.	181
6	Finanční plán	189
6.1	Tabulka uvádějící v souladu s čl. 69 odst. 4 a 5 celkovou podporu z fondu plánovanou na každý rok	189
6.2	Finanční plán podle os (v EUR, za celé období)	189
6.3	Indikativní rozpočet vztažený k operacím dle čl. 16a Nařízení rady (ES) č.1698/2005 v období od 1.1. 2009 do 31.12. 2013	191
7	Indikativní členění financování podle opatření Programu rozvoje venkova z hlediska veřejných a soukromých výdajů (v euro, za celé období).....	192
8	doplňkové vnitrostátní financování	196
9	Prvky potřebné pro hodnocení podle pravidel hospodářské soutěže, případně seznam programů podpory schválených na základě článků 87 - 89 Smlouvy k využívání při provádění programu	197
10	Informace o doplňkovosti programu ve vztahu k opatřením financovaným dalšími nástroji Společné zemědělské politiky, prostřednictvím politiky soudržnosti a nástrojem podpory Společenství pro rybolov	204
10.1	Doplňkovost Programu ve vztahu k opatřením financovaným dalšími nástroji Společné zemědělské politiky.....	204
10.1.1	<i>Vztah jednotné platby na plochu (SAPS) a Programu.....</i>	<i>204</i>
10.1.2	<i>Vztah národních doplňkových plateb (top-up) a Programu .....</i>	<i>204</i>
10.1.3	<i>Vztah společných tržních organizací a Programu .....</i>	<i>205</i>
10.2	Doplňkovost Programu ve vztahu k Politice soudržnosti.....	207
10.3	Doplňkovost Programu ve vztahu k nástroji podpory Společenství pro rybolov	208
11	Prováděcí opatření k programu.....	210
11.1	Prováděcí opatření k programu	210
11.2	Určení orgánů pověřených prováděním Programu	210
11.2.1	<i>Řídící orgán .....</i>	<i>210</i>
11.2.2	<i>Platební agentura.....</i>	<i>210</i>
11.2.4	<i>Certifikační subjekt.....</i>	<i>212</i>
11.2.5	<i>Kontaktní bod AFCOS.....</i>	<i>212</i>
11.3	<i>Sankce a pokuty.....</i>	<i>212</i>
11.4	<i>Nesrovnalosti a boj proti podvodům.....</i>	<i>213</i>

11.5	Finanční toky	213
11.6	Popis systémů monitorování a hodnocení	214
	11.6.1 Obecné zásady	214
	11.6.2 Složení monitorovacího výboru.....	214
	11.6.3 Úkoly monitorovacího výboru.....	214
	11.6.4 Monitorování řídicím orgánem.....	215
	11.6.5 Výroční zprávy o pokroku	215
	11.6.6 Monitorovací systém	216
	11.6.7 Hodnocení Programu.....	216
11.7	Zajištění propagace Programu / Komunikační plán	217
12	Určení partnerů podle článku 6 nařízení Rady a výsledky konzultací s partnery	220
12.1	Určení partnerů	220
12.2	Výsledky konzultací s partnery	222
	12.2.1 Konzultační činnost.....	222
	12.2.2 Agrární komora.....	223
	12.2.3 Specifika jednotlivých krajů.....	223

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
AEO	agroenvironmentální opatření
AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
AZO	agrární zahraniční obchod
BAT	Best Available Techniques (nejlepší dostupné techniky)
b.c.	běžná cena
BPEJ	bonitační půdně-ekologická jednotka
BRC	British Retail Consortium
CZV	ceny zemědělských výrobců
CC	Candidate Countries (kandidátské země)
CF	Cohesion Fund (Fond soudržnosti – FS)
ČHMÚ	Český hydrologický a meteorologický ústav
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNR	Česká národní rada
ČSN	česká státní norma
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	daň z přidané hodnoty
DKM	digitální katastrální mapa
ECCP	Evropský program ke změně klimatu (European Climate Change Programme)
ECEAT	Evropské centrum pro eko agroturistiku (European Centre for Eco Agro Tourism)
EFF	Evropský rybářský fond (European Fisheries Fund)
EFRR	Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund ERDF)
EHK OSN	Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší překračujícím hranice států
CLRTAP	
EK	Evropská komise
EN	Evropská norma
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond (European Social Fund)
EU nebo	Evropská unie po roce 1994 (připojeno Rakousko, Finsko, Švédsko)
EU 15	
EU 12	Evropská unie do roku 1994 (Belgie, Dánsko, Německo, Španělsko, Francie, Velká Británie, Řecko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko)
EUR	euro = společná měna Evropské měnové unie (platnost od 1. 1. 1999)
EUROSTAT	Evropské statistické centrum
EVJ	evidenční velikostní jednotka
EZ	ekologické zemědělství
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development - EAFRD)
EZGF	Evropský zemědělský garanční fond (European Agricultural Guarantee Fund EAGF)
EZOZF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund – EAGGF)
FADN	Farm Accountancy Data Network (Sít' testovacích podniků)
FKNM	Fyzická kontrola na místě
FNVA/AWU	Farm net added value/annual working unit
FO	fyzické osoby
FSÚ	Federální statistický úřad
GA ČR	Grantová agentura České republiky
GMO	geneticky modifikované organismy
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Points system (systém HACCP - analýza rizik a kritické kontrolní body)
HDE	Hlavní svaz německého obchodu
HDP	hrubý domácí produkt
HPH	hrubá přidaná hodnota
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova (Horizontal Rural Development Plan)
HZP	hrubá zemědělská produkce
CHKO	chráněná krajinná oblast
IACS	Integrovaný administrativní a kontrolní systém
IFS	International Food Standard

IPPC	Integrated Pollution Prevention and Kontrol (Integrovaná prevence a omezování znečištění)
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci
KBTPM	krávy bez tržní produkce mléka
KEZ	Kontrola ekologického zemědělství
KNM	Kontrola na místě
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
KP	kulturní památka
LEADER	Liason entre les actions de développement économique rural (Vazby mezi akcemi hospodářského rozvoje venkova) - název iniciativy EU 1991-2006 a osy IV
LFA	Less Favoured Areas (méně příznivé oblasti)
LPIS	Land Parcel Information System (registr půdních bloků)
LV	list vlastnictví
MAS	místní akční skupina (Local Action Group – LAG)
MEŘO	metylester řepkového oleje
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
mikroregion	území sdružených obcí
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MW	Megawatt
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství České republiky
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NH	národní hospodářství
NKP	národní kulturní památka
NP	národní park
NPP	národní přírodní památky
NPR	národní přírodní rezervace
NSP	Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013
NUTS	Nomenclature des unités territoriales statistiques (územní statistické jednotky)
NV	Nařízení vlády
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
OLH	odborný lesní hospodář
OOP	orgán ochrany přírody
OP	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
o. p.	orná půda
OV	odpadní vody
OZE	obnovitelné zdroje energie
PEFC	Programme for the Endorsement of Forest Certification (Program ke schvalování certifikace lesů)
PF ČR	Pozemkový fond České republiky
PGRLF	Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond
PO	právnícké osoby
POR	prostředky na ochranu rostlin
POV	Program obnovy venkova
PP	přírodní památky
PP s.p.	Podniky Povodí státní podnik
PR	přírodní rezervace
PRVKÚK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesů
RASFF	Rapid Alert System for Food and Feed (Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva)
RRD	rychle rostoucí dřeviny
RV	rostlinná výroba
s.r.o	společnost s ručením omezeným
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova)
SAPS	single area payments scheme (jednotná platba na plochu)
SHR	soukromě hospodařící rolník

SLDB	sčítání lidí bytů a domů
SRS	Státní rostlinolékařská správa
SWOT	SWOT Analysis – Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby (analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond – akreditovaná platební agentura
SZP	Společná zemědělská politika (Common Agricultural Policy – CAP)
SZÚ	souhrnný zemědělský účet
TTP	trvalé travní porosty
TUR	trvale udržitelný rozvoj
ÚHÚL	Ústav hospodářské úpravy lesů
ÚZPI	Ústav zemědělských a potravinářských informací
DJ	Dobytčí jednotka
VPZ	vesnická památková zóna
VPR	vesnická památková rezervace
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půd
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka
VÚZE	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
WFD	Water Framework Directive 2000/60/EC (Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES)
ZA – PÚ	zemědělská agentura – pozemkový úřad
z.p.	zemědělská půda
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZO ČR	zahraniční obchod České republiky
ZOD	zranitelné oblasti dusíkem
ZPF	zemědělský půdní fond
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa
ŽV	živočišná výroba

DEFINICE POJMŮ

- „**Cíl Konvergence**“: cíl akce pro nejméně vyvinuté členské státy a regiony v souladu s právními předpisy Společenství upravujícími Evropský fond pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“), Evropský sociální fond (dále jen „ESF“) a Fond soudržnosti na období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013;
- „**opatření**“: soubor operací přispívajících k provádění osy, jak je uvedeno v článku 4 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005;
- „**operace**“: projekt, smlouva či ujednání nebo jiná akce vybraná podle kritérií stanovených pro dotyčný program pro rozvoj venkova a prováděná jedním nebo více příjemci, umožňující dosažení cílů stanovených v článku 4 nařízení Rady (dle článku 2 nařízení Rady (ES)1698/2005);
- „**osa**“: ucelená skupina opatření se specifickými cíli vyplývajícími přímo z jejich provádění a přispívajícími k plnění jednoho nebo více cílů stanovených v článku 4 nařízení Rady (dle článku 2 nařízení Rady (ES)1698/2005);
- „**programování**“: proces organizace, přijímání rozhodnutí a financování v několika fázích určený k víceletému provádění společné akce Společenství a členských států k dosažení prioritních cílů EZFRV;
- „**příjemce**“: hospodářský subjekt, orgán nebo podnik, veřejný nebo soukromý, odpovědný za provádění operací nebo přijímající podporu;
- „**region**“: územní jednotka odpovídající úrovni 1 nebo 2 klasifikace územních statistických jednotek (úroveň NUTS 1 a 2) ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS)‘;
- „**společný rámec pro monitorování a hodnocení**“: společný přístup vypracovaný Komisí a členskými státy vymezující omezený počet společných ukazatelů, které se týkají výchozí situace a finančního provádění, výstupů, výsledků a dopadů programů;
- „**strategie místního rozvoje**“: ucelený soubor operací, které slouží pro plnění místních cílů a potřeb prováděných v rámci partnerství na náležité úrovni;
- „**veřejný výdaj**“: jakýkoli příspěvek z veřejných zdrojů na financování operací pocházející z rozpočtu veřejnoprávních subjektů nebo sdružení jednoho nebo více regionálních nebo místních orgánů nebo veřejnoprávních subjektů ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby² je považován za příspěvek z veřejných zdrojů.

---

¹ Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1.

² Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

ÚVOD

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.

Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj.

Göteborgská konference se promítá v Programu při zavádění opatření k trvale udržitelným systémům zemědělského hospodaření a podporou opatření, která vytváří trvale udržitelná pracovní místa.

Existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR přispěje k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožní vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit soudržnost obyvatel na venkově.

Program, který bude schválen vládou ČR, se vztahuje na území České republiky a bude určovat politiku rozvoje venkova ČR v období 2007 - 2013.

1 NÁZEV PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 - 2013

2 ČLENSKÝ STÁT A SPRÁVNÍ REGION ČESKÁ REPUBLIKA

Regionem konvergence je celé území ČR mimo hlavního města Prahy.

3 ANALÝZA SITUACE Z HLEDISKA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK, ZVOLENÁ STRATEGIE PRO JEJICH ŘEŠENÍ A VYHODNOCENÍ EX-ANTE

3.1 Analýza situace s ohledem na silné a slabé stránky

Všeobecná socioekonomická charakteristika

Česká republika je středoevropským státem o celkové rozloze 78 860 km² a s 10,2 mil. obyvateli. Na východě a severovýchodě sousedí se Slovenskou a Polskou republikou, na jihu s Rakouskem a nejdelší hranici má na severozápadě až jihozápadě se Spolkovou republikou Německo. Z celkové plochy území leží jen 39 % v nadmořské výšce pod 400 m n. m. V evropských poměrech má charakter horské až podhorské oblasti.

Poloha České republiky v Evropě

Viz mapová příloha, mapa č. 1

Podnebí ČR se vyznačuje vzájemnou interakcí oceánských a kontinentálních vlivů. Je charakterizováno převládajícím západním prouděním a intenzivní cyklonální činností, která způsobuje časté střídání počasí a poměrně hojné srážky. Značný vliv na klima ČR má rovněž reliéf krajiny.

Na základě přibližně shodných klimatických podmínek pro růst a vývoj zemědělských plodin bylo území republiky rozděleno do tzv. klimatických regionů. Jejich rozložení na území ČR je uvedeno na následujícím obrázku.

Klimatické regiony na území ČR

Viz mapová příloha, mapa č. 2

Administrativně se Česká republika člení na 14 samosprávných krajů (na úrovni NUTS 3). Populačním a velikostním kritériím pro vymezení regionů soudržnosti odpovídá 8 regionů úrovně NUTS 2.

Regiony soudržnosti NUTS 2 v rozdělení na okresy NUTS 4

Viz mapová příloha, mapa č. 3

Pro klasifikaci venkovských regionů používá Evropská unie metodiku OECD, založenou na kritériu přepočtené hustoty obyvatel. Podle této metodiky se regiony NUTS 3 člení na tři typy:

převážně venkovské regiony – více než 50 % obyvatel žije ve venkovských obcích (pro tento účel definované jako obce s méně než 150 obyvateli na 1 km²),

významně venkovské regiony – ve venkovských obcích žije 15 až 50 % obyvatel,

převážně městské regiony – ve venkovských obcích žije méně než 15 % obyvatel.

Vymezení venkovských regionů jako krajů (jednotek NUTS 3) podle metodiky OECD

Viz mapová příloha, mapa č. 4

Významně a převážně venkovské regiony v ČR představují 9 050 006 obyvatel, tj. 88,6 % obyvatel ČR a 78 370 km², tj. 99,4 % území ČR.

Statistickou hranicí, běžně používanou v ČR pro vymezení venkovských obcí, je 2 000 obyvatel. Obce s nižším počtem obyvatel než 2 000 jsou v našich podmínkách považovány za venkovské. Existují však i typické vesnice, které mají obyvatel více a podle tohoto kritéria se mezi venkovské obce nezařazují, ačkoliv městy ještě nejsou (nejvíce na jižní Moravě a na Ostravsku). K 1.1.2005 existuje 166 „neměstských“ obcí s 2 000 a více obyvateli, v tom 2 „neměstské“ obce s více než 5 000 obyvateli.

Obcí, které vymezujeme jako venkovské, je tedy 5 612, a to je 89,82 % ze všech obcí. Tyto obce spravují území, které tvoří 73,6 % plochy státu. Žije v nich však pouze čtvrtina (26,3 %) obyvatel, což je 2 690 tis. osob k 1. 1. 2005.

Venkovské prostory v ČR je třeba rozlišit na příměstské, mezilehlé a odlehlé. V současné době jednoznačně přijaté vymezení těchto typů neexistuje. Souvisí to zejména s tím, že pro jejich identifikaci musíme použít nižší územní jednotku, nežli jsou kraje (14 jednotek NUTS 3) nebo okresy (celkem 77 jednotek na úrovni NUTS 4) nebo i správní obvody obcí s rozšířenou působností (206 jednotek) nebo obcí s pověřeným obecním úřadem (388 jednotek, Pramen: číselník obcí s pověřeným obecním úřadem k 1.1.2005, ČSÚ). Jednotlivé obce (6 248 jednotek) jsou naproti tomu příliš různorodé, takže nevhodnější podrobnostní úrovní jsou malé subregionální jednotky (cca 1 000 – 1 300 obyvatel), které představují v zásadě obec se základní vybaveností (škola, pošta, zdravotní středisko) a její nejbližší spádové území. Pomocí takto definovaných jednotek lze pak vymezit souvislejší území tří typů. Za příměstský venkov lze považovat venkovské obce v rámci městských aglomerací, resp. úzce vymezených urbanizovaných území (s více než 50 000 obyvateli), odlehlý venkov zahrnuje zejména tzv. periferní území, tj. území s nepříznivými sociálně – ekonomickými charakteristikami obyvatelstva a osídlení. Mezilehlý prostor pak zahrnuje zbývající území ČR.

Městské aglomerace a periferní území byly vymezeny v minulosti, v současné době probíhají práce na jejich aktualizaci. Mapa uvádí první pracovní podobu těchto vymezení, bude však ještě významně upravována.

Typologie prostorů pro klasifikaci venkovských obcí

Viz mapová příloha, mapa č. 5

Zatímco v příměstských prostorech probíhá přirozený proces přesunu bydlení a ekonomických činností z měst do okolních venkovských obcí, na který by mělo navázat dovybavení těchto obcí infrastrukturou, v mezilehlých a odlehlých oblastech je nutné použít celou strukturu nástrojů pro zvýšení diverzifikace činností i zlepšení kvality života, atraktivity pro trvalé bydlení a podnikání.

Porovnáme-li věkovou strukturu žen a mužů, je vidět větší rozdíl pouze u kategorie nejstarší věkové skupiny (65+ let), kde je ve venkovských regionech zastoupeno 16,5 % žen oproti 11 % mužů z celkového počtu žen/mužů ve venkovských regionech, ve střední věkové skupině je zastoupeno 68,9 % žen a 72,9 % mužů, v nejmladší věkové skupině pak 14,5 % žen a 16 % mužů.

Venkovské obce se vyznačují nižším podílem obyvatelstva v produktivním věku. Nejnižší podíl obyvatelstva v produktivním věku (66,5 %) je v nejmenších obcích (do 100 obyvatel)

a zvyšuje se v závislosti na velikostní kategorii venkovských obcí³. Vylidňování venkova se zastavilo, nicméně to je způsobeno masivní výstavbou rodinných domů v okolí velkých měst a vznikem husté satelitní venkovské zástavby v těchto oblastech.

Celkový přírůstek (úbytek) počtu obyvatel 1991 - 2004

Viz mapová příloha, mapa č. 6

V mezilehlých oblastech však k vysídlování venkova dochází stále, přičemž mezi hlavní příčiny patří absence služeb, špatná dostupnost zdravotní péče a školních zařízení, nízká úroveň dopravní obslužnosti a vybavenosti obcí základní technickou infrastrukturou. Tento problém se týká častěji nejmenších obcí (do 200 až 500 obyvatel). Venkov je rovněž ohrožován migrací mladých lidí do měst.

Hrubá přidaná hodnota ve venkovských regionech (dle klasifikace OECD) tvořila v roce 2004 76,8 % z celkové HPH vytvořené v ČR. Ve venkovských regionech bylo zaměstnáno 87,2 % z celkového počtu zaměstnaných v ČR.

Ve venkovských obcích bylo podle SLDB přes 1,3 milionu ekonomicky aktivních osob (podle údajů ČSÚ ve venkovských regionech působilo v roce 2004 cca 600 000 OSVČ). Ve srovnání s městy je však na venkově nižší míra ekonomické aktivity – aktivních je méně než polovina obyvatel (49,35 %), zatímco ve městech to je 52,06 %. Nezaměstnanost je na venkově vyšší a postihuje více ženy. Jsou velké rozdíly mezi jednotlivými venkovskými regiony. Nejvyšší míra nezaměstnanosti je v Moravskoslezském kraji (ženy 17,8 %, muži 11,9 %), Ústeckém kraji (ženy 15,1 % muži 13,9 %) a dále Karlovarském kraji (ženy 10 %, muži 8,6 %).

Míra nezaměstnanosti v % duben 2005

Viz mapová příloha, mapa č. 7

Podíl sektorů na zaměstnanosti v EU 25

Viz mapová příloha, mapa č. 8

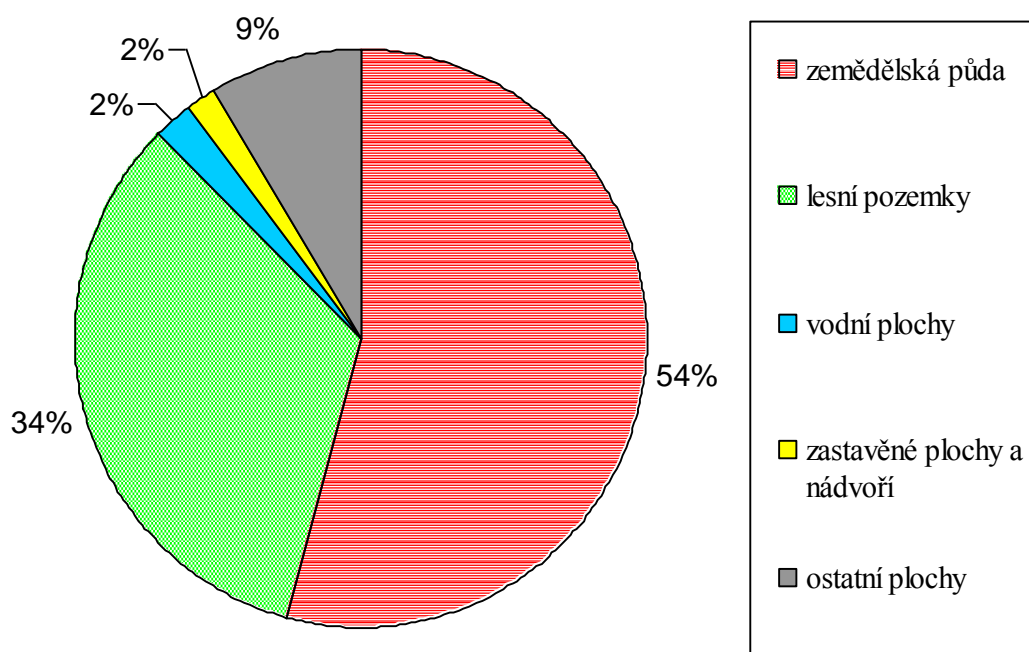
Zaměstnanost obyvatel českého venkova ve službách je o 26 % nižší než v městských oblastech. Zároveň v uvedeném ukazateli zaostává o 10 % oproti průměru EU 25. Za předpokladu analogického vývoje zaměstnanosti existuje potenciál k jejímu zvýšení zejména v odvětvích služeb, kde se přesouvá zaměstnanost i ze sekundárního sektoru.

Ekonomická situace v zemědělství, lesním hospodářství a potravinářském průmyslu

Česká republika má 4 264 tis. ha zemědělské půdy (3 515 tis. ha dle evidence registru půdních bloků (LPIS), září 2005), zaujímající přibližně polovinu (54 %) celkové rozlohy státu. Na jednoho obyvatele připadá 0,42 ha zemědělské půdy, z toho 0,30 ha půdy orné, což je přibližně evropský průměr. Více než třetinu půdního fondu ČR tvoří lesní pozemky.

³ Malý lexikon obcí České republiky 2004, ČSÚ 2004.

Struktura půdního fondu

(Zdroj : Statistická ročenka půdního fondu, ČÚZK Praha 2006 – údaje k 31.12.2005)

Od roku 1995 ubylo 15 tis. ha zemědělské půdy, oproti tomu výměra lesní půdy vzrostla o 16 tis. ha.

Výměra orné půdy v posledních deseti letech trvale klesá, naopak o 71 tis. ha se zvýšila výměra pozemků, evidovaných v katastru nemovitostí, jako trvalé travní porosty. Polovina zemědělského půdního fondu se nachází v méně příznivých oblastech (LFA). Většina zemědělské půdy je ve vlastnictví fyzických a právnických osob. Ve vlastnictví státu je 599,7 tis. ha zemědělské půdy (k 31. 12. 2004), kterou pronajímá Pozemkový fond ČR. Velká roztržitost vlastnictví půdy a velký podíl najaté půdy (90 %) od velkého počtu pronajimatelů je určitou překážkou omezující rozvoj podnikání na zemědělské půdě. Základní podmínkou pro uspořádání vlastnických vztahů k půdě je řešení pozemkových úprav. Podrobnější analýza potřeb je uvedena v NSP.

Počet pracovních sil v zemědělství poklesl v roce 2004 přibližně na 141 tis.⁴, což představuje meziroční úbytek 4,7 % zemědělských pracovníků. Podíl pracovníků v zemědělství ve struktuře zaměstnanosti národního hospodářství⁵ se snížil na 3,8 %. Podpora zakládání nových a rozvoje existujících nezemědělských podniků nejmenší velikosti – mikropodniků⁶ včetně nových živností v oblasti výroby, zpracování a služeb bez omezení sektorů, zejména v oblasti řemesel a služeb pro hospodářství a obyvatelstvo napomůže zejména naplňování cílů Lisabonské strategie. Sociální struktura a sociální kapitál venkova současně se strukturou

⁴ Průměrný evidenční počet pracovníků v podnicích zemědělské prvovýroby bez souvisejících služeb a myslivosti, předběžný údaj VÚZE.

⁵ Pramen: Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR za 1. - 4. čtvrtletí 2003, 2004, ČSÚ 2004, 2005.

⁶ Doporučení Komise č. 2003/361/ES, o definici mikropodniků, malých a středních podniků. Mikropodnik: definován jako podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. Euro

zástavby vesnic vytváří přitom významný potenciál pro diverzifikaci činností (volné pracovní síly, nevyužité budovy, zkušenosti z přidružené výroby).

Zemědělství nadále výrazně zaostává v úrovni průměrných mezd - v roce 2004 v porovnání s průměrnou nominální mzdou v národním hospodářství o 28 procentních bodů. Úroveň reálné mzdy v tomto odvětví zůstává dosud o zhruba 10 procentních bodů pod úrovní dosaženou v roce 1989.

Podíl zemědělství a lesnictví (zemědělství a lesnictví tvoří společné odvětví v rámci OKEČ) na hrubé přidané hodnotě v národním hospodářství se za uplynulých 10 let významně snížil a přibližuje se průměru EU 15 (v roce 1995 činil podíl na HPH 4,6 %, v roce 2003 3,1 %).

Velikostní struktura podniků se výrazně liší od struktury podniků v EU 25. Podniky s více než 50 ha zemědělské půdy zaujímají 92,2 % z celkové výměry obhospodařované zemědělské půdy. Průměrná rozloha plochy obhospodařované zemědělským podnikem byla v roce 2004 71 ha.

Hospodářské výsledky zemědělství se vyznačují relativní stabilitou (viz tabulka 2.3.3. v přílohách NSP). Snižuje se míra zadluženosti. Roste zájem o zemědělské úvěry a rozšíření úvěrových možností pro zemědělce.

Produktivita práce v zemědělství v zemích EU 25

Viz mapová příloha, mapa č. 9

Z porovnání produktivity práce v rámci EU vyplývá velký rozdíl mezi starými a novými státy i značně nízká úroveň v České republice, třebaže je mezi novými členskými státy nejvyšší. Podobná situace je v potravinářském průmyslu, který rovněž vyžaduje zvýšení produktivity práce.

Technicko - materiální zabezpečení zemědělské výroby zaostává, zejména u techniky a technologií pro plnění nastavených norem především ve spojitosti se zajištěním pohody zvířat, eliminace negativních dopadů zemědělské výroby na přírodu a vytvoření atraktivnějšího prostředí pro život na venkově. Podrobnější analýza stavu techniky je uvedena v kapitole 2.3.6. příloh NSP.

Vzdělanostní úroveň pracovníků v zemědělství, i přes její pozvolné zlepšování, je stále výrazně nižší než v ostatních odvětvích národního hospodářství. Pomalé tempo obnovy zemědělské techniky je v kombinaci s nízkou produktivitou práce a nízkou vzdělanostní úrovní pracovníků v zemědělství patrně nejvýznamnější bariérou konkurenceschopnosti českého zemědělství.

Pokud jde o poradenství v zemědělství, poradenské služby poskytují privátní poradci, kteří jsou vedeni v registru poradců Ministerstva zemědělství. Ministerstvo zemědělství delegovalo část svých pravomocí při zajišťování chodu poradenského systému na Ústav zemědělských a potravinářských činností, který zodpovídá za přípravu, zpracování a zavádění metodik poradenské práce a za přípravu a akreditace poradců. Rozsah a obsah poradenských služeb vychází z NR 73/2009 a 1698/2005 a na stanovení specifických podmínek jejich implementace se podílí Národní rada poradenství pro zemědělství a venkovský prostor, složená ze zástupců odborných útvarů Ministerstva zemědělství, nevládních organizací, výzkumných ústavů a škol. Jednotlivé prvky zemědělského poradenského systému, jejich úloha a postavení jsou stanoveny Koncepcí zemědělského poradenství MZe na roky 2004 - 2010, č.j. 2160/2004-3020 z 5.2.2004. V koncepci je také zakotveno šíření informací o zemědělském poradenském systému, používaných standardech a metodikách prostřednictvím Krajských informačních středisek.

Vstupem ČR do EU pokračuje trend spotřebitelské poptávky po sortimentu potravinářských výrobků s vyšší přidanou hodnotou a kvalitou ve vyšších cenových relacích. Proto je

důležitým faktorem zvyšování kvality v této oblasti, podpora výzkumu, inovací a nových technologií, získávání značek kvality, zajištění právní ochrany výrobků, certifikace biopotravin, propagace výrobků a systematické vzdělávání pracovníků všech úrovní.

V agrárním exportu se dlouhodobě uplatňují především komodity mléko, živá zvířata, obilí a cukr, jejichž vývoz však není pro ČR perspektivní z důvodu nízkého stupně finalizace těchto komodit a „nárazovitosti“ jejich vývozu. Kromě těchto komodit mají na českém agrárním vývozu významný podíl pivo, slad, chmel, cukrovinky, mléčné výrobky, vejce a med, pekařské výrobky a potravinářské přípravky.

V dřevozpracujícím průmyslu docházelo po řadu let k poklesu poptávky po surovém dříví a tím i jeho cen. V roce 2005 došlo v důsledku řady investic do nových dřevozpracujících provozů k obratu v tomto nepříznivém trendu, který se projevil zvýšenou poptávkou zejména po jehličnaté kulatině a vláknině a zvýšením tržeb za dříví. Dochází ke zvýšení dynamiky růstu nejen u produkčních ukazatelů, ale rovněž u produktivity práce. Vlastní lesní hospodářství se svým podílem 0,6 % na HDP představuje základ pro tvorbu 5 – 6 % HDP v navazujících oborech.

Celková situace v oblasti životního prostředí

Zemědělské hospodaření v České republice je jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících biodiverzitu. Zemědělsky obhospodařované ekosystémy obsahují významné prvky biologické rozmanitosti důležité pro zajištění produkce potravy, fungování ekosystémů a bezpečný život. Udržitelné využívání je předpokladem pro zachování biodiverzity zemědělských ekosystémů.

Se značným přispěním nevhodných technologických postupů přetrvává v České republice vysoký podíl půd ohrožených degradací. Degradací půdy se ze zemědělského hlediska rozumí ztráta produkční schopnosti. Z hlediska ekologického, environmentálního, je degradace půdy uvažována jako ztráta schopnosti plnit přírodní funkce. Z obou hledisek je pak nejvýraznější ztrátou všech funkcí její zástavba, tj. trvalé zničení. Obecné příčiny degradace půd, vyvolané člověkem, vyplývají především z jejího necitlivého užití a nevhodných způsobů hospodaření. V běžných podmínkách České republiky lze vybrat šest základních typů degradace, ohrožujících zemědělsky nebo i lesnický využívané půdy. Jsou to eroze vodní a větrná, debazifikace a acidifikace, degradace fyzikální (degradace půdní struktury, kompakce), degradace znečištěním a kontaminací, úbytky organické hmoty (humusu) a degradace biologická. Problémem je, že se velmi často jednotlivé způsoby degradace kombinují a probíhají současně.

Zdaleka nejvážnější je degradace vodní erozí. Vodní erozí je v ČR potenciálně ohrožena více než polovina zemědělských půd. Rozsah skutečné (aktuální) vodní eroze se nedá přesně určit, podle odborníků z VÚMOP Praha se odhaduje, že je poškozeno přibližně 1,4 mil. ha zemědělské půdy. Erozní škody jsou způsobeny zejména přívalovými dešti, které podle posledních průzkumů vykazují slabě stoupající trend a mírný posun do podzimních měsíců při zachování stejného ročního úhrnu srážek, i když zatím nelze konstatovat, že se jedná o trend trvalý.

Větrnou erozí je v ČR potenciálně ohroženo přibližně 7,5 % zemědělské půdy. Značné škody působí každoročně zejména v sušších a teplejších klimatických oblastech na lehčích půdách (Polabí a jižní Morava). Ohroženy jsou rovněž těžké jílovité půdy, u kterých zejména po zimním přemrznutí dojde k rozpadu jejich struktury a při jarních výsušných větrech, kdy je zpravidla půda minimálně chráněna vegetací, dochází k jejímu snadnému přemístování.

Debazifikace a acidifikace není zatím zásadním problémem, i když, vzhledem k omezení vápnění půd, k ní dochází. Úbytky humusu, biologická degradace a zranitelnost půd ztužením

(kompakcí) jdou většinou na vrub nevhodného hospodaření (nedodržování osevních postupů, užití těžké mechanizace). Tyto typy degradací postupují sice velmi zvolna, ale stav zemědělských půd v ČR trvale zhoršují.

Území České republiky se vyznačuje velkou diverzitou krajiny i vysokou diverzitou stanovišť. K jejímu zvýšení v minulosti značně přispělo i samotné zemědělství. V posledních padesáti letech však díky změně technologií bylo zemědělství naopak hlavní příčinou snížení diverzity venkovské krajiny. K největšímu poklesu druhové rozmanitosti došlo v typických agrárně-produkčních oblastech se silně narušenou strukturou krajiny a s velkou spotřebou agrochemikálií. Došlo ke zcelování pozemků do velkých půdních bloků (průměrná plocha pozemků se zvýšila z 0,23 ha v roce 1948 na přibližně 20 ha v současnosti), které často nerespektovalo reliéf terénu. Tato opatření mají dodnes za následek značně narušené odtokové poměry, znečištění vod a degradaci půdy. Těmito kroky byl postupně nastartován proces ztráty přirozené úrodnosti půdy, výrazné snížení schopnosti retence vody v krajině, snížení biologické rozmanitosti, snížení početnosti druhů vázaných na zemědělskou krajinu a úbytek ekostabilizačních krajinných prvků.

V dnešní zemědělské krajině se negativně projevuje zejména malý počet stanovišť pro planě rostoucí druhy rostlin a úkrytů, resp. potravních základů pro volně žijící živočichy. Charakteristickým příkladem je úbytek druhů závislých na drobných plochách rozptýlené zeleně, polních okrajích a celkově nižší intenzitě hospodaření (např. koroptev a zajíc polní). Za hlavní příčiny klesajícího počtu druhů zemědělské krajiny lze označit zejména nedostatek potravy v sezóně i během zimování, nedostatek úkrytů a způsoby hospodaření, které vedou k fyzické destrukci snůšek nebo mladých jedinců u ptáků a dále ztráta těch druhů které jsou vázány na stanoviště nezatížená chemickými polutanty.

Unifikované velkoplošné hospodaření se podepsalo na značném ohrožení řady biotopů na travních porostech. Je odhadováno, že z celkové rozlohy travních porostů v ČR je cca 40 000 ha zachovalých druhově bohatých luk a pastvin (většina ve stávajících chráněných územích) a dalších přibližně 300 000 ha jich vykazuje znaky určité degradace (značná část ve stávajících chráněných územích nebo vznikající síti Natura 2000). Dle údajů Ministerstva životního prostředí činí rozloha zemědělského půdního fondu na území Natura 2000 25,6 % z celkové plochy území soustavy Natura 2000. Soustava Natura 2000 zaujímá 13,5 % rozlohy České republiky. Zbytek travních porostů je představován zcela přeměněnými intenzivně obhospodařovanými trávníky s chudým druhovým složením. Nejčastější příčinou degradace travních společenstev je celková eutrofizace lokalit z důvodů zvýšeného hnojení. Další příčinou je opakované kosení travních porostů v přibližně stejném časovém a vegetačním období, kterým dochází k neustálému ochuzování lučních společenstev o některé druhy bylin s pozdějším termínem kvetení. Vzhledem k silné vazbě entomofauny na fytoocenózy pak degradující trendy probíhají i v této složce ekosystému. Biodiverzita luk tak postupně klesá, ve společenstvech postupně začínají převažovat druhy snášejší intenzivní a uniformní způsob hospodaření.

Specifická část biotopů byla poškozena opačným trendem – ústupem pravidelného obhospodařování, zejména pak ústupem od pastvy nebo kosení. Taková travinná společenstva následně podléhají zarůstání náletem dřevin, šíření invazních druhů, popř. jsou zalesněna, čímž dotčené biotopy zanikají. Jedná se o cenné biotopy podmáčených luk, stepí a těžko přístupných horských a podhorských druhově pestrých travních porostů. Všechny uvedené ekosystémy se v případě extenzivního obhospodařování vyznačují velmi vysokou biodiverzitou.

Přes uvedené silně negativní trendy došlo v posledním desetiletí k částečnému snížení intenzity narušování přírodních zdrojů. Výrazný pokles spotřeby hnojiv a prostředků na

ochranu rostlin znamenal menší tlak na životní prostředí, který se částečně odrazil v mírném zvýšení početnosti některých druhů savců a ptáků. Odvrácenou stranou této tendence je pokles konkurenceschopnosti řady zemědělců, zejména v produkčně nepříznivých oblastech. Z tohoto důvodu je dnes téměř 7 % zemědělské půdy ohroženo opuštěním a s tím souvisejícími procesy degradace druhově pestrých částí zemědělského ekosystému. Také z tohoto důvodu ČR poskytuje podpory za přírodní a jiná znevýhodnění, přičemž platby jsou zaměřeny právě na zajištění odpovídající úrovně příjmů, vedoucí ke stabilizaci venkovského obyvatelstva tak, aby nedocházelo k opuštění půdy v důsledku nevýhodnosti hospodaření v těchto oblastech.

Šetrné hospodaření v oblastech s vysokou přírodní hodnotou (HNV) bylo podporováno v letech 2004 – 2006 v rámci HRDP v opatření Méně příznivé oblasti a oblastí s environmentálními omezeními a v Agroenvironmentálních opatřeních. Podpora zaměřená právě na HNV pokračuje kontinuálně i v rámci tohoto programu. Zejména v Agroenvironmentálních opatřeních došlo ke změně konceptu podopatření Ošetřování travních porostů, kde jsou upraveny podmínky na hospodaření podle specifických požadavků jednotlivých biotopů v rámci oblastí s vysokou přírodní hodnotou.

Zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000

Viz mapová příloha, mapa č. 10

Životní prostředí českého venkova se dle OECD vyznačuje těmito klíčovými fakty a trendy: podíl čištění odpadních vod bez ohledu na stupeň čištění je oproti většině zemí EU 15 vyšší, ale účinnost čištění je vesměs nižší; klesá stupeň zornění zemědělské půdy; příznivý trend snižování podílu zemědělské půdy ve prospěch lesní půdy je velice pozvolný; spotřeba hnojiv a pesticidů se v 90. letech výrazně snížila a v současné době je nižší než v zemích EU 15; intenzita chovu v živočišné výrobě (DJ/km²) u všech druhů dobytka výrazně poklesla pod úroveň EU 15; podíl chráněných území z celkové rozlohy ČR se v souvislosti se vstupem do EU od roku 2004 zvýšil; setrvale nepříznivý je stav ohrožení některých volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Méně příznivé oblasti (LFA) zaujímají 50 % ZPF v ČR, v rámci LFA jsou vymezeny 3 typy oblastí – horské, kde hlavní příčinou znevýhodnění je zkrácená vegetační doba v důsledku vyšší nadmořské výšky a vysoké náklady na zemědělské hospodaření na svažitéch pozemcích; ostatní méně příznivé oblasti jsou charakterizovány půdou s nízkou výnosností a malou hustotou obyvatelstva, které je závislé na zemědělské činnosti a oblasti se specifickými omezeními, kde se vyskytuje půda s nízkou výnosností v kombinaci s vyššími náklady na zemědělské hospodaření v důsledku svažitosti pozemků.

LFA pro HRDP 2004 - 2006

Viz mapová příloha, mapa č. 11

Po nárůstu počtu ekologických farem v letech 1998 až 2002 došlo v letech 2003 až 2005 ke stagnaci, stejně jako v případě výměry půdy v ekologickém zemědělství. V roce 2006 došlo opět k výraznému nárůstu počtu ekofare. Ekologicky začalo hospodařit celkem 134 nových ekofare, celkový počet farem tak dosáhl k 31.12.2006 celkem 963 ekofare. Výměra půdy v ekologickém zemědělství dosáhla k 31.12.2006 celkem 281 535 ha, podíl výměry zemědělské půdy v EZ dosáhl 6,61%. Potěšitelný je zejména nárůst ploch na orné

půdě přibližně o 2 713 hektarů na celkových 23 479 ha a trvalých kultur na celkových 1 196 ha. Počet výrobců biopotravin se za rok 2006 zvýšil o 27 podniků na celkových 152 podniků. Méně příznivá je situace v oblasti ekologických chovů hospodářských zvířat, což se odráží v nedostatečné nabídce biopotravin živočišného původu. Vzhledem k malé produkční kapacitě jednotlivých farem nejsou jatka často ochotna ekologická zvířata zpracovávat, případně neumějí jejich maso uplatnit na trhu jako certifikovaný bioprodukt. Produkty z ekologických chovů proto bývají často realizovány jako konvenční potraviny, nebo jsou zvířata prodávána do zahraničí jako zástavový skot. Ekologické rybí, drůbeží a vepřové maso je v ČR téměř nedostupné.

Domácí biozpracovatelský průmysl a odbyt biopotravin je dlouhodobě slabým článkem českého ekologického zemědělství. Má to řadu příčin: trh s biopotravinami je stále příliš malý na to, aby přilákal velké konvenční zpracovatele, drobní zpracovatelé zase nemají dostatek financí na potřebné investice, hygienické normy jsou velice přísné a přístup k jejich vyžadování omezuje tradiční způsoby zpracování a výroby biopotravin přímo na farmách. Značná část bio produktů, zejména obilí a zástavový skot, je exportována na úkor rozvoje zpracování pro domácí trh.

Na druhou stranu do ČR míří hotové bio výrobky, zejména ze západní Evropy - dovozci tak reagují na zvýšený zájem spotřebitelů o biopotraviny. Dochází bohužel i k tomu, že se dováží komodity, které by se mohly produkovat v ČR. Do České republiky se tak dováží biopotraviny běžné denní spotřeby, jako nealkoholické nápoje, těstoviny, mléčné výrobky a zpracovaná zelenina. Současný zvýšený zájem českých domácností o biopotraviny je v současné době z velké části uspokojován dovozem.

Podle odhadů roste český trh s biopotravinami v posledních letech o 30-40%, což je sice ve srovnání s růstem trhu s konvenčními potravinami nebo růstem trhu s biopotravinami v EU – 15 velmi vysoké číslo, ale v absolutním vyjádření je tento trh kvůli své krátké historii a nulové základně stále velmi malý. Proto se dá očekávat jeho další nárůst i v dalších letech o desítky procent.

V České republice, obdobně jako v ostatních zemích EU, je zemědělství hlavním zdrojem emisí amoniaku jako jedné ze čtyř látek znečišťujících ovzduší s globálním účinkem, pro které mají státy EU, ČR nevyjímaje, stanoveny emisní stropy. Emisní strop stanovený pro Českou republiku ve výši 80 kt NH₃/rok 2010 koresponduje s roční emisí zemědělského sektoru.

Řešení problémů se snížením emisí je součástí instalací alternativních zdrojů energie a využití biotechnologie. Jednou ze strategií ochrany řešení nebezpečí klimatických změn je i využívání obnovitelných zdrojů energie. Nejvýznamnějším obnovitelným zdrojem energie v ČR je biomasa, jednak cíleně pěstovaná, jednak tzv. odpadní. V letech 2004 a 2005 byla poskytována podpora na založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití podle Nařízení vlády č. 308/2004 Sb. v rámci HRDP. V rámci této podpory bylo založeno 81,5 ha porostů RRD. Vyšší výměry RRD jsou přímo závislé na podpoře a rozvoji výstavby výtopen využívajících biomasu.

V ČR v porovnání s ostatními státy není srovnatelná politika v oblasti daňových podpor, ceny elektřiny z obnovitelných zdrojů a dalších nástrojů. Přesto byl zaznamenán nárůst decentralizovaných plynových jednotek pro jednotlivé zemědělské nebo potravinářské podniky, produkci tepla pro obce a zpracování zemědělských a potravinářských odpadů. Velikost těchto zařízení by měla být optimálně regulována k využití nadprodukce zemědělských komodit i ke zvýšení diverzity činností a zvýšení příjmů na venkově a rovněž s cílem energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů.

Plocha lesních pozemků setrvale mírně roste. Tento trend trvá nepřetržitě již od 30. let minulého století. Proti výměře 2 637 290 ha v roce 2000 dosáhla celková výměra v roce 2005 2 647 416 ha, což představuje průměrný roční nárůst 225 ha.

Přes pozvolné zlepšování, není zdravotní stav lesních porostů na uspokojivé úrovni. Nerovnoměrná je věková struktura lesních porostů. Zvětšuje se podíl nejstarších věkových tříd, což výrazně přispívá k nestabilitě stávajících porostů a zvyšuje hrozbu rozsáhlých kalamitních škod. Nerovnoměrná je věková a prostorová struktura lesních porostů. Pro tyto oblasti je navrženo opatření Natura 2000 v lesích, jehož hlavním cílem je zachování biodiverzity na lesní půdě. V České republice je do soustavy Natura 2000 zahrnuto celkem 706 tis. hektarů lesních porostů, což představuje 67,52 % podíl na této soustavě.

Lesy hospodářské plní převážně produkční funkci a zaujímají 75,6 % výměry lesa. Kategorie lesů ochranných (3,5 %) a lesů zvláštního určení (20,9 %) sledují prioritně zajišťování ostatních funkcí lesa označovaných souhrnně jako funkce mimoprodukční. Všeobecný trend směřující k ochraně biodiverzity a udržitelného využívání jejích složek se přímo odráží v prosazování polyfunkčního obhospodařování lesů.

Plocha jehličnatých dřevin se pozvolna zmenšuje, cílem je dosáhnout doporučené dřevinné skladby. Současný podíl listnatých dřevin tvoří 23 %, přičemž přirozenému stavu by odpovídala hodnota přibližně 65 %.

Doporučovaná dřevinná skladba je všestranně optimalizovaným kompromisem mezi skladbou přirozenou, tedy skladbou blízkou skladbě klimaxové v době před ovlivněním lesa u nás člověkem, a skladbou výhodnou z ekonomického hlediska v současnosti. Rychlá změna dřevinné skladby není možná bez neúměrných ztrát a rizik.

Druhové složení lesů v ha a % z celkové plochy porostní půdy

Dřevina	Rok				
	2000	2001	2002	2003	2004
jehličnaté	1 975 065	1 973 099	1 968 588	1 961 957	1 957 278
	76,5	76,3	76,1	75,8	75,5
listnaté	576 808	583 125	590 949	600 213	606 983
	22,3	22,5	22,8	23,2	23,4
Celkem bez holiny	2 551 873	2 556 224	2 559 538	2 562 171	2 564 261
	98,8	98,8	98,9	99,0	99,0

Pramen: ÚHÚL (2005)

Základní environmentální aspekty při obnově lesa jsou zakotveny v národní legislativě. Z lesního zákona vyplývá, že minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu je závazným ukazatelem lesních hospodářských plánů. Tento podíl je stanoven vyhláškou v závislosti na kategorii lesa a hospodářském souboru, který vychází z typologie a způsobu obhospodařování (vyhláška č. 83/1996 Sb.). Tento stanovený minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesa činí u lesů ochranných až 95 %, u lesů hospodářských se pohybuje v rozmezí od 5 % do 70 %. Motivační programy jsou orientovány na zvyšování podílu těchto dřevin nad tento legislativou stanovený rámec. Důsledkem této státní lesnické politiky je i trvalé postupné zvyšování zastoupení listnatých dřevin v lesích ČR. Od roku 1950 se tento podíl zvýšil ze 12 % na 23 % v roce 2005. Při umělé obnově lesa je podíl listnatých dřevin v současné době ještě vyšší a za rok 2005 činil 36 %.

Česká republika nepatří k oblastem s vysokým a středním rizikem výskytu lesních požárů, a proto nemá v současné době zpracovány tomu odpovídající plány ochrany lesa proti požárům. Přestože nepatří vzhledem ke své poloze a klimatickým podmínkám k zemím ohroženým velkými lesními požáry, riziko vzniku požárů existuje a zvyšuje se v suchých obdobích a souvisí i s vyšším výskytem teplotně mimořádných let v důsledku globálních klimatických změn. Ministerstvo zemědělství zabezpečuje na většině území formou služby vlastníkům leteckou hasičskou službu.

I když přímé imisní zatížení lesů bylo v průběhu posledních 15 let značně sníženo a jako zátěžový činitel de facto ustoupilo do pozadí, náprava jeho následků, zejména zlepšení stavu o živiny ochuzených, acidifikovaných lesních půd, bude záležitostí dlouhodobější.

V ČR jsou na základě lesního zákona zpracovány pro jednotlivé přírodní lesní oblasti (PLO) Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL). Součástí těchto plánů je i kapitola "Dopravní zpřístupnění lesa", která obsahuje mimo jiné podkapitoly „Stav zpřístupnění lesních porostů“, „Inventarizace odvozních cest“, „Vymezení dopravně nepřístupných lokalit“, „Návrh na zpřístupnění nepřístupných lesních komplexů“ s vymezením naléhavosti jednotlivých investic a s porovnání skutečné hustoty lesní dopravní sítě s modelovými hodnotami a porovnání modelových hodnot po uskutečnění zamýšlených investic do lesních cest.

Výstavba lesní cestní sítě je řešena územním rozhodnutím s následným stavebním řízením, což jsou správní akty správních orgánů, kde jsou neopominutelnými účastníky příslušné orgány ochrany přírody, které vydávají závazná stanoviska.

OPRL jsou vhodnými podklady rovněž pro posuzování staveb upravujících vodní režim v příslušné oblasti. OPRL obsahují popis hydrického potencionálu, lesnické meliorace, shromažďují informace o vymezených pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů povrchových i podzemních vod sloužících k zásobování pitnou vodou včetně vodárenských toků. Rozhodnutí o těchto veřejných zájmech jsou realizována vodoprávními úřady opět ve spolupráci se všemi dotčenými orgány včetně orgánů ochrany přírody.

Od roku 1990 se jakost vody ve vodních tocích významně zlepšila (mapy zobrazující jakost vody ve vodohospodářsky významných tocích ČR v letech 1991 - 2004 byly publikovány v NSP). Přes dosažené zlepšení však nelze považovat současný stav za vyhovující. Jakost povrchových a podzemních vod je významně ovlivňována plošným znečištěním, zejména znečištěním ze zemědělského hospodaření, atmosférickou depozicí a erozními splachy z terénu. Význam plošného znečištění s pokračujícím poklesem znečištění z bodových zdrojů roste. Jeho podíl je podstatný zvláště u dusičnanů a acidifikace, méně u fosforu, a je odlišný v různých oblastech ČR v závislosti na hustotě osídlení, podílu čištění vypouštěných odpadních vod, intenzitě a způsobu zemědělského hospodaření a úrovni atmosférické depozice.

Zemědělství je jedním ze zdrojů znečištění povrchových a podzemních vod v důsledku vyplavování dusíku. Zranitelné oblasti dle článku 3 nitrátové směrnice jsou vyhlášeny s účinností od 11. dubna 2003 a Akční program dle článku 5 nitrátové směrnice je vyhlášen od 1. ledna 2004 v národním právním předpise.

Zranitelné oblasti jsou vyhlášeny podle administrativního typu hranic, tj. katastrálních území, kde výměra zemědělské půdy představuje cca 46,3 %. Ve zranitelných oblastech jsou v rámci Akčního programu vyhlášena povinná opatření, která musí zemědělec plnit. Akční program, který vychází z obecných Zásad správné zemědělské praxe zaměřených na ochranu vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, představuje systém opatření, která mají za cíl redukovat riziko vyplavování dusíku do povrchových a podzemních vod.

Dle článku 5 odst. 6 a 7 nitrátové směrnice probíhá monitoring účinnosti Akčního programu a příprava jeho revize, na základě které bude od 1.1.2008 vyhlášen 2. Akční program, jehož plnění bude povinné v revidovaných zranitelných oblastech. Průběžně probíhá monitoring jakosti povrchových a podzemních vod a školící a informační činnost pro zemědělce.

Problematickou částí plnění implementace nitrátové směrnice je požadované množství skladovacích kapacit pro statková hnojiva, a to z důvodu vysoké investiční náročnosti.

Katastrofické povodně na území České republiky v letech 1997, 1998, 2000, 2002 a 2006 poukázaly na nedostatečnou retenční schopnost krajiny. Významnou úlohu při povodňových situacích v uplynulých letech prokázaly území přirozeného rozlivu povodní, rybníky a malé vodní nádrže. Technický stav rybníčních hrází, zanedbanost objektů (technologická zařízení) a zanesení nádrží (množství sedimentu) však jejich retenční schopnosti limituje.

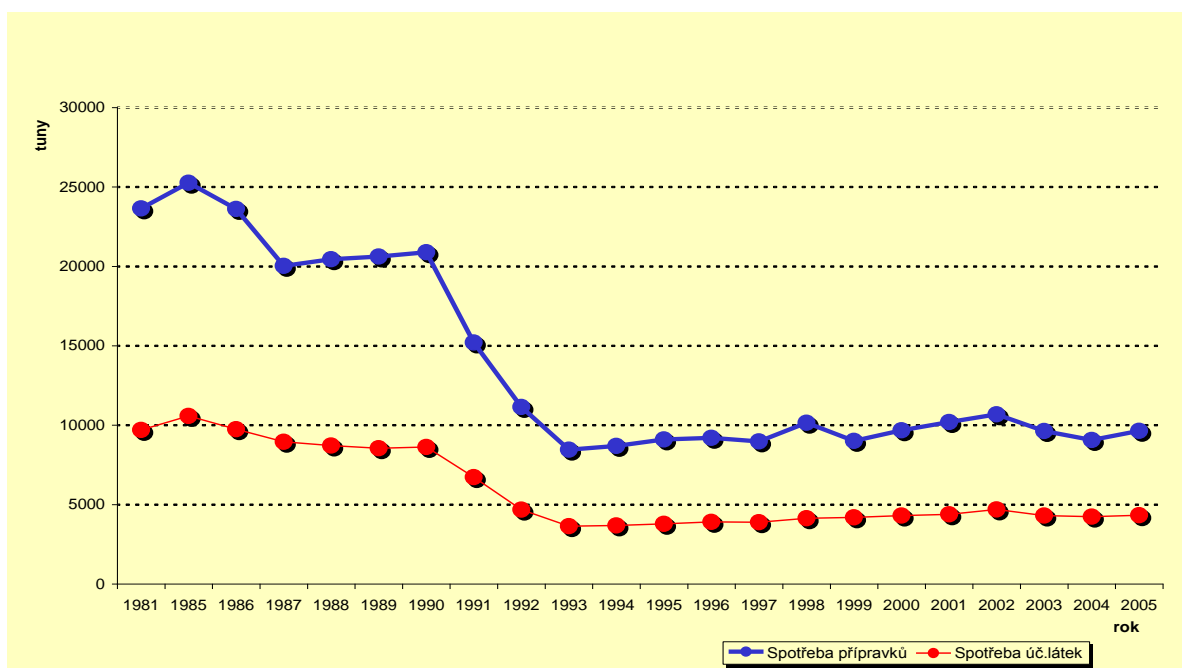
Tato problematika byla v Operačním programu Zemědělství řešena investicemi do odstraňování škod způsobených povodněmi, do odbahňování rybníků a vodních zemědělských nádrží, resp. do odvodnění a zavlažení zemědělských půd. V novém programovacím období bude tato problematika řešena v rámci Evropského rybářského fondu (EFF).

Program rozvoje venkova řeší preventivní protipovodňové opatření v opatření I.1.4. Pozemkové úpravy. K některým protipovodňovým opatřením přispívají i preventivní opatření v rámci os II a III.

Rok 2005 byl prvním rokem, kdy dozor nad ochranou zvířat byl prováděn po celé období podle podmínek předpisů harmonizovaných ES. Hned v počátku roku od 10. ledna do 14. ledna 2005 bylo plnění těchto požadavků v našich podmínkách kontrolováno misí DG SANCO. Mise projevila spokojenost se zjištěným stavem. Přitom je třeba uvést, že velice důsledně byly kontrolovány podmínky zejména v klecových chovech nosnic, včetně kontrol v chovech nosnic s přechodným obdobím. Kladně bylo hodnoceno i zabezpečení odborné přípravy osob přepravujících zvířata, vydávané dokumenty k těmto účelům i provádění registrace dopravců. V závěrečné zprávě byly uvedeny jen doplňující úkoly, které byly realizovány podle úkolů akčního plánu. Tím bylo dosaženo nejen toho, že bylo konstatováno, že pohoda zvířat je v našich podmínkách kontrolována minimálně srovnatelným způsobem jako ve státech ES, ale že nebyly ovlivněny podmínky pro obchod našich producentů s ostatními zeměmi. Přesto však předložené výsledky ukazují, že je třeba věnovat se ještě pečlivěji zejména podmínkám pohody telat a dalších kategorií skotu, včetně řešení péče o zvířata ve vztahu ke sledování příčin jejich úhynů. Jak ukazují výsledky v chovech hospodářských zvířat, rezervy pro plnění úkolů je třeba hledat ve včasném poskytování odborných informací chovatelům i veřejnosti, reálném vedení osvěty a vzdělávání a důsledném uplatnění činností správních orgánů i v ochraně zvířat. Stále se opakující situací, která vyplývá z hodnocených výsledků je, že relativně vysoký podíl nedostatků je zjišťován v zájmových chovech, tedy v chovech, kde člověk chová zvířata pro svou zálibu. Jistý příslib na zlepšení situace přináší granty vypisované k této problematice pro nevládní instituce a občanská sdružení. Významným přínosem je i vznik vzdělávacího Institutu Nadace na ochranu zvířat.

Zemědělství je na úseku rostlinné produkce i přes různé přístupy ke snižování spotřeby přípravků na ochranu rostlin (dále přípravků) značně závislé na jejich používání. Odhaduje se, že v celosvětové bilanci dosahují ztráty způsobené škodlivými organizmy 35% úrody.

Vývoj spotřeby přípravků a účinných látek v tunách znázorňuje graf.

Na poklesu spotřeby po roce 1990 se podílela nejen transformace zemědělství, posun ve vývoji nových účinných látek, ale i přijetí nových předpisů a přehodnocování již registrovaných přípravků v rámci vize vstupu ČR do EU. V dlouhodobém trendu je možné pozorovat mírný nárůst spotřeby přípravků a účinných látek. Ten je spojen s nárůstem počtu chorob (z 60 na 197) a škůdců (z 94 na 256) (zdroj: Doc. J. Šedivý).

Dalším významným ukazatelem je i snížení spotřeby přípravků a účinných látek na 1 ha, tab. č. 1 (výběr některých let z uvedeného období)

kg/ha	1981	1987	1991	1992	1993	1995	1997	2001	2003	2004	2005
Přípravky	5,41	4,63	3,54	2,6	2,04	2,13	2,1	2,38	2,25	2,12	2,25
Účin. látky	2,22	2,07	1,57	1,09	0,88	0,89	0,91	1,02	1,01	0,99	1,01

Za posledních 20 let se významně snížila i toxicita přípravků. Zatímco v roce 1990 činila spotřeba „Ostatních jedů“ (OJ) 14,5% a „Zvláště nebezpečných jedů“ (ZNJ) 0,35% z celkové spotřeby přípravků, v roce 1999 to bylo u OJ 2,7% a ZNJ 0,004%. Od 1.1.2000 došlo k nové klasifikaci (zákon o chemických látkách) a podíl toxických a vysoce toxických přípravků je pouze ve výši 0,5-1% z celkové spotřeby přípravků. Vývoj v tomto směru (snížování podílu toxických a perzistentních přípravků) dále pokračuje.

Celková hospodářská a společenská situace ve venkovských oblastech

Hrubá přidaná hodnota ve venkovských regionech (dle klasifikace OECD) tvořila v roce 2004 76,8 % z celkové HPH vytvořené v ČR, přičemž největší podíl na tvorbě HPH má terciární sektor (56%) s nejvyšším podílem zaměstnanosti (53,2%), sekundární sektor se na tvorbě HPH podílí 40,4% (zaměstnanost v sekundárním sektoru činí 42%) a terciární sektor 3,6% (zaměstnanost 4,9%). Ve venkovských regionech bylo zaměstnáno 87,2 % z celkového počtu zaměstnaných v ČR.

Problémem venkova již není jen zachování zemědělství, ale stabilizace obyvatelstva na venkově. Podíl pracovníků v zemědělském sektoru není dostatečně stabilizujícím faktorem

venkovského osídlení. Je nutná změna hospodářské struktury venkova a vytvoření atraktivního prostředí pro bydlení a podnikání, včetně podmínek pro malé podnikatele, tj. podpořit tvorbu nových pracovních míst diverzifikačními činnostmi mimo zemědělství a zlepšit kvalitu života ve venkovských oblastech. Bariérou pro zakládání mikropodniků na venkově zůstává obava z podnikatelského rizika a nedostatek vstupního kapitálu.

Struktura ekonomických aktivit ve venkovských oblastech je mnohem chudší než celostátní průměr. Jinou ziskovou činností než zemědělství vykazuje jen 18,8 % zemědělců. Markantní je to zejména u tržních služeb, včetně poradenství pro podnikání. Tyto činnosti se soustřeďují ve městech a celostátní průměry výrazně zvyšuje Praha.

V České republice doposud není plně rozvinuta venkovská turistika a není využit potenciál zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Turistická infrastruktura a propagace v této oblasti neodpovídá standardům Evropské unie a doprovodné služby (ubytovací, stravovací, informační) mají nízkou úroveň.

Venkov v České republice má vysoký potenciál přírodního i kulturního dědictví. Na mnoha místech je tento potenciál nedoceněn a nevyužitý.

Připravenost vesnic pro novou výstavbu je malá. Některé vesnice mají neupravená veřejná prostranství s nízkým zastoupením veřejné zeleně, jiné obsahují neorganické budovy, nebo stavby, které ztratily svůj účel. Z hlediska vybavenosti venkovských obcí občanskou a technickou infrastrukturou disponuje většina venkovských obcí (cca 62 %) základní občanskou vybaveností. Vybavenost venkovských obcí technickou infrastrukturou se kontinuálně zlepšuje, avšak zdaleka nedosahuje dostatečné úrovně. Rozvody veřejné vodovodní sítě byly v roce 2004 ve více než 80 % obcí (63,7 % ve velikostní kategorii do 199 obyvatel). Podíl obcí s kanalizační sítí zakončenou čistírnou odpadních vod se zvýšil na 26,1 % (v nejmenších obcích na 7,7 %). Stav místních komunikací je velmi nepříznivý. Zhoršená dopravní dostupnost ve spojení s nedostatečnou vybaveností omezuje další rozvoj bydlení a podnikání v odlehlých obcích.

Česká republika je dobře pokryta vysokorychlostním internetem (90 % území v roce 2005), nicméně připojení k němu na venkově využívá jen 3,8 % z celkové populace.

Zatím minimální počet sídel disponuje energiemi založenými na obnovitelných zdrojích. Zaměření budování technické infrastruktury směrem k obnovitelným zdrojům energie, ale i stavebních materiálů apod., je jedním ze strategických cílů rozvoje venkova v dalším desetiletí.

Pro rozvoj venkova jsou zvláště dobrou metodou principy LEADER, které povzbuzují místní potenciál spojením různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu vhodně doplňují místní samosprávu.,

Leader

Slabá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí a potřeba vzájemně si pomáhat vede k navazování spolupráce obcí v rámci venkovských území a ke vzniku místních partnerství subjektů, které na venkově působí. Program obnovy venkova od roku 1998 obrátil orientaci k rozvoji spolupráce obcí. Rozvojové strategie venkovských mikroregionů jsou v ČR již osvědčeným způsobem koncipování, realizace a správy činností, vedoucích k sociálnímu a hospodářskému rozvoji určité oblasti. Program SAPARD 2000 - 2003 umožnil přípravu a realizaci 210 místních rozvojových strategií.

Prvních 29 místních akčních skupin od roku 2004 a 2005 získalo zkušenosti v rámci podopatření LEADER+ Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národního Programu LEADER ČR. Území působnosti místních akčních skupin (katastrální území obcí, které leží v území MAS) zapojených do metody Leader zaujímají 12 414 km², tj. 15,7 % území ČR a žije v nich 743 000. obyvatel, tj. 7,3 % obyvatel ČR. V roce 2006 bylo

přijato 7 dalších místních akčních skupin. V roce 2007 se očekává, že asi 70 místních akčních skupin bude připraveno realizovat strategie rozvoje venkova metodou Leader v rámci nového Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 (je evidováno asi 133 připravujících se místních akčních skupin).

SWOT analýza

Celková SWOT analýza byla připravena jako průnik dílčích analýz připravených po jednotlivých osách. Její vyhodnocení je podkladem ke strategickým rozhodnutím o prioritách, cílech a distribuci prostředků mezi osami, a také volbě opatření. Informace o osách, prioritách, opatřeních a podopatřeních – viz kapitola č. 5.

Silné	Slabé	Příležitosti	Hrozby
Osa I			
<ol style="list-style-type: none"> vhodná velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska investic a konkurenceschopnosti dočasně nízká cena zemědělské půdy a pracovních sil dostatečný potenciál pracovních sil pro zemědělský a lesnický sektor vysoká úroveň plánování a organizace hospodaření v zemědělství, lesích i ve vodním hospodářství tradice a dostatečná síť zemědělského a lesnického školství dobrá kvalita potravin a vysoký stupeň státního dozoru vysoká flexibilita primárního sektoru podle požadavků trhu, včetně zpracovatelského průmyslu konkurenceschopnost specifických produktů – slad, mák dostatečná zkušenost a personální zajištění pozemkových úprav 	<ol style="list-style-type: none"> velké rozdíly v rentabilitě zemědělských podniků mj. vlivem rozdílů v kvalitě managementu, nízká produktivita práce zastaralé technické a technologické vybavení nedostatek finančních prostředků na investice v agrárním sektoru slabé postavení zemědělců na trhu nízký podíl produkce s vyšší přidanou hodnotou nízká úroveň příjmů v zemědělství, vysoká zadluženost podniků nevyjasněné vlastnické vztahy a roztržité pozemková držba převaha nájemních vztahů k zemědělské půdě nedostatečné využívání výsledků výzkumu a vývoje, nízký stupeň inovací nepříznivá věková a vzdělanostní struktura produkčních zemědělců nízká produktivita práce v potravinářském sektoru, nízký stupeň inovací nízké využití až neznalost marketinkových praktik, spojené s nedostatečnou úrovní finalizace produktu nedostatečná integrace zemědělských prvovýrobců a zpracovatelského průmyslu narušení funkčnosti zařízení upravujícího vodní režim v lesích nedostatečná infrastruktura zemědělství a lesnictví nedostatečná úroveň vzdělání a osvěty v souladu s aktuálními 	<ol style="list-style-type: none"> zvyšováním životní úrovně obyvatel ČR růst zájmu o kvalitní a bezpečné potraviny a zdravé životní prostředí zvyšující se poptávka po tradičních výrobcích, specialitách, bioproduktech a výrobcích racionální výživy možnost využití nově otevřených trhů v EU a v třetích zemích nesoběstačnost EU v produkci hovězího a skopového masa zlepšující se pozice zemědělců a potravinářů u bank (v důsledku vyšší ziskovosti sektoru a stabilnějšího dotačního prostředí) podpora kvality produktů a inovací v zemědělském, potravinářském a lesnickém sektoru 	<ol style="list-style-type: none"> tlak obchodních řetězců a monopolizace mění se trendy v obchodu s potravinami vysoké náklady na plnění a dodržování evropských norem přísné normy EU s krátkou implementační dobou omezení poptávky po tuzemských zemědělských produktech a potravinách v důsledku importu z nákladově úspornějších regionů zvyšování ceny půdy (nájmu) nestabilita nájemních vztahů prodej státní půdy s následnou destabilizací zemědělství v celých příhraničních regionech (s vysokým podílem státní půdy) pomalý postup digitalizace katastru nemovitostí nízká vynutitelnost práva - nekázeň v dodržování norem a předpisů odchod specialistů industrializace bez ohledů k životnímu prostředí změny klimatu v důsledku globálního oteplování snižování výkupních cen mléka a související pokles stavu dojeného skotu

	<p>požadavky Společné zemědělské politiky a ochrany životního prostředí EU</p> <p>17. nedostatek kapacit na zpracování biomasy a nepotravinářské produkce</p> <p>18. nízká přístupnost krajiny v intenzivněji obhospodařovaných územích (zánik tradiční cestní sítě, včetně stezek v minulosti, výrazné zvýšení rozlohy pozemků; nízká konektivita obcí, popř. turistických cílů bez nutnosti střetů s dopravou)</p>		
--	--	--	--

Silné	Slabé	Příležitosti	Hrozby
Osa II			
<ol style="list-style-type: none"> rozmanitost krajiny s vysokou přírodní diverzitou systém ochrany přírody na evropské úrovni, systém chráněných území zajištěná správa vodních toků podíl lesní půdy na úrovni průměru EU systém certifikace ekologického zemědělství na evropské úrovni a podíl ekologického zemědělství na celkové rozloze zemědělské půdy vyšší než průměr EU tradice zemědělství a hospodaření na půdě i v méně příznivých oblastech lesnická legislativa zohledňující principy trvale udržitelného hospodaření 	<ol style="list-style-type: none"> horší ekonomické výsledky podniků a nedostatek pracovních příležitostí v méně příznivých oblastech místní pokles biodiverzity a úbytek přírodních hodnot na druhově cenných stanovištích nízká ekologická stabilita krajiny, zejména její postupující fragmentace a nedostatek krajinných prvků vysoký podíl půd v méně příznivých oblastech nebo ohrožených erozí a degradací snížená retence vody v půdě a krajině plošné znečištění povrchových i podzemních vod a lokálních zdrojů pitné vody ochuzená prostorová a věková struktura a nevhodně pozměněná druhová skladba lesů antropogenní poškození lesů a degradace lesních a zemědělských půd malý podíl ploch energetických plodin narušení funkčnosti drobných vodních toků a jejich zapojení do krajiny 	<ol style="list-style-type: none"> rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí, přírody a krajiny všeobecná mezinárodní podpora udržitelného rozvoje zemědělského a lesního hospodaření budování soustavy evropsky chráněných území Natura 2000 veřejná poptávka po mimoprodukčních funkcích lesa požadavky Kjótského protokolu a růst zájmu o využívání alternativních zdrojů energie v souvislosti s růstem cen pohonných hmot a energie – závazek EU zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie – obilovin a olejnin velký potenciál využití zemědělské půdy k nepotravinářské produkci zlepšení retenční schopnosti krajiny rostoucí úloha ekonomických a osvětových nástrojů v ochraně přírody a krajiny 	<ol style="list-style-type: none"> klimatické změny a změny v hydrologických cyklech – záplavy, vichřice, sucho snížení zásob podzemní vody zvyšování aplikace hnojiv a pesticidů v produkčních oblastech, vlivem snižování obsahu humusu a živin vysoké procento půd ve zranitelných oblastech a ve zvláště chráněných územích nástup GMO nekontrolované opouštění půdy ohrožení cenných stanovišť, vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v zemědělsky obhospodařované krajině

Silné	Slabé	Příležitosti	Hrozby
Osa III			
<ol style="list-style-type: none"> atraktivita krajiny pro zahraniční i domácí turistiku významný potenciál vodních nádrží z hlediska jejich víceúčelového využití (sportovní rybolov, rekreace, diverzifikace) vybavení větších obcí základní infrastrukturou bohatství kulturního dědictví a tradic existence a zvyšující se úloha nevládních organizací síť značených turistických tras a cyklotras hustá silniční a železniční síť lidský potenciál a vysoká organizovanost obyvatelstva na venkově 	<ol style="list-style-type: none"> nepříznivá věková struktura a odliv obyvatel v produktivním věku nedostatek pracovních příležitostí na venkově malý počet nezemědělských mikropodniků, malá rozmanitost činností v zemědělských podnicích nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu a informovanosti o jeho možnostech nízká úroveň informovanosti o přírodních a kulturních hodnotách venkova nízké využívání moderních informačních technologií malé možnosti celoživotního vzdělávání a poradenství nedostatečné vybavení menších obcí kanalizací s čištěním odpadních vod špatný technický stav venkovských budov špatný povrch místních komunikací 	<ol style="list-style-type: none"> rostoucí zájem EU i ČR o rozvoj venkova možnost využití levných nevyužívaných budov a volné pracovní síly možnost využití kulturních specifik regionů zájem turistů o Českou republiku i český venkov evropský zájem o poznání rozmanitosti přírodního a kulturního dědictví jednotlivých členských zemí zpracování zemědělských odpadů jako obnovitelných zdrojů energie podpora informačních a komunikačních technologií a center zájem o zvyšování podílu využívání obnovitelných zdrojů energie v obcích 	<ol style="list-style-type: none"> nevhodné nastavení podmínek pro podnikání, nestabilita podnikatelského prostředí ztěžující zahajování nových živností a mikropodniků nedostatek finančních prostředků na realizaci opatření na venkově konflikt nevhodných rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj obcí a ochrany přírody a krajiny opožďování pořizování územně plánovací dokumentace

Silné	Slabé	Příležitosti	Hrozby
Osa IV			
<ul style="list-style-type: none"> 1. aktivita regionálního managementu v krajích, tradice spolupráce obcí 2. dvouleté zkušenosti s metodou Leader 3. dovednosti s přípravou a realizací místních rozvojových strategií 4. silná vůle na venkově vzájemně si pomáhat 5. rozvinutý spolkový život 6. zkušenosti se zapojováním zemědělců do metody Leader 	<ul style="list-style-type: none"> 1. nedostatečně rozvinuté partnerské vztahy zúčastněných subjektů 2. nedostatečně osvojené participační metody spolupráce 3. absence vlastních prostředků místních akčních skupin 4. málo navázaných vztahů mezi mikroregiony v ČR nebo se zahraničím, absence sítí 	<ul style="list-style-type: none"> 1. rostoucí zájem o metodu Leader ve venkovských obcích 2. podpora metody Leader ze strany EU 3. možnost využití 15leté zkušenosti s metodou Leader ve starých členských státech 4. šíření nejlepších příkladů prostřednictvím celostátní sítě pro rozvoj venkova a napojení na evropskou síť 5. možnost využití poradenství a budování schopností 	<ul style="list-style-type: none"> 1. legislativní bariéry 2. nedůvěra k místním organizacím (organizačním složkám státu) 3. růst vnitřních periferií regionů (s výskytem více nepříznivých sociálně ekonomických charakteristik současně) 4. problematika zajištění finančních zdrojů na dofinancování projektů Leader
Průřezové			
<ul style="list-style-type: none"> 1. rozvinuté podpory do zemědělství, lesního a vodního hospodářství i venkova z národních programů, operačního programu a HRDP, úspěšná realizace programu SAPARD 	<ul style="list-style-type: none"> 1. nepříznivá věková struktura obyvatel 2. vyšší nezaměstnanost než ve městech, horší u žen a mladých lidí 3. regionální rozdíly v nezaměstnanosti a hustotě obyvatelstva, vysídlené oblasti 4. malá kupní síla v některých regionech 	<ul style="list-style-type: none"> 1. nabídka finančních prostředků EU pro rozvoj venkova 2. všeobecný mezinárodní zájem a podpora trvale udržitelného rozvoje, růstu a zaměstnanosti 3. podpora využívání informačních a komunikačních technologií, internetu 4. atraktivita ČR pro investory 	<ul style="list-style-type: none"> 1. populační útlum a vylidňování odlehlých oblastí venkova 2. růst regionálních rozdílů v životní úrovni 3. silná národní měna

3.2 Zvolená strategie k dosažení cílů rozvoje venkova využitím silných a eliminací slabých stránek

Z pohledu rozvoje zemědělství a venkova lze za dominantní **silné stránky** považovat zejména bohatou tradici zemědělské výroby prakticky ve všech regionech ČR, včetně regionů s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské produkce, která pramení z relativně vysoké podpory zemědělské výroby v uplynulých desetiletích.

V souvislosti se zefektivňováním zemědělské výroby a působením tržních sil došlo k opuštění výroby v některých komoditách. Nadále však existuje řada zemědělských komodit, které jsou konkurenceschopné i v mezinárodním měřítku. Ve vazbě na výrobní kapacity byla vytvořena základní síť technické a sociální infrastruktury a systémy dopravní obslužnosti venkovských obcí, které z velké části, byť s kvalitativními změnami, slouží dodnes.

Tradiční zemědělská výroba a s tím související společenský život na venkově vytvořily obrovský potenciál kulturního dědictví a rozvinutý společenský a zájmový život na venkově.

Mezi **slabými stránkami** rozvoje zemědělství a venkova dominuje **nedostatek pracovních příležitostí** ve venkovských obcích, což souvisí s ukončením neperspektivních výrobních lokalizovaných zde v rámci centrálně plánované ekonomiky. Nízký počet pracovních míst má za následek **odchod mladých a kvalifikovaných pracovních sil** do atraktivnějších míst s větší a pestřejší nabídkou pracovních příležitostí. Přestože existuje řada zemědělských podniků s konkurenceschopnou výrobou, většina z nich se potýká s obytovými problémy a podléhá tlaku obchodních řetězců v důsledku nedostatečné integrace s ostatními zemědělskými producenty a navazujícím zpracovatelským průmyslem. Tento problém je zřejmý především v oblasti produkce a zpracování mléka. Relativně nevýhodné postavení zemědělců je ještě umocněno **převládajícím hospodařením na pronajaté půdě**.

I v současnosti přetrvávají nepříznivé vlivy zemědělství na půdu, přírodu a krajinu v intenzivních produkčních oblastech. V minulosti došlo k narušení struktury krajiny, která v dostatečné míře neposkytuje vhodné životní podmínky pro planě rostoucí druhy rostlin a volně žijící živočichy a omezuje tím **biodiverzitu**.

Zemědělské podniky disponují **zastaralými technologiemi**, které se vyznačují vysokými provozními náklady a jsou v rozporu s požadovanou kvalitou ze strany spotřebitelů, což ohrožuje jejich konkurenceschopnost. Růst konkurenceschopnosti je dále omežován **pomalým přenosem znalostí a inovací** (zejména ve vztahu k environmentálně orientované legislativě a využívání informačních technologií).

Vodní režim zemědělské krajiny byl v souvislosti s intenzivní zemědělskou výrobou pozměněn, což má nepříznivý dopad na **kvalitu povrchových i podzemních vod, rychlost odtoku a riziko vzniku povodní**.

Bohaté zkušenosti s realizací programů na rozvoj venkova a zemědělství ukazují zvyšující se zájem veřejnosti o programy realizované metodou zdola nahoru – **metodu Leader**.

Hlavní **příležitostí** pro rozvoj českého venkova a zemědělství je především využití potenciálu bohatých **kulturních tradic** českého venkova a mimoprodukční funkce zemědělství k rozvoji šetrných forem **cestovního ruchu**. Zemědělské subjekty hrají hlavní roli při péči o krajinu a přírodní hodnoty. Výrobní kapacity by se měly koncentrovat na konkurenceschopné komodity a na využití moderních technologií a poznatků vědy a výzkumu ke zvýšení kvality zemědělských výrobků s vyšší přidanou hodnotou za pomoci poradenských služeb a **vzdělávacích aktivit**. Produkce obnovitelných zdrojů energie a **využívání obnovitelných zdrojů energie v rámci diverzifikace zemědělských činností** je významnou příležitostí přispívající jak ke zmírňování klimatických změn, tak k podpoře venkovské ekonomiky. Příležitostí k řešení nezaměstnanosti ve venkovských oblastech je **podpora zakládání a rozvoje mikropodniků**.

Mezi negativní vnější vlivy v rozvoji zemědělství a venkova, mající charakter **ohrožení**, lze vedle dovozu levné zemědělské produkce z nákladově příznivějších regionů zařadit i nedostatečnou vybavenost venkovských obcí technickou infrastrukturou. V souvislosti s nedostatečnou nabídkou pracovních míst na venkově to vede k postupnému vyliďňování venkova, stárnutí populace, poklesu podnikatelské aktivity a poklesu kupní síly obyvatel venkova. Cenná stanoviště, vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů zemědělsky obhospodařované krajiny jsou ohroženy sukcesí, eutrofizací a nevhodnými technologickými postupy.

Riziko představují pro venkov i **změny klimatu** a v důsledku toho čtenější výskyt extrémních povětrnostních situací, který ohrožuje zemědělskou produkci i majetek obyvatel venkova. Program tato rizika zohledňuje a v rámci řady opatření naplňuje cíle, které vychází z Národního programu na zmírnění dopadu na změnu klimatu. V rámci osy II naplňuje cíl odhadu možných dopadů opatření na zvyšování propadů emisí skleníkových plynů (výsadba nových lesních celků), v opatření Modernizace zemědělských podniků a Diverzifikace činností nezemědělské povahy se zohledňuje cíl intenzivnějšího využívání biomasy jako obnovitelného zdroje energie. V opatření Pozemkové úpravy je podporován význam zvláště chráněných území a ekologických sítí (zejména ÚSES) současně s opatřeními upravujícími přirozený vodní režim v krajině. V opatření Další odborné vzdělávání a informační činnost jsou klimatické změny jedním z prioritních témat.

Silné a slabé stránky, příležitosti i ohrožení budou řešeny prostřednictvím čtyř strategických rozvojových os, vymezujících základní orientaci rozvoje zemědělství a venkova pro období let 2007 – 2013.

Detailní strategie pro implementaci priorit v rámci Evropského hospodářského plánu obnovy a Health Check

Dodatečné finanční prostředky alokované v rámci Evropského plánu hospodářské obnovy a Health Check (ERP/HC) budou v České republice využity k dosažení cílů vybraných čtyř nových výzev stanovených při revizi Společné zemědělské politiky (boj proti změně klimatu, podpora obnovitelných zdrojů energie, vodní hospodářství a restrukturalizace odvětví mléka a mléčných výrobků), a to posílením stávajících vybraných opatření, při jejichž realizaci budou zmíněné nové výzvy nejlépe naplněny a navýšení financí přinese nejrychlejší dopad. Jedná se o opatření I.1.1 Modernizace zemědělských podniků (121), I. 1. 3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům (123), I.1.4 Pozemkové úpravy (125), III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy (311) a III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (312).

Nejvíce finančních prostředků je věnováno podpoře zmírňování dopadů klimatických změn (cca 35% z dodatečného příspěvku EZFRV v rámci ERP/HC). Mezi podporované operace v rámci opatření Modernizace zemědělských podniků a Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům se budou řadit projekty vedoucí ke zlepšení skladování statkových hnojiv, zvýšení energetické účinnosti (např. použití stavebních materiálů, které snižují tepelné ztráty) a podpora mechanismů pro předcházení nepříznivým dopadům mimořádných klimatických událostí (např. instalace sítí zajišťujících ochranu proti škodám v důsledku krupobití). Dopadem těchto operací bude snížení emisí skleníkových plynů. Projekty mohou rovněž nepřímo přispívat ke snížení znečištění vod.

Významná část finančních prostředků bude určena na opatření přispívající k restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků – cca 30% z dodatečného příspěvku EZFRV v rámci ERP/HC, a to v rámci opatření Modernizace zemědělských podniků a Přidávání hodnoty

zemědělským a potravinářským produktům formou podpory investic v souvislosti s produkcí, zpracováním a uváděním na trh mléka a mléčných výrobků.

Využívání obnovitelných zdrojů bude podpořeno v rámci opatření Diverzifikace činností nezemědělské povahy a Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje investicemi do zpracování zemědělské či lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie a investicemi do zařízení na výrobu obnovitelné energie z biomasy a z jiných obnovitelných zdrojů. Této prioritě je vyčleněno 19% z dodatečného příspěvku EZFRV v rámci ERP/HC.

Priorita vodní hospodářství bude podpořena v rámci opatření Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům a Pozemkové úpravy. Jedná se zejména o zlepšení účinnějšího využívání vody podporou čistíren odpadních vod, které vznikají při zpracování a marketingu zemědělských a potravinářských produktů. V rámci opatření Pozemkové úpravy pak budou podporována vodohospodářská opatření sloužících ke zlepšení vodního režimu v krajině s cílem retence vody v krajině, snížení rizika eroze a povodní. Této prioritě je vyčleněno 16% dodatečného příspěvku EZFRV v rámci ERP/HC.

Podrobnější indikativní rozpočet v EUR k jednotlivým prioritám v rámci konkrétních opatření je uveden v tabulce č. 6.3.

Dodatečnými prostředky v rámci ERP /HC byly oproti původní alokaci posíleny osy I a III. Nicméně zásadní pozornost a nejvyšší alokace financí je stále věnována ose II. V rámci priority „biologická rozmanitost“, na kterou je zaměřena osa II, se nebude uplatňovat možnost dalšího zvýšení podpory, neboť ČR implementovala všechna plánovaná opatření přispívající k podpoře a zachování biologické rozmanitosti a tato opatření naplňují cíle dle očekávání.

Vzhledem k možné flexibilitě poskytnuté členskými státy při plánování využití prostředků Evropského plánu hospodářské obnovy určených původně k podpoře zavádění vysokorychlostního internetu (broadband) do venkovských oblastí se Česká republika rozhodla využít veškeré prostředky z ERP/HC na naplnění cílů vybraných čtyř priorit, a to zejména s ohledem na aktuální potřeby potenciálních žadatelů – malých obcí do 500 obyvatel (bližší zdůvodnění viz kapitola 4).

OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Rozvojová osa se člení na dvě priority, a na celkové finanční alokaci EZFRV se podílí 22,86 %:

Priorita 1.1 Modernizace, inovace a kvalita

Priorita Modernizace, inovace a kvalita zahrnuje skupiny opatření na podporu zemědělských podniků a jejich činnosti, zlepšování kvality a přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, lesního hospodářství a posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí. V rámci podpory z rozpočtu ERP/HC je důraz kladen zejména na opatření přispívající k restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků a ke zmírnění změny klimatu a podpoře vodního hospodářství.

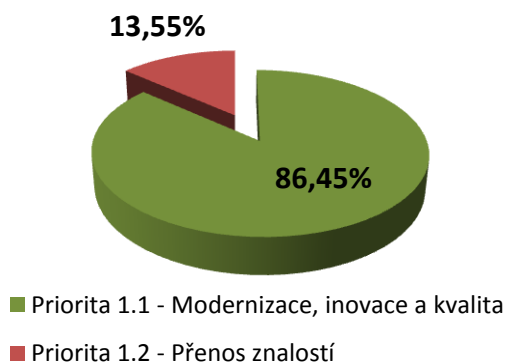
Na tuto prioritu je soustředěno maximální množství finančních prostředků – 86,45 % prostředků určených pro osu I. V rámci toho je nejdůležitější oblastí podpora modernizace zemědělských podniků.

Priorita 1.2 Přenos znalostí

Priorita Přenos znalostí zahrnuje skupiny opatření na podporu odborného vzdělávání a využívání poradenských služeb subjektů podnikajících v zemědělství, potravinářství a lesnictví a dále opatření na podporu mladých zemědělců a předčasného ukončení zemědělské činnosti.

Na tuto prioritu připadá v rámci priority 13,55% finančních prostředků.

Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority osy I

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

Rozvojová osa obsahuje tři priority, a její váha na celkové finanční alokaci EZFRV činí 54,06 %:

Priorita 2.1 Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajín

Priorita podporuje zvyšování biodiverzity v krajině a jsou zaměřená na ochranu přírodních zdrojů a je na ní alokováno 84,65 % prostředků osy II.

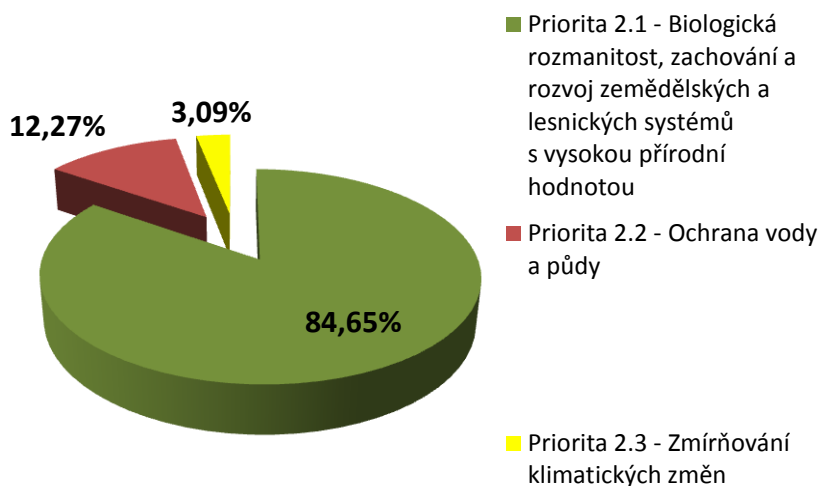
Priorita 2.2 Ochrana vody a půdy

Tato priorita podporuje zejména zachování kvalitního přirozeného vodního režimu v krajině pomocí vhodných zemědělských systémů. V rámci osy II je na ni určeno 12,27 % prostředků.

Priority 2.3 Zmírňování klimatických změn

Priorita podporuje snižování emisí skleníkových plynů a zachování funkce lesů. Podíl priority na celkovém objemu osy II činí 3,09 %.

Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority osy II

OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Rozvojová osa se člení na tři priority a její relativní váha na finanční alokaci EZFRV činí 16,85 %:

Priorita 3.1 Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

Na tuto prioritu je v souhrnu plánován podíl finančních prostředků v rámci osy III ve výši 51,13 %, přičemž hlavní důraz bude kladen na diverzifikaci zemědělských aktivit, podporu zakládání podniků a podporu cestovního ruchu. V rámci diverzifikace zemědělských aktivit bude cílem zejména podpora energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů. Priorita je orientována na zajištění náhrady za očekávané úbytky pracovních příležitostí v zemědělství a potravinářském sektoru, a tím naplnění cílů Lisabonské strategie.

Priorita 3.2 Podmínky růstu a kvalita života na venkově

Priorita je orientována na zlepšení podmínek růstu a kvality života ve venkovských oblastech (infrastruktura, čistota vody v obcích, vybavenost kulturní a sociální infrastrukturou). Na prioritu 3.2 je v souhrnu plánováno v rámci osy III – 48,33 %.

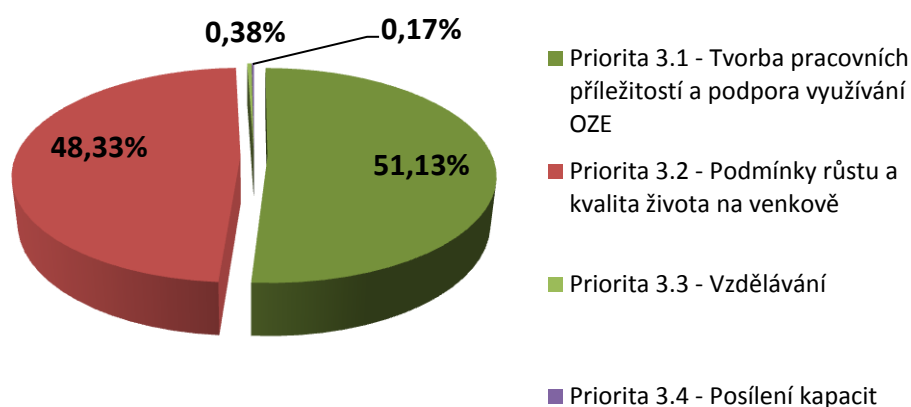
Priorita 3.3 Vzdělávání

Priorita je zacílena na vzdělávání a informování hospodářských subjektů, na něž se vztahuje osa III. Priorita se podílí na celkové finanční alokaci osy III 0,38 % finančních prostředků.

Priorita 3.4 Posílení kapacit

Priorita je zaměřena na posilování kapacit venkovských oblastí pro implementaci strategií místního rozvoje. Na prioritu III.4 je počítáno v rámci osy III s 0,17 %.

Rozdělení finanční alokace na jednotlivé priority osy III

OSA IV: Leader

Účelem osy **IV Leader** je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkova zvláště dobrou metodou, neboť vedou k pozitivním efektům, plynoucím ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu, nejsou protikladem k místní samosprávě, ale vhodně ji doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají i k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu.

Významné jsou mnohaleté zkušenosti obcí, svazků obcí a místních akčních skupin s programováním rozvoje a s přípravou a realizací projektů (POV, SAPARD, LEADER ČR, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství).

Pozitivním poznatkem z programů, které dosud využívaly metody Leader, je skutečnost, že místní akční skupiny si plně uvědomují nezbytnost vytváření zásobníků kvalitních projektů, v zájmu využití a náležitého zhodnocení místních specifik jako přípravy na nové programovací období EU 2007 - 2013 a reálné využití Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova jako nástroje Společné zemědělské politiky EU.

I přes krátkodobé zkušenosti s metodou Leader v České republice je možno uvést, že dosavadní výsledky ukázaly na její jedinečnost a mimořádný přínos pro rozvoj venkovských mikroregionů. V podmínkách České republiky, kde dosud mnohdy přetrvává způsob myšlení, orientovaný na někdejší centrální řízení s cíleným omezením místních a individuálních iniciativ, je tato nová metoda výrazným inovačním prvkem, který na místní úrovni poskytuje dostatečný prostor pro aktivní zapojení všech venkovských subjektů do rozvoje mikroregionu, včetně přenesení odpovědnosti za výsledky této činnosti na místní úroveň. Již v průběhu prvních dvou let aplikace metody Leader v České republice lze zaznamenat živý zájem o implementaci této metody na venkově, který dále roste.

Rozvojová osa zahrnuje 1 prioritu, jež se podílí 5,76 % na finanční alokaci EZFRV.

Priority, cíle a opatření osy IV

Priorita	IV. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova	
Cíl	Realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství	% z osy 100
Opatření	IV.1.1. Místní akční skupina	max. 18,3
	IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie	min. 73,2
	IV.2.1. Realizace projektů spolupráce	8,5

3.3 Vyhodnocení ex-ante

Nezávislí hodnotitelé - Prof. Ing. František Střeleček, CSc., Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.; konzultant - Morten Kvistgaard, Orbicon, Dánsko.

Hodnocení Ex-ante je vypracováno v souladu s články 84 a 85 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova s cílem zvýšit kvalitu, efektivitu a účinnost provádění programů pro rozvoj venkova, posoudit účinek programů z hlediska strategických směrů společnosti, posoudit obtíže v oblasti rozvoje venkova příznačné pro ČR s přihlédnutím k požadavkům udržitelného rozvoje, a vlivu na životní prostředí a optimalizovat přidělení rozpočtových zdrojů. Plné znění ex-ante hodnocení je uvedeno v příloze. Níže jsou uvedeny závěry a doporučení vyplývající z této zprávy.

Závěry

Ministerstvo zemědělství připravilo komplexní soubor dokumentů, včetně Národního strategického plánu, příloh k tomuto NSP a návrhu Programu rozvoje venkova, které odrážejí výzvy v oblasti větší konkurenceschopnosti, ochrany přírody a rozvoje kvality života na venkově, jimiž se bude Česká republika zabývat v nadcházejících letech.

Je připraven široký výběr opatření k realizaci těchto výzev, včetně starých dobře prověřených opatření, která byla realizována v předcházejících programech, a nových opatření z nabídky v rámci nového nařízení 1698/2005. Nový program představuje jak kontinuitu, tak i inovaci, aby byly uspokojeny národní potřeby a potřeby EU i mezinárodní závazky.

Rozdělení alokací mezi osami odráží politický kompromis, který řeší „neřešitelné“: to znamená umístit dostatečné množství prostředků tak, aby byly vyřešeny všechny odůvodněné potřeby v rámci každé osy. Zmíněný kompromis vyjadřuje rovnováhu mezi přírodou a životním prostředím (Osa II.) na jedné straně, a konkurenceschopností a podnikáním na straně druhé (Osy I. a III.). Tato rovnováha je obecně odůvodněná zkušenostmi ze současné situace venkova v České republice.

Očekává se, že realizace programu přispěje k dosažení cílů programu a jednotlivých os i vize rozvoje venkova v ČR. Konkurenceschopnost zemědělského a potravinářského sektoru se silným mezinárodním postavením bude zlepšena, zatímco zároveň budou zachovány a obnoveny hodnoty české krajiny a budou vytvořeny příležitosti pro rozvoj venkova turistikou, nezemědělským průmyslem a jinými podnikatelskými aktivitami.

Musíme také přiznat, že úroveň podrobnosti návrhu programu v této fázi neumožňuje podrobnější ověření vazeb mezi investicemi, činnostmi a dopady.

Soustavné činnosti programování byly započaty záhy, již v roce 2004 a zahrnovaly mnoho různých subjektů v rámci Ministerstva a v podřízených organizacích a agenturách. Bylo dosaženo zapojení mnohostranného partnerství, v němž se při koncipování dokumentů využívaly vstupy a příspěvky od mnoha subjektů na centrální, jakož i regionální úrovni. Velmi oceňujeme toto úsilí Ministerstva a věříme, že bude úspěšné i v konečné fázi dokončování Programu rozvoje venkova 2007 - 2013.

Doporučení

Níže jsou uvedena hlavní doporučení, zatímco další menší doporučení obsahuje hlavní zpráva.

- Doporučujeme zlepšit popis a analýzu současné situace obsažené v PRV, aby se zdokumentoval a zdůvodnil výběr opatření, soustavy cílů a očekávaného kvantifikovaného plnění a finančních alokací. V této souvislosti doporučujeme využít příloh NSPRV, kde to je možné, a doplnit odkazy na tyto přílohy, pokud je třeba.
- Doporučujeme také zlepšit popis opatření, pokud jde o logiku intervencí, aby byl

připraven lépe dokumentovaný a transparentnější program. To znamená, že kvantifikované indikátory potřeb, vstupů, výstupů, výsledků a dopadů by měly být zahrnuty v popisu. Vyčíslení výchozího stavu, výsledků a zejména dopadů lze nalézt v tabulkách v NSPRV a v tabulce 5.3. PRV.

- Následně doporučujeme revidovat finanční alokace podle rozšířeného popisu logiky intervencí, pokud je to potřeba. Systematicky použitý popis a kvantifikace logiky intervencí může být důvodem pro jiné alokace v rámci os a opatření, než je nyní uvedeno v PRV.
- Zlepšit popis procesu realizace (Leader, monitoring a hodnocení s ohledem na požadavky průběžného „on-going“ hodnocení).
- Doporučujeme využít výhod zkušeností MZe a SZIF z více než 5ti leté realizace programů. To znamená, že by se mělo aktivně využít poučení z administrativní praxe a dalších uživatelských průzkumů nebo jiných typů hodnocení předcházejících nebo současných programů.
- Jako doplnění závěrečných doporučení dodáváme, že by Ministerstvo mělo zlepšit anglický překlad NSPRV a PRV, než budou předloženy Komisi. Tato doporučení mají dvě dimenze. Za prvé je důležité, aby byl překlad v souladu se standardní terminologií používanou v politikách a nařízeních EU pro rozvoj venkova, za druhé angličtina nesmí rušit sledování textu čtenářem a porozumění obsahu kapitol a oddílů.
- Konečně doporučujeme zlepšení formálního rozvržení textu a prezentace NSPRV a PRV, aby měly dokumenty náležitý profesionální vzhled.

Výsledky a doporučení vyplývající z hodnocení Ex-ante byly v dalších etapách dokončování programového dokumentu průběžně zapracovávány do Programu rozvoje venkova, tzn. finální verze zohledňuje závěry hodnocení Ex-ante.

3.4 Vliv předcházejících programů a návaznost opatření PRV na opatření z předcházejících programů

3.4.1 SAPARD

Program SAPARD byl určený pro deset kandidátských zemí a na základě návrhu EK napomáhal kandidátským zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění acquis communautaire vztahujícímu se ke Společné zemědělské politice (SZP), strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově. Vzhledem ke vstupu ČR do EU v roce 2004, nebyla již v tomto roce vyhlášována žádná kola příjmu žádostí, tudíž ani kontrahovány další finanční prostředky. Uzavírání smluv bylo ukončeno k 31. 12. 2003. Proplácení finančních závazků ze všech kol příjmu žádostí bude pokračovat až do podzimu roku 2006.

Poznatky a doporučení z programu SAPARD využité pro koncipování Programu rozvoje venkova:

Ze střednědobého hodnocení programu SAPARD vplynula celá řada doporučení jak na úrovni jednotlivých opatření, tak na úrovni celého programu. V obecné rovině bylo ze strany nezávislého hodnotitele doporučeno, aby MZe stanovilo operativní účinnost administrace programu jako strategickou prioritu a soustředilo se na zlepšování účinnosti administrativních postupů. Dále bylo řečeno, že administrativní proces by měl být maximálně zjednodušen (především ve vztahu k podávání a posuzování žádostí ve kterých jde o nižší částky) Mezi

jinými, bylo dále doporučeno snižování počtu dnů nezbytných pro rozhodování, provádění kontrol na místě jen jedním kontrolorem a prošetřování odchylek ve výkonnosti v různých regionech a sjednání nápravy.

Kromě doporučení administrativní povahy bylo dále ČR doporučeno, aby MZe zvláště pro opatření investičního charakteru dobře identifikovalo a ověřilo potřeby prvovýroby a soustředilo se na prioritní oblasti. Dále se diskutovala otázka velikosti farem a přístupu menších a středních farem k programu; právě tyto kategorie se ocitly v nevýhodě oproti velkým podnikům. Opatření zaměřená na zpracování a marketing zemědělských produktů by se měla zaměřit více na odvětví která zpracovávají tržně diverzifikované produkty (zejména regionální speciality a ekologické produkty) a doplnit opatření o aktivity spojené se sledovatelností kvality produktů. V případě pozemkových úprav byla vyjádřena potřeba využití zdrojů co nejrychleji a nejefektivněji vzhledem k tomu, že pozemkové úpravy jsou zcela nezbytné pro rozvoj zemědělského sektoru. Pro opatření obnovy a rozvoje vesnic a infrastruktury se doporučovalo zvýšení úsilí pro provádění lepšího a pečlivého screeningu projektů, aby byly vybírány jen ty nejlepší projekty (v případě vytváření pracovních míst byla upřednostňována podpora novým, malým a středním podnikům), byla zvažována rizika účinku mrtvé váhy a současně se zvýšilo zapojení obyvatel venkova do programu. U opatření orientovaných na diverzifikaci činností se doporučovalo užší zaměření na venkovský kontext, důkladné definování hierarchie cílů a jednoznačný popis toho, jaké typy podpor jsou programem podporovány (např. u obnovitelných zdrojů). Pro metody zemědělské produkce určené k ochraně ŽP a uchování krajiny bylo doporučeno zvýšit informovanost v řadách zemědělců, zlepšit vzdělávání administrativních pracovníků a ukotvení agroenvironmentální politiky jako základního kamene strategie rozvoje venkova. Konečně u opatření zaměřených na profesní vzdělávání by se mělo zkvalitnit řízení opatření, monitorovat a připravit databáze realizovaných projektů, umožnit vzdělávacím subjektům větší míru flexibility, zpracována analýza vzdělávacích potřeb a měla by být zohledněna situace na trhu odborného vzdělávání. Na úrovni celého programu pak byla zmíněna potřeba vycházet při dalších strategických rozhodnutích o budoucích intervencích v zemědělském sektoru ze zkušeností načerpaných v rámci programu SAPARD, dosažení vnější koherence s ostatními podporami v resortu MZe i s podporami ostatních resortů, vybudování transparentní hierarchie cílů. Pozornost by měla být věnována rovněž vyššímu zapojení malých a středních podniků, otázkám ochrany životního prostředí a vzdělávání a rozvíjení lidských zdrojů.

3.4.2 OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

OP RVMZ je základní programový dokument⁷, který byl schválen Evropskou komisí. OP umožňuje čerpání prostředků z fondů EU určených pro podporu zemědělství, a to pro období 2004 až 2006. Celkem bude za toto období vyplaceno českým zemědělcům, zpracovatelům, vlastníkům či nájemcům lesů a rybářům přibližně 250 mil. EUR.

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je zaměřen především na podporu investičních akcí realizovaných v zemědělství, zpracování potravinářských výrobků, lesním a vodním hospodářství, rybářství a při pozemkových úpravách. Cílem podpory je zajištění větší konkurenceschopnosti zemědělství prostřednictvím zvýšení produktivity práce, zvýšení přidané hodnoty a kvality zemědělských produktů, a tím i zvýšení příjmů v zemědělství. Velice důležitým aspektem, který Operační program sleduje, je snižování a odstraňování negativních vlivů zemědělské produkce na životní prostředí, ochrana vod a půdy před znečištěním ze zemědělských zdrojů a příprava na metodu Leader.

---

⁷ Podrobněji ve Zprávě o stavu zemědělství České republiky za rok 2003.

Implementace OP Zemědělství

Při implementaci OP Zemědělství je plně využívána zkušenost s předvstupním programem SAPARD a při přípravě i realizaci programu byla uplatněna řada doporučení, která vyplynula ze střednědobého hodnocení programu SAPARD.

Nosnou prioritou celého OP Zemědělství se stala Priorita I. Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství, která v opatřeních zaměřených na zemědělství a potravinářství navázala na předvstupní program SAPARD. Finanční prostředky určené na tuto oblast jsou plynule čerpány a předložené projekty převyšují svými požadavky disponibilní finanční prostředky. Oproti programu SAPARD byla nově v rámci Priority I. do OP Zemědělství zařazena podpora do lesního hospodářství. Cílem bylo zlepšení hospodaření v lesích spojené s obnovou lesního potenciálu poškozeného přírodními kalamitami, podpora preventivních opatření proti přírodním kalamitám a opatření na zlepšování ekologické stability lesů. Zájem ze strany žadatelů je u tohoto opatření především o podporu obnovy lesního potenciálu poškozeného přírodními kalamitami a požárem, o podporu na zavedení příslušných ochranných opatření a o podporu na pořízení strojů.

Priorita II. Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělání též částečně navázala na předvstupní program SAPARD. Doporučení střednědobého hodnocení programu SAPARD, aby podpora na pozemkové úpravy byla co nejvíce využívána s ohledem na skutečnost, že pozemkové úpravy jsou nezbytné pro celkový rozvoj zemědělského sektoru, je naplňováno. V rámci příjmu žádostí byl vždy převis požadavku nad disponibilními finančními prostředky. Celé opatření Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, které zahrnuje kromě pozemkových úprav, které mají v tomto opatření největší alokaci, i například iniciativu společenství LEADER+, je čerpáno až na některé výjimky plynule. Priorita II. zahrnuje též podpory v oblasti odborného vzdělávání. V neposlední řadě je třeba zmínit oblast rybářství, která byla částečně podporována již v předvstupním programu SAPARD. Podpora je zaměřena zejména na výstavbu nových nebo rekonstrukci stávajících zpracovatelských zařízení, modernizaci nebo pořízení nového technologického vybavení na zpracování ryb, zakládání producentů organizací, hledání nových odbytišť a chov vodních živočichů. Zájem žadatelů o oblast rybářství byl díky rozšíření způsobilých výdajů zvýšen, i když čerpání disponibilních finančních prostředků není úplně optimální.

Zhodnocení výsledků a dopadů celého Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v České republice bude předmětem „ex-post“ hodnocení, které bude provedeno po skončení proplácení projektů z OP Zemědělství.

3.4.3 Horizontální plán rozvoje venkova

Horizontální plán rozvoje venkova ČR na období 2004 - 2006 (HRDP) je základní programový dokument schválený Evropskou komisí v květnu roku 2004 pro poskytování podpory českému zemědělství a venkovskému prostoru z prostředků EU, resp. ze záruční sekce EZOZF. Celková finanční alokace přidělená na program HRDP je 678,5 mil. EUR, z toho 542,8 mil. EUR z EU.

Prioritou HRDP je „Trvale udržitelný rozvoj zemědělství, venkova a jeho přírodních zdrojů“. Cílem HRDP je, mimo jiné, podněcovat proces nahrazování starších zemědělců mladšími pomocí opatření Předčasné ukončení zemědělské činnosti, přispět k udržitelnému využití zemědělské půdy a ke stabilizaci venkovské populace prostřednictvím opatření Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními, zpomalení odtoku vody z krajiny, snížení

vodní a větrné eroze půdy, podpora ekologické stability krajiny a zachování a zvýšení biologické různorodosti na zemědělsky využívané půdě pomocí Agroenvironmentálních opatření, změna struktury zemědělských farem s cílem zajištění jiných příjmů formou diverzifikace jejich aktivit a snížení výměry zemědělsky obdělávaných půd pomocí opatření Lesnictví a zakládání skupin zemědělských výrobců a jejich sdružení za účelem společného odbytu zemědělských výrobků a zvyšování přidané hodnoty společné produkce prostřednictvím opatření Zakládání skupin výrobců.

V roce 2005 bylo žadatelům v ČR v rámci opatření programu HRDP skutečně vyplaceno cca **6,071 mld. Kč** (tj. cca 4 856 mil. Kč z EZOZF). Vyplacení dotace proběhlo u opatření LFA (cca 3 107 mil. Kč), u opatření AEO (cca 2 928 mil. Kč) a u opatření Lesnictví (cca 36 mil. Kč). Celkem bylo v rámci programu HRDP za období 2004 - 2005 vyplaceno žadatelům cca 8,143 mld. Kč, z toho cca 2,072 mld. Kč v roce 2004 a cca 6,071 mld. Kč v roce 2005. Na žádosti podané v roce 2004 bylo k 31. 12. 2005 vyplaceno celkem cca 5,684 mld. Kč a na žádosti podané v roce 2005 bylo k 31. 12. 2005 celkem vyplaceno cca 2,459 mld. Kč.

V roce 2004 byla realizována tři opatření „Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními“, Agroenvironmentální opatření a opatření Lesnictví, od roku 2005 byla spuštěna opatření „Předčasné ukončení zemědělské činnosti“ a „Zakládání skupin výrobců“, pro které bylo vydáno příslušné nařízení vlády. Opatření „Technická pomoc“ nebylo do konce roku 2005 spuštěno.

Vyhodnocení dopadu jednotlivých opatření

V roce 2005 bylo realizováno pět opatření v rámci HRDP a to Předčasné ukončení zemědělské činnosti, Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními (LFA), Agroenvironmentální opatření (AEO), opatření Lesnictví a Zakládání skupin výrobců. Na základě těchto opatření vznikl českým zemědělcům nárok na dotace v celkové výši cca 6 231,2 mil. Kč.

Předčasné ukončení zemědělské činnosti

Nejvíce žádostí bylo na toto opatření v roce 2005 podáno v regionu Jihovýchod, a to 81 žádostí na plochu 4 904 ha. Nejméně žádostí bylo v regionu Moravskoslezsko, kde bylo podáno 9 žádostí na plochu 512 ha. Z celkového počtu žadatelů bylo ve věkové skupině 55 – 60 let 74,4 % ze všech žadatelů a ve věkové skupině 60 - 65 let bylo z celkového počtu 25,6 % žadatelů.

Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními (LFA)

Od roku 2005 mohli žadatelé v rámci tohoto opatření poprvé vstupovat do nově vymezených oblastí s environmentálními omezeními. Největší objem finančních prostředků v roce 2005 plynul prostřednictvím opatření na podporu hospodaření v LFA do regionů s největší plochou podhorských a horských oblastí a nejméně do úrodného regionu Střední Čechy a do nejmenšího Moravskoslezského regionu. Nárok na dotace, který vznikl zemědělcům v jednotlivých regionech NUTS 2, je závislý na půdních, klimatických a ostatních výrobních podmínkách v těchto regionech, na možnostech realizovat AEO a na dostatku ploch vhodných k zalesnění. Podpory na opatření „Méně příznivé oblasti“ jsou vypláceny na travní porosty, mají nejen charakter ekonomicko - sociálních podpor, směřujících k udržení příjmové stability zemědělců hospodařících v horších přírodních podmínkách, ale také povahu restrukturalizačního opatření, které podporuje chov skotu a dalších zvířat, využívajících travní porosty.

Agroenvironmentální opatření (AEO)

V rámci HRDP se jedná o opatření s největším objemem finančních prostředků poskytovaných do zemědělství. Celkový objem dotací v rámci AEO dosáhl v roce 2005 částky 3 297 mil. Kč. Opatření zahrnuje čtyři podopatření. Podopatření A – postupy šetrné k životnímu prostředí umožnilo dotace ve výši 379 mil. Kč, podopatření B - ošetřování travních porostů částku 1 887 mil. Kč, C - péče o krajinu částku 1 031 mil. Kč a D – osevní postup v ochranných zónách jeskyní částku 26 tis. Kč.

AEO byla v roce 2005 realizována na celkové ploše 1 168 tis. ha. Z podopatření byl největší zájem o ošetřování travních porostů, které bylo uplatněno na 61 % celé plochy realizovaných AEO. Zonální podopatření Osevní postup v ochranných zónách jeskyní bylo sice realizováno pouze na ploše 48,26 ha, je to však přibližně 25 % z plochy, pro kterou je toto podopatření určeno.

Podopatření „Postupy šetrné k životnímu prostředí“ bylo realizováno v roce 2005 na ploše 241 tis. ha a organizací, které realizovaly toto podopatření vznikl nárok na dotaci ve výši 379 mil. Kč. Toto podopatření se skládá ze dvou titulů, a to Ekologické zemědělství (EZ) a od roku 2005 nově zařazeného titulu Integrované systémy pěstování ovoce nebo révy vinné (IP). EZ a je v největším rozsahu realizováno v regionech s vysokým podílem travních porostů na zemědělské půdě. Naopak v úrodných regionech Střední Čechy a Jihovýchod je opatření realizováno na menších plochách, převážně však ve větší intenzitě. V oblasti podpory rozvoje ekologického zemědělství nedošlo k výraznému nárůstu registrovaných ploch ekologicky obhospodařovaných vinic, zeleniny a ovoce, ani registrovaných ploch orné půdy, i když strategie nastavení výše podpor směřovala na cíl zvýšení rozsahu těchto ploch. Titul IP je rozdělen na dva programy IP – ovoce a IP – vinná réva. IP – ovoce není vázána na konkrétní oblast a pěstitelé pocházejí z celé ČR, nejvíce jich je v regionu Severovýchod a nejméně v regionu Moravskoslezsko. IP vinné révy je pochopitelně soustředěna do vinařských oblastí Jihovýchodního regionu.

Celkový nárok na dotace v roce 2005 na podopatření Ošetřování travních porostů na ploše 713 tis. ha byl 1 887 mil. Kč. Nejvíce dotací i největší plocha, více než jedna čtvrtina, připadá na region Jihozápad. Největší průměrná dotace 3 120 Kč na 1 ha byla dosažena v regionu Severozápad. Nejméně, pouze 7 %, se na podopatření podílí region Střední Čechy. Z porovnání celkového počtu dotovaných hektarů (713 tis. ha) a rozsahu disponibilních ploch TTP v ČR (882 tis. ha v roce 2005) vyplývá, že toto podpůrné opatření se týkalo přibližně 81 % veškerých TTP v ČR. Opatření tedy působí výrazně celoplošně a směřuje k minimalizaci aplikací pesticidů a průmyslových hnojiv. To znamená, že ekologický efekt tohoto opatření je zřetelný.

Podopatření Péče o krajinu obsahuje několik dotačních titulů, které mohou být realizovány jak v úrodných oblastech, tak i v LFA. Proto plošné využívání ani objem obdržených dotací regionů, „nekopíruje“ rozsah LFA v regionu tak jako u většiny ostatních opatření.

Zájem o podopatření Péče o krajinu byl téměř dvojnásobný oproti očekávání. Podopatření Péče o krajinu se skládá z šesti titulů, ze kterých byl nejvíce, přibližně z 85 %, využíván titul meziplodiny. Titul „meziplodiny“ má výrazný protierozní efekt a meziplodiny byly zasety na více než 192 tis. ha o. p.

Podopatření Péče o krajinu bylo realizováno na ploše cca 214 tis. ha, což je cca 18 % z plochy realizovaných AEO.

Lesnictví

Opatření Lesnictví bylo v roce 2005 realizováno na celkové ploše 661 ha, z toho podopatření Zalesňování zemědělské půdy na 658 ha. Dále bylo realizováno podopatření Založení porostů rychle rostoucích dřevin na 15 ha. Celkově byly přiděleny dotace ve výši 55 721,7 tis. Kč. Pro rok 2005 byly plánované dotace na HRDP ve výši 6 491 mil. Kč.

Zakládání skupin výrobců

Na opatření ZSV bylo podáno v roce 2005 celkem 24 kombinovaných žádostí (jedna žádost může obsahovat více komodit). Celkem byly podány žádosti na 54 komodit. Výše dotace v rámci uvedených žádostí bude stanovena na základě doložené výše finanční hodnoty obchodované produkce jednotlivých skupin výrobců. Nejvíce žádostí bylo podáno pro odbyt jatečných zvířat, a to celkem 28 (z toho 9 žádostí na jatečný skot, 15 na jatečná prasata a 4 na jatečnou drůbež). Dále bylo podáno 12 žádostí na obiloviny, 11 žádostí na olejninu a 3 žádosti na brambory.

Jak vyplývá z počtu podaných žádostí, bylo v roce 2005 založeno 24 nových skupin výrobců (s maximální výší dotace cca 72 mil. Kč), což lze považovat za odpovídající schválené alokaci finančních prostředků na období 2004 – 2005 na toto opatření.

Poznatky a doporučení vzešlé z programu HRDP

Vzhledem ke zkrácenému programovému období 2004 - 2006 se neprovádí střednědobé hodnocení Horizontálního plánu rozvoje venkova, ale z dosavadní administrace a implementace programu HRDP vyplynula řada doporučení na úrovni jednotlivých opatření i na úrovni celého programu. V rámci jednotlivých opatření je nezbytné zlepšit informovanost potenciálních žadatelů o jednotlivých podmínkách opatření, zjednodušit administrativní procesy a zajistit plynulejší a rychlejší vyplácení podpor. Dále je nezbytné zajistit větší flexibilitu navrhovaných opatření v národních předpisech.

Na úrovni celého programu je nezbytné zajistit koherenci s ostatními podporami v rámci MZe a také s podporami poskytovanými ostatními resorty (převážně MŽP) v rámci jejich dotačních programů.

3.4.4 LEADER

Přestože iniciativa LEADER+ Evropského společenství není v letech 2000 - 2006 pro Českou republiku přístupná, začala se, vzhledem k důležitosti uplatňování tohoto principu v rozvoji venkova, Česká republika na aplikaci tohoto přístupu v dalším období (2007 - 2013) připravovat s předstihem, a již v průběhu uplynulých let vytvářela pro mikroregiony a postupně vznikající místní akční skupiny finanční i organizační podmínky pro rozvoj jejich činnosti a osvojování si potřebných schopností.

Metody Leader bylo využito v těchto programech:

A. Národní programy

Program obnovy venkova

Program LEADER ČR - Ministerstvo zemědělství

MAS v České republice

Viz mapová příloha, mapa č. 12

B. Programy s podporou EU

Předvstupní program SAPARD (2000 - 2006)

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova (podopatření typu Leader +)

C. Shrnutí dosavadních zkušeností s aplikací metody Leader

Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkova zvlášť dobrou metodou, neboť vedou k pozitivním efektům, plynoucím ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu, nejsou protikladem k místní samosprávě, ale vhodně ji doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají i k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu.

Česká republika má svá specifika, daná historickým vývojem, strukturou sídel, hustotou osídlení a komunikací a charakterem místní ekonomiky. Výrazným specifikem je také socioekonomická struktura populace na venkově, která je poznamenána poválečnými společensko-politickými změnami a přesídlováním obyvatelstva, stárnutím obyvatelstva na venkově, rozpadem zemědělské velkovýroby, proměnami příměstského venkova a v poslední době prohlubováním rozdílů mezi venkovskými a městskými oblastmi.

Významné jsou také mnohaleté zkušenosti obcí, svazků obcí a místních akčních skupin s programováním rozvoje a s přípravou a realizací projektů (POV, SAPARD, LEADER ČR, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství).

Pro činnorodý rozvoj místních akčních skupin je nutná vzájemná podpora, prostřednictvím vzájemné informovanosti jak pasivní (internet – vytvoření portálu MAS), tak i aktivní (semináře, pracovní jednání, společné společenské akce). MAS je nutno naučit orientovat se i na jiné možné zdroje, např. soukromé zdroje z území MAS, grantové programy krajů aj. Je třeba vytvořit systém systematického vzdělávání členů MAS v oblasti managementu a administrativy, výběru projektů, práce s veřejností, monitoringu projektů apod.

Pozitivním poznatkem z programů, které dosud využívaly metody Leader, je skutečnost, že místní akční skupiny si plně uvědomují nezbytnost vytváření zásobníků kvalitních projektů, v zájmu využití a náležitého zhodnocení místních specifík jako přípravy na nové programovací období EU 2007 - 2013 a reálné využití Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova jako nástroje Společné zemědělské politiky EU.

I přes krátkodobé zkušenosti s metodou Leader v České republice je možno uvést, že dosavadní výsledky ukázaly na její jedinečnost a mimořádný přínos pro rozvoj venkovských mikroregionů. V podmínkách České republiky, kde dosud mnohdy přetrvává způsob myšlení, orientovaný na někdejší centrální řízení s cíleným omezením místních a individuálních iniciativ, je tato nová metoda výrazným inovačním prvkem, který na místní úrovni poskytuje dostatečný prostor pro aktivní zapojení všech venkovských subjektů do rozvoje mikroregionu, včetně přenesení odpovědnosti za výsledky této činnosti na místní úroveň. Již v průběhu prvních dvou let aplikace metody Leader v České republice lze zaznamenat živý zájem o implementaci této metody na venkově, který dále roste.

Z několika desítek funkčních místních akčních skupin, z nichž je v současné době ve stávajících programech LEADER ČR a LEADER + zapojeno a vyškoleny 29 akčních skupin, desítky dalších jsou ustaveny a vytvářejí své rozvojové záměry. Pro příjem prostředků pro rozvoj venkova ze zdrojů NR (ES) 1698/2005 metodou LEADER bude připraveno dostatečné množství místních akčních skupin. Předpokládá se, že v r. 2006 bude v programech LEADER aktivně zapojeno 36 MAS a 60-70 MAS bude připraveno k účasti v ose IV od roku 2007.

3.4.5 Návaznost opatření z předcházejících programových období

Název opatření PRV 2007- 2013	Opatření/podopatření předcházejícího programu
Modernizace zemědělských podniků	1.1 Investice do zemědělského majetku (OP)
Investice do lesů	1.3 Lesní hospodářství (OP)
Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	1.2 Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing (OP)
Pozemkové úpravy	2.1.1 Pozemkové úpravy (OP, SAPARD)
Seskupení producentů	Zakládání skupin výrobců (HRDP)
Odborné vzdělávání a informační činnost	2.2 Odborné vzdělávání (OP)
Zahájení činnosti mladých zemědělců	1.1.1 Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům(OP)
Předčasné ukončení zemědělské činnosti	Předčasné ukončení zemědělské činnosti (HRDP)
Využívání poradenských služeb	Opatření je nové
Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	Méně příznivé oblasti a oblasti s ekologickými omezeními (HRDP)
Platby v rámci Naturity 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 200/60/ES (WFD)	Opatření je nové
Agroenvironmentální opatření	Agro-environmentální opatření (HRDP)
Zalesňování zemědělské půdy	Lesnictví (HRDP)
Platby v rámci Naturity 2000 v lesích	Opatření je nové
Lesnicko-environmentální platby	Opatření je nové
Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů	Opatření je nové
Diverzifikace činností nezemědělské povahy	Diverzifikace zemědělských aktivit (OP)
Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	2.2 SAPARD
Podpora cestovního ruchu	2.2 SAPARD 2.1.5 Diverzifikace zemědělských aktivit a aktivit blízkých zemědělství
Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	2.1.a),b) SAPARD
Ochrana a rozvoj dědictví venkova	Opatření je nové
Vzdělávání a informace	Opatření je nové (částečně navazuje na 2.2. odborné vzdělávání – OP)
Získávání dovedností, animace a provádění	2.1.4 (OP) – osvojování schopností
OSA IV LEADER	2.1.4. LEADER+ (OP), LEADER ČR

4 ODŮVODNĚNÍ ZVOLENÝCH PRIORITY S OHLEDEM NA STRATEGICKÉ POKYNY SPOLEČENSTVÍ A NÁRODNÍ STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE VENKOVA

4.1 Strategické pokyny Společenství pro rozvoj venkova, Národní strategický plán České republiky na období 2007 - 2013 a jejich reflexe v Programu rozvoje venkova

Strategické pokyny společenství pro rozvoj venkova stanovují oblasti důležité pro naplňování priorit Společenství, zejména ve vztahu k göteborgským cílům udržitelnosti a k obnovené lisabonské strategii pro hospodářský růst a zaměstnanost. Revidované strategické směry Společenství pak zahrnují jako nové výzvy pro zemědělství změnu klimatu, obnovitelné zdroje energie, vodní hospodářství, biodiverzitu a restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků.

Oblastí, jež přispívá k naplňování lisabonských a göteborgských cílů, je snaha o **Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví** (k zajištění konkurenceschopnosti by měly být priority dle Strategických pokynů orientovány na přenos znalostí a inovací v potravinovém řetězci, a dále na investice do fyzického a lidského kapitálu).

V rámci Programu rozvoje venkova je navržena sada opatření v rámci osy I, zaměřená na posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských výrobců, modernizaci hospodářství, zvyšování přidané hodnoty a realizaci pozemkových úprav. Tato opatření zároveň specifickými operacemi napomohou zmírnění negativních vlivů zemědělství na změnu klimatu, vodní hospodářství či napomohou restrukturalizaci odvětví mléka.

V ČR bude podporován přenos znalostí, modernizace a inovace při produkci potravin, se zaměřením zvláště na malé a střední podniky a dále investice v prioritních sektorech s cílem definovaným Strategickými pokyny Společenství, tj. restrukturalizace zemědělství, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských subjektů a stabilizace pracovních míst na venkově jako příspěvek osy I k Lisabonské strategii.

Relevantní priority PRV:

Priorita 1.1 Modernizace, inovace a kvalita

Priorita 1.2 Přenos znalostí

Zlepšování životního prostředí a krajiny - za účelem zlepšování stavu životního prostředí a krajiny by priority měly být směřovány na biologickou rozmanitost a zachování systémů zemědělství a lesnictví s vysokou přidanou hodnotou, ochranu vody, a zmírňování změn klimatu

Program rozvoje venkova přispívá ke zlepšování stavu životního prostředí a krajiny realizací agroenvironmentálních opatření, opatření podpory hospodaření v méně příznivých oblastech a opatření Natura 2000. Tato opatření se osvědčila i v minulém plánovacím období, v HRDP.

Zmírňování dopadů klimatických změn bude uskutečňováno především prostřednictvím lesnických opatření a zalesňováním zemědělské půdy v rámci osy II.

Relevantní priority PRV:

Priorita 2.1 Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajín

Priorita 2.2 Ochrana vody a půdy

Priorita 2.3 Zmírňování klimatických změn

Kvalita života ve venkovských oblastech a podpora diverzifikace - k udržení kvality života a podpoře diverzifikace by měly být realizovány takové priority, jejichž cílem bude tvorba nových pracovních míst v netradičních odvětvích na zajištění náhrady za očekávané úbytky pracovních příležitostí v zemědělství a potravinářském sektoru a zkvalitňování venkovské infrastruktury.

Program rozvoje venkova posiluje atraktivitu venkova k životu včetně zlepšení podmínek pro hospodářský růst realizací opatření zaměřených převážně na diverzifikaci ekonomických (nezemědělských) aktivit, zlepšování kvality života na venkově, vzdělávání a rozšiřování využití informačních a komunikačních technologií a dále pak zlepšení kvality života zvýšením povědomí o přírodních a kulturních hodnotách prostředí a jejich obnovou a rehabilitací a dále pak aktivizací území za účelem tvorby strategií rozvoje na základě partnerství veřejného a soukromého sektoru. Významná část finančních zdrojů v rámci osy III je zaměřena na využívání obnovitelných zdrojů energie.

Relevantní priority PRV:

Priorita 3.1 Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE

Priorita 3.2 Podmínky růstu a kvalita života na venkově

Priorita 3.3 Vzdělávání

Priorita 3.4 Posilování kapacit

Budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci - k uspokojivému budování místních kapacit by měly být realizovány priority, orientované na zlepšení řízení a uvolnění místního potenciálu.

Program rozvoje venkova umožňuje budovat místní kapacity zejména prostřednictvím vytváření místních partnerství z různých oblastí společenského života, přípravou místních rozvojových strategií a jejich následnou realizací. Integrovaný přístup pomůže chránit a rozšiřovat místní přírodní a kulturní dědictví, zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí, podporovat výrobu specialit, cestovní ruch, obnovitelné zdroje a energii a investovat do nich.

Relevantní priority PRV:

Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkovských oblastí

4.2 Předpokládané dopady Programu podle hodnocení ex-ante a zvolených priorit

Prof. Ing. František Střeleček, CSc., Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., konzultant Morten Kvistgaard, Dánsko.

Program rozvoje venkova dává velké možnosti všem potenciálním příjemcům. Okruh potenciálních příjemců je velmi široký. Pozitivní efekt lze očekávat od každého programu, který bude úspěšně realizován a vyjde z dobrého podnikatelského záměru. Realizované programy prohloubí rozdíly mezi úspěšnými žadateli a těmi, kteří se k programům nedostali. Jednotlivá opatření lze hodnotit z hlediska časovosti jejich dopadů (zda daná opatření budou působit pouze krátkodobě, nebo naopak jejich působení bude dlouhodobé). Mezi opatření působících dlouhodobě rozhodně patří opatření investičního charakteru jako modernizace zemědělského hospodářství, podpora zpracování a využití biomasy.

Dlouhodobý charakter mají i opatření zvyšující hospodářskou hodnotu půdy, lesů a životního prostředí. K těmto opatřením rozhodně patří pozemkové úpravy, zvyšování hospodářské hodnoty lesů, první zalesňování zemědělské půdy, změna druhové skladby lesů a další.

Také v oblasti rozvoje venkova lze mezi dlouhodobě působící dopady spatřovat u opatření obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby, diverzifikace činností nezemědělské povahy a další. Je zřejmé, že každé z těchto opatření má svůj horizont a usilovat o naprostou nadčasovost není asi rozumné. Důležité však je, že tato opatření vytvářejí dobrý základ pro dlouhodobý pozitivní rozvoj.

Některá opatření však mohou ve své podstatě působit antagonisticky jako např. vliv modernizace zemědělských hospodářství, který může vést ke snižování zaměstnanosti, výrazná podpora energie z obnovitelných zdrojů nemusí obstát v cenové konkurenci klasických paliv, nebo by mohla modernizace ovlivnit výši produkce, která je naopak omezována systémem národních kvót a limitů.

Vlastní kvantifikovaná hodnocení jednotlivých ukazatelů úspěšnosti Programu jsou uvedena v tabulkách přílohy č. 14 v kapitole 6, kde lze sledovat dopady celého Programu na vybrané indikátory, jako jsou například ekonomický vývoj, zaměstnanost, produktivita práce, biodiverzita a další.

4.3 Strategické pokyny Společenství pro rozvoj venkova revidované v souvislosti s ERP/HC a jejich reflexe v Programu rozvoje venkova

Česká republika po analýze prioritních potřeb obcí a projednání Monitorovacím výborem PRV využila flexibility v možnosti použít prostředky vyčleněné na podporu vysokorychlostního internetu k financování nových výzev, zejména ke zmírnění změny klimatu, restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků, obnovitelné zdroje energie a vodní hospodářství.

Pro začlenění dodatečných finančních prostředků Evropského plánu hospodářské obnovy a prostředků vyplývajících z modulace do PRV byla zvolena strategie implementace jednoduchou cestou, koncentrování podpor k naplnění stávajících cílů programu a netříštění zdrojů do dodatečně nastavených nových opatření. Po analýze priorit HC a cílů PRV, zohlednění zkušeností z dosavadní realizace PRV a po vyhodnocení absorpční kapacity byly v rámci stávajících opatření vymezeny vzhledem k níže uvedeným důvodům typy operací, které naplňují cíle nových priorit.

Zemědělství v ČR obdobně jako i ve všech ostatních zemích EU je hlavním zdrojem emisí amoniaku. Emisní strop stanovený pro Českou republiku ve výši 80 kt NH₃ / rok 2010 koresponduje s roční emisí zemědělského sektoru. Ke zmírňování klimatických změn – snížení objemu skleníkových plynů - program přispívá zlepšením skladování statkových hnojiv podporou výstavby/rekonstrukce skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby, zvýšením energetické účinnosti podporou výstavby/rekonstrukce staveb pro rostlinnou a živočišnou výrobu nebo podporou stavebních a technologických investic vedoucích ke zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů (např. použitím stavebních materiálů, které snižují tepelné ztráty nebo využitím moderních energeticky úsporných technologií ke skladování zpracovávaných zemědělských produktů). Dále jsou podporovány mechanismy pro předcházení nepříznivým dopadům mimořádných klimatických událostí (např. instalace sítí zajišťujících ochranu proti škodám v důsledku

krupobití aj.). Výše uvedené operace budou podporovány v rámci opatření Modernizace zemědělských podniků a Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům.

Jednou ze strategií řešení nebezpečí klimatických změn je i využívání obnovitelných zdrojů energie. Podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů činil v roce 2008 5,2 % z tuzemské hrubé spotřeby elektřiny. Národní indikativní cíl tohoto podílu je pro Českou republiku stanoven na 8 % v roce 2010. Vývoj hrubé výroby elektřiny vykazuje od roku 2004 nárůst, který je významný zejména u bioplynových stanic, kde výroba vzrostla od roku 2004 z hodnoty 7,13 GWh na 91,6 GWh v roce 2008 (zdroj dat MPO). Za předpokladu zachování současné hrubé domácí spotřeby elektrické energie je pro dosažení 8% cíle podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů potřeba navýšit výrobu této energie o cca 2,3 TWh. Vzhledem k dostupnosti využitelného energetického potenciálu je pro splnění indikativního cíle klíčová výstavba zařízení pro využití biomasy, bioplynu, sluneční energie a větru. V rámci Programu rozvoje venkova je podporována zejména výstavba bioplynových stanic či zařízení na zpracování paliv z obnovitelných zdrojů, a to v rámci opatření Diverzifikace činností nezemědělské povahy a Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje.

Naprostá většina vod z území ČR odtéká a vodní režim je závislý prakticky výhradně na atmosférických srážkách. Z hlediska odtokových poměrů je nepříznivé vysoké zornění zemědělské půdy a neobvykle velká průměrná plocha pozemků, což umocňuje povodňový režim vodních toků, který je nepříznivě ovlivňován strukturou krajiny, klimatickými a geologickými podmínkami. Vodní erozí je ohroženo 40 % rozlohy zemědělských půd.

Katastrofické povodně na území České republiky v posledních letech poukázaly na nedostatečnou retenční schopnost krajiny. Významnou úlohu při povodňových situacích prokázala území přirozeného rozlivu a malé vodní nádrže. Změna vodního režimu krajiny v souvislosti s intenzifikací zemědělské výroby má také nepříznivý dopad na kvalitu povrchových i podzemních vod. Jakost povrchových a podzemních vod je tak významně ovlivňována plošným znečištěním, tj. zejména znečištěním ze zemědělského hospodaření, atmosférickou depozicí a erozními splachy z terénu. Přes dosažené zlepšení jakosti vody ve vodních tocích ČR od roku 1990 – pokles koncentrací dusičnanů v povrchových i podzemních vodách - však nelze považovat současný stav za vyhovující.

K zlepšování vodního režimu, snížení rizika erozí a povodní je podporována zejména realizace vodohospodářských opatření zvyšujících retenci vody v krajině (i v záplavových oblastech) v rámci opatření I.1.4 Pozemkové úpravy (např. stavba a rekonstrukce nádrží, ochranných hrází, poldrů, protierozních mezí, průlehů, zasakovacích pásů, záchytných příkopů, úpravy toku, výsaby zeleně apod.).

Vzhledem k plošnému znečištění povrchových i podzemních vod ze zpracování zemědělských produktů je také navržena podpora pro budování čistíren odpadních vod v procesu zpracování a marketingu v rámci opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům.

V odvětví mléka a mléčných výrobků je možné v ČR sledovat stále klesající trend ve stavu dojeného skotu (od roku 2004 došlo k poklesu z 433,3 tis. kusů na 402,5 tis. ks v roce 2008). Průměrná roční dojivost jedné krávy vzrostla ve stejném období o 71,3 % na 6 548 litru mléka. Přesto výroba mléka za posledních patnáct let klesla o 19,9 % na 2 684 mil. litrů mléka. Meziroční pokles v cenách mléka činí 35% (vztaženo k 1Q 2008). Ukončení režimu mléčných kvót v roce 2015 bude od producentů mléka vyžadovat zvláštní úsilí s cílem přizpůsobit se měnícím se podmínkám, zejména ve znevýhodněných regionech.

Přestože existuje řada zemědělských podniků s konkurenceschopnou výrobou, většina z nich se potýká s odbytovými problémy a podléhá tlaku obchodních řetězců v důsledku

nedostatečné integrace s ostatními zemědělskými producenty a navazujícím zpracovatelským průmyslem.

V rámci programu je sektor mléka podporován prostřednictvím investic v souvislosti s produkcí, zpracováním a uváděním na trh mléka a mléčných výrobků. V opatření Modernizace zemědělských podniků se jedná o podporu investic souvisejících s produkcí mléka. V opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům jsou podporovány investice vedoucí ke zlepšení zpracování a marketingu mléka a mléčných výrobků.

V rámci priority biodiverzita, na kterou je zaměřena zejména osa II, se nebude uplatňovat možnost dalšího zvýšení podpory, neboť ČR implementovala všechna plánovaná opatření přispívající k podpoře a zachování biologické rozmanitosti a tato opatření naplňují cíle dle očekávání.

Prostředky z Evropského hospodářského plánu obnovy budou v České republice využity pro naplňování jiných cílů, než je rozvoj širokopásmového internetu (broadband). Území České republiky je dobře pokryto broadbandem. Dle Digital Competitiveness Report CZ se jedná o pokrytí 85 % populace venkovských území, což je hodnota nad průměrem EU (76,6% pokrytí). Česká republika se tak řadí na 13. místo v rámci EU, co se týká pokrytí populace ve venkovských oblastech, a na 19. místo v pokrytí území státu, nicméně stále zůstává 15% venkovské populace bez pokrytí broadband internetem. Česká republika se proto zavazuje ke zpracování analytické studie, která zmapuje bílá místa pokrytí broadband internetem ve venkovských oblastech, zejména s ohledem na možnost podpory obcí způsobilých k podpoře v rámci PRV. Studie bude obsahovat možné podmínky pro investice pro broadband včetně návrhu na efektivní financování těchto aktivit v rámci současného nebo příštího programového období tak, aby byly zajištěny závazky České republiky vyplývající ze závěrů Rady pro Konkurenceschopnost z roku 2009 – zajistit 100% pokrytí broadband internetem do konce roku 2013.

5 INFORMACE O OSÁCH A OPATŘENÍCH NAVRHOVANÝCH PRO KAŽDOU OSU A JEJICH POPIS, VČETNĚ KONKRÉTNÍCH OVĚŘITELNÝCH CÍLŮ A UKAZATELŮ, KTERÉ UMOŽŇUJÍ MĚŘIT POKROK, ÚČINNOST A ÚČELNOST PROGRAMU

5.1 Přehled os, priorit a opatření

Číslo opatření podle				Název skupiny opatření/ opatření / podopatření	Kód opatření	Číslo článku	Článek NR
Osa	Skupina opatření	Opatření	Podopatření				
OSA I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví							
I.	1.			Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací			
I.	1.	1.		Modernizace zemědělských podniků			
I.	1.	1.	1.	Modernizace zemědělských podniků	121	20 b (i)	26
I.	1.	1.	2.	Spolupráce při vývoji a aplikaci nových postupů či produktů zemědělské výroby	124	20 b (iv)	29
I.	1.	1.	3.	Založení porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití	121	20 b (i)	26
I.	1.	2.		Investice do lesů			
I.	1.	2.	1.	Lesnická technika	122	20 b (ii)	27
I.	1.	2.	2.	Technické vybavení provozoven	123	20 b (iii)	28
I.	1.	2.	3.	Lesnická infrastruktura	125	20 b(v)	30
I.	1.	2.	4.				
I.	1.	3.		Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	123, 124	20 b (iii) (iv)	28 a 29
I.	1.	3.	1.	Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	123	20 b (iii)	28
I.	1.	3.	2.	Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství	124	20 b(iv)	29
I.	1.	4.		Pozemkové úpravy	125	20 b(v)	30
I.	2.			Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU			
I.	2.	1.		Seskupení producentů	142	20 d (ii)	35
I.	3.			Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu			
I.	3.	1.		Další odborné vzdělávání a informační činnost	111	20 a (i)	21
I.	3.	2.		Zahájení činnosti mladých zemědělců	112	20 a (ii)	22
I.	3.	3.		Předčasné ukončení	113	20 a	23

				zemědělské činnosti		(iii)	
I.	3.	4.		Využívání poradenských služeb	114	20 a (iv)	24
OSA II – Zlepšování životního prostředí a krajiny							
II.	1.			Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy			
II.	1.	1.		Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	211, 212	36 a (i) (ii)	37, 50, 51 a 93
II.	1.	2.		Platby v rámci Natury 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 200/60/ES (WFD)			
II.	1.	2.	1.	Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě	213	36 a (iii)	38
II.	1.	2.	2.	Rámcové směrnice pro vodní politiku ES	213	36 a (iii)	38
II.	1.	3.		Agroenvironmentální opatření			
II.	1.	3.	1.	Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce))	214	36 a (iv)	39 a 51
II.	1.	3.	2.	Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů	214	36 a (iv)	39 a 51
II.	1.	3.	3.	Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu	214	36 a (iv)	39 a 51
II.	2.			Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy			
II.	2.	1.		Zalesňování zemědělské půdy	221	36 b (i)	43
II.	2.	1.	1.	První zalesnění zemědělské půdy	221	36 b (i)	43
II.	2.	2.		Platby v rámci Natury 2000 v lesích			
II.	2.	2.	1.	Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu	224	36 b (iv)	46
II.	2.	3.		Lesnicko-environmentální platby			
II.	2.	3.	1.	Zlepšování druhové skladby lesních porostů	225	36 b (iv)	47
II.	2.	4.		Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů			
II.	2.	4.	1.	Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření	226	36 b (vi)	48
II.	2.	4.	2.	Neproduktivní investice v lesích	227	36 b (vii)	49
OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova							
III.	1.			Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova			
III.	1.	1.		Diverzifikace činností nezemědělské povahy	311	52 a (i)	52 a (i) a 53
III.	1.	2.		Podpora zakládání podniků a	312	52 a (ii)	52 a (ii)

				jejich rozvoje			a 54
III.	1.	3.		Podpora cestovního ruchu	313	52 a (iii)	52 a) (iii) a 55
III.	2.			Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech			
III.	2.	1.		Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	321, 322	52 b (i, ii)	52 b (i, ii) a 56
III.	2.	2.		Ochrana a rozvoj dědictví venkova	323	52 b (iii)	52 b (iii) a 57
III.	3.			Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III			
III.	3.	1.		Vzdělávání a informace	331	52 c	52 c) a 58
III.	4.			Opatření k získávání dovedností za účelem přípravy a implementace místní rozvojové strategie			
III.	4.	1.		Získávání dovedností, animace a provádění	341	52 d	52 d) a 59 a), b), c), d)
OSA IV – Leader							
IV.	1.	1		Provoz místních akčních skupin	431	63 c	61-64
IV.	1.			Implementace místní rozvojové strategie	41	63 a	61-64
IV.	1.	2		- Konkurenceschopnost	411	63 a	61-64
IV.	1.	2		- Životní prostředí / obhospodařování území	412	63 a	61-64
IV.	1.	2		- Kvalita života / diverzifikace	413	63 a	61-64
IV.	2.	1		Realizace projektů spolupráce	421	63 b	61-65

5.2 Popis opatření

5.2.1 OSA I - ZLEPŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Osa I je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Finanční alokace na osu I činí 22,86 % celkových prostředků EZFRV.

Podpory v rámci Osy I nepovedou ke zvýšení zemědělské prvovýroby.

Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům, proto je na tyto účely soustředěno největší množství finančních prostředků.

Tab. - Priority, cíle a opatření osy I

Priorita/cíl/opatření	název	podíl z osy v %
Priorita	I.1. Modernizace, inovace a kvalita	
Cíl	Vytvořit silné zemědělsko-potravinářské odvětví, modernizovat zemědělské podniky, zavádět inovace a zvýšit kvalitu produktů.	86,34
Opatření	I.1.1 Modernizace zemědělských podniků	39,05
	I.1.2 Investice do lesů	9,83
	I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	16,4
	I.1.4 Pozemkové úpravy	20,07
	I.2.1. Seskupení producentů	1,00
Priorita	I.2 Přenos znalostí	
Cíl	Vytvořit dynamické zemědělsko-potravinářské prostředí, rozšířit vzdělávání a poradenství a snížit věkový průměr pracovníků v zemědělství.	13,66
Opatření	I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost	1,45
	I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců	6,66
	I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti	3,97
	I.3.4 Využívání poradenských služeb	1,59

Skupina Opatření I.1 – Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací

I.1.1 Modernizace zemědělských podniků

Kód opatření: 121,124

Popis situace

Opatření vyplývá ze strategického cíle zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a svým zaměřením je určeno na podporu modernizace zemědělských podniků, kde je nedostatečná úroveň investic, jak stavebních tak technologických, v rostlinné i živočišné výrobě. Tato skutečnost je příčinou zastarávání technologického vybavení zemědělských podniků a také se odráží ve stavu zemědělských staveb, které ne vždy plně vyhovují moderním požadavkům welfare a ochrany životního prostředí. Nízká úroveň investic dále ovlivňuje nákladovost a efektivitu zemědělské výroby, produktivitu, tvorbu přidané hodnoty a tím celkovou konkurenceschopnost zemědělské výroby. S ohledem na rostoucí tlak spotřebitelů na bezpečnost potravin a maximální ekologický přístup při jejich produkci je jejím předpokladem dobře vybavená primární výrobní základna v rámci zemědělské výroby. V programovacím období 2004 - 2006 byl obdobný typ podpory úspěšně poskytován v rámci Operačního programu, opatření 1.1. Investice do zemědělského majetku. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013), respektuje cíle Lisabonské strategie a Národního lisabonského programu 2005 - 2008 (Národní program reforem ČR).

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 26 a 29.

I.1.1.1 Modernizace zemědělských podniků

Kód podopatření: 121

Charakteristika podopatření

Podpora je zaměřena na investice, které zlepšují celkovou výkonnost zemědělského podniku za účelem zvýšení jeho konkurenceschopnosti. Podpora se vztahuje na činnosti související s produkcí, zpracováním nebo uváděním na trh produktů uvedených v příloze I. Smlouvy o založení ES. Podpora je zaměřena rovněž na investice související s produkcí a využíváním energie z obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu.

Další prioritní oblastí podopatření je podpora welfare zvířat a biobezpečnost.

V rámci finanční obálky ERP/HC budou v opatření podpořeny projekty zaměřené na restrukturalizaci mléčného sektoru a přispívající ke zmírnění změny klimatu.

Doba pro zachování účelu podpory činí 5 let.

Cíle podopatření

Zlepšení ekonomické výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Zmírnění negativních klimatických změn (v souvislosti s ERP/HC).

Podpora restrukturalizace odvětví mléka a mléčných výrobků (v souvislosti s ERP/HC).

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro financování projektu lze využít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména jsou vyloučeny akce, které lze podpořit dle Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a dle přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006.

Kategorie příjemců podpory

- Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.
- Podnikatelský subjekt, který je z převážné většiny vlastněn zemědělskými prvovýrobcí, a předmětem jeho činnosti je poskytovat práce, výkony nebo služby, které souvisejí výhradně se zemědělskou výrobou a při kterých se využijí prostředky nebo zařízení sloužící zemědělské výrobě.
- Mladým zemědělcem se pro účely zvýhodnění výše podpory rozumí: zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, která nedosáhla věku 40 let a dosáhla minimální zemědělské kvalifikace.
V případě, že mladý zemědělec v rámci právnické osoby, musí tento podnik řídit a zároveň se podílet na základním jmění z více než 50 %.
- Z kategorie příjemců podpory jsou vyloučeny producentské organizace definované Nařízením Rady (ES) č. 1234/2007.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- investice do zemědělských staveb (rekonstrukce a výstavba nových staveb – využití brownfield upřednostňováno), včetně nezbytných manipulačních ploch, pro živočišnou výrobu – podpora se týká chovu skotu, prasat, ovcí, koz, koní, drůbeže a včel:
  - i. výstavba nebo rekonstrukce ustájovacích prostor a chovatelských zařízení,
  - ii. výstavba nebo rekonstrukce skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby,
  - iii. výstavba nebo rekonstrukce skladovacích prostor pro objemná krmiva,
- investice do techniky a technologií pro živočišnou výrobu – podpora se týká chovu skotu, prasat, ovcí, koz, koní, drůbeže a včel (v případě chovu včel nejsou způsobilé investice v hodnotě nižší než 200 tis. Kč),
- investice do zemědělských staveb (rekonstrukce a výstavba nových staveb) pro rostlinnou výrobu, včetně:
  - iv. výstavby či rekonstrukce skladovacích prostor pro produkty rostlinné výroby,
  - v. výstavby či rekonstrukce nosných konstrukcí trvalých kultur,
  - vi. nezbytných manipulačních ploch.

- investice do techniky a technologií pro rostlinnou výrobu,
- stavební a technologické investice do zpracování a využití záměrně pěstované i zbytkové a odpadní biomasy pro energetické a materiálové účely, včetně nezbytných manipulačních ploch,
- investice do techniky pro tvorbu a údržbu krajiny.

- z dodatečného rozpočtu ERP/HC budou podporovány:
  - investice do výstavby nebo rekonstrukce skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby zlepšující skladování statkových hnojiv (např. výstavba nebo rekonstrukce jímek, výstavba nebo rekonstrukce pevných hnojišť),
  - investice do výstavby nebo rekonstrukce zemědělských staveb pro rostlinnou a živočišnou výrobu, které zvyšují energetickou účinnost např. použitím materiálů snižujících tepelné ztráty (např. zateplení stájí či skladů),
  - investice do výstavby nebo rekonstrukce staveb pro rostlinnou výrobu, které souvisejí s mechanismy pro předcházení nepříznivým dopadům mimořádných klimatických událostí (např. výstavba či rekonstrukce protikroupových sítí či fólií),
  - stavební a technologické investice související s produkcí mléka (např. technologie v čekárně před dojením, technologie dojení)

Podporu nelze poskytnout na závlahová zařízení.

Kolektivní investice realizované organizacemi producentů v rámci jejich operačních programů podle nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 nejsou způsobilé.

Forma a výše podpory

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše:

- 60 % způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci ve znevýhodněných oblastech
- 50 % způsobilých výdajů na investice pořízené ostatními zemědělci ve znevýhodněných oblastech
- 50 % způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci v jiných oblastech, než znevýhodněných oblastech
- 40 % způsobilých výdajů pořízené ostatními zemědělci v jiných oblastech, než znevýhodněných oblastech

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Částka způsobilých výdajů na jeden projekt činí od 100 tis. Kč do 30 mil. Kč.

Maximální výše podpory na jednoho příjemce podpory činí 90 mil. Kč za období 2007 - 2013.

I.1.1.2 Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp.

inovací) v zemědělství

Kód opatření 124

Cíle podopatření

Využívání tržních příležitostí díky inovacím.

Restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro financování projektu lze využít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména jsou vyloučeny akce, které lze podpořit dle Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a dle přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006.

Kategorie příjemců podpory

Zemědělský podnikatel, který spolupracuje s výrobcí potravin nebo surovin, nebo s výzkumnými institucemi a aplikuje výsledky spolupráce při výzkumu a vývoji.

- Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.
- Podnikatelský subjekt, který je z převážné většiny vlastněn zemědělskými prvovýrobcí, a předmětem jeho činnosti je poskytovat práce, výkony nebo služby, které souvisejí výhradně se zemědělskou výrobou a při kterých se využijí prostředky nebo zařízení sloužící zemědělské výrobě.
- Mladým zemědělcem se pro účely zvýhodněné výše podpory rozumí: zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, která nedosáhla věku 40 let a dosáhla minimální zemědělské kvalifikace.

V případě, že mladý zemědělec v rámci právnické osoby, musí tento podnik řídit a zároveň se podílet na základním jmění z více než 50 %.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- investice spojené s vývojem a aplikací nových zemědělských produktů postupů a technologií v rostlinné nebo živočišné výrobě (způsobilé výdaje jsou hrazeny zemědělskému podnikateli, který aplikuje výsledky výzkumu a vývoje ve spolupráci s dalšími subjekty podílejícími se na tomto vývoji nebo výzkumu).

Forma a výše podpory

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše:

50% způsobilých výdajů projektu.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Částka způsobilých výdajů na jeden projekt činí od 100 tis. Kč do 30 mil. Kč.

Maximální výše podpory na jednoho příjemce podpory činí 90 mil. Kč za období 2007 - 2013.

I.1.1.3 Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití

Kód podopatření: 121

Charakteristika podopatření

Založení porostů rychle rostoucích dřevin určených pro energetické využití je podopatření, které umožňuje zemědělcům hospodařícím na zemědělské půdě, získat podporu na založení porostů rychle rostoucích dřevin na těchto pozemcích. Tímto podopatřením se vytváří prostor pro diverzifikaci výroby, která by měla přispět k posílení ekonomické a sociální dimenze trvalé udržitelnosti zemědělství a venkova. Snižuje podíl zornění půdy, a to bez rizika zvýšení podílu neobhospodařované zemědělské půdy. Zároveň snížení produkce skleníkových plynů zvýšením podílu obnovitelných zdrojů na celkových zdrojích energie, které přispěje k řešení problémům s globálními změnami klimatu.

Cíle podopatření

Zajištění stabilnější finanční situace zemědělských farem změnou struktury příjmů formou diverzifikace podnikatelských aktivit, tím zároveň zajištění vyšší konkurenceschopnosti zemědělského podniku.

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze realizovat na celém území České republiky s výjimkou hl.m. Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou.
- Pro financování projektu lze využít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU.
- Vhodnost opatření, která jsou obsažena v projektu, např. fakt, že jsou přizpůsobena místním podmínkám a slučitelná s požadavky životního prostředí je doloženo souhlasným stanoviskem MŽP, které je součástí předložené žádosti o podporu.
- Z hlediska druhu se jedná o porost RRD, který je vymezen prováděcím předpisem.
- V případě, že je předmětem projektu produkce energie, tato musí být spotřebována zemědělským podnikatelem (příjemcem podpory) pro vlastní účely.
- Projekt není realizován v oblasti Natura 2000.

Kategorie příjemců podpory

- Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.
- Mladým zemědělcem se pro účely zvýhodněné výše podpory rozumí: zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, která nedosáhla věku 40 let a dosáhla minimální zemědělské kvalifikace.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- založení porostu rychle rostoucích dřevin, určeného k produkci biomasy pro energetické využití
  - příprava půdy
  - nákup sadebního materiálu
  - výsadba
  - chemické ošetření
  - zakládací údržba a další nezbytné výdaje
- projektovou dokumentaci související s realizací projektu

Forma a výše podpory

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše:

60 % způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci ve znevýhodněných oblastech

50 % způsobilých výdajů na investice pořízené ostatními zemědělci ve znevýhodněných oblastech

50 % způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci v jiných oblastech, než znevýhodněných oblastech

40 % způsobilých výdajů pořízené ostatními zemědělci v jiných oblastech, než znevýhodněných oblastech

Příspěvek z EU činí 75 % veřejných výdajů.

Příspěvek ze státního rozpočtu činí 25 % veřejných výdajů.

I.1.2 Investice do lesů

Kód opatření: 122, 123, 125

Popis situace

Opatření sleduje strategický cíl zlepšení konkurenceschopnosti lesnictví, zejména se zaměřuje na podporu rozvoje dynamického podnikání v lesnictví, vyšší výkonnosti lesnických podniků, na restrukturalizaci lesnického sektoru a zlepšení ochrany životního prostředí v lesnictví. Podporované akce by měly řešit problematické oblasti, jako nízkou úroveň investic v lesnickém sektoru a zastaralé a technicky nevyhovující vybavení lesnických podniků. Dále podpora napomáhá řešit problémy spojené s nedostatečnou infrastrukturou v lesnictví.

Na základě zkušeností z implementace opatření 1.3. Lesní hospodářství v OP Zemědělství v programovacím období 2004 - 2006 se v rámci Osy I Programu rozvoje venkova i nadále podpoří opatření zaměřená na investice do lesnických strojů a stavební investice do lesní infrastruktury. Navíc se podpora doplní o technické vybavení pro finalizaci a pro tržní zhodnocení produktu v lesním hospodářství.

Opatření přispěje k plnění strategie Národního lesnického programu z roku 2001.

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 27, 28 a 30.

Charakteristika opatření

Podpora bude směřovat ke zlepšení lesnické techniky, která v současné době nesplňuje požadavky moderních technologií a nejsou tak splněny předpoklady pro konkurenceschopné hospodaření. Konkrétně se jedná o pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků, meliorací, hrazení bystrin, retenčních nádrží, zařízení pro turistiku a strojů a zařízení sloužících pro obnovu a výchovu lesních porostů a prvotní zpracování dříví ekologickými technologiemi. Také přispěje k vytváření a udržení stávajících malých provozů, které s sebou přinesou vytvoření pracovních míst pro nekvalifikované i kvalifikované pracovníky ve venkovských oblastech a zvýšení podílu lokálního zpracování dřevní suroviny (dojde ke zkvalitnění technického vybavení pro finalizaci a pro tržní zhodnocení produktu v lesním hospodářství).

Zkvalitnění lesnické infrastruktury podpoří racionalizaci a ekologizaci v lesním hospodářství. Doba pro zachování účelu podpory činí 5 let.

Cíle opatření

Zvýšení diverzifikace a rozšíření tržních příležitostí.

Zlepšení zpracování a marketingu surovin.

Zlepšení infrastruktury.

Využívání tržních příležitostí díky inovacím.

Restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl.města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU,
- projekt obsahuje souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí, a to v případě podpory:
  - výstavby lesních cest,
  - výstavby, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích.
- v případě technického vybavení provozoven se podpora neposkytuje podnikům v nesnázích

I.1.2.1 Lesnická technika

Kód podopatření: 122

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 27

Nařízení Komise 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis

Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise

C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Kategorie příjemců podpory

Fyzická nebo právnická osoba, obec nebo jejich sdružení hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich sdružení;

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora poskytuje na investice, které jsou v souladu s lesním hospodářským plánem.
- Podpora se poskytuje na lesní majetky o minimální výměře 3 ha.

Způsobilé výdaje

- Pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků, meliorací, hrazení bystřin, retenčních nádrží, zařízení pro turistiku a strojů a zařízení sloužících pro obnovu a výchovu lesních porostů a prvotní zpracování dříví ekologickými technologiemi,

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace.

Způsob financování: podílové financování.

Výše podpory:

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše 50 % způsobilých výdajů.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

I.1.2.2 Technické vybavení provozoven

Kód podopatření: 123

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 28, 29

Nařízení Komise 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis

Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Kategorie příjemců podpory

Fyzické nebo právnické osoby podnikající v lesnictví nebo souvisejícím odvětví, které mají méně než 10 zaměstnanců a jejichž roční obrat je nižší než 2 mil. € (dle doporučení Komise 2003/361/ES).

Způsobilé výdaje

- Pořízení a modernizace technologií (včetně nehmotných investic), které umožní zpracování a využití zůstatkové biomasy pro energetické a jiné účely,
- vybudování, modernizace malokapacitních venkovských provozů, které budou

produkovat výrobky s větším podílem přidané hodnoty (včetně nehmotných investic),

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace.

Způsob financování: podílové financování.

Výše podpory:

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše 50 % způsobilých výdajů.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

I.1.2.3 Lesnická infrastruktura

Kód podopatření: 125

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 30.

Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32939(2011/N) pro podopatření I.1.2.3 Lesnická infrastruktura (kód 125) v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/01.

Kategorie příjemců podpory

Fyzická nebo právnická osoba, obec nebo jejich sdružení hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich sdružení

Způsobilé výdaje

- výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest nad 2 m šíře, včetně souvisejících objektů,
- výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů,
- výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy ostatních infrastrukturních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství.

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace.

Způsob financování: podílové financování.

Výše podpory: 100 % způsobilých výdajů.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Kód opatření: 123, 124

Popis situace

Opatření navazuje na strategický cíl zlepšení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského odvětví, zejména se zaměřuje na podporu výkonnosti zpracovatelských podniků, dále na rozvoj nových odbytišť pro zemědělské produkty, podporu marketingu zemědělských výrobků, rozvoje inovací v rámci zemědělsko-potravinářské výroby, a to spoluprací se subjekty podílejícími se na výzkumu a vývoji. V neposlední řadě opatření přispěje k řešení nových výzev, tzn. ke zmírnění změny klimatu podporou moderních energeticky úsporných technologií a k účinnému využívání vodních zdrojů. Podporované akce by měly řešit problematické oblasti jako jsou nízká produktivita práce, nízký stupeň inovací, nízký podíl produkce s vyšší přidanou hodnotou a nedostatečná úroveň finalizace produktů včetně marketingového zaměření, z dodatečného rozpočtu ERP/HC pak zejména v oblasti zpracování mléka.

V programovacím období 2004 - 2006 byl obdobný typ podpory poskytován v rámci Operačního programu Zemědělství, opatření 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing. Podpora byla zaměřena na stavební a technologické investice do potravinářství. Finanční prostředky tohoto opatření se čerpaly v plné výši finančního plánu programu a poptávka byla větší než disponibilní zdroje. Vzhledem ke zkušenostem z implementace Operačního programu bylo toto opatření přeřazeno v rámci Osy I do Programu rozvoje venkova. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 28 a 29.

Charakteristika opatření

Podpora je zaměřena na hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování, a/nebo uvádění na trh, a/nebo vývoje nových produktů, procesů a technologií vztahených k produktům uvedeným v Příloze I Smlouvy o založení ES (s výjimkou produktů rybolovu) a dodržují standardy ES vztahující se k dotyčné investici. Investice zlepšují celkovou výkonnost podniku a přispívají ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského odvětví.

Pokud jde o investici prováděnou za účelem splnění standardů ES, může být podpora poskytnuta pouze na investice, které provádějí drobné podniky za účelem splnění nově zavedených standardů ES. V takovém případě lze pro splnění uvedených standardů poskytnout odklad v délce nejvýše 36 měsíců ode dne, kdy se standard stane pro podnik závazným.

Doba pro zachování účelu podpory činí 5 let.

Cíle opatření

Zlepšení zpracování a marketingu surovin a výrobků (popř. produktů).

Využívání tržních příležitostí díky inovacím.

Restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Účinné využívání vodních zdrojů a zmírnění změny klimatu (v souvislosti s ERP/HC).

Podpora restrukturalizace odvětví mléka a mléčných výrobků (v souvislosti s ERP/HC).

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl.města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména jsou vyloučeny akce, které lze podpořit dle Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a dle přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006,
- soulad s normami Společenství použitelnými pro dotyčné investice,
- provádět investice za účelem dodržování nově zavedených norem Společenství mohou pouze mikropodniky a odklad k této normě lze poskytnout v délce nejvýše 36 měsíců ode dne, kdy se norma stane pro podnik závaznou.

I.1.3.1 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Kód podopatření: 123

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 28.

Kategorie příjemců podpory

Výrobce potravin nebo surovin určených pro lidskou spotřebu, který splňuje definici drobného, malého nebo středního podniku, popř. má méně než 750 zaměstnanců nebo obrat nepřesahující korunový ekvivalent částky 200 mil. EUR. Podpořit lze výrobce potravin nebo surovin určených pro lidskou spotřebu, které definuje zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň jsou uvedeny v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu.

Výrobce krmiv, který splňuje definici drobného, malého nebo středního podniku, popř. má méně než 750 zaměstnanců nebo obrat nepřesahující korunový ekvivalent částky 200 mil. EUR. Podpořit lze výrobce krmiv, které definuje zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů a zároveň jsou uvedeny v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu.

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba provozující zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, který vyrábí potraviny nebo suroviny určené pro lidskou spotřebu, definované zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň uvedené v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu, a splňuje definici drobného, malého nebo středního podniku, popř. má méně než 750 zaměstnanců nebo obrat nepřesahující korunový ekvivalent částky 200 mil. EUR.

Za drobného, malého a středního podnikatele se považuje samostatný podnikatel, pokud splňuje kritéria doporučení Komise č. 2003/361/EC.

Z kategorie příjemců podpory jsou vyloučeny producentské organizace definované Nařízením Rady (ES) č. 1234/2007.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- Stavební a technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů, včetně nezbytných manipulačních ploch a čištění odpadních vod vznikajících při zpracování,
- investice ke zlepšování a monitorování kvality zemědělských a potravinářských produktů,
- investice spojené s vývojem a aplikací nových zemědělských a potravinářských produktů, postupů a technologií v zemědělsko-potravinářské výrobě (náklady jsou hrazeny výrobcí potravin nebo surovin (viz definice žadatele), který aplikuje výsledky výzkumu a vývoje ve spolupráci s dalšími subjekty podílejícími se na tomto vývoji nebo výzkumu),
- nákup zařízení přímo souvisejících s finální úpravou, balením a značením výrobků ve vztahu ke zvyšování kvality včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů,
- z dodatečného rozpočtu ERP/HC budou podporovány:
  - stavební a technologické investice vedoucí ke zvýšení energetické účinnosti při zpracování zemědělských a potravinářských produktů (např. použití materiálů snižujících tepelné ztráty při výstavbě a rekonstrukci zpracovatelských provozů nebo využití moderních energeticky úsporných technologií, ke skladování zpracovávaných zemědělských a potravinářských produktů či finální úpravě zpracovaných produktů),
  - stavební a technologické investice související s budováním a rekonstrukcí čistíren odpadních vod vznikajících při zpracování a marketingu zemědělských a potravinářských produktů,
  - stavební a technologické investice zlepšující zpracování a marketing mléka a mléčných výrobků (např. technologie na úpravu mléka, výrobu mléčných výrobků, jejich finální úpravy, značení a balení k expedici, stavební a technologické investice do skladovacích prostor, investice vedoucí ke zlepšování a monitorování kvality mléčných produktů).

Podporu nelze poskytnout zejména na:

- lis na hrozny,
- speciální kvasnou nádobu pro získávání červeného vína s aktivním zařízením k potápění matolinového klobouku,
- filtr na víno,
- v případě investic do zpracování medu technologické investice v hodnotě nižší než 200 tis Kč

Kolektivní investice realizované organizacemi producentů v rámci jejich operačních programů podle nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 nejsou způsobilé.

Forma a výše podpory

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše:

- 50 % způsobilých výdajů projektu
- 25 % způsobilých výdajů projektu u podniků, na něž se nevztahuje definice drobného, malého a středního podniku, a které mají méně než 750 zaměstnanců nebo obrat menší než 200 mil. EUR.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů v cíli Konvergence, resp. 50 % veřejných zdrojů v cíli Konkurenceschopnost

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů v cíli Konvergence, resp. 50 % veřejných zdrojů v cíli Konkurenceschopnost

Částka způsobilých výdajů na jeden projekt činí od 100 tis. Kč do 30 mil. Kč.

Maximální výše podpory na jednoho příjemce podpory činí 90 mil. Kč za období 2007 - 2013.

I.1.3.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

Kód podopatření: 124

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 29.

Kategorie příjemců podpory

Výrobce potravin nebo surovin, který spolupracuje se zemědělskými podnikateli nebo s výzkumnými institucemi a aplikuje výsledky spolupráce při výzkumu a vývoji.

Výrobce potravin nebo surovin určených pro lidskou spotřebu definovaných zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň uvedených v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu.

Výrobce krmiv, která definuje zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů a zároveň jsou uvedeny v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu.

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba provozující zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, který vyrábí potraviny nebo suroviny určené pro lidskou spotřebu definované zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň uvedené v Příloze I Smlouvy o založení ES, s výjimkou produktů rybolovu.

Způsobilé výdaje

Náklady na spolupráci při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) týkajících se přípravných operací, včetně designu, vývoje produktu, postupu nebo technologie a zkoušek a hmotných a/nebo nehmotných investic souvisejících s touto spoluprací, a to před využitím nově vyvinutých produktů, postupů a technologií k obchodním účelům.

Forma a výše podpory

Dotace bude poskytnuta formou příspěvku na vynaložené způsobilé výdaje, a to maximálně do výše 50 % způsobilých výdajů projektu.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25% veřejných zdrojů.

Částka způsobilých výdajů je na jeden projekt minimálně 200 tis. Kč.

Maximální výše podpory na jednoho příjemce podpory činí 90 mil. Kč za období 2007-2013.

I.1.4 Pozemkové úpravy

Kód opatření: 125

Popis situace

Pozemkové úpravy jsou jedním z klíčových faktorů pro rozvoj venkova. Prostřednictvím tohoto opatření je řešena problematika vlastnických vztahů pozemkové držby, nedostatečná zemědělská infrastruktura, udržitelné vodní hospodářství či absence prvků ekologické stability krajiny. Opatření také nepřímo napomáhá rozvoji podnikání a má nesporný efekt v oblasti udržitelného rozvoje krajiny.

V programovacím období 2004 - 2006 byla tato podpora poskytována v rámci Operačního programu Zemědělství, podopatření 2.1.1. *Pozemkové úpravy*. Pozemkové úpravy byly řešeny také prostřednictvím předvstupního programu SAPARD. Vzhledem k dobrým zkušenostem z předešlé implementace a velké absorpční kapacitě této oblasti byla podpora přejata v rámci Osy I do Programu rozvoje venkova. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova – čl. 30.

Charakteristika opatření

Při provádění pozemkových úprav dochází k racionálnímu prostorovému uspořádání pozemků všech vlastníků půdy v daném katastrálním území a podle potřeby také k reálnému vytyčení těchto pozemků v terénu. Nedílnou součástí pozemkových úprav je i realizace tzv. „plánu společných zařízení“, zahrnující vodohospodářská opatření.

Doba pro zachování účelu podpory činí 5 let (netýká se geodetických projektů).

Cíle opatření

Zlepšení infrastruktury včetně zajištění přístupnosti pozemků.

Restrukturalizace pozemků a rozvoj půdního potenciálu.

Vývoj rozsahu realizovaných KPÚ.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Zlepšení životního prostředí a krajiny včetně udržitelnosti vodního hospodářství.

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl.města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,

- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU,
- rozsah geodetických prací musí být v souladu s potřebami vytvoření návrhu pozemkových úprav,
- vytyčování nově navržených pozemků musí být provedeno na základě schváleného návrhu pozemkových úprav,
- realizace společných zařízení musí být v souladu se schválenými návrhy pozemkových úprav, společná zařízení zahrnují územní systém ekologické stability (ÚSES), opatření zajišťující zpřístupnění pozemků, protierozní opatření pro ochranu půdního fondu, opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a prevenci před povodněmi
- vyměřování pozemků na základě § 21 a) zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů musí být provedeno na základě požadavků vlastníků.

Kategorie příjemců podpory

Pozemkové úřady

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na následující typy projektů:

Realizace plánů společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav

- Realizace opatření ke zpřístupnění pozemků,
- realizace protierozních opatření pro ochranu půdního fondu,
- realizace vodohospodářských opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami,
- realizace opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny.

Geodetické projekty

- Zaměření území a všech polohopisných prvků a další geodetické práce prováděné za účelem zpracování návrhu pozemkových úprav,
- vytyčení nově navržených pozemků na základě schváleného návrhu pozemkových úprav,
- vyměřování pozemků na základě § 21a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
- z dodatečného rozpočtu ERP/HC budou podporována vodohospodářská opatření, která v rámci realizace plánů společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav přispějí k retenci vody v krajině, snížení rizika erozí a povodní (např. stavba a rekonstrukce nádrží, ochranných hrází, poldrů, protierozních mezí, průlehů, zasakovacích pásů, záchytných příkopů, úpravy toku, výsadby zeleně apod.)

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace

Způsob financování: plné financování

Výše podpory: 100 % způsobilých výdajů

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Způsobilé výdaje, na které může být poskytnuta podpora, jsou od 300 tis. Kč do 50 mil. Kč na každý jednotlivý projekt.

Maximální výše podpory na jednoho příjemce podpory (tj. pozemkový úřad) může být 180 mil. Kč v období 2007 - 2013.

Skupina Opatření I.2 Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU

I.2.1 Seskupení producentů

Kód opatření:142

Popis situace

Opatření řeší zejména problém slabého postavení zemědělců na trhu, slabou vyjednávací pozici vůči zpracovatelům a odběratelům.

V programovacím období 2004 - 2006 byl obdobný typ podpory poskytován v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova, opatření Zakládání skupin výrobců. Podpora z Horizontálního plánu rozvoje venkova byla zaměřena na zakládání a zlepšení činnosti skupin výrobců. Vzhledem k přetrvávajícímu zájmu na straně potenciálních žadatelů bude opatření pokračovat v rámci Osy I Programu rozvoje venkova.

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 35.

Charakteristika opatření

Podpora se poskytuje na zakládání a činnost organizací výrobců, zejména na následující činnosti:

- Přizpůsobení produkce členů seskupení požadavkům trhu,
- společné uvádění zboží na trh, včetně jeho přípravy k prodeji, centralizace prodeje a dodávky odběratelům,
- stanovení společných pravidel pro informace o produkci.

Cíle opatření

Zajištění žádané úrovně odbytových uskupení v nových členských státech.

Podpora nových členských států v oblasti přizpůsobení se evropskému trhu.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření se realizuje na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podporovaná činnost je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro financování může být použit pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména jsou vyloučeny akce, které lze podpořit dle Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a dle přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006 založení seskupení producentů v období 2007 - 2013,
- seskupení producentů zajišťuje odbyt nezpracovaných zemědělských komodit,

- všichni členové seskupení producentů jsou fyzickými nebo právnickými osobami, které produkuje výrobky spadající do nezpracovaných zemědělských komodit.

Kategorie příjemců podpory

Právnická osoba splňující podmínky pro získání podpory. Příjemcem podpory nemůže být seskupení producentů, kteří mají společný odbyt vybraných výrobků upraven speciálními nařízeními Rady ES nebo podléhají regulaci, jako je např. nařízení Rady č. 2200/1996 pro společnou organizaci trhu s čerstvým ovocem a zeleninou, nařízení Rady č. 104/2000 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a aquakultury.

Schválení seskupení producentů provádí akreditovaná platební agentura – SZIF na základě posouzení žádosti, která se vyhodnocuje dle výše uvedených podmínek.

Forma a výše podpory

Podpora bude mít formu přímé nenávratné dotace na založení organizací výrobců nebo založení seskupení organizací výrobců a na zajištění jejich fungování v průběhu pěti let počínaje datem uznání seskupení producentů.

Pořadí roku od data uznání seskupení producentů	Maximální výše roční podpory (vyjádřená v procentech z roční produkce uvedené na trh) v případě, že tato roční produkce uvedená na trh nepřesahuje částku 1 mil. EUR:	Maximální výše roční podpory (vyjádřená v procentech z roční produkce uvedené na trh) v případě, že tato roční produkce uvedená na trh přesahuje částku 1 mil. EUR:
1. rok	5 %	2,5 % maximálně však 100 tis. EUR
2. rok	5 %	2,5 % maximálně však 100 tis. EUR
3. rok	4 %	2,0 % maximálně však 80 tis. EUR
4. rok	3 %	1,5 % maximálně však 60 tis. EUR
5. rok	2 %	1,5 % maximálně však 50 tis. EUR

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Skupina Opatření I.3 Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu

I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost

Kód opatření: 111

Popis situace

Specifické charakteristiky zemědělské pracovní síly - špatná rekvalifikovatelnost a nízká mobilita, geriatrizace odvětví, podmíněná prvořadě nízkou úrovní mezd a přetrvávající disparitou mezd v zemědělství vůči jiným odvětvím, spolu s nízkou nabídkou zemědělských pracovních míst, nepříznivě podmiňují konkurenceschopnost zemědělské pracovní síly na agrárním i venkovském trhu práce i konkurenceschopnost odvětví jako takového. Proto bude podpora zaměřena na připravenost a informovanost v oblasti inovací vedoucích jak ke zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví tak k potřebné a různorodé diverzifikaci zemědělské činnosti. Opatření bude sledovat jeden ze strategických cílů Společenství, kterým jsou investice do lidského kapitálu.

V programovacím období 2004-2006 byl obdobný typ podpory poskytován v rámci Operačního programu Zemědělství, opatření 2.2. Odborné vzdělávání.

Legislativní rámec

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova – článek 21.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 z 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy k podpoře de minimis – činnosti ve vazbě na lesní hospodářství.

Charakteristika opatření

Opatření má průřezový charakter a kromě osy I bude využíváno také v rámci témat osy II.

Podpora je cílena na vzdělávací projekty zaměřené na získávání, prohlubování a inovaci znalostí a dovedností a šíření informací k jednotlivým opatřením EAFRD a k cílům Společné zemědělské politiky a to především v oblasti:

- zákonných požadavků na hospodaření vztahujících se k nárokům na přímé platby (cross-compliance),
- osvětové činnosti k zavádění nových výrob, výrobních metod a technologií, které jsou slučitelné s trvale udržitelným rozvojem,
- zvyšování efektivnosti hospodaření subjektů působících v resortu,
- možností diverzifikace činnosti zemědělských podniků v rámci priorit osy I a II,
- zachování a údržby krajiny a ochrany životního prostředí, řešení problémů souvisejících s erozí půdy, znečišťováním vod, snižování energetické zátěže, zvyšování biodiverzity a rozmanitosti krajiny, oblastmi NATURA 2000, nitrátově a jinak zranitelnými oblastmi
- potravinářství,
- lesnického a lesnicko-environmentálního hospodaření.

Cíle opatření

Zajištění vzdělávání a znalostí v technické i ekonomické oblasti.

Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Podporovány jsou vzdělávací akce, které jsou realizovány na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU,
- podporovaný projekt nezahrnuje výuku organizovanou v rámci školské vzdělávací soustavy.

Kategorie příjemců podpory

Fyzická nebo právnická osoba, která má vzdělávání v předmětu činnosti.

Z kategorie příjemců podpory jsou vyloučeny producentské organizace definované Nařízením Rady (ES) č. 1234/2007.

Konečnými příjemci (uživateli) dotace na Další odborné vzdělávání a informační činnost jsou zemědělci, potravináři a osoby hospodařící v lesích.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na zabezpečení a provádění vzdělávacích a informačních aktivit včetně konzultací a praxe, které odpovídají účelu podpory, tj na:

- zabezpečení výukových prostor a zařízení,
- technické zabezpečení včetně nákladů na pronájem techniky a dodávku technických služeb,
- přípravu a poskytnutí výukových a informačních materiálů,
- nákup kancelářských potřeb maximálně do výše 1 % způsobilých výdajů,
- vlastní organizaci vzdělávacích a informačních akcí – mzdové a režijní náklady organizátorů,
- výdaje na činnost odborných lektorů (přednášejících),
- náklady spojené se zajištěním překladů a tlumočení,
- náklady na propagaci vzdělávacích a informačních aktivit
- náklady na zajištění odborné exkurze, včetně výdajů na ubytování účastníků.

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace

Způsob financování: podílové financování

Výše podpory: 100 % způsobilých výdajů

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Způsobilé výdaje, na které může být poskytnuta podpora, jsou od 200 tis. Kč do 1mil. Kč na jeden projekt vzdělávacích a informačních činností.

Maximální výše podpory na jednoho předkladatele projektů je 50 mil. Kč pro období 2007 - 2013.

I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Kód opatření:112

Popis situace

Opatření je spojeno se strategickým cílem zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství. Zaměřuje se na podporu rozvoje dynamického podnikání u zemědělců v nižší věkové kategorii a tím bude příznivě ovlivňovat věkovou strukturu zemědělců. Bude tak působit proti odchodu mladých pracovníků ze zemědělství a zlepšovat procento zaměstnanosti ve venkovských oblastech.

V programovacím období 2004 - 2006 nebyl tento typ podpory poskytován, jedná se o nové opatření. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013), respektuje cíle Lisabonské strategie a Národního lisabonského programu 2005 - 2008 (Národní program reformy ČR).

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 22.

Charakteristika opatření

Podpora je zaměřena na stimulaci zahájení podnikání mladých zemědělců.

Doba pro zachování účelu podpory činí 5 let.

Podpora se poskytuje na základě podnikatelského záměru, jehož posouzení provádí akreditovaná platební agentura - SZIF.

Podporu na zahájení činnosti mladých zemědělců je možné doplňovat podporou z opatření I.3.3. – Předčasné ukončení zemědělské činnosti.

Cíle opatření

Podpora mladých zemědělců a strukturálních změn.

Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Projekt je realizován na území České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou,

- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU,
- žadatel předloží podnikatelský záměr na rozvoj své zemědělské činnosti, ve kterém bude uvedeno minimálně:
  1. Popis plánovaného rozvoje zemědělské činnosti
    - zaměření činnosti (předmět podnikání, hlavní podnikatelské aktivity a jejich struktura)
    - současná ekonomicko-finanční situace žadatele
    - místo podnikání
    - popis produktů a zajištění marketingu
  2. Rozpočet podnikatelského záměru, včetně finančního plánu
  3. Plán investic (zaměření a rozsah investic, harmonogram pořízení, případně uvažovaný leasing a doba splatnosti)
  4. Časový harmonogram podnikatelského záměru
  5. Personální zajištění (počet vytvářených pracovních míst, způsob řízení firmy apod.) a odborná způsobilost žadatele
  6. Informace, zda podnikatelský záměr navazuje na podporu z opatření I.3.3.
- žadatel splňuje odbornou způsobilost. V případě potřeby může být poskytnuta lhůta maximálně 36 měsíců od schválení podpory ke splnění podmínky odborné způsobilosti, pokud je toto uvedeno v podnikatelském záměru.

Kategorie příjemců podpory

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, který nedosáhl věku 40 let a zahajuje zemědělskou činnost poprvé.

V případě, že mladý zemědělec zahajuje činnost v rámci právnické osoby, musí tento podnik řídit a zároveň se podílet na základním jmění z více než 50 %.

Z kategorie příjemců podpory jsou vyloučeny producentské organizace definované Nařízením Rady (ES) č. 1234/2007.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- investice do zemědělských staveb (rekonstrukce a výstavba nových staveb), včetně nezbytných manipulačních ploch, pro živočišnou výrobu – podpora se týká chovu skotu, prasat, ovcí, koz, koní, drůbeže a včelařství,
  - i. výstavbu nebo rekonstrukci ustájovacích prostor a chovatelských zařízení,
  - ii. výstavbu nebo rekonstrukci skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby,
  - iii. výstavbu nebo rekonstrukci skladovacích prostor pro objemná krmiva,
- investice do techniky a technologií pro živočišnou výrobu – podpora se týká chovu skotu, prasat, ovcí, koz, koní a drůbeže,
- investice do zemědělských staveb (rekonstrukce a výstavba nových staveb) pro rostlinnou výrobu, včetně:
  - iv. výstavby či rekonstrukce skladovacích prostor pro produkty rostlinné výroby,
  - v. výstavby či rekonstrukce nosných konstrukcí trvalých kultur,
  - vi. nezbytných manipulačních ploch,
- investice do techniky a technologií pro rostlinnou výrobu,
- stavební a technologické investice do zpracování a využití záměrně pěstované i zbytkové a odpadní biomasy pro energetické a materiálové účely, včetně nezbytných manipulačních ploch,
- nákup půdy,
- investice do techniky pro tvorbu a údržbu krajiny.

Podporu nelze poskytnout na závlahová zařízení.

Kolektivní investice realizované organizacemi producentů v rámci jejich operačních programů podle nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 nejsou způsobilé.

Forma a výše podpory

Podpora bude poskytnuta ve dvou splátkách, a to po schválení žádosti a po posouzení realizace podnikatelského záměru.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Podpora bude poskytnuta do maximální výše 40 000 € za období 2007 - 2013.

I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti

Kód opatření: 113

Popis situace

Podporou je zejména řešen problém nepříznivé věkové struktury zemědělců a nízký příliv mladých pracovníků do zemědělství. Obdobně jako u opatření I.3.2. Programu rozvoje venkova má opatření za cíl zlepšení věkové struktury zemědělců a přispěje k vyšší výkonnosti zemědělských podniků a intenzivnějšímu zavádění inovací.

V programovacím období 2004 - 2006 byl obdobný typ podpory poskytován v rámci Horizontálního programu rozvoje venkova, opatření *Předčasné ukončení zemědělské činnosti*.

Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova - čl. 23.

Charakteristika opatření

Opatření motivuje starší zemědělce po dosažení věku 55 let ukončit aktivní zemědělskou činnost a vytvořit tak prostor pro nástup mladších zemědělců, což může přispět k posílení ekonomické a sociální dimenze trvalé udržitelnosti zemědělství a venkova.

Cíle opatření

Dosažení podstatných strukturálních změn v rámci sektoru zemědělství.

Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření je realizováno na území České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory:

postupitel (žadatel) - osoba předávající zemědělský podnik,

nabyvatel - osoba přebírající zemědělský podnik.

A. Postupitel (žadatel) zemědělského podniku (může být pouze fyzická osoba):

- musí být zemědělským podnikatelem (tzn. fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku) a ukončí veškerou podnikatelskou činnost v zemědělství,
- ke dni převodu hospodářství dosahuje věku alespoň 55 let, ale nedosahuje ještě věku potřebného pro nárok na starobní důchod, anebo nesmí být o více než deset let mladší, než je běžný věk odchodu do důchodu,
- po dobu alespoň 10 kalendářních let před podáním žádosti provozoval jako podnikatel zemědělskou výrobu, z toho nejméně poslední 3 kalendářní roky vlastním jménem a na vlastní odpovědnost v převáděném zemědělském podniku.

B. Nabyvatel zemědělského podniku může být fyzická nebo právnická osoba, která je

a) příjemcem dotace z opatření I.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců
nebo

b) zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku a převezme zemědělské hospodářství od převodce za účelem jeho zvětšení. V případě fyzické osoby se jedná o osobu, která nedosáhla věku 50 let.

Nabyvatel se musí zavázat, že bude nejméně po dobu 5 let podnikat v zemědělství (včetně obhospodařování zemědělských pozemků) na zemědělském podniku převedeném od postupitele (žadatele) a že nepřevéde tento zemědělský podnik (včetně zemědělských

pozemků) po dobu minimálně pěti let, s výjimkou případů vyšší moci,

C. Definice příjemce dotace z opatření I.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, který nedosáhl věku 40 let a zahajuje zemědělskou činnost poprvé. V případě, že mladý zemědělec zahajuje činnost v rámci právnické osoby, musí tento podnik řídit a zároveň se podílet na základním jmění z více než 50 %.

Způsob převodu zemědělského podniku:

Uvolněný podnik musí být nabyvateli převeden postupitelem formou smlouvy

Zemědělec v nájmu může převést uvolněnou půdu majiteli za předpokladu, že nájem je ukončen a podmínky poskytnutí podpory vztahující se na nabyvatele jsou splněny.

Kategorie příjemců podpory

Fyzická osoba, tj. postupitel, splňující podmínky pro poskytnutí podpory.

Způsob stanovení podpory

Podpora je žadateli (postupiteli) poskytována po dobu nejvýše 15 kalendářních let, počínaje rokem, v němž byl žadatel do programu zařazen. Podpora se neposkytne žadateli (postupiteli) počínaje kalendářním rokem, v němž dosáhne 70 let věku.

Jakmile začne stát vyplácet postupiteli obecný předčasný důchod nebo starobní důchod dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v platném znění, bude podpora z titulu předčasného ukončení zemědělské činnosti poskytována jako doplněk k vyměřenému důchodu (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v platném znění). Částka poskytovaná na základě tohoto opatření bude tedy krácena o částku vyměřenou jako důchod (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v platném znění).

Forma a výše podpory

Podpora bude mít formu 1 roční dotace.

Postupitel bude pobírat roční podporu vypočtenou na základě paušální sazby 75 000 Kč a částky vypočtené na základě počtu převedených hektarů zemědělské půdy násobených sazbou 4 700 Kč, přičemž horní hranice počtu hektarů zahrnutých do výpočtu je 30.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

I.3.4 Využívání poradenských služeb

Kód opatření: 114

Popis situace

Opatření je určeno ke zlepšení informovanosti podnikatelů v zemědělství, lesnictví a vodním hospodářství, vlastníků lesa, sdružení vlastníků, nájemců lesa, odborných lesních hospodářů a dalších osob podílejících se na resortních a dalších činnostech ve venkovské krajině. Cílem je usnadnit orientaci a podpořit zavádění nových výrob, výrobních metod a technologií, které jsou zároveň slučitelné se zájmy zachování a zlepšení krajiny a ochrany životního prostředí.

Opatření nenavazuje na žádnou z podpor Operačního programu či HRDP, tzn. jedná se o nové opatření.

Opatření umožní naplnění cílu vycházející z Koncepce zemědělského poradenství na roky 2004-2010.

Legislativní rámec

Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova – článek 24.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 z 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy k podpoře de minimis – činnosti ve vazbě na lesní hospodářství.

Charakteristika opatření

Opatření má průřezový charakter a kromě osy I bude využíváno také v rámci témat osy II.

Předmětem podpory je:

- finanční podpora pro zemědělce ke krytí nákladů při využívání služeb zemědělského poradenského systému, který bude zemědělcům poskytovat poradenské služby ke zvyšování manažerských schopností pro zvyšování výkonnosti jejich hospodaření a dodržování zásad společné zemědělské politiky, zejména cross-compliance a správné zemědělské praxe, nejméně v rozsahu povinných norem Společenství v oblasti životního prostředí, ochrany přírody a údržby krajiny, zdraví lidí, zvířat a rostlin a potravinové bezpečnosti a norem bezpečnosti práce. Finanční podpora bude dále sloužit k podpoře šetrného způsobu hospodaření v souvislosti např. s agro-environmentálními opatřeními,
- finanční podpora vlastníkům lesa, nájemcům lesa a podnikatelským subjektům v lesním hospodářství pro poradenství v okruzích platné legislativy včetně příslušnosti orgánů státní správy a procesních lhůt (ochrana životního prostředí, pracovně právní vztahy, bezpečnost práce aj.), norem příslušného certifikačního systému, managementu a marketingu, logistiky, nových technologií. Finanční podpora bude dále sloužit k podpoře šetrného způsobu hospodaření v lesích v souvislosti např. s lesnicko-environmentálními opatřeními

Cíle opatření

Zlepšení trvale udržitelného managementu podniku.

Zlepšení a usnadnění managementu a zlepšení výkonu díky dalšímu rozvoji lidského potenciálu.

Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu.

Zvýšení konkurenceschopnosti.

Vymezení podporovaných oblastí

Poradenská služba je realizována na území České republiky (s výjimkou hl. města Prahy).

Podmínky poskytnutí podpory

Poradenská služba je v souladu s příslušnou právní úpravou,

pro každou schválenou žádost se může použít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU,

poradenské služby se týkají zákonných požadavků uvedených v nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a odpovídají vodítkům VI/185/250/04 v platném znění.

Kategorie příjemců podpory

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, právnická osoba podnikající v zemědělství.

Fyzická nebo právnická osoba hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení, nebo ve vlastnictví obcí nebo jejich sdružení.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout jako příspěvek na nákup poradenských a konzultačních služeb, které odpovídají účelu podpory.

Forma a výše podpory

Druh podpory: přímá nenávratná dotace

Způsob financování: podílové financování

Výše podpory: Podpora za poskytnuté poradenské služby bude poskytována max. do výše 80 % způsobilých výdajů.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Maximální výše dotace na podnik je stanovena do 1500 €.

Poradenské služby nebudou poskytovány častěji než je nezbytně nutné.

5.2.2 OSA II - ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A KRAJINY

Tab. 7 - Priority, cíle a opatření osy II

Priorita/cíl/opatření	název	Podíl z osy v %
Priorita	Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajín	
Cíl	Podpora zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí vedoucích k biologické rozmanitosti a podpora vhodných zemědělských systémů pro zachování venkovské krajiny. Podpora ochrany životního prostředí na zemědělské půdě a v lesních oblastech s vysokou přírodní hodnotou.	84,64
Opatření	II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	40
	II.1.2.1 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES - Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě	0,16
	II.1.3.1 Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce)	14,78
	II.1.3.2 Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů	29,65
	II.2.2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích	0,02
	II.2.3. Lesnicko-environmentální platby	0,03
Priorita	Ochrana vody a půdy	
Cíl	Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu a vhodné používání zemědělského půdního fondu.	12,27
Opatření	II.1.3.3. Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu	12,27
	II.1.2.2 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES – Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)	0
Priorita	Zmírňování klimatických změn	
Cíl	Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesního potenciálu a možnosti jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa.	3,09
Opatření	II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy	0,97
	II.2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů	2,11

Pro účely výpočtu sazeb plateb pro opatření osy II je v programu použit průměrný kurz roku 2005 29,784 Kč/EUR.

II.1 Skupina opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy

II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)

Kód opatření 211,212

Popis situace

Podpory na opatření „Méně příznivé oblasti“ jsou v ČR vypláceny na travní porosty, mají nejen charakter ekonomicko-sociálních podpor, směřujících k udržení příjmové stability zemědělců hospodařících v horších přírodních podmínkách, ale také povahu restrukturalizačního opatření, které podporuje chov skotu a dalších hospodářských zvířat, využívajících travní porosty.

Legislativní rámec

Opatření platby za přírodní znevýhodnění je navrhováno ve shodě s nařízením Rady (ES) č.1698/2005 článek 37, 50, 51 a 93 a s prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006.

Podrobnosti k provádění opatření stanoví národní prováděcí legislativa.

Podpora méně příznivých oblastí je v ČR poskytována v souladu s národní právní úpravou zakotvenou v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Podpora méně příznivým oblastem byla využívána již v předvstupním období v letech 1998 až 2003. Po přistoupení ČR k EU bylo, ve vazbě na Horizontální plán rozvoje venkova a výše uvedený zákon o zemědělství, vydáno prováděcí nařízení vlády č. 241/2004 Sb., prostřednictvím něhož byla realizována podpora méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními v období 2004 až 2006. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Charakteristika opatření

Toto opatření je zaměřeno na podporu zemědělců hospodařících v oblastech s méně příznivými podmínkami s cílem zachovat venkovskou krajinu, podpořit systémy šetrné k životnímu prostředí, přispět ke stabilizaci venkovského obyvatelstva v těchto oblastech a pomoci zajistit pro zemědělce odpovídající úroveň příjmů.

Cíle opatření

Přispět k zemědělskému využívání půdy ve znevýhodněných oblastech.

Trvale udržitelné využití zemědělské půdy.

Zlepšení životního prostředí a krajiny.

Rozsah opatření

Titul	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Platby za přírodní znevýhodnění	1 777 000 ha	850 000 ha	Travní porost v oblastech LFA

Vymezení podporovaných oblastí

Rozsah LFA

Rozsah méně příznivých oblastí je aktualizován, při zachování stávající metodiky vymezení LFA pro období 2004 – 2006 . Úprava spočívá v aktualizaci vstupních dat pro vymezení, a to výměry správních celků v ČR dle ČÚZK k 1.1.2005, včetně rebonitací BPEJ a jejich zastoupení na území správních celků ke dni 17. 5. 2006. Dále byla provedena aktualizace

svažitostí podle digitálního modelu terénu u horských oblastí. Rozsah LFA odrážející aktuální vstupní data pro vymezení uvádí následující tabulka.

Méně příznivé oblasti dle vymezení platného od 1. 1. 2007

Typ LFA	Celková výměra území (dle ČÚZK k 31.12.2005)		ZPF (dle LPIS k 30.10.2006)		Z toho orná půda (dle LPIS k 30.10. 2006)		Z toho: TTP (dle LPIS k 30.10.2006)	
	tis.ha	%	tis.ha	%	tis.ha	% zornění	tis.ha	% zatravnění
<i>Horská</i>	1 864,4	23,6	512,4	14,6	156,5	30,5	354,5	69,2
<i>Ostatní</i>	2 209,6	28,0	1 039,1	29,6	749,8	72,2	286,0	27,5
<i>Specifická</i>	572,0	7,3	200,4	5,7	79,5	39,6	119,2	59,4
LFA celkem	4 646,0	58,9	1 751,9	49,9	985,7	56,3	759,7	43,4
Příznivá oblast	3 240,7	41,1	1 761,3	50,1	1 599,3	90,8	124,2	7,1
Celkem ČR	7 886,7	100,0	3 513,0	100,0	2 585,0	73,6	883,9	25,2

Méně příznivé oblasti dle vymezení platného od roku 2010

Typ LFA	Celková výměra území (ČÚZK k 31.12.2005)		ZPF (dle LPIS k 31.5.2009)		Z toho: TP (dle LPIS k 31.5.2009)	
	tis. ha	%	tis. ha	%	tis. ha	% zatravnění
<i>Horská</i>	1 864	23,6	515	14,6	364	70,7
<i>Ostatní</i>	2 210	28,0	1 044	29,6	305	29,2
<i>Specifická</i>	612	7,8	217	6,2	135	62,3
LFA celkem	4 687	59,4	1 777	50,4	805	45,3
Příznivá oblast	3 200	40,6	1 749	49,6	122	7,0
Celkem ČR	7 887	100,0	3 526	100,0	927	26,3

Kritéria pro stanovení méně příznivých oblastí

Na základě kritérií daných nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a s přihlédnutím k přírodním, ekonomickým a demografickým podmínkám v České republice byla stanovena následující kritéria pro vymezení méně příznivých oblastí:

Horské oblasti (značení H) – (stanovená dle čl. 50 odst. 2, v souladu s čl. 93 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005)

Pro vymezení horských oblastí byla použita následující kritéria:

- průměrná nadmořská výška území obce nebo katastrálního území (k.ú.) větší nebo rovna 600 m n.m.
- nebo průměrná nadmořská výška území obce nebo k.ú. větší nebo rovna 500 a menší než 600 m n.m. a zároveň svažitost nad 15 % na ploše větší než 50 % výměry celkové půdy v obci nebo k.ú.

Ostatní méně příznivé oblasti (značení O) – (stanovená dle čl. 50 odst. 3 písm. a) v souladu s čl. 93 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005)

Ostatní méně příznivé oblasti jsou ucelená území, která zároveň splňují všechna tato kritéria:

- v rámci okresu (NUTS IV):
  - průměrná výnosnost zemědělské půdy nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR)
- v rámci kraje (NUTS III):
  - hustota obyvatel menší než 75 obyvatel na km²
  - podíl pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybolovu na ekonomicky aktivním obyvatelstvu větší než 8 %

Oblasti se specifickými omezeními (značení S) – (stanovená dle čl. 50 odst. 3 písm. b) v souladu s čl. 93 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005)

Specifické oblasti zahrnují území splňující následující kritéria:

- Území obcí nebo katastrálních území v podhorských oblastech na severozápadě a východě České republiky, s průměrnou výnosností půdy nižší než 34 bodů. Zemědělství v těchto příhraničních oblastech má dlouhodobě specifické postavení v rámci ČR a je nezbytné jej zde podporovat pro udržení a obnovení kulturního rázu krajiny, jako rekreační zázemí měst a rozvoj turistiky.
- Jednotlivá území obcí a katastrálních území s výnosností půdy nižší než 34 bodů nebo katastrální území s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů a nižší než 38 bodů a zároveň sklonitostí nad 7° na ploše větší než 50 % výměry zemědělské půdy území obcí a katastrálního území, která se nacházejí uvnitř příznivých (nezařazených oblastí). Na těchto územích je třeba zachovat zemědělskou výrobu za účelem udržení venkovské krajiny, turistického potenciálu a ochrany životního prostředí.
- Byly vybrány obce a katastrální území s bodovou hodnotou výnosnosti zemědělské půdy vyšší nebo rovnou 34 a nižší než 38 bodů a se zatravněním vyšším než 50 % výměry zemědělské půdy (dle LPIS k 30.6.2009); v rámci takto vymezených území byla do specifických LFA zařazena pouze ta katastrální území, která mají po provedené aproximaci výpočtu výnosnosti půdy na základě reálného zatravnění výnosnost nižší nebo rovnou 34 bodů. Jedná se zejména o podhorské příhraniční oblasti s nízkým zastoupením zemědělců, které jsou extrémně extenzivně obhospodařovány a kde je nezbytné za účelem stabilizace zemědělství a udržení venkovské krajiny podporovat extenzivní zemědělství.
- Území obcí, které byly zařazeny v LFA v období 2004 - 2006 a vlivem aktualizace vstupních dat již nesplňují kritéria pro vymezení LFA, zůstávají v LFA do roku 2010. Takto je zachována možnost splnit závazek provozování zemědělské činnosti po dobu minimálně 5 let od první platby vyrovnávacího příspěvku žadatelům hospodařícím v LFA oblastech vymezených pro období 2004 - 2006, kteří by byli v rámci aktualizace vstupních dat vyřazení. O platbu v těchto oblastech může požádat pouze ten žadatel, kterému byl poskytnut vyrovnávací příspěvek v programovém období 2004 - 2006.

Využití hodnocení zemědělského půdního fondu výnosovou metodou je stanoveno v příloze č. 3.

V příloze č. 4 je uvedena metodika vymezení LFA

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel o podporu musí splňovat následující podmínky:

- Musí hospodařit nejméně na 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost v méně příznivých oblastech (LFA).

- Musí vstoupit do opatření minimálně s 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost.
- Musí se zavázat, že bude provozovat zemědělskou činnost nejméně po dobu 5 kalendářních let následujících po roce, za který mu bude poprvé poskytnuta platba, a to nejméně v rozsahu minimální výměry v LFA pro vstup do opatření.
- V oblastech S^x může o poskytnutí platby požádat pouze ten žadatel, kterému byl poskytnut vyrovnávací příspěvek v programovém období 2004 - 2006.

Popis managementu

- Žadatel musí v příslušném kalendářním roce po stanovené období užívat zemědělskou půdu, na kterou žádá poskytnutí podpory.
- Žadatel je povinen zajistit, aby kultury travních porostů byly spásány nebo minimálně dvakrát ročně posečeny (v odůvodnitelných případech jedenkrát ročně) ve stanoveném termínu. Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Žadatel musí dodržovat intenzitu chovu býložravců v intervalu 0,2 DJ/ha travního porostu až 1,5 DJ/ha evidované zemědělské půdy obhospodařované žadatelem, nejde-li o hospodaření v ochranných pásmech 1. stupně stanovených k ochraně vydatnosti nebo zdravotní nezávadnosti vodních zdrojů povrchových nebo podzemních vod určených pro zásobování pitnou vodou. Přepočítávací koeficienty hospodářských zvířat na DJ – viz. příloha č. 1.
- Žadatel musí splňovat v celém hospodářství požadavky podle článků 5 a 6 a příloh II a III nařízení Rady (ES) č. 73/2009 (Cross-compliance).

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory je fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou činnost vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost, obhospodařuje evidovanou zemědělskou půdu, splňuje kritéria pro vstup do opatření a plní podmínky pro poskytnutí podpory.

Způsob stanovení podpory

Sazby plateb pro jednotlivé typy LFA

diferenciační procento	horské oblasti	ostatní oblasti	oblasti se specifickými omezeními
105 %	157 EUR/ha	117 EUR/ha	-
100 %	-	-	114 EUR/ha
90 %	134 EUR/ha	-	-
85 %	-	94 EUR/ha	91 EUR/ha

Diferenciace sazeb dle oblastí

V horských oblastech budou sazby diferencovány následujícím způsobem:

- obec, příp. k.ú. s průměrnou nadmořskou výškou celého území větší nebo rovnou 600 m n.m. nebo s průměrnou nadmořskou výškou celého území větší nebo rovno 500 a menší

než 600 m n.m. a zároveň svažítostí nad 15 % na ploše větší než 50 % výměry celkové půdy v obci nebo k.ú. – 105 % průměrné sazby pro horskou oblast (**typ H^A**)

- obce, příp. k.ú. v horské oblasti nesplňující kritéria uvedená pro typ H^A – 90 % průměrné sazby pro horskou oblast (**typ H^B**)

V ostatních méně příznivých oblastech budou sazby diferencovány následujícím způsobem:

- obce, příp. k.ú. s výnosností půdy nižší než 34 bodů - 105 % průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast (**typ O^A**)
- obce s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů - 85 % průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast (**typ O^B**)

V oblastech se specifickými omezeními budou sazby diferencovány následujícím způsobem:

- obce a katastrální území s výnosností půdy nižší než 34 bodů nebo katastrální území s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů a nižší než 38 bodů a zároveň sklonitostí nad 7° na ploše větší než 50 % výměry zemědělské půdy – 100 % průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (**typ S**)
- obce a katastrální území s bodovou hodnotou výnosnosti zemědělské půdy vyšší nebo rovnou 34 a nižší než 38 bodů a se zatravněním vyšším než 50 %; v rámci takto vymezených území pouze ta katastrální území, která mají po provedené aproximaci výpočtu výnosnosti půdy na základě reálného zatravnění výnosnost nižší nebo rovnou 34 bodů – 100 % průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (**typ S**)

obce, které vlivem aktualizace vstupních dat již nesplňují kritéria pro vymezení LFA 85 % průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (**typ S_x**)

V příloze č.5 je uvedeno odůvodnění plateb na jednotlivé typy LFA.

Forma a výše podpory

Dotace má formu platby poskytované jako sazba v Kč na hektar oprávněné plochy – půdního bloku evidovaného v LPIS s kulturou travní porost v LFA.

II.1.2. Platby v rámci oblastí NATURA 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)

Kód opatření 213

Popis situace

V jádrových územích národních parků (NP) a chráněných krajinných oblastí (CHKO) se nachází lidskou činností podmíněná druhově bohatá společenstva luk a pastvin. Z důvodu minimalizace zásahu do okolních přírodních ekosystémů není na těchto lokalitách umožněno hnojení (*výslovný zákaz dle § 16 odst. 2 písm. d) a § 26 odst. 2 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění*).

Z důvodu obtížných podmínek hospodaření (vzdálenost, náročný terén, nízká produkce biomasy v důsledku zákazu hnojení) existuje hrozba, že zemědělci upustí od hospodaření na loukách a pastvinách v jádrových zónách velkoplošných chráněných území a tyto druhově bohaté travní porosty závislé na zemědělském obhospodařování budou degradovat.

Podpora v oblastech Natura 2000 a současně v 1. zónách NP a CHKO (oblasti s environmentálními omezeními) v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1257/1999 (čl.16) byla v ČR realizována od roku 2005 v návaznosti na vyhlášení oblastí dle směrnice Rady 79/409/EHS a oblastí dle směrnice Rady 92/43/EHS.

Platby související se Směrnicí 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Cíle opatření

Pomoc zemědělcům při řešení specifického znevýhodnění vyplývajícího z implementace evropských směrnic pro soustavu Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku ES.

Trvale udržitelné využití zemědělské půdy.

Zlepšení životního prostředí a krajiny.

II.1.2.1. Platby v rámci NATURA 2000 na zemědělské půdě

Legislativní rámec

Podopatření platby v rámci Natura 2000 je navrhováno ve shodě s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 článek 38.

Podpora oblastí Natura 2000 je v ČR poskytována v souladu s národní právní úpravou zakotvenou v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Po přistoupení ČR k EU bylo ve vazbě na Horizontální plán rozvoje venkova pro období 2004 – 2006 (podle NR (ES) 1257/1999, čl. 16) a výše uvedený zákon o zemědělství vydáno prováděcí nařízení vlády č. 241/2004 Sb., jehož prostřednictvím byla realizována podpora méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními v období 2004 až 2006. Vzhledem k tomu, že oblasti Natura 2000 byly jednotlivými nařízeními vlády vymezovány až na sklonku roku 2004, byl vyrovnávací příspěvek do E oblastí poskytován od roku 2005.

Charakteristika podopatření

Toto podopatření je zaměřeno na podporu zemědělců hospodařících v oblastech Natura 2000 (oblasti vyhlášené dle směrnice Rady 79/409/EHS a oblasti vyhlášené dle směrnice Rady 92/43/EHS) a současně v 1. zónách NP a CHKO, s cílem přispět k zachování venkovské krajiny, podpořit systémy hospodaření šetrné k životnímu prostředí a pomoci zajistit pro zemědělce odpovídající úroveň příjmů.

Cíle podopatření

Ochrana biodiverzity, zejména :

1. populací ptactva
2. ZPF s vysokou přírodní hodnotou
3. druhové skladby porostů

Trvale udržitelné využívání zemědělské půdy a ochrana ostatních přírodních zdrojů (zejména vodních zdrojů).

Vymezení podporovaných oblastí

Podpory se poskytují na celém území České republiky v oblastech vymezených jako Natura 2000 a současně se nacházejících v 1. zónách NP a CHKO.

Rozsah podopatření

Titul	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Platby v rámci oblastí Natura 2000 na zemědělské půdě	4 500 ha	4 000 ha	oblasti Natura 2000 v 1. zónách NP a CHKO

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel o podporu musí splňovat následující podmínky:

- Musí hospodařit nejméně na 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost v oblasti území Natura 2000 v 1. zónách NP a CHKO.
- Musí vstoupit do podopatření minimálně s 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost.

- Musí se zavázat, že bude provozovat zemědělskou činnost nejméně po dobu 5 kalendářních let následujících po roce, za který mu bude poprvé poskytnuta platba, a to nejméně v rozsahu minimální výměry pro vstup do podopatření.

Popis managementu

- Žadatel musí v příslušném kalendářním roce po stanovené období užívat zemědělskou půdu, na kterou žádá poskytnutí podpory.
- Žadatel je povinen zajistit, aby kultury travních porostů byly spásány nebo posečeny minimálně dvakrát ročně (v odůvodnitelných případech jedenkrát ročně) ve stanoveném termínu. Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Neaplikovat žádná hnojiva a statková hnojiva. V případě pastvy dodat ročně maximálně 30 kg N/ha výměry pasených ploch.
- Žadatel musí splňovat v celém hospodářství požadavky podle článků 5 a 6 a příloh II a III nařízení Rady (ES) č. 73/2009 (Cross-compliance).

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory je fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou činnost vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost, obhospodařuje evidovanou zemědělskou půdu, splňuje kritéria pro vstup do podopatření a plní podmínky pro poskytnutí podpory.

Způsob stanovení podpory

Výše platby je stanovena jako 100 % kompenzace ztráty příjmů ze snížené produkce z důvodu zákazu hnojení ve stanovených oblastech. S ohledem na skutečnost, že na území Natura 2000 v 1. zónách NP a CHKO je prioritním cílem neprovádět intenzivní zemědělskou výrobu, je stanovena pouze platba na extenzivní obhospodařování travních porostů.

Forma a výše podpory

Dotace má formu platby poskytované jako sazba v Kč na hektar travního porostu v území Natura 2000 v 1. zóně NP a CHKO – viz. příloha č. 6.

Sazba platby v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě

	Ha oprávněné plochy
Oblasti Natura 2000 v 1. zónách NP a CHKO	112 EUR/ha

II.1.2.2. Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

Podopatření II.1.2.2 mělo být implementováno v souladu s článkem 38 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 v návaznosti na schválení 8 Plánů oblastí povodí. Plány povodí zpracované pro jednotlivé územní celky ČR ve své aktuální podobě neumožňují celoplošně zavést kompenzaci v rámci podopatření II.1.2.2, podopatření tedy nebude spuštěno. Cíle v oblasti vody jsou naplňovány skrze další opatření PRV.

II.1.3. Agroenvironmentální opatření

Kód opatření 214

Popis situace

V rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova (HRDP) se jednalo o opatření s největším objemem finančních prostředků poskytovaných do zemědělství. Agroenvironmentální opatření (AEO) byla v roce 2004 realizována na celkové ploše 1 166 tis. ha a v roce 2005 na celkové ploše 1 168 tis. ha. Z podopatření byl největší zájem o realizaci podopatření Ošetřování travních porostů, které bylo v roce 2005 uplatněno na 61 % celé plochy realizovaných AEO. Podíl podopatření Postupy šetrné k životnímu prostředí (20,6 % z celkové plochy AEO), které zahrnuje titul ekologické zemědělství (EZ) a titul integrovaná produkce (IP), mírně převyšuje podíl podopatření Péče o krajinu (18,3 % z celkové plochy AEO). Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Legislativní rámec

Agroenvironmentální opatření jsou navrhována ve shodě s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 článkem 39 a 51 a s prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006.

Podrobnosti k provádění jednotlivých agroenvironmentálních opatření, jednotlivých podopatření, titulů a managementů stanoví národní prováděcí legislativa.

Agroenvironmentální opatření byla v ČR prováděna již v předvstupním období na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a příslušných prováděcích nařízení vlády, v podobě tzv. programů podpory mimoprodukčních funkcí zemědělství. Jednalo se zejména o programy podpory ekologického zemědělství, údržby travních porostů a zatravnění. Po přistoupení ČR k EU bylo ve vazbě na HRDP a výše uvedený zákon o zemědělství vydáno prováděcí nařízení vlády č. 242/2004 Sb., prostřednictvím něhož jsou uplatňována agroenvironmentální opatření v období 2004 až 2006 se závazky uzavřenými až do roku 2010.

Charakteristika opatření

Opatření má za úkol podpořit způsoby využití zemědělské půdy, které jsou v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Dále podporuje zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a údržbu krajiny.

Všechna navržená podopatření v rámci AEO mají společných několik základních podmínek:

- Jsou realizována v podobě pětiletých závazků, s možností prodloužení na 7 let u závazků uzavřených v roce 2007 a na 6 let u závazků uzavřených v roce 2008. Možnost prodloužení se netýká titulu II.1.3.3.1. Zatravnění orné půdy,
- vztahují se pouze na závazky nad rámec odpovídajících závazných norem stanovených podle článků 5 a 6 a příloh II a III nařízení Rady (ES) č. 73/2009 v souladu s článkem 39 odstavec 3 nařízení Rady (ES) 1698/2005 (viz příloha č. 9) a na závazky nad rámec minimálních požadavků týkajících se používání hnojiv a používání přípravků na ochranu rostlin a dalších odpovídajících závazných požadavků stanovených vnitrostátními předpisy v souladu s článkem 39 odstavec 3 nařízení Rady (ES) 1698/2005.
- pokud příjemci AEO plateb přestanou v důsledku určitého jednání nebo opomenutí, které jim může být přímo přičítáno, splňovat v celém hospodářství závazné požadavky podle článků 5 a 6 a příloh II a III nařízení Rady (ES) č. 73/2009 nebo minimální požadavky týkající se používání hnojiv a používání přípravků na ochranu rostlin, celková částka

plateb, které jim mají být poskytnuty v kalendářním roce, kdy došlo k tomuto neplnění požadavků, se snižuje nebo ruší v souladu s článkem 51 odstavcem 1 a odstavcem 3 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005,

- žadatel dodržuje minimální požadavky, jež se týkají používání hnojiv a statkových hnojiv, a to tak, že vede a nejméně 7 let uchovává evidenci o množství, druhu a době použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, plodin a let v souladu se zvláštním právním předpisem (zákon o hnojivech),
- žadatel, který má závazek v rámci AEO dodržuje kodex na ochranu vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů zavedený v rámci směrnice Rady 91/676/EHS, který obsahuje:
  - a) období nevhodné k hnojení,
  - b) způsob používání dusíkatých hnojiv a statkových hnojiv,
  - c) způsob používání dusíkatých hnojiv a statkových hnojiv na svažitých půdách,
  - d) způsob používání dusíkatých hnojiv a statkových hnojiv v blízkosti vodního toku,
- žadatel dodržuje minimální požadavky, jež se týkají používání přípravků na ochranu rostlin, a to tak, že dodržuje pravidla skladování a manipulace s chemickými látkami v souladu s příslušnými právními předpisy (zákon o rostlinolékařské péči) tak, aby nedocházelo ke kontaminaci složek životního prostředí,
- minimální výměra žadatelem obhospodařované půdy pro vstup do agroenvironmentálních opatření musí činit:
  1. 0,5 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu ekologické zemědělství,
  2. 1 ha ovocných sadů vedených v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu integrované produkce a pěstování ovoce,
  3. 0,5 ha vinic vedených v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu integrované produkce a pěstování révy vinné,
  4. 0,5 ha zemědělské půdy vedené LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu integrované produkce a pěstování zeleniny,
  5. 5 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do podopatření ošetřování travních porostů,
  6. 2 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do podopatření ošetřování travních porostů a zemědělská půda se nachází v území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti,
  7. 1 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu zatravňování orné půdy,
  8. 5 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu pěstování meziplodin,
  9. 2 ha zemědělské půdy vedené v LPIS, jde-li o žádost o zařazení do titulu biopásy.
- žadatel musí v souladu s čl. 51 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 splňovat v celém hospodářství závazné požadavky podle článků 6 a přílohy III nařízení Rady (ES) č. 73/2009(viz příloha č. 2 – GAEC).

Vzájemná kombinovatelnost podopatření z hlediska platby AEO v PRV a AEO v HRDP – viz příloha č. 8

Vzájemná kombinovatelnost na jednom dílu půdního bloku AEO v PRV a AEO v HRDP – viz příloha č. 8

Vzájemná kombinovatelnost podopatření z hlediska platby v PRV – viz příloha č. 8

Vzájemná kombinovatelnost podopatření na jednom dílu půdního bloku v PRV – viz příloha č. 8

Cíle opatření

Integrace agroenvironmentálních postupů v zemědělství

Trvale udržitelné využití zemědělské půdy

Zlepšení životního prostředí a krajiny

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze aplikovat na celém území ČR.

Přehled podopatření

Podopatření A: Postupy šetrné k životnímu prostředí

Titul A1: Ekologické zemědělství

Titul A2: Integrovaná produkce

Podopatření B: Ošetřování travních porostů

Podopatření C: Péče o krajinu

Titul C1: Zatravňování orné půdy

Titul C2: Pěstování meziplodin

Titul C3: Biopásy

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory je fyzická nebo právnická osoba, která provozuje zemědělskou činnost vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost, obhospodařuje evidovanou zemědělskou půdu a splňuje kritéria pro vstup do opatření a plní podmínky poskytnutí podpory.

II.1.3.1. Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí

Charakteristika podopatření

Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí zahrnuje 2 tituly: ekologické zemědělství (EZ) a integrovanou produkci (IP). Integrovaná produkce tvoří mezistupeň šetrných postupů mezi standardní konvenční produkcí a ekologickým zemědělstvím. Je vhodná právě pro kultury, u kterých lze jen obtížně aplikovat plný režim ekologického zemědělství.

V souladu s článkem 45 Nařízení Komise (ES) č. 1974/2006 je umožněn přechod z titulu integrovaná produkce - management integrovaná produkce ovoce a management integrovaná produkce révy vinné v průběhu pětiletého závazku do nového závazku v titulu ekologické zemědělství, pokud žadatel vstoupí do nového závazku v ekologickém zemědělství na minimálně stejné výměře.

Rozsah podopatření

Podopatření	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Postupy šetrné k životnímu prostředí, z toho:	3 515 000 ha	550 000 ha	Zemědělská půda ČR
• Ekologické zemědělství	3 209 898 ha	500 000 ha	
• Integrovaná produkce	305 102 ha	50 000 ha	

Cíl podopatření

Cílem podopatření je podpora komplexních způsobů hospodaření na zemědělské půdě šetrných ke složkám životního prostředí a poskytujících základ pro produkci kvalitních surovin zabezpečujících nejvyšší požadavky na bezpečnost potravin.

II.1.3.1.1. Titul ekologické zemědělství

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel plní podmínky nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a nařízení Komise (ES) č. 889/2008, a to na celé výměře pozemků zemědělského podniku zařazeného do systému EZ po celou dobu platnosti závazku.
- Žadatel může žádat o podporu na travní porosty v případě, že intenzita chovu býložravců dosahuje nejméně 0,2 DJ/ha travního porostu, nejvýše však 1,5 DJ/ha zemědělské půdy. Přepočtové koeficienty jsou uvedeny v příloze č. 1. Žadatel je povinen zajistit, aby kultury travních porostů byly spásány nebo minimálně dvakrát ročně posečeny (v odůvodnitelných případech jedenkrát ročně) ve stanoveném termínu. Posečená hmota bude z pozemku odklizená.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení platby je nižší výnos plodin a užitkovost hospodářských zvířat v ekologickém zemědělství v porovnání s konvenčními farmami, především díky vyloučení použití intenzifikačních faktorů, rozdílné struktury pěstovaných plodin a odlišnému systému chovu hospodářských zvířat.
- Jsou uvažovány zvýšené náklady na pracovní síly (zvýšený podíl ruční práce) a organizaci práce (zvýšený podíl agrotechnických opatření zaměřených na regulaci plevelů, chorob a škůdců).
- Osvědčenou bioprodukcí je, zejména v návaznosti na vybudování biotrhu, možné zpeněžit za vyšší cenu oproti stejné komoditě konvenčního původu, což se promítá do ekonomiky hospodaření.

Forma a výše podpory

Náhrada za ekonomické ztráty vzniklé ekologickým systémem hospodaření.

Výše podpory

Orná půda:	155 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	100 %
Travní porosty ¹⁾ :	71 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	80 %
Travní porosty ²⁾ :	89 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	100 %
Trvalé kultury:	849 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	62 %
Trvalé kultury ³⁾ :	510 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	37 %
Zelenina a speciální byliny na orné půdě:	564 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady:	55 %

Poznámka:

1) Podpora na travní porosty poskytovaná zemědělcům, kteří celkovou výměru v LPIS neobhospodařují v systému přechodného období do ekologického zemědělství nebo v ekologickém zemědělství.

2) Podpora na travní porosty poskytovaná zemědělcům, kteří celkovou výměru v LPIS obhospodařují v systému přechodného období do ekologického zemědělství nebo v ekologickém zemědělství.

3) Podpora pro trvalé kultury - zemědělskou kulturu sad poskytovaná zemědělcům, kteří obhospodařují sad vedený v LPIS v kategorii sad ostatní nebo vedený v LPIS v kategorii sad intenzivní, který nesplňuje minimální počet jedinců na hektar (200 ks ovocných stromů/800 ks ovocných keřů).⁸ Stanovení platby provedl ÚZEI (Ústav zemědělské ekonomiky a informací).

II.1.3.1.2 Titul integrovaná produkce

Základní charakteristika

Titul integrovaná produkce je členěn na tři typy managementů – integrovaná produkce ovoce, révy vinné a zeleniny.

II.1.3.1.2.1 Management integrovaná produkce ovoce

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Vylučuje se souběžné pěstování ovoce v systému konvenčním a integrovaném u jednoho pěstitele.
- Nepoužívat stanovené chemické prostředky na ochranu rostlin.
- Používat povolené biologické prostředky na ochranu rostlin.
- Zajistit odběr vzorků půdy a odběr vzorků ovoce pro rozbor na vybrané chemické látky.
- Hodnoty sledovaných chemických látek nesmí překročit mezní limity stanovené MZe ČR, případně zvláštním právním předpisem.
- Minimální intenzita integrované produkce je dána průměrným počtem stromů (keřů) na 1 hektar sadů daného pozemku, na který má být poskytnuta podpora, a to u jaderovin 500 kusů, peckovin 200 kusů, bobulovin 2000 kusů.

⁸ Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření

Způsob stanovení podpory

- Východiskem pro stanovení platby byly nižší realizované výkupní ceny z důvodů nižší jakosti části produkce.
- Náklady spojené se signalizací a monitoringem škodlivých činitelů.
- Zvýšené náklady na pracovní síly a povinné rozbory.
- Ztráta je upravena o rozdíl nákladů na dražší povolené prostředky v IP v porovnání s běžnými.

Forma a výše podpory

Náhrada za ekonomické ztráty vzniklé integrovaným systémem hospodaření.

Výše podpory:

Navrhovaná výše plateb: 435 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady: 100 %

II.1.3.1.2.2 Management integrovaná produkce révy vinné

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Vylučuje se souběžné pěstování révy vinné v systému konvenčním a integrovaném u jednoho pěstitele.
- Nepoužívat stanovené chemické prostředky na ochranu rostlin.
- Používat povolené biologické prostředky na ochranu rostlin.
- Lze aplikovat prostředky obsahující měď (Cu^{2+}) pouze v celkové roční dávce nepřekračující stanovený limit.
- Aplikovat hnojiva a statková hnojiva lze maximálně do výše 50 kg N/ha.
- Nejméně každé druhé meziřadí musí být do 3 let po ukončení výsadby vinice trvale pokryté bylinným porostem.
- Minimální intenzita integrované produkce je dána průměrným počtem 1800 keřů na 1 hektar vinic daného pozemku, na který má být poskytnuta podpora.

Způsob stanovení podpory

- Východiskem pro stanovení platby byly snížené výnosy hroznů v souvislosti s uplatňovanými agrotechnickými opatřeními (porost bylin v meziřadí, omezené hnojení).
- Zvýšené náklady na pracovní síly.
- Ztráta je upravena o rozdíl nákladů na dražší povolené prostředky v IP v porovnání s běžnými.

Forma a výše podpory

Náhrada za ekonomické ztráty vzniklé integrovaným systémem hospodaření.

Výše podpory:

Navrhovaná výše plateb: 507 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady: 100 %

II.1.3.1.2.3 Management integrovaná produkce zeleniny

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Vylučuje se souběžné pěstování zeleniny v systému konvenčním a integrovaném u jednoho pěstitele.
- Nepoužívat stanovené chemické prostředky na ochranu rostlin.
- Používat povolené biologické prostředky na ochranu rostlin.
- Používat uznané osivo.
  - Zajistit odběr vzorků zeleniny pro rozbor na vybrané chemické látky.
- Hodnoty sledovaných chemických látek nesmí překročit mezní limity stanovené MZe ČR, případně zvláštním právním předpisem.
- Hnojení dusíkatými hnojivy a statkovými hnojivy provádět v souladu se stanovenými limity MZe.

Způsob stanovení podpory

- Výchozí podmínkou pro stanovení platby byly snížené výnosy zeleniny v souvislosti s uplatňovanými agrotechnickými opatřeními (omezené hnojení).
- Zvýšené náklady na uznané osivo, vzorky a pracovní síly.
- Ztráta je upravena o rozdíl nákladů na dražší povolené prostředky v IP v porovnání s běžnými.

Forma a výše podpory

Náhrada za ekonomické ztráty vzniklé integrovaným systémem hospodaření.

Výše podpory:

Navrhovaná výše plateb: 440 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady: 80 %

II.1.3.2. Podopatření ošetřování travních porostů

Kód podopatření: 214

Charakteristika podopatření

Zemědělci vstupující do titulů tohoto podopatření se zavazují plnit podmínky podopatření v rozsahu veškerých ploch travních porostů, které obhospodařují v době vstupu do tohoto podopatření. V rámci celofaremního přístupu mají žadatelé možnost zvolit cílené managementy na jednotlivé půdní bloky podle přírodních podmínek, popřípadě dle způsobu hospodaření na travních porostech v daném podniku. Je-li na půdním bloku uplatňován některý z programů Ministerstva životního prostředí (MŽP), není žadatel povinen je v rámci celofaremního přístupu zařadit. Nevyhovuje-li z hlediska ochrany přírody a krajiny žádný z titulů danému půdnímu bloku, je možno tento půdní blok na doporučení orgánu ochrany přírody (OOP) do podopatření nezařazovat.

Za travní porost se považuje stálá pastvina definovaná čl. 2 nařízení Komise (ES) č. 796/2004, v platném znění, popřípadě souvislý travní porost s převahou travin určený ke krmným účelům nebo k technickému využití, který může být nejvýše jednou za pět let rozorán.

V rámci tohoto podopatření je možné zvolit následující tituly:

Označení titulu	Název titulu
B.1	Louky
B.2	Mezofilní a vlhkomilné louky
B.3	Horské a suchomilné louky
B.4	Trvale podmáčené a rašelinné louky
B.5	Ptačí lokality na TP – hnízdiště bahňáků
B.6	Ptačí lokality na TP – hnízdiště chřástala polního
B.7	Pastviny
B.8	Druhově bohaté pastviny
B.9	Suché stepní trávníky a vřesoviště

Rozsah podopatření

Podopatření	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Ošetřování travních porostů	900 000 ha	800 000 ha	Travní porosty v ČR

Cíl podopatření

Cílem podopatření je podpořit a zachovat příznivou extenzifikaci na travních porostech využívaných pro zemědělskou produkci v rámci celého zemědělského podniku, které jsou

ohroženy jak růstem intenzity hospodaření, tak degradací v důsledku opuštění hospodaření. Současně je cílem zajistit údržbu kulturní krajiny zejména pastevním chovem zvířat a také podporu biologické různorodosti na cenných stanovištích. Titul ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků, popřípadě hnízdiště chřástala polního v rámci tohoto podopatření má za cíl udržet a zvýšit populaci těchto ptačích druhů vytvořením vhodných hnízdních podmínek a dalších podmínek nezbytných pro existenci těchto cenných druhů.

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel může žádat o podporu v případě, že intenzita chovu býložravců dosahuje nejméně 0,2 DJ/ha travního porostu, nejvýše však 1,5 DJ/ha zemědělské půdy. Přepočtové koeficienty jsou uvedeny v příloze č. 1. V případě, že žadatel bude mít zařazeny výlučně tituly B.4, B.5 nebo B.6, nemusí dodržet výše uvedenou intenzitu chovu.
- Žadatel je povinen veškeré jím obhospodařované travní porosty s výjimkou půdních bloků/dílů, na nichž je uplatňován některý z programů Ministerstva životního prostředí nebo jsou zařazeny v rámci titulu zatravňování orné půdy, zařadit do tohoto podopatření a zvolit příslušný management. Nevyhovuje-li z hlediska ochrany přírody a krajiny žádný z managementů danému půdnímu bloku/dílu, je možno tento půdní blok/díl na doporučení OOP do podopatření nezařazovat.
- Žadatel nepoužívá k hnojení upravené kaly a neaplikuje odpadní vody.

Popis jednotlivých titulů v rámci podopatření ošetřování travních porostů

II.1.3.2.1. Louky

Základní charakteristika

Žadatel, který hospodář v oblastech ZCHÚ, v ochranných pásmech NP a v oblastech Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS může zvolit vždy jeden z titulů. Žadatelé hospodařící mimo výše uvedená území mohou zvolit pouze tituly B.1, B.4, B.5 a B.6.

V rámci přijetí nového konceptu podopatření ošetřování travních porostů bylo přistoupeno k značné diverzifikaci termínů sečí z důvodů ochrany přírody a krajiny a zabránění unifikovanému sečení travních porostů v ČR, což by mělo negativní dopad na zvyšování biodiverzity. Vymezení nadstavbových titulů (B.2, B.3, B.4, B.5 a B.6) bylo provedeno ve spolupráci s MŽP vytvořením mapové vrstvy biotopů tzv. vrstvy ENVIRO s určením vhodnosti termínu seče a hnojení biotopu, případně vhodnosti přepásání hospodářskými zvířaty (pouze B.2, B.3). Podkladem pro vytvoření této vrstvy byla data z mapování soustavy Natura 2000 a také vlastní podkladové údaje. OOP mají i přes tuto diverzifikaci termínu sečí i další možnost ovlivnit termín seče na základě souhlasu OOP s posunem či vynecháním seče s ohledem na zachování přírodních stanovišť nebo na ochranu vzácně žijících organismů.

Titul:

B. 1 – Louky

B. 2 – Mezofilní a vlhkomilné louky (MVL) - management B. 2. 1 – Hnojené MVL
- management B. 2. 2 – Nehnojené MVL
- management B. 2. 3 – MVL s neposeč. pásy

B. 3 – Horské a suchomilné louky (HSL) - management B. 3. 1 – Hnojené HSL
- management B. 3. 2 – Nehnojené HSL
- management B. 3. 3 – HSL s neposeč. pásy

- B. 4 – Trvale podmáčené a rašelinné louky
- B. 5 – Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků
- B. 6 – Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního

Titul B. 1 – Louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Používat hnojiva a statková hnojiva každoročně v průměru na celkovou výměru těchto luk maximálně do výše 60 kg N/ha (limit zahrnuje aplikaci hnojiv, statkových hnojiv a případnou pastvu zvířat). Zákaz aplikace kejdy, vyjma kejdy skotu.
- Travní porost (TP) sekat minimálně dvakrát ročně (jedenkrát ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. TP lze přepást hospodářskými zvířaty.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- V oblastech ZCHÚ, v ochranných pásmech NP a v oblastech Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS neprovádět mulčování, rychloobnovu TP, obnovu TP, přísev bez povolení OOP.
- V oblastech ZCHÚ, Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS a ochranných pásmech NP je žadatel povinen nechat si tento titul schválit OOP.

Titul B. 2 – Mezofilní a vlhkomilné louky

Management B. 2. 1 – Hnojené mezofilní a vlhkomilné louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Používat hnojiva a statková hnojiva každoročně v průměru na celkovou výměru těchto luk maximálně do výše 60 kg N/ha (limit zahrnuje aplikaci organických hnojiv, statkových hnojiv a případnou pastvu zvířat). K hnojení lze používat pouze hnůj nebo kompost.
- Travní porost (TP) sekat minimálně dvakrát ročně (jedenkrát ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. TP lze přepást hospodářskými zvířaty, vyjma porostů označených OOP jako nevhodné k pastvě.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Na ploše přepásané mezofilní a vlhkomilné louky není povoleno provádět příkrm hospodářských zvířat.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

Management B. 2. 2 – Nehnojené mezofilní a vlhkomilné louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.

- Travní porost (TP) sekat minimálně dvakrát ročně (jedenkrát ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. TP nelze přepásat.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

Management B. 2. 3 – Mezofilní a vlhkomilné louky s neposečenými pásy

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.
- Travní porost (TP) sekat minimálně dvakrát ročně (jedenkrát ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. TP nelze přepásat. Při první seči nechá zemědělec na louce neposečené pásy ve stanovené šířce. Neposečené pásy musí zaujímat 5 – 10 % rozlohy příslušného půdního bloku/dílu a budou posečeny na jaře příštího roku, nejpozději však v první seči.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.

Titul B. 3 – Horské a suchomilné louky

Management B. 3. 1 – Hnojené horské a suchomilné louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Používat hnojiva a statková hnojiva každoročně v průměru na celkovou výměru těchto luk maximálně do výše 60 kg N/ha (limit zahrnuje aplikaci organických hnojiv, statkových hnojiv a případnou pastvu zvířat). K hnojení lze používat pouze hnůj nebo kompost.
- Travní porost (TP) sekat minimálně jednou ročně, a to ve stanoveném termínu. TP lze přepást hospodářskými zvířaty, vyjma porostů označených OOP jako nevhodné k pastvě.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Na ploše přepásané horské a suchomilné louky není povoleno provádět příkrm hospodářských zvířat.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

Management B. 3. 2 – Nehnojené horské a suchomilné louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.

- Travní porost (TP) sekat minimálně jednou ročně, a to ve stanoveném termínu. TP nelze přepásat.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

Management B. 3. 3 – Horské a suchomilné louky s neposečenými pásy

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.
- Travní porost (TP) sekat minimálně jednou ročně, a to ve stanoveném termínu. TP nelze přepásat. Při první seči nechá zemědělec na louce neposečené pásy ve stanovené šířce. Neposečené pásy musí zaujímat 5 – 10 % rozlohy příslušného půdního bloku/dílu a budou posečeny na jaře příštího roku, nejpozději však v první seči.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.

Titul B. 4 – Trvale podmáčené a rašelinné louky

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.
- Travní porost (TP) sekat minimálně jednou ročně, a to ve stanoveném termínu. Kosení musí být prováděno lehkou mechanizací. TP nelze přepásat.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčování, rychloobnovu TP, obnovu TP, přísev, vápnění a odvodnění porostu nelze provádět. Válení a smykávání lze provádět pouze s předchozím souhlasem OOP.

B. 5 – Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.
- Travní porost (TP) sekat minimálně dvakrát ročně (jednou ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. Seč neprovádět skupinovým nasazením sekaček. TP nelze přepásat.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu TP a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP. Válení a smykávání lze provádět pouze s předchozím souhlasem OOP.

- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

B. 6 – Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Nepoužívat žádná hnojiva ani statková hnojiva.
- Travní porost (TP) sekat minimálně jednou ročně, a to ve stanoveném termínu. Seč neprovádět skupinovým nasazením sekaček. TP lze přepást hospodářskými zvířaty po provedení první seče.
- Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu TP a obnovu TP, provádět přisev lze pouze s předchozím souhlasem OOP. Válení a smykování lze provádět pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Kosení porostů provádět vždy od středu ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení plateb je ztráta příjmu ze snížené produkce na travním porostu určené pro produkci krmiv. Ztráta je snížena o část uspořené nákladů.
- Ztráta příjmu je způsobena: snížením hnojení, dále posunutím seče na datum, které znamená ztrátu hodnoty krmiva jedné seče (buď na celé ploše nebo v pásech).
- Pro managementy B.5 a B.6 vyloučení hnojení a odložení termínu první seče způsobí snížení kvality produkce z dané lokality do té míry, že lze považovat hodnotu první seče za bezcennou (snížení příspěvku na úhradu na 1 ha). Seč od středu ke kraji či z jedné strany pozemku ke druhé znamená zvýšené náklady na mechanizaci při obou sečích (práce a pohonné hmoty) v důsledku zvýšeného množství pojezdů.
- U managementu B.4 jsou hlavním východiskem pro stanovení plateb náklady na ruční seč zamokřených pozemků a následné shrabání a odnos nebo odvoz takto posekané hmoty. Vzhledem k charakteru stanoviště a požadovanému managementu se nepředpokládá hospodářské využití produkce na těchto plochách.
- U managementu B.2.1 a B.3.1 je hlavním východiskem pro stanovení platby ztráta příjmu ze snížené produkce na travním porostu určené pro produkci krmiv a zvýšené náklady na hnojení hnojem nebo kompostem. Částka je snížena o část uspořené nákladů.

Forma a výše podpory

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar, podle zvoleného typu managementu. Odpočet v oblastech, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit, je ve výši 112 EUR/ha.

Výše podpory:

B.1 Navrhovaná výše plateb:	75 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady	100 %

B2.1 Navrhovaná výše plateb: 100 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B2.2 Navrhovaná výše plateb: 116 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B2.3 Navrhovaná výše plateb: 135 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B3.1 Navrhovaná výše plateb: 120 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B3.2 Navrhovaná výše plateb: 130 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B3.3 Navrhovaná výše plateb: 150 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B.4 Navrhovaná výše plateb: 417 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady 90 %

Částka se vztahuje pouze na plochu trvale podmáčených a rašelinných míst louky.

B.5 Navrhovaná výše plateb: 202 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/ vícenáklady 100 %

B.6 Navrhovaná výše plateb: 183 EUR/ha
Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

II.1.3.2.2. Pastviny

Základní charakteristika

Žadatel, který hospodář v oblastech ZCHÚ, v ochranných pásmech NP a v oblastech Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS může zvolit vždy

jeden z titulů. Žadatelé hospodařící mimo výše uvedená území mohou zvolit pouze tituly B. 7 a B. 9.

Vymezení nadstavbových titulů (B.8, B.9) bylo provedeno ve spolupráci s MŽP vytvořením mapové vrstvy biotopů tzv. vrstvy ENVIRO. V této vrstvě je u titulu B.9 zanesen termín pastvy vhodný pro daný biotop. Podkladem pro vytvoření této vrstvy byla data z mapování soustavy Natura 2000 a také vlastní podkladové údaje.

Titul:

B. 7 – Pastviny

B. 8 – Druhově bohaté pastviny

B. 9 – Suché stepní trávníky a vřesoviště

Titul B. 7 – Pastviny

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Používat hnojiva a statková hnojiva ročně maximálně do výše 80 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin (limit zahrnuje aplikaci hnojiv, statkových hnojiv a pastvu zvířat). Zákaz aplikace kejdy, vyjma kejdy skotu. Minimálně 5 kg N/ha každého půdního bloku/dílu a maximálně 55 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin dodat ročně pasenými zvířaty (v exkrementech).
- Travní porost přepást minimálně jednou ročně ve stanoveném termínu. Po skončení pastvy provádět sečení nedopasků, vyjma pozemků se střední svažitostí 10° a více. Měnit povinnost sekání nedopasků lze s předchozím povolením OOP.
- V případě chemické likvidace plevelů užívat herbicidy jen bodově.
- V oblastech ZCHÚ, v ochranných pásmech NP a v oblastech Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS neprovádět mulčování, rychloobnovu TP, obnovu TP a přísev bez povolení OOP.
- Zvířata musí mít zajištěno napájení a pastviny musí být technicky nebo organizačně zajištěny proti úniku zvířat.
- V oblastech ZCHÚ, Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EHS a ochranných pásmech NP je žadatel povinen nechat si tento titul schválit OOP.

B. 8 – Druhově bohaté pastviny

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Neaplikovat žádná hnojiva a statková hnojiva. Minimálně 5 kg N/ha každého půdního bloku/dílu a maximálně 40 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin dodat ročně pasenými zvířaty (v exkrementech).
- Travní porost přepást minimálně jednou ročně ve stanoveném termínu. Po skončení pastvy provádět sečení nedopasků, vyjma pozemků se střední svažitostí 10° a více. Měnit povinnost sekání nedopasků lze s předchozím povolením OOP.
- V případě chemické likvidace plevelů užívat herbicidy jen bodově.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu TP, provádět přísev lze pouze s předchozím souhlasem OOP.
- Zvířata musí mít zajištěno napájení a pastviny musí být technicky nebo organizačně

zajištěny proti úniku zvířat.

B. 9 – Suché stepní trávníky a vřesoviště

Podmínky poskytnutí podpory

Žadatel dodržuje minimálně tyto postupy požadovaného managementu:

- Neaplikovat žádná hnojiva a statková hnojiva. Minimálně 5 kg N/ha každého půdního bloku/dílu a maximálně 30 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin dodat ročně pasenými zvířaty (v exkrementech).
- Travní porost přepást minimálně jednou ročně ve stanoveném termínu. Pastvu lze provádět pouze ovce a kozami. Po skončení pastvy provádět sečení stanovených nežádoucích expanzivních plevelů. Sečení nedopasků není povinné, neurčí-li OOP jinak.
- Nelze používat herbicidy k chemické likvidaci plevelů.
- Nelze provádět mulčování, rychloobnovu TP, obnovu TP, přísev.
- Zvířata musí mít zajištěno napájení a pastviny musí být technicky nebo organizačně zajištěny proti úniku zvířat.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení plateb je ztráta příjmu ze sníženého zatížení pastviny hospodářskými zvířaty.
- Požadavek na bodovou aplikaci herbicidů proti plevelům a odstraňování nedopasků znamená pro zemědělce dodatečný náklad ve výši variabilních nákladů.
- Ostatní požadavky nezpůsobí významnější dopad na výsledky hospodaření a nebo jsou součástí běžné zemědělské praxe.

Forma a výše podpory

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar, podle zvoleného typu managementu .

Odpočet v oblastech, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit je ve výši 112 EUR/ha.

Výše podpory:

B.7 Navrhovaná výše plateb: 112 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

B.8 Navrhovaná výše plateb: 169 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

B.9 Navrhovaná výše plateb: 308 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

II.1.3.3. Podopatření péče o krajinu

Kód podopatření: 214

Charakteristika podopatření

Toto podopatření zastřešuje tituly vhodné pro speciální podmínky jednotlivých stanovišť, pro které byl vždy vypracován management ošetřování odpovídající daným specifikám a potřebám. Jednotlivé managementy jsou přesně cíleny a mohou být uplatňovány jen na části zemědělcem obhospodařovaných ploch.

V rámci tohoto podopatření je možné zvolit z následujících managementů:

Označení titulu	Název titulu	Označení managementu	Název managementu	Cílenost
C.1	Zatrávňování orné půdy	C1.1	Zatrávňování orné půdy	Zranitelné půdy (svažité, propustné); půdy ve zranitelných oblastech a LFA
		C1.2	Zatrávňování orné půdy podél vodního útvaru	Půdy podél vodních útvarů
		C1.3	Zatrávňování orné půdy regionální směsí	Půdy v oblastech ZCHÚ
		C1.4	Zatrávňování orné půdy regionální směsí podél vodního útvaru	Půdy podél vodních útvarů v oblastech ZCHÚ
C.2	Pěstování meziplodin			Orná půda (především zranitelné oblasti)
C.3	Biopásy			Orná půda s přihlédnutím k volně žijícím živočichům

Rozsah podopatření

Podopatření	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Péče o krajinu	2 600 000 ha	300 000 ha	Orná půda

Cíl podopatření

Hlavním cílem u titulu zatrávňování orné půdy a titulu pěstování meziplodin je zpomalení povrchového odtoku vod na orné půdě, což povede k minimalizaci sezónních nedostatků vody a zabrání krátkodobému zvýšení průtoků v tocích. Dalším efektem obou titulů je snížení rizika eroze půdy. Hlavním cílem titulu biopásy je zvýšení potravní nabídky a tím podpora rozvoje především ptačích společenstev, ale i ostatních živočišných druhů vázaných na polní stanoviště a ekosystémy spojené s polními lokalitami. Spolu s titulem zatrávňování orné půdy tak přispívá ke zvyšování biologické různorodosti a ekologické stability krajiny.

II.1.3.3.1. Titul zatravňování orné půdy

Základní charakteristika

Titul zatravňování orné půdy (C.1) je členěn na čtyři typy managementů – zatravňování orné půdy (C.1.1), zatravňování orné půdy podél vodního útvaru (C.1.2), zatravňování orné půdy regionální směsí (C.1.3) a zatravňování orné půdy regionální směsí podél vodního útvaru (C.1.4).

Podmínky poskytnutí podpory

Do titulu může být zařazen půdní blok s kulturou orná půda, který splňuje alespoň jedno z následujících kritérií:

- » Více než 50 % půdního bloku představují půdy mělké, písčité, podmačené, velmi těžké, obtížně obdělávatelné, nebo
- » půdní blok se nachází nejméně z 50 % své výměry ve zranitelných oblastech dle Směrnice Rady 91/676/EHS, nebo
- » půdní blok spadá jakoukoliv svou částí do oblasti LFA, nebo
- » půdní blok má střední svažitost vyšší než 10 stupňů
- » půdní blok sousedí s vodním útvarem (pouze management C. 1. 2 a C. 1. 4).

V případě managementu C. 1. 3 a C. 1. 4 může být zařazen půdní blok s kulturou orná půda, který splňuje alespoň jedno z výše uvedených kritérií a zároveň se nachází nejméně z 50 % své výměry na území ZCHÚ.

Do titulu zatravňování orné půdy může být zařazen půdní blok s kulturou orná půda, na kterém žadatel dodržuje minimálně postupy požadovaného managementu:

- Zatravnit lze celý půdní blok nebo jeho část o minimální výměře 0,1 ha. V případě managementů C. 1. 2 a C. 1. 4 je žadatel povinen zatravnit alespoň 15 metrů široký pás podél hranice s vodním útvarem.
  - Zatravnění je možné provést jak čistosevem, tak formou podsevu do krycí plodiny do stanoveného termínu. V případě managementů C. 1. 3 a C. 1. 4 je žadatel povinen použít při zatravnění regionální travní směs, která je schválena orgánem ochrany přírody (OOP).
  - V prvním roce po zatravnění nebude plocha hnojena ani pasena, bude alespoň dvakrát ročně sečena (v odůvodnitelných případech sečena pouze jedenkrát ročně) a posečená hmota bude z pozemku odklizená.
  - Likvidace plevelů bude zajištěna sečením, herbicidy lze použít jen po dobu prvních dvou let, a to formou bodové aplikace (zejména v případě výskytu vytrvalých a invazních plevelů). Zemědělci hospodařící v systému ekologického zemědělství nesmí použít ani bodovou aplikaci herbicidů.
  - Od druhého roku bude plocha ošetřována sečením minimálně dvakrát ročně ve stanoveném termínu, nebo pasením ve stanoveném termínu. Platí úplný zákaz aplikace hnojiv obsahujících dusík, statkových hnojiv a upravených kalů.
- i. Do titulu nemohou vstoupit plochy orné půdy, které byly v evidenci půdy vedeny v minulosti jako travní porost.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení plateb je ztráta příjmu (příspěvku na úhradu fixních

nákladů a zisku) z produkce na orné půdě, která vychází z průměrných hodnot. Ztráta je snížena o potenciální příjem z travního porostu.

- Dalším vícenákladem jsou náklady na založení travního porostu.
- Sečení není důvod pro platbu, neboť toto je součástí běžné praxe na farmě.
- Do nákladů u managementů C. 1. 3 a C. 1. 4 je započtena vyšší cena osiva.

Forma a výše podpory

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar.

Odpočet v oblastech, kde zvláštní právní předpis zakazuje hnojit je ve výši 89 EUR/ha.

Výše podpory:

C1.1. Navrhovaná výše plateb: 270 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

C1.2. Navrhovaná výše plateb: 295 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

C1.3. Navrhovaná výše plateb: 350 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

C1.4. Navrhovaná výše plateb: 374 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

II.1.3.3.2. Titul pěstování meziplodin

Podmínky poskytnutí podpory

Do titulu může být zařazena stanovená výměra orné půdy, na které žadatel dodržuje minimálně postupy požadovaného managementu:

- V průběhu pětiletého závazku v rámci osevního postupu musí žadatel zajistit, že bude v každém roce vyseta stanovená meziplodina na stanovené výměře,
- zemědělec vyseje meziplodinu ve stanoveném termínu. Lze využít stanovené přezimující i vymrzající plodiny,
- do stanoveného termínu neprovede v porostu meziplodiny žádné chemické ani mechanické zásahy směřující k likvidaci porostu meziplodiny nebo k jeho redukci, po tomto termínu založí porost hlavní plodiny.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení plateb je dodatečný náklad na pěstování meziplodiny.
- Dalším omezujícím faktorem je limitovaný výběr následné hlavní plodiny.

Forma a výše podpor

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar.

Výše podpory:

C.2 Navrhovaná výše plateb: 104 EUR/ha

Procent ztráty příjmů/vícenáklady 100 %

Částka se vztahuje pouze na plochy s vysetou meziplodinou.

II.1.3.3.3 Titul biopásy

Podmínky poskytnutí podpory

Do titulu může být zařazen půdní blok s kulturou orná půda, na kterém žadatel dodržuje minimálně postupy požadovaného managementu:

- Vytvořit biopásy minimálně 6 metrů široké, které budou umístěny na okraji ploch orné půdy nebo uvnitř polí. Biopás nesmí přímo přiléhat k hranici půdního bloku, která bezprostředně přiléhá k dálnici, silnici I. a II. třídy dle zákona o pozemních komunikacích.
- Vzdálenost mezi jednotlivými biopásy uvnitř polí musí být nejméně 50 m.
- Žadatel je povinen osít biopásy směsí uznaného osiva stanovených plodin ve stanoveném termínu.
- Žadatel je povinen ponechat biopásy bez jakéhokoliv obhospodařování do jarního období následujícího roku a poté porost biopásů zapravit do půdy.
- Je zakázána aplikace pesticidů na biopás.
- Biopásy nesmí být používány k pojezdům zemědělské techniky ani jako souvratě
- Poloha biopásů se může v průběhu pětiletého období měnit v závislosti na osevním postupu.

Způsob stanovení podpory

- Hlavním východiskem pro stanovení plateb je ztráta příjmu (příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku) z produkce na orné půdě, která je vyčleněna pro výsev biopásu.
- Dodatečné náklady spojené s výsevem směsi vybraných plodin.

Forma a výše podpory

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar.

Výše podpory:

C.3 Navrhovaná výše platby: 401 EUR/ha pásu

Procent ztráty příjmů/vícenáklady: 100 %

II.2. Skupina opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy

Česká republika se zavazuje ke spuštění (účinnosti) podopatření poté, co bude ze strany příslušných orgánů ověřeno, že nemůže dojít k dvojímu financování v rámci daného podopatření (tzn. dané podopatření není financováno rovněž v rámci state aid) a ČR informuje o výsledku Evropskou komisí bez zbytečného prodlení.

II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy

Kód opatření 221

V rámci tohoto opatření je navrhováno jedno podopatření: První zalesnění zemědělské půdy.

Legislativní rámec

Opatření je navrhováno ve shodě s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005, článek 43, prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 a ve shodě s národní legislativou:

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Podpora byla poskytována již v předvstupním období na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a příslušných prováděcích nařízení vlády v podobě tzv. programů na podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství. Po přistoupení ČR do EU bylo ve vazbě na Horizontální plán rozvoje venkova a výše uvedený zákon o zemědělství vydáno prováděcí nařízení vlády č. 308/2004 Sb., o stanovení některých podmínek k poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití, prostřednictvím něhož bylo uplatňováno opatření podle kap. VIII. Lesnictví nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 v období 2004–2006 se závazky uzavřenými až do roku 2025. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Opatření přispěje k plnění strategie Národních lesnických programů.

Cíle opatření

Rozšíření lesních porostů na zemědělské půdě

Trvale udržitelné využití lesní a zemědělské půdy

Zlepšení životního prostředí a krajiny

Jedná se o dlouhodobé opatření, které naplňuje cíle v průběhu životaschopnosti lesního porostu tzn. cca 60 let. V případě kratší doby závazku by hrozilo nedodržení stanovených environmentálních cílů opatření.

II.2.1.1. První zalesnění zemědělské půdy

Kód podopatření: 221

Charakteristika podopatření

Podpora změny obhospodařování území zalesněním zemědělské půdy.

Toto podopatření umožňuje zemědělcům, popřípadě vlastníkům zemědělské půdy, získat podporu na zalesnění jejich pozemků. Tímto podopatřením se vytváří prostor pro diverzifikaci

výroby, která by měla přispět k posílení ekonomické a sociální dimenze trvalé udržitelnosti zemědělství a venkova. Snižuje podíl zornění půdy, a to bez rizika zvýšení podílu neobhospodařované zemědělské půdy. Zalesňování zemědělských pozemků je důležité s ohledem na využití půdy a ochranu životního prostředí. Lesní porosty jsou nejen důležitým zdrojem obnovitelné suroviny, ale i krajinným prvkem majícím vliv na vodní režim, na ochranu půdy, v menší míře mají i sanitární, rekreační, estetický a kulturní význam.

Cíle podopatření

Posílení biodiverzity krajiny rozšířením zalesněných ploch a zlepšení ekologické rovnováhy krajiny. Stabilizace hydrologických a klimatických podmínek v krajině, ochrana půdy a ochrana vod. Zvýšení schopnosti absorpce atmosférického CO₂ a tím přispět ke zmírnění klimatických změn.

Jedná se o dlouhodobé opatření, které naplňuje cíle v průběhu životaschopnosti lesního porostu tzn. cca 60 let. V případě kratší doby závazku by hrozilo nedodržení stanovených environmentálních cílů opatření.

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze realizovat na celém území České republiky s výjimkou hl. m. Prahy.

Rozsah podopatření

Titul	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
První zalesnění zemědělské půdy	20 000 ha	5 000 ha	Zemědělská půda méně vhodná pro zemědělskou výrobu

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel spolu s žádostí předloží projekt zalesnění zemědělské půdy, který je v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt musí být realizován na území České republiky,
- zemědělskou půdou se pro účely tohoto podopatření rozumí zemědělská půda evidovaná v LPIS na jméno žadatele dle zákona o zemědělství,
- podnikatelem v zemědělství se rozumí ten žadatel, který předloží osvědčení o evidenci zemědělského podnikatele dle zákona o zemědělství,
- projekt zalesnění s vyjádřením místně příslušného pracoviště Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů o typologickém zařazení pozemků,
- žadatel doloží rozhodnutí orgánu státní správy lesů, resp. pozemkového úřadu o prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa,
- podpora se neposkytne zemědělcům pobírajícím podporu při předčasném ukončení zemědělské činnosti,
- podpora se neposkytne na výsadbu vánočních stromků,
- žadatel se zavazuje pečovat o založený lesní porost a plnit podmínky opatření,

- minimální výměra bude stanovena prováděcím předpisem
- žadatel musí hospodařit v souladu s podmínkami dobrého zemědělského a environmentálního stavu, stanovenými v souladu s článkem 6 a přílohou III nařízení Rady (ES) č. 73/2009. Tyto požadavky jsou uvedeny v příloze č. 2.

Kategorie příjemců podpory

O podporu na zalesnění zemědělské půdy a na ochranu takto vzniklých lesních porostů za účelem zajištění po dobu pěti let a o náhradu ztráty příjmu vzniklé z důvodu ukončení zemědělské výroby, a to po dobu nejdéle 15-ti let může požádat

- vlastník nebo nájemce zemědělské půdy,
- spoluvlastník zemědělské půdy
- sdružení s právní subjektivitou vlastníků nebo nájemců zemědělské půdy.

O podporu na ochranu takto vzniklých porostů za účelem zajištění po dobu pěti let a o náhradu ztráty příjmu vzniklé z důvodu ukončení zemědělské činnosti nemohou požádat veřejné orgány. Je-li však zemědělská půda, která má být zalesněna a jejímž vlastníkem je veřejný orgán pronajata fyzické nebo právnické osobě, lze poskytnout podporu na ochranu takto vzniklých lesních porostů za účelem zajištění po dobu pěti let a náhradu ztráty příjmu vzniklé z důvodu ukončení zemědělské činnosti, a to po dobu nejdéle 15-ti let.

Způsob stanovení podpory

Podpora má charakter sazby na technickou jednotku.

Podpora je poskytována na:

1. První založení lesního porostu na zemědělské půdě.
2. Péči o založený lesní porost po dobu pěti let.
3. Náhradu za ukončení zemědělské činnosti na zalesněném zemědělském pozemku po dobu 15 let za předpokladu, že zalesňovaný zemědělský pozemek byl před podáním žádosti o poskytnutí dotace na zalesnění zemědělsky obhospodařován.

Forma a výše podpory

Dotace má formu pevně stanovené sazby na hektar, podle zvoleného typu managementu. Příspěvek na založení činí max. 70 % (80 % v LFA a oblastech souvisejících s prováděním směrnice 2000/60/ES) způsobilých výdajů.

		Sazba při míře podpory 70% způsobilých výdajů	Sazba při míře podpory 80% způsobilých výdajů
První založení lesního porostu	Jehličnaté	1 954 EUR/ha	2 233 EUR/ha
	Listnaté	2 590 EUR/ha	2 961 EUR/ha
Péče o založený lesní porost (po dobu 5 let)		437 EUR/ha/rok	

Náhrada za ukončení hospodaření na zemědělské půdě (po dobu 15 let)	Orná půda, chmelnice, vinice, ovocný sad, školka, zelinářská zahrada	Podnikatel v zem.	294 EUR/ha/rok
		Nepodnikatel v zem.	149 EUR/ha/rok
	Travní porost a jiná kultura		149 EUR/ha/rok

Příspěvek z EU činí 80 % veřejných výdajů.

Příspěvek ze státního rozpočtu činí 20 % veřejných výdajů.

II.2.2. Platby v rámci NATURA 2000 v lesích

Kód opatření 224

V rámci tohoto opatření je navrhováno jedno podopatření: Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu.

Legislativní rámec

Opatření je navrhováno na základě článku 46 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 a ve shodě s národní legislativou.

Oblasti Natury 2000 jsou v ČR vymezeny dle směrnice Rady 79/409/EHS (o ochraně volně žijících ptáků) a dle směrnice Rady 92/43/EHS (o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin).

Opatření přispěje k plnění strategie Národních lesnických programů.

Cíle opatření

Řešení specifického znevýhodnění vlastníků lesa

Zvýšení environmentální hodnoty lesů

Trvale udržitelné využití lesní půdy

Zlepšení životního prostředí a krajiny

II.2.2.1. Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu

Kód podopatření: 224

Charakteristika podopatření

Zachování stavu přírodních stanovišť chráněných podle evropské legislativy tím, že na vybraných územích bude podporováno zachování současné optimální druhové skladby základních dřevin lesních porostů nebo současného hospodářského tvaru lesa.

Cíle podopatření

Zachování stávajícího lesního hospodářského souboru s bohatou biodiverzitou při vypracování nového lesního hospodářského plánu (na místo jeho přeměny na lesní hospodářský soubor s nižší ekologickou hodnotou).

Dvacetileté plnění podmínek je adekvátní pro splnění cíle opatření. Při kratším období, než je stanovených 20 let, by nebylo zaručeno splnění podmínek a cílů opatření a finanční prostředky na tato opatření by byly využity neúčelně.

Rozsah podopatření

Titul	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu	7 300 ha	5 000 ha	Lesní porosty na území Natura 2000

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze realizovat na celém území České republiky dle vymezení oblastí Natura 2000 s výjimkou hl. m. Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel spolu s žádostí předloží projekt, který je v souladu s platnou právní úpravou
- v porostních skupinách lesního pozemku zařazených do podopatření je zachován současný hospodářský soubor nebo současný hospodářský tvar lesa,
- lesní pozemek definovaný dle zákona o lesích a evropské legislativy se nachází na území vymezeném jako evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast,
- do podopatření se zařazuje celá porostní skupina s porostními typy hospodářského souboru stanovenými národním předpisem, která je ve věku začátku doby obnovy,
- žadatel se zaváže, že na zařazených lesních pozemcích bude plnit podmínky podopatření po dobu nejméně 20 let,
- příjemce podpory je povinen u porostní skupiny zařazené do podopatření, v případě provedení obnovy lesa i po celou dobu trvání závazku, dodržet doporučenou obnovní druhovou skladbu nebo způsob obnovy lesa pomocí výmladků,
- příjemce podpory je povinen předložit platební agentuře každoročně současně s žádostí o poskytnutí dotace oznámení potvrzené odborným lesním hospodářem, že na lesních pozemcích zařazených do podopatření nebyla změněna stanovená druhová skladba nebo způsob obnovy lesa pomocí výmladků.

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory může být

- soukromý vlastník lesního pozemku,
- spoluvlastník lesního pozemku
- sdružení soukromých vlastníků lesních pozemků s právní subjektivitou.

Způsob stanovení podpory

Podpora má charakter sazby na technickou jednotku.

Podpora se poskytne každoročně po sjednanou dobu 20 let, ve formě kompenzace újmy vzniklé ze snížení hospodářského využití lesů.

Forma a výše podpory

Sazba dotace činí 60 EUR na 1 ha porostní skupiny lesního pozemku na rok.

Příspěvek z EU činí 80 % veřejných výdajů.

Příspěvek ze státního rozpočtu činí 20 % veřejných výdajů.

II.2.3. Lesnicko-environmentální platby

Kód opatření 225

V rámci tohoto opatření je navrhováno jedno podopatření: Zlepšování druhové skladby lesních porostů.

Legislativní rámec

Opatření je navrhováno na základě článku 47 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 a ve shodě s národní legislativou.

Opatření přispěje k plnění strategie Národních lesnických programů.

Cíle opatření

Zvýšení environmentální hodnoty lesů

Trvale udržitelné využití lesní půdy

Zlepšení životního prostředí a krajiny

II.2.3.1. Zlepšování druhové skladby lesních porostů

Kód podopatření: 225

Charakteristika podopatření

Základní charakteristikou podopatření je důsledné naplňování základní strategické priority Národního lesnického programu (NLP)-obhospodařování lesů podle zásad trvale udržitelného hospodaření.

Ke zvýšení zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin (dále jen „MZD“) může dojít zejména při obnově a výchově lesa. Minimální výši MZD při obnově porostu stanoví lesní hospodářský plán nebo osnova jako závaznou povinnost vlastníkovi lesa. Tato povinnost trvá do doby zajištění porostu, tzn. obvykle do 7 let věku porostu. Po vypršení tohoto období může u lesních porostů při jejich výchově docházet k vylepšování porostu ekonomicky výhodnějšími dřevinami na úkor zastoupení MZD. Podle lesního zákona č.289/1995 Sb., je povinností vlastníků lesů vyhotovovat lesní hospodářské plány nebo osnovy, zpravidla na 10 let. Dvacetiletým plněním podmínek je zaručeno, že vlastník lesa má v tomto období alespoň dva plány nebo osnovy, ve kterých se promítne zachování nebo změna druhové skladby dřevin na daných lesních pozemcích v souladu s podmínkami podopatření.

Cíle podopatření

Posílením zastoupení dřevin, které se vyznačují vyšší tolerancí ke škodlivým činitelům a melioračními účinky na půdu, optimálním využíváním produkčního potenciálu stanoviště. Pěstováním porostů odpovídající druhové a prostorové skladby, zajistit udržení a rozvoj biodiverzity lesních porostů.

Dvacetileté plnění podmínek je adekvátní pro splnění cíle podopatření. Při kratším období, než je stanovených 20 let, by nebylo zaručeno splnění podmínek a cílů podopatření a finanční prostředky na toto podopatření by byly využity neúčelně.

Vymezení podporovaných oblastí

Podopatření lze realizovat na celém území České republiky s výjimkou hl.m. Prahy.

Rozsah podopatření

	Možný rozsah	Očekávaný rozsah	Cílenost
Zlepšování druhové skladby lesních porostů	200 000 ha	7 000 ha	Lesní porosty ČR

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel spolu s žádostí předloží projekt zlepšování druhové skladby porostů, který je v souladu s platnou právní úpravou,
- zachování nebo zlepšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin (MZD) při výchově lesních porostů,
- skutečný věk porostní skupiny (etáže) při zařazení musí být v rozpětí 6 až 30 let,
- vypočtený podíl MZD z druhové skladby, uvedené pro porostní skupinu, musí převyšovat nejméně o 5 % hodnotu minimálního stanoveného podílu MZD,
- žadatel doloží při podání žádosti o zařazení výchozí podíl MZD,
- žadatel se zaváže, že na zařazených lesních pozemcích definovaných dle zákona o lesích a evropské legislativy bude plnit podmínky podopatření po dobu nejméně 20 let,
- příjemce podpory je povinen po dobu trvání závazku provádět v porostní skupině zařazené do podopatření výchovné zásahy tak, aby zachoval nebo zvýšil výchozí podíl MZD,
- příjemce podpory minimálně na konci 10. a 20. roku doloží podíl MZD, plnění podopatření se sleduje na ploše porostní skupiny zařazené do podopatření i v případě, že následující lesní hospodářský plán nebo lesní hospodářská osnova vymezí jiné hranice porostních skupin.

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory mohou být:

- subjekty (fyzické a právnické osoby včetně obcí a školních statků), hospodařící v lesích soukromých osob nebo jejich sdružení nebo obcí a jejich sdružení.

Způsob stanovení podpory

Podpora má charakter sazby na technickou jednotku.

Podpora se poskytne ve formě kompenzace újmy vzniklé ze snížení hospodářského využití lesů.

Forma a výše podpory

Dotace se poskytne každoročně po sjednanou dobu 20 let.

Podíl MZD převyšující stanovený minimální podíl o:	od 5 do 15 %	nad 15 do 25 %	nad 25 do 35 %	nad 35 %
Výše podpory	~~20~~ 44 EUR/ha/rok	~~40~~ 73 EUR/ha/rok	~~60~~ 102EUR/ha/rok	~~81~~ 116 EUR/ha/rok
Výše podpory v oblastech ZCHU a NATURA 2000	~~25~~ 55 EUR/ha/rok	~~49~~ 89 EUR/ha/rok	~~74~~ 125EUR/ha/rok	~~97~~ 140 EUR/ha/rok

Příspěvek z EU činí 80 % veřejných výdajů.

Příspěvek ze státního rozpočtu činí 20 % veřejných výdajů.

II.2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

Kód opatření: 226, 227

V rámci tohoto opatření jsou navrhována 2 podopatření: Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření a Neproduktivní investice v lesích.

Cíle opatření:

Obnova lesního potenciálu po kalamitách a/nebo zavedení preventivních opatření v lesích

Trvale udržitelné využití lesní půdy

Neproduktivní investice v lesích

Zlepšení životního prostředí a krajiny

Opatření přispěje k plnění strategie Národních lesnických programů.

II.2.4.1 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

Kód podopatření 226

Legislativní rámec

Podopatření je navrhováno ve shodě s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 článkem 48, prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 a ve shodě s národní legislativou:

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podpora byla v předcházejícím programovacím období poskytována podle nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 kap. VIII. LESNICTVÍ, v rámci Operačního programu zemědělství, podopatření 1.3.1.

Charakteristika podopatření

Tato podpora umožní snížit rozsah škod způsobených přírodními kalamitami.

Kalamitou se rozumí:

- mimořádná opatření nad rámec běžné ochrany a prevence, či běžných technologických postupů, a řešení jejich následků. Tato skutečnost by měla být doložena stanoviskem Lesní ochranné služby.

Pokud však přes preventivní opatření k přírodní kalamitě dojde, umožní tyto podpory obnovu produkčního potenciálu lesa a jeho funkcí. Podpora je poskytována na ochranná opatření pro zamezení, resp. zmírnění škod způsobených kalamitami v lesích a mimořádná opatření při kalamitách způsobených abiotickými vlivy a biotickými činiteli, tj. zejména hmyzími a houbovými škůdci pouze v případě, že primární příčinou je kalamita způsobená abiotickými vlivy, rekonstrukci poškozených lesních porostů, obnovu lesa po kalamitních těžbách, provádění preventivních protipovodňových opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích a protierozní opatření na lesních půdách, odstraňování škod způsobených povodněmi na drobných vodních tocích a v jejich povodích, na lesních cestách, sanace nátrží, erozních rýh a hrazení a stabilizace strží na pozemcích určených k plnění funkcí lesa.

Lesní pozemky, na které je požadována dotace, musí být definované dle lesního zákona a evropskou legislativou.

Cíle podopatření

Obnova lesního potenciálu po kalamitách a/nebo zavedení preventivních opatření v lesích

Trvale udržitelné využití lesní půdy

Zlepšení životního prostředí a krajiny

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze realizovat na celém území České republiky s výjimkou hl.m. Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel spolu s žádostí předloží projekt, který je v souladu s platnou právní úpravou,
- projekt je financován pouze z jednoho zdroje Evropské unie,
- projekt musí být realizován na území České republiky,
- v případě mimořádných opatření při kalamitách způsobených abiotickými vlivy a biotickými činiteli pouze v případě, že primární příčinou je kalamita způsobená abiotickými vlivy, a to pouze pokud půjde o velkoplošná opatření nebo o opatření ve zvláště chráněných územích a územích soustavy Natura 2000, dále při odstraňování škod způsobených povodněmi na drobných vodních tocích a v jejich povodích, na lesních cestách, likvidace erozních rýh, nátrží a strží, doloží žadatel souhlasné stanovisko MŽP,
- v případě preventivních protipovodňových opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích, protierozních opatřeních na lesních půdách, doloží žadatel souhlasné stanovisko MŽP.

Kategorie příjemců podpory

O podporu na obnovu lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření v lesích může požádat:

- vlastník nebo nájemce pozemku určeného k plnění funkcí lesa,
- sdružení s právní subjektivitou vlastníků nebo nájemců pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Způsob stanovení podpory

Podpora je poskytována dle schváleného projektu.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- mimořádná opatření při kalamitách způsobených abiotickými vlivy a biotickými činiteli, tj. zejména hmyzími škůdci (např. pilatky, kůrovci, obaleči, píďalky, apod.), dřevokaznými houbami (sypavky, václavky apod.), pouze v případě, že primární příčinou je kalamita způsobená abiotickými vlivy, klimatickými a dalšími faktory apod. (nelze uplatnit na běžnou ochranu a prevenci),
- odstraňování poškozených lesních porostů po kalamitách určených k rekonstrukci,
- přirozená obnova nebo umělá obnova sítí po kalamitách včetně přípravy těchto ploch před zalesněním,
- umělá obnova sadbou na plochách po kalamitních těžbách včetně přípravy těchto ploch

před zalesněním,

- **hnojení a vápnění poškozených lesních pozemků,**
- odstraňování škod způsobených povodněmi na drobných vodních tocích a v jejich povodích, na lesních cestách a souvisejících zařízeních, sanace nátrží, erozních rýh a hrazení a stabilizace strží,
- preventivní ochranná opatření pro zamezení resp. zmírnění škod způsobených kalamitami v lesích,
- provádění preventivních protipovodňových opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích a protierozní opatření (např. výstavba a opravy objektů hrazení bystřin).

Forma a výše podpor

Forma dotace je úhrada způsobilých výdajů ve výši 100%.

Príspevek z EU činí 80 % veřejných výdajů.

Príspevek ze státního rozpočtu činí 20 % veřejných výdajů.

II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích

Kód podopatření 227

Legislativní rámec

Opatření je navrhováno ve shodě s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 článkem 49, prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 a ve shodě s národní legislativou:

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podpora byla v předcházejícím programovacím období poskytována podle nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 kap. VIII. LESNICTVÍ, v rámci Operačního programu zemědělství, podopatření 1.3.2.

Charakteristika podopatření

Podpora činností vedoucích ke zvyšování společenské hodnoty lesů, které zároveň přispívají k ochraně vod, půd a lesního prostředí před neukázněným pohybem návštěvníků lesa.

Cíle podopatření

Usměrnování návštěvnosti lesa tak, aby byly sníženy negativní dopady na lesní prostředí (ochrana biologické rozmanitosti, ochrana kulturních a přírodních památek)

Eliminace negativního dopadu návštěvnosti na lesní prostředí výstavbou vhodných objektů a zařízení

Budování objektů k zajištění bezpečnosti návštěvníků

Vymezení podporovaných oblastí

Opatření lze realizovat na celém území České republiky s výjimkou hl.m. Prahy.

Popis podopatření

Jednorázový příspěvek na neproduktivní investice na podporu činností vedoucích k usměrnování návštěvnosti lesa a bezpečnosti jeho návštěvníků, v jehož rámci budou

podporovány zejména výstavba, rekonstrukce a modernizace cest sloužících jako stezky pro turisty do šířky 2 metrů cyklostezky a objekty na nich pro zajištění bezpečnosti návštěvníků, např. mostky, zábradlí, parkovací místa, odpočinková stanoviště, přístřešky, informační tabule, lesní studánky apod.

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel se zavazuje plnit cíle podopatření po dobu nejméně 5 let,
- žadatel spolu s žádostí předloží projekt, který je v souladu s platnou právní úpravou,
- projekt je financován pouze z jednoho zdroje Evropské unie,
- žadatel doloží souhlasné stanovisko MŽP s projektem,
- projekt musí být realizován na území České republiky.

Kategorie příjemců podpory

Příjemce podpory může být:

- vlastník nebo nájemce pozemku určeného k plnění funkcí lesa,
- sdružení s právní subjektivitou vlastníků nebo nájemců pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Způsob stanovení podpory

Podpora je poskytována dle schváleného projektu.

Způsobilé výdaje

Podporu lze poskytnout na:

- činnosti k posílení rekreační funkce lesa (výstavba stezek pro turisty do šíře 2 metrů, značení cyklostezek, apod.),
- činnosti k usměrňování návštěvnosti území, (zřizování parkovacích míst, odpočinkových stanovišť, přístřešků, lesních studánek, informačních tabulí, apod.),
- činnosti k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa (objekty pro zajištění bezpečnosti návštěvníků, např. mostky, zábradlí, stupně, apod.),
- činnosti k údržbě lesního prostředí,
- ostatní práce a činnosti přispívající ke zvyšování společenské hodnoty lesů.

Forma a výše podpory

Úhrada způsobilých výdajů ve výši 100 %.

Příspěvek z EU činí 80 % veřejných výdajů.

Příspěvek ze státního rozpočtu činí 20 % veřejných výdajů.

5.2.3 OSA III - KVALITA ŽIVOTA VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH A DIVERZIFIKACE HOSPODÁŘSTVÍ VENKOVA

Tab. - Priority, cíle a opatření osy III

Priorita/cíl/opatření	název	podíl z osy v %
Priorita	III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE	
Cíl	Vytvořit pracovní místa a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky, zajistit naplnění závazků ČR v oblasti využití OZE	51,13
Opatření	III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy	23,09
	III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	15,66
	III.1.3 Podpora cestovního ruchu	12,38
Priorita	III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově	
Cíl	Vytvořit podmínky růstu ve venkovských oblastech. Zlepšit vybavení a vzhled vesnic a veřejných prostranství a posílit sounáležitost obyvatel s místním prostředím a dědictvím venkova. Zabezpečit rozvoj venkovské infrastruktury s cílem rozvoje malého a středního podnikání a zlepšení životního prostředí venkovských sídel.	48,33
Opatření	III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	39,41
	III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	8,91
Priorita	III.3. Vzdělávání	
Cíl	Příspěvek k vyšší úrovni vzdělanosti a uplatnění na trhu práce venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit používání informačních a komunikačních technologií.	0,38
Opatření	III.3.1 Vzdělávání a informace	0,38
Priorita	III.4. Posilování kapacit	
Cíl	Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku a zajištění místních služeb	0,17
Opatření	III.4.1 Získávání dovedností, animace a provádění	0,17

Skupina opatření III.1 - Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova

III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Kód opatření 311

Popis situace

Venkovský prostor v současné době téměř nevytváří nová pracovní místa, protože zájem o zaměstnávání ze strany zemědělských podniků je velmi nízký. Se snižováním zemědělské výroby, především některých výrob náročných na ruční práce (chmel, ovoce, zelenina apod.), klesá i potřeba sezónních pracovníků. Pro venkov je aktuálním problémem řešení stabilizace venkovského obyvatelstva prostřednictvím diverzifikace činností zemědělských podniků směrem k nezemědělským činnostem. Cílem diverzifikace je udržet a vytvořit pracovní místa na venkově a udržet nebo zvýšit příjem hospodářství.

Opatření navazuje na opatření 2.2. programu SAPARD a na opatření 2.1.5 operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013) a respektuje cíle Lisabonské strategie a Národního lisabonského programu 2005 - 2008 (Národní program reforem ČR).

Legislativní rámec

Čl. 52 a) (i) a 53 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Charakteristika opatření

Podpora je zaměřená na diverzifikaci činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem zejména z oblasti výstavby decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie s cílem energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů. Dále je podpora směřována na projekty z těchto sekcí Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE): B 08 (Ostatní těžba a dobývání), C (Zpracovatelský průmysl), F (Stavebnictví), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a třídy 45.31), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb) (např.: truhlářství, tesařství, kovářství, výroba keramiky, pletení košíků, sklářská výroba, rukodělné činnosti a dále zednické práce, zámečnictví, čalounictví, opravy strojů a zařízení, maloobchod apod.).

Přednostně je podporováno využití existujících budov a ploch a prosazování inovačních přístupů.

Cíle opatření

Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti

Různorodost venkovské ekonomiky

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Zmírnit negativní změny klimatu podporou využívání obnovitelných zdrojů energie

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 2000 obyvatel na území České republiky. V případě zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie lze projekt realizovat na území celé ČR kromě hlavního města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- projekt musí být v souladu s podmínkami nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)
- projekt se nevztahuje na činnosti související s produkcí, zpracováním nebo uváděním na trh produktů uvedených v příloze I. Smlouvy o založení ES.

Kategorie příjemců podpory

Fyzická nebo právnická osoba nebo skupina fyzických či právnických osob, bez ohledu na právní status, který skupině nebo jejím členům uděluje vnitrostátní právo, která vykonává zemědělskou činnost v zemědělském podniku v době využití podpory, s výjimkou zemědělských pracovníků. V případě, že „člen zemědělského hospodářství“ je právnická osoba nebo skupina právnických osob, musí tento člen vykonávat zemědělskou činnost v zemědělském podniku v době žádosti o podporu.

V případě projektů zaměřených na výstavbu decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie nemůže být příjemcem pomoci mikropodnik⁹.

Způsobilé výdaje

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení), případně nová výstavba budov, ploch za účelem diverzifikace zemědělských aktivit, upřednostněno je využití stávajících budov a ploch,
- nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven a dílen, hardware, software,
- výstavba decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů paliv a energie (biomasy nebo bioplynu) – pro vytápění nebo výrobu elektrické energie; kotelny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice (homogenizační jímka, reaktor, zásobník bioplynu, uskladňovací nádrž, kogenerační jednotka, tepelný výměník atd.),
- projektová a technická dokumentace, která je součástí pořízení investice,
- z dodatečného rozpočtu ERP/HC budou podporovány investice

---

⁹ V souladu s Přílohou I nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) se za mikropodnik považuje podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. EUR (Official Journal L214, 9 srpna 2008, str. 3).

- související se zpracováním zemědělské/lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie (např. nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven, hardware, software),
- související se zařízeními na výrobu obnovitelné energie z biomasy a jiných obnovitelných zdrojů (např. kotelny, výtopny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice).

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí

Region	Malé podniky		Střední podniky		Velké podniky	
	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013
CZ 02 Střední Čechy	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 03 Jihozápad	56 %	50 %	46 %	40 %	36 %	30 %
CZ 04 Severozápad	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 05 Severovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 06 Jihovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 07 Střední Morava	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 08 Moravskoslezsko	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %

Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl pro období 2007-2013
Výstup	Počet příjemců podpory	350
	z toho v rámci ERP/HC	14
	Celkový objem investic	€ 296 mil.
	z toho v rámci ERP/HC	€ 10 mil.
	Počet projektů na bioplynové stanice	123
	z toho v rámci ERP/HC	4
Výsledek	Zvýšení nezemědělské HPH v podpořených podnicích	€ 2,2 mil.
	Hrubý počet vytvořených pracovních míst	400
	Celkový objem vyrobené elektrické energie	490 GWh
Dopad	Čistá přidaná hodnota vyjádřená v PPS	€1,8 mil.
	Čistý počet pracovních míst na plný úvazek	380

III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Kód opatření 312

Popis situace

Podpora zakládání nových a rozvoje existujících nezemědělských podniků nejmenší velikosti – mikropodniků¹⁰ včetně nových živností v oblasti výroby, zpracování a služeb, zejména v oblasti řemesel a služeb pro hospodářství a obyvatelstvo napomůže zejména naplňování cílů Lisabonské strategie. Sociální struktura a sociální kapitál venkova současně se strukturou zástavby vesnic vytváří přitom významný potenciál pro diverzifikaci činností (volné pracovní síly, nevyužité budovy, zkušenosti z přidružené výroby).

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) bude navazovat obecnou podporou malého a středního podnikání (nad velikostí mikropodniků s místní spotřebou).

Opatření navazuje na opatření 2.2. programu SAPARD. Respektuje cíle Lisabonské strategie a Národního lisabonského programu 2005 - 2008 (Národní program reforem ČR).

Legislativní rámec

Čl. 52 a) (ii) a 54 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Charakteristika opatření

Podpora je zaměřená na zvýšení stability venkova prostřednictvím zakládání a rozvoje mikropodniků s cílem vytváření pracovních míst a rozvoje bohaté hospodářské struktury nezemědělských aktivit. Oblastí podpory je zejména výstavba decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie s cílem energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků ČR k dosažení 8 % energie z obnovitelných zdrojů. Dále je podporována drobná výroba a řemesla (např.: truhlářství, tesařství, kovářství, výroba keramiky, pletení košíků, sklářská výroba, rukodělné práce, zednické práce, zámečnictví, čalounictví apod.), služby pro hospodářství (např. opravy strojů a zařízení) a maloobchod. Přednostně je podporováno využití existujících budov a ploch a prosazování inovačních přístupů.

Opatření není určeno pro podporu cestovního ruchu.

Cíle opatření

Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti

Různorodost venkovské ekonomiky

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Zmírnit negativní změny klimatu podporou využívání obnovitelných zdrojů energie

---

¹⁰ V souladu s Přílohou I nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) se za mikropodnik považuje podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. EUR (Official Journal L214, 9 srpna 2008, str. 3).

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 2000 obyvatel na území České republiky. V případě zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie lze projekt realizovat na území celé ČR kromě hlavního města Prahy.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- projekt musí být v souladu s podmínkami nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách),
- projekt se nevztahuje na činnosti související s produkcí, zpracováním nebo uváděním na trh produktů uvedených v příloze I. Smlouvy o založení ES.

Kategorie příjemců podpory

Příjemci podpory mohou být fyzické a právnické osoby (i bez historie), které splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodniků¹¹. V případě, že je žadatelem podnikatel v zemědělství, může být příjemcem podpory pouze u projektů zaměřených na výstavbu decentralizovaných zařízení pro využití obnovitelných zdrojů paliv a energie.

Způsobilé výdaje

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení), případně nová výstavba budov, ploch s upřednostněním využití stávajících budov a ploch,
- nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven a dílen, hardware, software,
- výstavba decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů paliv a energie (biomasy nebo bioplynu) – pro vytápění nebo výrobu elektrické energie; kotelny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice (homogenizační jímka, reaktor, zásobník bioplynu, uskladňovací nádrž, kogenerační jednotka, tepelný výměník atd.),
- projektová a technická dokumentace, která je součástí pořízení investice.
- z dodatečného rozpočtu ERP/HC budou podporovány investice
  - související se zpracováním zemědělské/lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie (např. nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven, hardware, software),
  - související se zařízeními na výrobu obnovitelné energie z biomasy a jiných obnovitelných zdrojů (např. kotelny, výtopny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice).

---

¹¹ V souladu s Přílohou I nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) se za mikropodnik považuje podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. EUR (Official Journal L214, 9 srpna 2008, str. 3).

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí

Region	Malé podniky	
	2007-2010	2011-2013
CZ 02 Střední Čechy	60 %	60 %
CZ 03 Jihozápad	56 %	50 %
CZ 04 Severozápad	60 %	60 %
CZ 05 Severovýchod	60 %	60 %
CZ 06 Jihovýchod	60 %	60 %
CZ 07 Střední Morava	60 %	60 %
CZ 08 Moravskoslezsko	60 %	60 %

Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl pro období 2007-2013
Výstup	Počet podpořených mikropodniků	1084
	z toho v rámci ERP/HC	34
	Počet projektů na bioplynové stanice	46
	z toho v rámci ERP/HC	4
Výsledek	Zvýšení nezemědělské HPH v podpořených podnicích	€ 1,4 mil.
	Hrubý počet vytvořených pracovních míst	1 400
	Celkový objem vyrobené elektrické energie	184 GWh
Dopad	Čistá přidaná hodnota vyjádřená v PPS	€ 1mil.
	Čistý počet pracovních míst na plný úvazek	800

III.1.3 a) Podpora cestovního ruchu

Kód opatření 313

Popis situace

Opatření rozvíjí aktivity zaměřené na diverzifikaci venkovské ekonomiky rozvojem cestovního ruchu, zejména ve spojení s využitím přírodního a kulturního dědictví oblasti.

V České republice doposud není plně rozvinuta venkovská turistika a není využit potenciál zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Cestovní ruch přitom vykazuje nejdynamičtější

růst a poskytuje mnoho pracovních příležitostí i pro nekvalifikované pracovní síly. Zvyšuje odbyt místních specialit a řemesel.

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) bude navazovat obecnou podporou regionálního cestovního ruchu (služby, informační centra cestovního ruchu, marketing na celostátních a zahraničních veletrzích) a podporou v obcích nad 2000 obyvatel.

Opatření navazuje na opatření 2.2. programu SAPARD a opatření 2.1.5. operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Legislativní rámec

Čl. 52 a) (iii) a 55 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Cíle opatření

Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti

Různorodost venkovské ekonomiky

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Charakteristika opatření

Podpora je určena na vybudování rekreační infrastruktury a rekreačních zařízení. Podporováno bude také zajištění služeb pro pěší turistiku, vodáctví a lyžování (s výjimkou vleků a lanovek), budování a značení turistických stezek včetně naučných, odpočinkových míst a nákup a výsadba doprovodné zeleně.

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 2000 obyvatel na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- nejedná se o ekonomickou aktivitu,
- rekreační zařízení (koupaliště a plovárny pro veřejné využití, vč. odpovídajícího zázemí, hřiště, jízdárny a jiná rekreační zařízení) budou průkazně přístupná veřejnosti.

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory může být zemědělský podnikatel - fyzická i právnická osoba, nezemědělský podnikatel pouze pokud činnost zahajuje, nebo má kratší než dvouletou historii a neziskové organizace (včetně zájmových sdružení a spolků) s právní subjektivitou.

Způsobilé výdaje

- Výstavba zařízení služeb pěší turistiky, vodáctví a lyžování (vyjma vleků a lanovek), apod.,
- budování a značení turistických stezek, včetně naučných, mimo území lesů včetně odpočinkových míst a výroby tištěných materiálů propagujících výstupy projektu,

- výstavba sportovních zařízení,
- nákup a výsadba doprovodné zeleně.

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Projekty nezakládají veřejnou podporu dle čl. 87 Smlouvy

Maximální výše podpory činí 90 %.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

III.1.3 b) Podpora cestovního ruchu

Kód opatření 313

Popis situace

Opatření rozvíjí aktivity zaměřené na diverzifikaci venkovské ekonomiky rozvojem cestovního ruchu, zejména ve spojení s využitím přírodního a kulturního dědictví oblasti.

V České republice doposud není plně rozvinuta venkovská turistika a není využit potenciál zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Cestovní ruch přitom vykazuje nejdynamičtější růst a poskytuje mnoho pracovních příležitostí i pro nekvalifikované pracovní síly. Zvyšuje odbyt místních specialit a řemesel.

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) bude navazovat obecnou podporou regionálního cestovního ruchu (služby, informační centra cestovního ruchu, marketing na celostátních a zahraničních veletrzích).

Opatření navazuje na opatření 2.2. programu SAPARD a opatření 2.1.5. operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Legislativní rámec

Čl. 52 a) (iii) a 55 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Cíle opatření

Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti

Různorodost venkovské ekonomiky

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Charakteristika opatření

Podpora je určena na vybudování rekreační infrastruktury pro malokapacitní ubytování, včetně stravování a rekreačních zařízení (koupaliště a plovárny pro veřejné využití, vč. odpovídajícího zázemí, hřiště, jízdárny a jiná rekreační zařízení). Podporováno bude také zajištění služeb pro pěší turistiku, vodáctví a lyžování, budování a značení turistických tras včetně naučných, odpočinkových míst, vč. využití zvířat v rámci cestovního ruchu a nákup a výsadba doprovodné zeleně.

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 2000 obyvatel na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- projekt musí být v souladu s podmínkami nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách),
- rekreační zařízení (koupaliště a plovárny pro veřejné využití, vč. odpovídajícího zázemí, hřiště, jízdárny a jiná rekreační zařízení) budou průkazně přístupná veřejnosti.

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory může být zemědělský podnikatel - fyzická i právnická osoba, nezemědělský podnikatel pouze pokud činnost zahajuje, nebo má kratší než dvouletou historii a neziskové organizace (včetně zájmových sdružení a spolků) s právní subjektivitou.

Způsobilé výdaje

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení), případně nová výstavba malokapacitních ubytovacích zařízení, včetně stravování a dalších budov a ploch v rámci turistické infrastruktury, budování koupališť a plováren pro veřejné využití vč. odpovídajícího zázemí (nejedná se o aquaparky a lázně),
- výstavba zařízení služeb pěší turistiky, vodáctví a lyžování (včetně vleků a lanovek),
- nákup budov, strojů, technologie, zařízení, vybavení, hardware, software

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí:

Region	Malé podniky		Střední podniky		Velké podniky	
	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013
CZ 02 Střední Čechy	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 03 Jihozápad	56 %	50 %	46 %	40 %	36 %	30 %
CZ 04 Severozápad	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 05 Severovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 06 Jihovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 07 Střední Morava	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 08 Moravskoslezsko	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %

Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíle za období 2007-2013
Výstup	Počet podpořených nových prvků turistické infrastruktury	1050
	Celkový objem investic	€ 145 mil.
Výsledek	Nárůst počtu turistů	300 000
	Hrubý počet vytvořených pracovních míst	900
Dopad	Čistá přidaná hodnota vyjádřená v PPS	€ 0,2 mil.
	Čistý počet pracovních míst na plný úvazek	830

Skupina opatření III.2 - Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

Kód opatření 321,322

Popis situace

Pro venkov je charakteristická rozdílná úroveň vybavenosti, rozsahu a dostupnosti základní infrastruktury. Na veřejný vodovod je napojeno cca 81 % obcí do 2000 obyvatel, a na veřejnou kanalizaci je napojeno pouze 66 % obcí do 2000 obyvatel, na kanalizaci s čistírnou odpadních vod přitom pouze asi 26 %. Opatřením budou podpořeny investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí do 2000 obyvatel (vodovody, kanalizace, ČOV). Dále bude podpořeno budování a obnova místních komunikací do 5 mil., obnova či výstavba inženýrských sítí do 5 mil., zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství. Opatření by mělo rovněž zajistit zvýšení kvality života obyvatelstva venkova prostřednictvím zlepšení místního občanského vybavení a služeb v obcích do 500 obyvatel.

Budování a rekonstrukce obecních vodovodních a kanalizačních sítí, včetně čistíren odpadních vod a stavby obecních nebo skupinových čistíren i kořenových čistíren odpadních vod do 2000 E.O. ve všech obcích na území ZCHÚ budou podporovány Operačním programem Životní prostředí. Operační program Životní prostředí bude dále podporovat vodohospodářskou infrastrukturu v obcích nad 2000 E.O. Regionální operační programy budou řešit problematiku služeb a základního občanského vybavení (školy, zdravotnická zařízení atd.) v obcích nad 500 obyvatel. Dále budou řešit investice do místních komunikací v obcích nad 500 obyvatel.

Podopatření III.2.1.1. navazuje na opatření 2.1. b) programu SAPARD. Podopatření III.2.1.2. navazuje na opatření 2.1. a) programu SAPARD.

Legislativní rámec

Čl. 52 b (i, ii) a 56 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Cíle opatření

Zlepšení základních služeb a rozvoj investic zajistí vyšší atraktivitu venkovských oblastí

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

III.2.1.1 a) Obnova a rozvoj vesnic

Kód opatření 322

Legislativní rámec

Čl. 52 b (ii) nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Charakteristika podopatření

Opatřením budou podpořeny investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí (vodovody, kanalizace, ČOV) a ostatní technické infrastruktury. Dále bude podpořeno budování a obnova místních komunikací (dopravní infrastruktura), zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství a pořízení územně plánovací dokumentace.

Vymezení podporovaných území

- obce do 500 obyvatel
  - o projekty budování a obnovy dopravní infrastruktury (místní komunikace)
  - o obnova či výstavba technické infrastruktury (mimo vodohospodářskou infrastrukturu)
  - o zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství
  - o územně plánovací dokumentace
- obce do 2000 obyvatel (aglomerace do 2000 E.O.)
  - o vodohospodářská infrastruktura, ČOV, kanalizace

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- nejedná se o ekonomickou aktivitu,
- v případě investic do budov je budova v užívání příjemce podpory, tzn. obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, nebo zájmového sdružení právnických osob. Další pronájem jinému subjektu je možný jen v případě nekomerčních aktivit ve veřejném zájmu.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Způsobilé výdaje

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov a ploch - případně nová výstavba související s vodohospodářskou infrastrukturou, ČOV, další technickou infrastrukturou, dopravní infrastrukturou a úpravou veřejných prostranství
- nákup budov, strojů, technologie, zařízení, vybavení, hardware, software v souvislosti s projektem,
- nákup a výsadba veřejné zeleně, parkové úpravy v obci, nákup nezbytné techniky pro údržbu zeleně pro obce,

- zpracování územně plánovací dokumentace obce.

Forma a výše podpory

Projekty nezakládají veřejnou podporu dle čl. 87 Smlouvy

Maximální výše podpory činí 90 %.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

III.2.1.1 b) Obnova a rozvoj vesnic

Kód opatření 322

Legislativní rámec

Čl. 52 b (ii) nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu

Charakteristika podopatření

Opatřením budou podpořeny investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí (vodovody, kanalizace, ČOV) a ostatní technické infrastruktury. Dále bude podpořeno budování a obnova místních komunikací (dopravní infrastruktura), zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství.

Vymezení podporovaných území

- obce do 500 obyvatel
  - projekty budování a obnovy dopravní infrastruktury (místní komunikace)
  - obnova či výstavba technické infrastruktury (mimo vodohospodářskou infrastrukturu)
  - zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství
- obce do 2000 obyvatel (aglomerace do 2000 E.O.)
  - vodohospodářská infrastruktura, ČOV, kanalizace

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- projekt musí být v souladu s podmínkami pro regionální investiční podporu dle nařízení Komise 1628/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální podporu,
- v případě investic do budov je budova v užívání příjemce podpory, tzn. obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, nebo zájmového sdružení právnických osob. Další pronájem jinému subjektu je možný jen v případě veřejného zájmu.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Způsobilé výdaje

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov a ploch - případně nová výstavba související s vodohospodářskou infrastrukturou, ČOV, další technickou infrastrukturou včetně řešení dopravní infrastruktury a úpravou veřejných prostranství,
- nákup budov, strojů, technologie, zařízení, vybavení, hardware, software v souvislosti s projektem,
- nákup a výsadba veřejné zeleně, parkové úpravy v obci, nákup nezbytné techniky pro údržbu zeleně pro obec,

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí:

Region	Malé podniky		Střední podniky		Velké podniky	
	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013
CZ 02 Střední Čechy	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 03 Jihozápad	56 %	50 %	46 %	40 %	36 %	30 %
CZ 04 Severozápad	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 05 Severovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 06 Jihovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 07 Střední Morava	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 08 Moravskoslezsko	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %

Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl za období 2007-2013
Výstup	Počet podpořených obcí	700
	Celkový objem investic	€ 287 mil.
Výsledek	Počet osob využívajících zkvalitněné služby	200 000
	Zvýšený počet osob s přístupem k internetu	0

III.2.1.2. a) Občanské vybavení a služby

Kód opatření 321

Legislativní rámec

Čl. 52 b (i) a 56 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Charakteristika podopatření

Podpora bude zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, na něž není možné získat mandatorní výdaje státu, včetně předškolní a mimoškolní péče o děti, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, objektů a ploch pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost). Podpora bude poskytnuta také na zřizování integrovaných informačních a školicích center s využíváním ICT, využití ICT iniciativ pro lepší dostupnost služeb a práce.

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 500 obyvatel na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- nejedná se o ekonomickou aktivitu,
- v případě investic do budov je budova v užívání příjemce podpory, tzn. obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, nebo zájmového sdružení právnických osob. Další pronájem jinému subjektu je možný jen v případě nekomerčních aktivit ve veřejném zájmu.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Způsobilé výdaje

- Nová výstavba, stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov a ploch sloužících zajištění občanského vybavení v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit, integrovaných informačních a školicích center,
- nákup budov ve spojitosti s projektem,
- nákup zařízení, vybavení, hardware, software,
- infrastruktura spojená se zavedením vysokorychlostního internetu.

Forma a výše podpory

Projekty nezakládají veřejnou podporu dle čl. 87 Smlouvy.

Maximální výše podpory činí 90 % .
Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.
Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.
Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

III.2.1.2. b) Občanské vybavení a služby

Kód opatření 321

Legislativní rámec

Čl. 52 b (i) a 56 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Charakteristika podopatření

Podpora bude zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, na něž není možné získat mandatorní výdaje státu, včetně předškolní a mimoškolní péče o děti, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, objektů a ploch pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost). Podpora bude poskytnuta také na zřízení integrovaných informačních a školicích center s využíváním ICT, využití ICT iniciativ pro lepší dostupnost služeb a práce.

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 500 obyvatel na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.),
- projekt musí být v souladu s podmínkami nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách),
- v případě investic do budov je budova v užívání příjemce podpory, tzn. obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, nebo zájmového sdružení právnických osob. Další pronájem jinému subjektu je možný jen v případě nekomerčních aktivit ve veřejném zájmu.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Způsobilé výdaje

- Nová výstavba, stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov a ploch sloužících zajištění občanského vybavení v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit, integrovaných informačních a školicích center,
- nákup budov ve spojitosti s projektem,
- nákup zařízení, vybavení, hardware, software,
- infrastruktura spojená se zavedením vysokorychlostního internetu.

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Region	Malé podniky		Střední podniky		Velké podniky	
	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013	2007-2010	2011-2013
CZ 02 Střední Čechy	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 03 Jihozápad	56 %	50 %	46 %	40 %	36 %	30 %
CZ 04 Severozápad	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 05 Severovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 06 Jihovýchod	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 07 Střední Morava	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %
CZ 08 Moravskoslezsko	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %	40 %

Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Míra podpory EU 75 %, národní veřejné zdroje 25 %.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátorů	Indikátor	Cíl za období 2007-2013
Výstup	Počet podpořených akcí	280
	Celkový objem investic	€ 72 mil.
Výsledek	Počet osob využívajících zkvalitněné služby	150 000
	Zvýšený počet osob s přístupem k internetu	70 000
Dopad	Čistý počet pracovních míst na plný úvazek	20

III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Kód opatření 323

Popis situace

Na kvalitu života na venkově má nezanedbatelný vliv celková ochrana a rozvoj venkovského prostoru. Opatření by mělo umožnit především architektonický a urbanistický rozvoj českých a moravských vesnic v souladu s požadavky na zachování a posílení jejich charakteristického vzhledu a hodnot a zároveň zvýšení identity a pospolitosti místních obyvatel. Tento záměr je v souladu s evropským zájmem o zachování jedinečnosti, specifik a místních tradic při rozvoji vesnic a posílení rozmanitosti Evropy.

V minulosti došlo k negativním jevům z hlediska péče o kulturní dědictví venkova způsobeným nedostatečným obecným povědomím obyvatel o nezbytnosti ochrany životního prostředí a kulturních hodnot a o způsobech, jak tuto ochranu zajistit. Opatření je zaměřeno na činnosti týkající se zlepšení kvality života zvýšením povědomí o kulturních hodnotách prostředí a jejich obnovou a rehabilitací. Opatření má zamezit problémům, které souvisejí s nedostatečnou interpretací kulturního dědictví, kromě centrálních a komerčně využívaných oblastí.

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) bude navazovat na EZFRV podporou národních kulturních památek nebo kulturních památek využívaných pro účely služeb cestovního ruchu (ubytování, kongresové využití, velká muzea, zpřístupněné památkové objekty).

Opatření navazuje na priority a cíle Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013).

Podopatření III.2.2 je nové.

Legislativní rámec

Čl. 52 b (iii) a 57 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Cíle opatření

Rozvoj investic zajišťující vyšší atraktivitu venkovských oblastí

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Charakteristika opatření

Podpora je určena na vypracování studií obnovy a využití kulturního dědictví (kulturních památek, památkových rezervací, památkových zón, kulturních prvků vesnic a krajiny, památek místního významu, historických parků, zahrad, alejí a skupin stromů), dále zpracování programů regenerace památkově chráněných území a plánů péče o krajinné památkové zóny. Podporovány budou rovněž investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví, jako například kulturních památek, památkově významných území, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, včetně historických parků, historických zahrad a alejí. Dále bude podporováno budování nových stálých výstavních expozic a muzeí s vazbou na místní historii, zajímavosti, kulturní a umělecké aktivity a tradiční lidovou kulturu.

Z EFRR budou řešeny památky UNESCO, národní kulturní památky nebo kulturní památky využívaných pro účely služeb cestovního ruchu - ubytování, kongresové využití, velká muzea.

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován v obci do 500 obyvatel na území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt týkající se kulturní památky je v souladu s odborným stanoviskem Národního památkového ústavu,
- v případě zpracování studií, programů, soupisů, map, plánů péče a geodetických prací nemůže být žadatelem sám zpracovatel.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací, zájmová sdružení právnických osob.

Způsobilé výdaje

- Zpracování studií obnovy a využití památek, programů regenerace památkově významných území, soupisů a map památek na venkově, plánů péče, geodetických prací,
- stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) památkových budov a ploch,
- revitalizace historických parků, historických zahrad a alejí,
- nákup budov, strojů, zařízení, vybavení, hardware, software,
- investice na realizaci výstavních expozic, muzeí s nabídkou místních kulturních a historických zajímavostí.

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Podpora je poskytována v režimu de-minimis, tzn. v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis nebo v souladu s Veřejnou podporou č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválenou rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Maximální výše podpory činí 90 %.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl za období 2007-2013
Výstup	Počet podpořených aktivit dědictví venkova	700
	Celkový objem investic	€ 60 mil.

Výsledek	Počet osob využívajících zkvalitněné služby	1 000 000
Dopad	Čistý počet pracovních míst na plný úvazek	10

Opatření III.3 - týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III

III.3.1 Vzdělávání a informace

Kód opatření 331

Popis situace

Úspěšná implementace opatření ke zlepšení kvality života na venkově a diverzifikaci hospodářství na venkově vyžaduje rychlejší a dokonalejší přístup k aktuálním informacím a doplnění potřebného vzdělání a kvalifikace hospodářských subjektů.

Evropský sociální fond (ESF) bude navazovat na EZFRV podporami pro obecnou vzdělanost na venkově, začleňování skupin obyvatelstva, rekvalifikačními kurzy a využíváním internetových sítí

Opatření je nové, nenavazuje na opatření z předcházejícího programového období. Umožní naplnění Směrnice Ministerstva zemědělství ze dne 31.1.2002 o dalším odborném vzdělávání.

Legislativní rámec

Čl. 52 c) a 58 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Charakteristika opatření

Podpora je určena na vzdělávání a informování hospodářských subjektů, které působí nebo hodlají působit na venkově. Vzdělávání bude zaměřeno na možnosti diverzifikace činností nezemědělské povahy, zakládání a rozvoj mikropodniků, možnost uplatnění ve venkovském cestovním ruchu, ve službách pro obyvatelstvo a možnostech rozvoje dědictví venkova.

Podpora se nevztahuje na instruktážní kurzy nebo vzdělávání, které jsou součástí běžných vzdělávacích programů nebo systémů na středoškolské nebo vyšší úrovni.

Cíle opatření

Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku a zajištění místních služeb

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit

Vymezení podporovaných území

Projekt může být realizován na celém území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě schváleného předloženého projektu, který splňuje podmínky dané požadavky prováděcí legislativy,
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- zaměření projektu odpovídá prioritám osy III Programu rozvoje venkova.

Kategorie příjemců podpory

Obce, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou. Uživatel: fyzické nebo právnické osoby se zájmem o zahájení nebo rozšíření podnikání nebo působení na venkově v rámci osy III.

Způsobilé výdaje

- Náklady spojené se zajištěním vhodných prostor,
- technické zabezpečení – náklady spojené s používáním nebo pronájemem informační techniky a technologie,
- výdaje s přípravou a poskytnutím informačních materiálů,
- nákup kancelářských potřeb v nezbytné míře,
- výdaje spojené s vlastní přípravou vzdělávací akce (např. výběrové řízení),
- výdaje na odbornou činnost lektorů,
- výdaje spojené se zajištěním překladů a tlumočení,
- náklady spojené na propagaci vzdělávacích a informačních aktivit,
- nákup služeb vzdělávacího subjektu.

Forma a výše podpory

Projekty nezakládají veřejnou podporu dle čl. 87 Smlouvy.

Podpora je poskytována v režimu de-minimis, tzn. v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis nebo v souladu s Veřejnou podporou č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválenou rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí 100 % celkových způsobilých nákladů.

Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč.

Projekty nezakládají veřejnou podporu dle čl. 87 Smlouvy.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl za období 2007-2013
Výstup	Počet účastníků podporovaných aktivit	15 800
	Celkový počet vzdělávacích dnů poskytnutých účastníkům	8400
Výsledek	Počet účastníků, kteří úspěšně ukončili vzdělávání	14 430

Opatření III.4 – Opatření k získávání dovedností za účelem přípravy a implementace místní rozvojové strategie

III.4.1 Získávání dovedností, animace a provádění

Kód opatření 341, článek 52 d) a článek 59 a), b), c), d)

Popis situace

Ve venkovských oblastech je třeba zajistit budování schopností místních komunit k vytváření místních partnerství k přípravě a realizaci místních rozvojových strategií venkovských regionů, na zpracovávání studií a rozborů a rozvíjení dovedností obyvatel venkova, kteří se chtějí aktivně podílet na příznivém rozvoji svého regionu, celkovém oživení a zvýšení životaschopnosti místní ekonomiky. Na venkově se očekává velký zájem podněcený existencí programu Leader ČR a podopatřením 2.1.4. Rozvoj venkova, investiční záměr c) 2. skupina - osvojování schopností Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Zájem o budování partnerství ve venkovských oblastech dokládá i fakt, že v rámci prvních pěti kol příjmu žádostí se do projektů spolupráce v rámci osy IV PRV (opatření 421) zapojilo 23 místních partnerství, která nejsou místní akční skupinou schválenou v rámci opatření IV.1.1 Místní akční skupina PRV.

Území působnosti 112 místních akčních skupin schválených k podpoře v opatření IV.1.1 Místní akční skupina v roce 2012 zaujímá 47,14 tis. km², tj. 59,77 % území ČR a žije v nich 3 449 736 obyvatel, tj. 33 % obyvatel ČR. Z analýz vyplývá, že na území ČR působí dalších 35 místních partnerství a minimálně dalších 15 jich má zájem zahájit činnost a aktivně se podílet na rozvoji svého regionu. V roce 2012 předpokládáme, že se do opatření III.4.1 v rámci Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 zapojí 50 místních partnerství o rozloze přibližně 14 tis km², tj. 17,7 % území ČR, a s přibližně 1,4 mil. obyvateli, tj. 13 % obyvatel ČR.

Opatření navazuje na podopatření 2.1.4. Rozvoj venkova, investiční záměr c) 2. skupina - osvojování schopností Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Legislativní rámec

Čl. 52 d) a čl. 59 a), b), c), d) nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Bod 5.3.3.4, Příloha II, nařízení Komise (ES) č. 1974/2006.

Charakteristika opatření

V rámci tohoto opatření budou místní partnerství získávat dovednosti pořádáním informačních a propagačních akcí a vzděláváním svých zaměstnanců, partnerů a členů orgánů. Opatření bude rovněž zaměřeno na tvorbu integrovaných rozvojových strategií formou komunitního plánování, na poradenství a služby spojené s jejich tvorbou.

Cíle opatření

Zavedení místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova

Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku a zajištění místních služeb

Vymezení podporovaných území

Území působnosti místního partnerství – subregionální venkovské území s 10 000 až 100 000 obyvateli, na celém území České republiky, mimo území hl. města Prahy a měst s více než 25 000 obyvateli.

- území je vymezeno hranicí, která obaluje katastrální území všech okrajových obcí zahrnutých do území působnosti místního partnerství,
- území je souvislé a má společnou charakteristiku a problémy,
- jsou doloženy doklady o souhlasu všech obcí se zařazením do území působnosti místního partnerství
- území místních partnerství se nesmí překrývat s územím místních akčních skupin schválených k podpoře z opatření IV.1.1 Místní akční skupina

Podmínky pro poskytnutí podpory

- místní partnerství je tvořeno veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni, ve kterém na rozhodovací úrovni nesmí ani veřejný sektor ani žádná z jednotlivých zájmových skupin představovat více než 49 % hlasovacích práv,
- místní partnerství ustanoví povinné orgány schopné spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro tvorbu a následnou realizaci Integrovaného plánu rozvoje: manažer místního partnerství, orgán pro přípravu Integrovaného plánu rozvoje (např. programový výbor),
- oblast, na níž se vztahuje Integrovaný plán rozvoje, musí být ucelená a nabízet dostatečné kritické množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů na podporu udržitelné strategie rozvoje,
- členové místního partnerství musí mít na území působnosti místního partnerství trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu, nebo být pro toto území místně příslušní,
- místní partnerství může pro úhradu svých způsobilých (přijatelných) výdajů použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie.

Činnosti místních partnerství

Místní partnerství podle čl. 59 a), b), c), d) nařízení Rady uplatňují při místním rozvoji partnerský přístup, navrhují integrovanou strategii místního rozvoje, poskytují informace o oblasti a strategii místního rozvoje, vzdělávají své zaměstnance a členy zodpovědné za přípravu místní strategie rozvoje a pořádají propagační akce.

Kategorie konečných příjemců podpory - Právní subjektivita místních partnerství

Místní partnerství – obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Způsobilé výdaje

- studie týkající se dotyčné oblasti
- opatření k poskytování informací o oblasti a o strategii místního rozvoje
- vzdělávání zaměstnanců a členů podílejících se na přípravě strategie místního rozvoje
- propagační akce

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše podpory činí 100 % celkových způsobilých nákladů.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů.

Kvantifikace indikátorů ze společného rámce pro monitoring a hodnocení (CMEF)

Typ indikátoru	Indikátor	Cíl za období 2007-2013
Výstup	Počet získaných dovedností a uspořádaných akcí	100
	Počet účastníků na akcích	1000
	Počet podpořených místních partnerství	50
Výsledek	Počet účastníků, kteří úspěšně dokončili vzdělávací akci	50

5.2.4 OSA IV - LEADER

Účelem osy **IV Leader** je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Tab. - Priority, cíle a opatření osy IV

Priorita	IV. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova	
Cíl	Realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství	% z osy 100
Opatření	IV.1.1. Místní akční skupina	max. 18,3
	IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie	min. 73,2
	IV.2.1. Realizace projektů spolupráce	8,5

IV.1.1. Místní akční skupina

Kód opatření 431, články 61-64

Popis situace

Slabá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí a potřeba vzájemně si pomáhat vede k navazování spolupráce obcí v rámci venkovských území a ke vzniku místních partnerství subjektů, které na venkově působí. Program obnovy venkova od roku 1998 obrátil orientaci k rozvoji spolupráce obcí. Rozvojové strategie venkovských mikroregionů jsou v ČR již osvědčeným způsobem koncipování, realizace a správy činností, vedoucích k sociálnímu a hospodářskému rozvoji určité oblasti. Program SAPARD 2000 - 2003 umožnil přípravu a realizaci 210 místních rozvojových strategií.

Prvních 29 místních akčních skupin od roku 2004 a 2005 získalo zkušenosti v rámci podopatření LEADER+ Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národního Programu LEADER ČR.

Území působnosti místních akčních skupin (katastrální území obcí, které leží v území MAS) zapojených do metody Leader zaujímají 12,414 km², tj. 15.7 % území ČR a žije v nich 743 000 obyvatel, tj. 7,3 % obyvatel ČR. V roce 2006 bylo přijato dalších 7 MAS. V roce 2007 lze očekávat, že asi 70 místních akčních skupin bude realizovat strategie rozvoje venkova metodou Leader v rámci nového Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013. Na základě aktualizace v roce 2009 se očekává podpora 112 místních akčních skupin.

Osa IV Leader bude uplatněna pro opatření Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013. Nelze ji využít pouze pro nárokovou podporu v rámci opatření Programu rozvoje venkova osy II a opatření v ose I: Předčasné ukončení zemědělské činnosti a Seskupení producentů.

Opatření navazuje na podopatření 2.1.4. (podopatření typu LEADER+) Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, respektuje cíle Lisabonské strategie a Národního lisabonského programu 2005 - 2008 (Národní program reforem ČR).

Legislativní rámec

Čl. 61 - 64 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Právní předpisy a závazná pravidla podle příslušných opatření jednotlivých os I až III v rozsahu článků 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 41, 48, 49 a 52 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

Charakteristika opatření

V rámci tohoto opatření budou místní akční skupiny realizovat svůj Strategický plán Leader. Podporu lze poskytnout místním akčním skupinám, které splní kritéria přijatelnosti posuzovaná SZIF a budou vybrány Hodnotitelskou komisí složenou z jmenovaných expertů. Hodnotitelská komise bude ustanovena Ministerstvem zemědělství a místní akční skupiny bude vybírat na základě bodování. Hodnocení a výběr místních akčních skupin bude probíhat ve dvou kolech. Výzvy k výběru místních akčních skupin budou provedeny v souladu s článkem 37 Nařízení Komise č. 1974/2006 nejpozději do dvou let po schválení programu. Podporu lze poskytnout místní akční skupině na provoz, administrativu a poradenství spojené s realizací Strategického plánu Leader.

Opatření se realizuje na základě principů Leader.

Cíle opatření

Růst konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a kvality života na venkově a diverzifikace ekonomiky

Zavedení místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova

Uplatnění principů Leader

Vymezení podporovaných území

Území působnosti MAS – subregionální venkovské území s 10 000 až 100 000 obyvateli, na celém území České republiky, mimo území hl. města Prahy a měst s více než 25 000 obyvateli.

- území je vymezeno hranicí, která obaluje katastrální území všech okrajových obcí zahrnutých do území působnosti MAS,
- území je souvislé a má společnou charakteristiku a problémy,
- jsou doloženy doklady o souhlasu všech obcí se zařazením do území působnosti MAS a o seznámení se Strategickým plánem Leader.

Podmínky a výběrová kritéria pro poskytnutí podpory místní akční skupině

- místní akční skupinu tvoří vhodné partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni, ve které se na rozhodovací úrovni účastní minimálně 50 % zástupců soukromé sféry (hospodářských a sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti - např. zemědělců, žen a mladých lidí z venkova a jejich sdružení),
- místní akční skupina má povinné orgány, schopné spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro realizaci Strategického plánu Leader: manažer místní akční skupiny, výběrová komise (funkční období členů výběrové komise je maximálně tříleté), orgán pro přípravu Strategického plánu a dozor nad jeho realizací

(např. programový výbor), účetní,

- oblast, na niž se vztahuje Strategický plán Leader, musí být ucelená a nabízet dostatečné kritické množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů na podporu udržitelné strategie rozvoje,
- členové místní akční skupiny musí mít na území působnosti MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu, nebo být pro toto území místně příslušní,
- místní akční skupina předloží kvalitní Strategický plán Leader na období 2007 - 2013 podle závazné osnovy, včetně fiší vymezujících oblasti podpory podle Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 mimo nárokových podpor v rámci osy II a opatření v ose I: Předčasné ukončení zemědělské činnosti a Seskupení producentů
- místní akční skupina může pro své způsobilé (přijatelné) výdaje použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie.

Činnosti místních akčních skupin

Místní akční skupiny podle čl. 62 nařízení Rady uplatňují při místním rozvoji partnerský přístup, navrhují ucelenou strategii místního rozvoje, resp. Strategický plán Leader a odpovídají za jeho provádění. Vybírají projekty, které budou v souladu se Strategickým plánem Leader v rámci PRV financovány.

Kategorie konečných příjemců podpory - Právní subjektivita místní akční skupiny

Místní akční skupina Leader – obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Místní akční skupinou nemůže být obchodní společnost, občanské sdružení podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, svazek obcí.

Způsobilé výdaje

- Animace, informační a osvětová činnost pro žadatele a veřejnost o území a Strategickém plánu Leader (např. semináře, propagační prezentace),
- běžné výdaje vztahující se k:
  - sběru informací pro monitoring a hodnocení,
  - vedení složek projektů a uchování dokladů o administrativní činnosti,
  - budování schopností a vzdělávání pracovníků místních akčních skupin zapojených do přípravy a provádění strategie a vedoucích pracovníků,
  - nákup poradenských služeb,
  - provoz - nájemné, vybavení, vytápění, elektřina, telefon, cestovní náklady apod.,
- administrativní činnost:
  - vyhlášení výzvy k podávání žádostí,
  - příjem žádostí,
  - administrativní kontrola žádostí a příloh,

- *hodnocení projektů podle výběrových kritérií, jejich uspořádání do pořadí, výběr projektů k financování a schválení výběru,*
- *kontrola realizace projektů,*
- získávání dovedností
- aktualizace, popř. tvorba Strategického plánu Leader pro další období, včetně studií o území.

Forma a výše podpory

Podpora režijních výdajů je místní akční skupině vyplácena Akreditovanou platební agenturou na základě vynaložených nákladů.

Přímá nenávratná dotace - maximálně 20 % z finanční částky určené na realizaci Strategického plánu Leader.

Veřejná podpora na provoz, administrativní činnost a poradenské služby pro místní akční skupiny činí 100 % celkových způsobilých nákladů.

Pro veřejnou podporu v rámci osy Leader platí, že 80 % hradí EU a 20 % národní veřejné zdroje.

IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie

Kód opatření 411, (412), 413

Popis situace

Realizace metodou zdola nahoru (bottom-up princip) poskytuje plnou podporu projektům místních žadatelů. Metodou Leader lze využít místní přírodní, lidský a kulturní potenciál a zvýšit jeho efektivnost. Tento princip byl ověřen v ČR v rámci dvou programů – Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a program LEADER ČR.

Potřebou ve vztahu k ose Leader je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Opatření navazuje na podopatření 2.1.4. (podopatření typu LEADER+) Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Legislativní rámec

Čl. 61 - 64 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Právní předpisy podle příslušných opatření jednotlivých os I až III v rozsahu článků 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 41, 48, 49 a 52 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

Charakteristika opatření

Podporu lze poskytnout na projekty, které jsou v souladu se schváleným Strategickým plánem Leader místní akční skupiny a příslušnými podmínkami nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a jeho prováděcími předpisy. Projekty k realizaci vybírá na základě předem stanovených bodovacích kritérií místní akční skupina prostřednictvím své výběrové komise. Do bodovacích kritérií

musí být jako kritérium zahrnuto uplatňování inovačních přístupů. Výběr projektů Místními akčními skupinami bude probíhat minimálně jednou do roka.
Opatření se realizuje na základě principů Leader.

Cíle opatření

Růst konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a kvality života na venkově a diverzifikace ekonomiky
Zavedení místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova
Uplatnění principů Leader.

Vymezení podporovaných území

Projekt musí být realizován na území působnosti příslušné MAS.

Podmínky poskytnutí podpory

- Žadatel může pro své způsobilé výdaje v rámci schváleného projektu použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- projekt musí být realizován v daném území působnosti MAS,
- projekt je v souladu s platnou právní úpravou a se Strategickým plánem Leader,
- žadatel musí splňovat podmínky stanovené příslušnou místní akční skupinou.

Vymezení území, kategorie příjemců podpory, forma a výše podpory a další podmínky budou přesněji vymezeny ve Strategickém plánu Leader příslušné místní akční skupiny a v souladu s příslušnými články nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 a jeho prováděcích předpisů, které se týkají opatření os I až III.

Kategorie příjemců podpory

Kategorie příjemců podpory jsou specifikovány ve Strategickém plánu Leader (místní akční skupina se řídí při nastavování kategorie příjemců podle příslušných článků nařízení Rady (ES) č.1698/2005 a jeho prováděcích předpisů, které se týkají opatření os I až III). Příjemce působí na území působnosti MAS.

Způsobilé výdaje

Způsobilé výdaje se řídí nařízením Rady (ES) č. 1698/2005, prováděcími předpisy a podle způsobilých výdajů příslušných fichí stanovených ve Strategickém plánu Leader.

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Maximální výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace činí 2 000 000 Kč na jeden projekt.

Maximální míra podpory závisí na skutečnosti, k jakému opatření PRV je daný projekt přiřazen a v jakém režimu podpory je realizován.

Maximální míry podpory pro jednotlivá opatření implementovaná prostřednictvím osy IV - Leader jsou shrnuty v následující tabulce:

Míra podpory pro zvolený režim veřejné podpory (případně pro projekty nazakládající veřejnou podporu)					
Opatření	Nezakládá veřejnou podporu	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)	Platby spadající do působnosti článku 36 Smlouvy	Notifikace
I.1.1.1	-	-	-	40 % (50 %, 60%) ¹²	
I.1.1.2	-	-	-	40 %	
I.1.2.1	-	50 %	-	-	
I.1.2.2	-	50 %	-	-	
I.1.2.3	-	-	-		100 %
I.1.3.1	-	-	-	50 %	
I.1.3.2	-	-	-	50 %	
I.1.4	-	-	-	100 %	
I.3.1	-	100 %	-	-	
II.2.4	-	-	-		100 %
III.1.1	-	40 % (50 %, 60%) ¹³ Pro NUTS II Jihozápad: 30 % (40 %, 50%)	40 % (50 %, 60 %) Pro NUTS II Jihozápad: 30 % (40 %, 50%)	-	
III.1.2	-	60% Pro NUTS II Jihozápad: 50%	60 % Pro NUTS II Jihozápad: 50%	-	
III.1.3	90 %	90 % ¹⁴	40 % (50 %, 60 %) Pro NUTS II Jihozápad: 30 % (40 %, 50%)	-	
		40 % (50 %, 60 %) ¹⁵ Pro NUTS II Jihozápad: 30 % (40 %, 50%)			
III.2.1.1	90 %	90 %	-	-	
III.2.1.2	90 %	90 %	40 % (50 %, 60 %)	-	

¹² 60 % - investice pořízené mladými zemědělci ve znevýhodněných oblastech (LFA)
50 % - investice pořízené ostatními zemědělci v LFA nebo investice pořízené mladými zemědělci v jiných oblastech, než LFA
40 % - investice pořízené ostatními zemědělci v jiných oblastech, než v LFA

¹³ Míra podpory je stanovena na základě rozhodnutí Komise č. N 510/2006 schváleného dne 24.10.2006. Vyšší míra podpory je určena malým, resp. středním podnikům.

¹⁴ Pro projekty týkající se pěších a lyžařských stezek, hipposteze, vinařských stezek a dalších tematických stezek (včetně nákupu a výsadby doprovodné zeleně, nákupu pozemků v souvislosti s projektem do 10 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace na projekt, tištěných materiálů propagujících výstupy projektu, projektové a technické dokumentace).

¹⁵ Pro ostatní projekty v rámci opatření III.1.3.

			Pro NUTS II Jihozápad: 30 % (40 %, 50%)		
III.2.2	90 %	90 %	-	-	
III.3.1	-	100 %	-	-	

Pro procento podpory z celkových způsobilých nákladů a pro velikost celkových nákladů na projekty fyzických a právnických osob platí podmínky příslušných fichí Strategického plánu Leader, vycházející z příslušných ustanovení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 a podmínek opatření Programu rozvoje venkova.

Pro veřejnou podporu osy Leader platí, že 80 % hradí EU a 20 % národní zdroje.

Podpora je vyplácena Akreditovanou platební agenturou přímo konečným příjemcům podpory - předkladatelům projektů.

IV.2.1. Realizace projektů spolupráce

Kód opatření 421

Popis situace

Realizace projektů spolupráce umožňuje významně posílit efektivnost osy Leader zaměřením na využití příkladů nejlepší praxe, inovace a přenos znalostí. Tyto možnosti byly ověřeny a potvrzeny v národním Programu LEADER ČR na prvních příkladech.

Potřebou ve vztahu k ose Leader je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Charakteristika opatření

Podpora bude poskytována na projekty spolupráce mezi územími na národní úrovni nebo nadnárodní spolupráce s cílem povzbudit spolupráci mezi místními akčními skupinami v rámci členských států a na území třetích zemí. Smyslem tohoto opatření je využití příkladů nejlepší praxe k posílení inovačních postupů a přenosu znalostí. Projekty budou vybírány Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) na základě splnění kritérií přijatelnosti a dosažené výše bodového hodnocení. Výzvy pro výběr projektů spolupráce mezi územími na národní úrovni, stejně jako spolupráce nadnárodní budou vyhlášovány minimálně jednou do roka, první výzva bude vyhlášena v roce 2008.

Legislativní rámec

Čl. 65 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcí předpisy.

Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

Cíle opatření

Rozvoj a propagace spolupráce a nejlepších výsledků a projektů.

Zavedení místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova.

Uplatnění principů Leader.

Vymezení podporovaných území

Území působnosti MAS a území působnosti partnerské MAS.

Podmínky poskytnutí podpory

Podporu konečnému žadateli/příjemci podpory na spolupráci poskytne platební agentura na základě žádosti, která je v souladu se Strategickým plánem Leader, s platnou právní úpravou a závaznými pravidly,

žadatel může pro své způsobilé výdaje v rámci schváleného projektu použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie na oddělitelné výdaje,

mezi partnery je uzavřena Smlouva o spolupráci.

Kategorie příjemců podpory

Příjemci podpory mohou být MAS, které musí mít právní formu obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanského sdružení podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmového sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Způsobilé výdaje

Způsobilé výdaje se řídí nařízením Rady 1698/2005, prováděcími předpisy a podle způsobilých výdajů příslušných opatření stanovených v souladu s Programem rozvoje venkova, příp. ve Strategickém plánu Leader.

Forma a výše podpory

Přímá nenávratná dotace.

Pro veřejnou podporu osy Leader platí, že 80 % hradí EU a 20 % tvoří národní zdroje.

5.2.5 V. TECHNICKÁ POMOC

Popis situace

Technická pomoc je potřebná na podporu přípravy, řízení, monitoringu, hodnocení, informovanosti a kontroly ve vztahu k Programu rozvoje venkova a zdokonalování opatření obsažených v tomto Programu. Jedná se zejména o práce spojené s vypracováním postupů a materiálů nezbytných pro proces administrativy od podání žádostí až po vyhodnocování jednotlivých opatření. Práce budou mít formu odborných studií, sběrů a analýzy dat, vypracování informačních materiálů a dalších aktivit spojených s osvětou a šířením informací o zaváděných opatřeních.

Pro zlepšení řízení programu, vyhledávání a šíření příkladů nejlepší praxe a hodnocení musí být zřízena Celostátní síť rozvoje venkova.

Opatření navazuje na technickou pomoc Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a Horizontálního plánu rozvoje venkova.

Legislativní rámec

Článek 66 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Přehled opatření a podopatření

V.1. Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu

V.2. Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov

V.2.1. Struktury potřebné pro provoz sítě

V.2.2. Akční plán

V.1 Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu

Charakteristika opatření

Podpora bude poskytována na zajištění činností souvisejících s přípravou, řízením, monitoringem, hodnocením, šířením informací a kontrolními činnostmi ve vztahu k realizaci Programu rozvoje venkova v období 2007-2013 a s přípravou realizace programového období 2014 – 2020. a to zejména k zajištění:

- analýz a poskytování informací o Programu včetně jeho publicity a hodnocení,
- výdajů spojených s organizací zasedání a činností Monitorovacího výboru PRV,
- pomoci expertů při posuzování a revizi základních údajů Programu rozvoje venkova a indikátorů včetně cestovních nákladů,
- pomoci a poradenství v otázkách týkajících se realizace a fungování monitorovacího systému,
- výdajů spojené se zasedáním a doplňkovými úkoly pracovních skupin,
- poradenství, semináře, studie, včetně zpracování podkladů pro přípravu výroční a závěrečné zprávy,
- výdajů na informace a informační kampaň včetně nákladů na tisk a distribuci,
- výdajů na tlumočení a překlady podkladů poskytovaných na žádost Komise,
- výdajů spojené s návštěvami a semináři, které nejsou uskutečněny z iniciativy Komise,
- výdajů na hodnocení Programu rozvoje venkova,

- zavádění, provozu a propojení počítačových systémů řízení, monitorování a hodnocení,
- zdokonalování hodnotících metod a výměna informací o praktických postupech v této oblasti,
- ex-post hodnocení programů předcházejícího programovacího období,
- ex ante hodnocení a SEA programů následujícího programového období.

Podporovány budou takové přípravné práce, které mají přímou vazbu k aktivitám stávajícího programového období a které odůvodňují potřebu pokračování politiky rozvoje venkova.

Vymezení podporovaných území

Technická pomoc může být implementována na celém území České republiky.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předložené žádosti v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každou schválenou žádost se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie,
- příjemce podpory zajistí výběr dodavatele v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Kategorie příjemců podpory

Příjemcem podpory je Ministerstvo zemědělství, odbor řídicí orgán PRV a Státní zemědělský intervenční fond – akreditovaná platební agentura.

Způsobilé výdaje

- Organizace školení, seminářů, propagačních a informačních akcí včetně zajištění podkladových materiálů,
- expertizy, poradenství, odborné studie,
- terénní šetření,
- zasedání Monitorovacího výboru a pracovních skupin včetně hodnotitelských komisí,
- zajištění zpracování metodických materiálů k PRV,
- zpracování výročních a závěrečné zprávy,
- hodnocení a zpracování hodnotících zpráv,
- ex-ante a SEA hodnocení programů na následující programovací období,
- překlady a tlumočení,
- ex-post hodnocení programů z předcházejícího programovacího období (Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Horizontální plán rozvoje venkova),
- nákup technického a materiálního vybavení souvisejícího s implementací PRV, systémy řízení, auditem, kontrolou, monitorováním a hodnocením,
- pořízení a zavedení software souvisejícího s implementací PRV, systémy řízení, auditem, kontrolou, monitorováním a hodnocením,
- náklady na pořízení a provozování informačních aktivit (např. informační telefonní linka, webový portál apod.),
- nákup ostatních služeb souvisejících s implementací PRV, systémy řízení, auditem, kontrolou, monitorováním a hodnocením,

- mzdové náklady včetně povinných odvodů zaměstnavatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění pro zaměstnance přímo spojené s aktivitami ve vztahu k implementaci PRV.

Způsob výběru žádostí

Budou přijaty všechny žádosti, které splňují kritéria přijatelnosti a předpisy EU a ČR.

Forma a výše podpory

Podpora bude mít formu přímé nenávratné dotace.

Celková veřejná podpora bude 100 % způsobilých nákladů.

Pro veřejnou podporu v rámci technické pomoci platí, že 75 % hradí EU a 25 % národní veřejné zdroje (s ohledem však na čl. 70 odst. 6 NR 1698/2005).

V.2 Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov

Legislativní rámec

Článek 68 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a příslušné prováděcí předpisy.

Charakteristika opatření

Technickou pomoc bude možné využít pro další akce v rámci zřízení a provozu Celostátní sítě pro venkov podle článku 68 nařízení Rady č. 1698/2005. Finanční podpora může být poskytována na pokrytí nákladů spojených s přípravou odborných studií, seminářů na národní i mezinárodní úrovni, pořízení a instalaci počítačových systémů pro řízení, monitoring a hodnocení programu a výdaje z iniciativy Komise (např. semináře organizované Evropskou komisí). Dále na pokrytí nákladů spojených se shromažďováním, analýzou a šířením informací o opatřeních Programu rozvoje venkova. Dalším úkolem je šířit a upevňovat osvědčené postupy rozvoje venkova (příklady dobré praxe). Technická pomoc bude využita rovněž pro zakládání a provozování sítě odborníků za účelem usnadnění výměny odborných znalostí a podpory provádění a hodnocení politiky rozvoje venkova. Podporu bude možné použít na technickou pomoc pro rozvoj spolupráce mezi regiony a nadnárodní spolupráci.

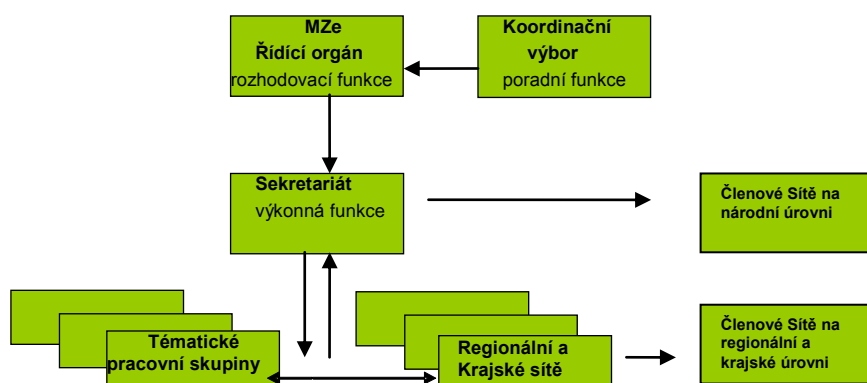
V.2.1 Struktury potřebné pro provoz Sítě

Charakteristika podopatření

Celostátní síť pro venkov bude zřízena nejpozději do 31. 12. 2008. Práce Celostátní sítě je podřízena úkolům Evropské sítě pro rozvoj venkova ve smyslu článku 67 nařízení k EZFRV a metodicky řízena řídicím orgánem Celostátní sítě pro venkov na úrovni Ministerstva zemědělství ČR. Byl ustanoven koordinační výbor Celostátní sítě pro venkov, který bude plnit poradní funkci a bude projednávat roční prováděcí plány.

Hlavními partnery Celostátní sítě pro venkov jsou členové Monitorovacího výboru PRV a další významní partneři aktivní v problematice rozvoje venkova (například univerzity, výzkumné ústavy, nevládní neziskové organizace). Členství v Síti není omezené a bude otevřená všem subjektům aktivním ve venkovském prostoru.

Organizační schéma Celostátní sítě pro venkov

Cíle Sítě korespondují s cíli uvedenými v National Rural Network Fiche vydanou Evropskou komisí, nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a nařízením Komise (ES) č. 1974/2006. Cíle budou naplňovány po celé období fungování Sítě. Důležitá je provázanost a synergie cílů což zvýší efektivní fungování Programu rozvoje venkova. Jedná se o následující cíle:

- Seskupit organizace a administrativu zapojenou do podpory rozvoje venkova a zemědělství,
- Vytvářet vhodné podmínky pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem za účelem technické asistence pro projekty národní a mezinárodní spolupráce,
- Podpořit implementaci a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství sdružením expertů,
- Sběr a výměna informací a údajů o nejlepší praxi a know-how,
- Organizace seminářů, setkání, work-shopů týkajících se subjektů podílejících se na rozvoji venkova a zemědělství,
- Vytvoření databáze expertů a poradců; systém certifikace poradců pro venkov a zemědělství osy III a IV PRV,
- Být komunikačním a marketingovým nástrojem mezi subjekty činnými v oblasti rozvoje venkova.

Výše podpory

Rozpočet na struktury potřebné pro provoz sítě tvoří maximálně 25% celkového rozpočtu opatření V.2.

V.2.2 Akční plán

Charakteristika podopatření

V akčním plánu budou stanoveny a analyzovány osvědčené pracovní postupy a poskytnuty informace o nich, procesy řízení sítě, postupy organizování výměny zkušeností a know-how, příprava vzdělávacích programů pro vytvářející se místní akční skupiny a technická pomoc – schůzky, semináře, výstavy, administrativa pro spolupráci mezi územími a pro nadnárodní spolupráci.

Akční plán v ČR bude mít za cíl propojit Celostátní síť rozvoje venkova s Evropskou sítí v rámci nadnárodní spolupráce. Jeho informace budou měsíčně aktualizovány na internetové

stránce provozovatele. Musí být zabezpečena kompatibilita sítě celostátní s evropskou podle standardu EU. Akční plán bude vytvářet také podmínky pro proškolení personálu za účelem správy sítě.

V rámci informační kampaně se předpokládá oslovení případných příjemců podpor a profesních organizací, ale rovněž informování široké veřejnosti o úloze EZFRV a implementaci Programu rozvoje venkova.

V rámci sítě budou využity osvědčené způsoby prezentace výstupů z realizovaných místních strategií a jejich konkrétních projektů na národní i mezinárodní úrovni s cílem rozšiřovat příklady dobré praxe a povědomí o všeobecné prospěšnosti místních partnerství.

Podmínky poskytnutí podpory

- Podpora se poskytne na základě předložené žádosti v souladu s platnou právní úpravou,
- pro každou schválenou žádost se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie.

Způsobilé výdaje

- Aktivity spojené s regionální a nadnárodní spoluprací,
- Nákup technického a materiálního vybavení pro implementaci Sítě, systémy monitorování a hodnocení (např. počítače včetně příslušenství, kopírky, dataprojektory, ozvučovací technika, pracovní pomůcky aj.) nákup ostatních služeb souvisejících s implementací Sítě monitorováním a hodnocením,
- mzdové náklady včetně povinných odvodů zaměstnavatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění pro zaměstnance přímo spojené s aktivitami ve vztahu k implementaci Sítě,
- organizace školení, seminářů a konferencí zaměřených na aktivity Sítě pro subjekty činné v oblasti rozvoje venkova (členy a partnery Sítě, odbornou veřejnost, pracovníky SZIF a MZE apod.) – kompletní zabezpečení včetně podkladových materiálů), účast na evropských seminářích organizovaných Evropskou sítí rozvoje venkova),
- pořízení informačních, propagačních a metodických materiálů k Sítí a rozvoji venkova "Best practice" (kompletní realizace materiálů),
- pořádání propagačních akcí týkajících se rozvoje venkova, včetně tisku informačních materiálů,
- náklady na účast odborníků a jiných subjektů na zasedáních a jednáních spojených s aktivitami Sítě,
- expertizy, poradenství, odborné studie a monitoring (oblast rozvoje venkova v ČR, EU a třetích zemích),
- terénní šetření vztahující se k činností Sítě,
- překlady a tlumočení vztahující se k činností Sítě,
- náklady na pořízení a provozování informačních aktivit (např. internetové stránky a jejich aktualizace apod.) vztahující se k činností Sítě,
- nástroje pro spolupráci (podle čl. 68 NR č. 1698/2005): například databáze projektů „best practices“, databáze expertů, databáze projektů nadnárodní spolupráce, databáze MAS a nástroje na vyhledávání partnerů pro projekty spolupráce, atd.

Výběr žádostí

Budou přijaty všechny žádosti, které splňují kritéria přijatelnosti a předpisy EU a ČR.

Kategorie příjemců podpory

Ministerstvo zemědělství

Forma a výše podpory

Podpora bude mít formu přímé nenávratné dotace.

Celková veřejná podpora bude 100 % způsobilých nákladů.

Pro veřejnou podporu v rámci technické pomoci platí, že 75 % hradí EU a 25 % národní veřejné zdroje.

Finanční plán celostátní sítě pro venkov (EUR za 7 let)

Opatření/Osa	Celkové veřejné výdaje (EU+národní)	Celkové soukromé výdaje	Výdaje celkem
511 Technická pomoc	18 019 240	0	18 019 240
Z toho Celostátní síť pro venkov (opatření V.2)	7 207 696	0	7 207 696
V.2.1 Struktury potřebné pro provoz Sítě	1 801 924	0	1 801 924
V.2.2 Akční plán	5 405 772	0	5 405 772

**5.2.6 Indikativní tabulka typů operací k naplnění závazků dle čl. 16 a) 3(a)
a čl.69 5(a) NR (ES) č.1698/2005**

Opatření	Druhy operací	Možné účinky	typ operace ¹⁶	odkaz na popis druhu operace v PRV	ukazatel výstupu - cíl	
					Počet zemědělských podniků které obdržely investiční podporu	Celkový objem investic /tis EUR
I.1.1 Modernizace zemědělských podniků (kód 121)	Zlepšení skladování statkových hnojiv	Snížení emisí methanu a oxidu dusného	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků, Způsobilé výdaje: výstavba/rekonstrukce skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby zlepšující skladování statkových hnojiv (např. výstavba nebo rekonstrukce jímek, výstavba nebo rekonstrukce pevných hnojišť)	85	23 470
	Zvýšení energetické účinnosti (např. použití stavebních materiálů, které snižují tepelné ztráty)	Snížení emisí oxidu uhličitého úsporami energie	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků, Způsobilé výdaje: výstavba/rekonstrukce staveb pro rostlinnou a živočišnou výrobu, které zvyšují energetickou účinnost např. použitím materiálů snižujících tepelné ztráty (např. zateplení stájí či skladů),	10	2 620
	Mechanismy pro předcházení nepříznivým dopadům mimořádných klimatických událostí	Snížení nepříznivých dopadů mimořádných povětrnostních událostí na potenciál zemědělské produkce	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků, Způsobilé výdaje: výstavba/rekonstrukce staveb pro rostlinnou výrobu, které souvisejí s mechanismy pro předcházení nepříznivým dopadům mimořádných klimatických událostí (např. výstavba či rekonstrukce protikroupových sítí či fólií)	40	4 690
	Podpora investic v souvislosti s produkcí mléka	Zlepšení konkurenceschopnosti i odvětví mléka a mléčných výrobků	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků, Způsobilé výdaje: stavební a technologické investice související s produkcí mléka (např. technologie v čekárně před dojením, technologie dojení)	80	18 780

¹⁶ Stávající nebo nový typ operace (S nebo N)

Opatření	Druhy operací	Možné účinky	typ operace	odkaz na popis druhu operace v PRV	ukazatel výstupu - cíl	
					Počet podpořených podniků	Celkový objem investic tis EUR
I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským podnikům (kód 123)	Zvýšení energetické účinnosti (např. použití stavebních materiálů, které snižují tepelné ztráty nebo využití moderních energeticky úsporných technologií ke skladování zpracovávaných zemědělských produktů)	Snížení emisí oxidu uhličitého úsporami energie	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, Způsobilé výdaje: stavební a technologické investice vedoucí ke zvýšení energetické účinnosti při zpracování zemědělských a potravinářských produktů) (např. použití materiálů snižujících tepelné ztráty při výstavbě a rekonstrukci zpracovatelských provozů nebo využití moderních energeticky úsporných technologií, ke skladování zpracovávaných zemědělských a potravinářských produktů či finální úpravě zpracovaných produktů),	10	8 490
	Čistírnou odpadních vod vznikajících při zpracování zemědělských produktů	Zlepšení schopnosti účinnějšího využívání vody	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, Způsobilé výdaje: stavební a technologické investice související s budováním a rekonstrukcí čistíren odpadních vod vznikajících při zpracování a marketingu zemědělských a potravinářských produktů	5	3 730
	Zlepšení zpracování a marketingu mléka a mléčných výrobků	Zlepšení konkurenceschopnosti odvětví mléka a mléčných výrobků	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, Způsobilé výdaje: stavební a technologické investice zlepšující zpracování a marketing mléka a mléčných výrobků (např. technologie na úpravu mléka, výrobu mléčných výrobků, jejich finální úpravy, značení a balení k expedici, stavební a technologické investice do skladovacích prostor, investice vedoucí ke zlepšování a monitorování kvality mléčných produktů)	35	14 940

Opatření	Druhy operací	Možné účinky	typ operace	odkaz na popis druhu operace v PRV	ukazatel výstupu – cíl	
					Počet podpořen. operací	Celkový objem investic /tis EUR
I.1.4 Pozemkové úpravy (kód 125)	Retence vody (i v záplavových oblastech)	Zlepšení schopnosti účinnějšího využívání vody a schopnosti retence vody	S	Kapitola 5.2.1, opatření I.1.4 Pozemkové úpravy, realizace vodohospodářských opatření, které v rámci realizace plánů společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav přispějí k retenci vody v krajině, snížení rizika erozí a povodní (např. stavba a rekonstrukce nádrží, a ochranných hrází, poldrů, protierozních mezí, průlehub, zasakovacích pásů, záchytných příkopů, úpravy toku, výsady zeleně apod).	20	7 280
Opatření	Druhy operací	Možné účinky	typ operace	odkaz na popis druhu operace v PRV	ukazatel výstupu – cíl	
					Počet příjemců podpory	Celkový objem investic /tis EUR
III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (kód 311)	Zpracování zemědělské/ lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie	Nahrazení fosilních paliv	S,	Kapitola 5.2.3, opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy - Charakteristika opatření, Způsobilé výdaje: investice související se zpracováním zemědělské/ lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie (např. nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven, hardware, software),	10	893
	Zařízení na výrobu obnovitelné energie z biomasy a z jiných obnovitelných zdrojů	Nahrazení fosilních paliv	S	Kapitola 5.2.3, opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy - Charakteristika opatření, Způsobilé výdaje: investice související se zařízeními na výrobu obnovitelné energie z biomasy a jiných obnovitelných zdrojů (např. kotelny, výtopny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice).	4	9 467
Opatření	Druhy operací	Možné účinky	typ operace	odkaz na popis druhu operace v PRV	ukazatel výstupu - cíl	
					Počet podpořených/založen	Celkový objem investic /

					ých mikropodn iků	tis. EUR
III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (kód 312)	Zpracování zemědělské/lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie	Nahrazení fosilních paliv	S	Kapitola 5.2.3, opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje - Charakteristika opatření, Způsobilé výdaje: investice související se zpracováním zemědělské/ lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie např. nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven, hardware, software),	30	4 108
	Zařízení na výrobu obnovitelné energie z biomasy a z jiných obnovitelných zdrojů	Nahrazení fosilních paliv	S	Kapitola 5.2.3, opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje - Charakteristika opatření, Způsobilé výdaje: investice související se zařízeními na výrobu obnovitelné energie z biomasy a jiných obnovitelných zdrojů (např. kotelny, výtopny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice).	4	6 252

5.3 Souhrnná tabulka operativních, specifických a celkových cílů a indikátorů jejich výstupů, výsledků a dopadů pro jednotlivá opatření Programu rozvoje venkova (včetně odhadu kvantifikace)

Číslo opatření	Název opatření	Kód opatření	Výstupy (operativní cíle opatření) za programovací období/ <i>kvantifikace</i>	Výsledky (specifické cíle opatření) / <i>kvantifikace</i>	Dopady (celkové cíle Programu) / <i>kvantifikace</i>	
I.1.1.	Modernizace zemědělských podniků	121 124	Zlepšení ekonomické výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů	Restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů	Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví Zlepšení životního prostředí a krajiny Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit	
			Využívání tržních příležitostí díky inovacím	Vývoj rozsahu realizovaných KPÚ		
			11- Počet podniků, které obdržely investiční podporu/ 3 155 podpořených podniků	3 - Počet podniků zavádějících nové produkty nebo nové technologie/ 280 podniků za období 2007-2013	Produktivita práce/ Nárůst HPH 2870 €/pracovníka Hospodářský růst / čistá zvýšená přidaná hodnota 29,5 mil PPS (cca 500 mil Kč za období) Změna trendu při snižování biodiverzity /relativní index populačního trendu vybraných druhů ptactva oproti r. 2000 až 107	
	12 - Celkový objem investic /731 903 tis. €	2 - HPH podpořených podniků/ 18 mil € za období 2007-2013 (souhrnně za všechna opatření osy I)				
	17 - Počet podpořených iniciativ spolupráce/ 140	Nárůst plochy s realizovanými pozemkovými úpravami / nárůst o 8 procentních bodů (z výměry ZPF) za období 2007-2013				
I.1.2.	Investice do lesů	122 123 125	Zlepšení zpracování a marketingu surovin		Udržení zemědělských a lesních oblastí s vysokou přírodní hodnotou/ <i>nepředpokládáme kvantitativní změnu ploch s vysokou přírodní hodnotou , spíše kvalitativní změny</i>	
			Využívání tržních příležitostí díky inovacím			Zlepšení a ochrana kvality vody/ <i>změna v bilanci živin pokles o 15%</i>
			Zlepšení infrastruktury			Příspěvek v boji proti klimatickým změnám/ 0, bude stanoven dodatečný dopadový indikátor zohledňující produkci energie z OZE a tvarovaných biopaliv
	13 - Počet podpořených podniků (lesnická technika)/ 1 000			Tvorba pracovních míst/ odhadovaný počet pracovních míst za období 2007-2013		
	15 - Počet podpořených podniků/ 167 podniků					
	18 - Počet podpořených akcí/ 450					

			14 - Celkový objem investic 55 000 <i>tis. €</i> 16 - Celkový objem investic 27 000 <i>tis. €</i> 19- Celkový objem investic 44 000 <i>tis. €</i>		<i>je 2 020</i>
I.1.3.	Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	123 124	Zlepšení zpracování a marketingu surovin a výrobků (popř. produktů) Využívání tržních příležitostí díky inovacím 15 - Počet podpořených podniků/ 750 <i>podniků</i> 17 - Počet podpořených iniciativ spolupráce/ 140 16 - Celkový objem investic/ 225 314 <i>tis. €</i>		
I.1.4	Pozemkové úpravy	125	Zlepšení infrastruktury včetně zajištění přístupnosti pozemků 18 - Počet podpořených akcí/ 1210 <i>akcí</i> 19 - Celkový objem investic /173 847 <i>tis €</i>		
I.2.1	Seskupení producentů	142	Zajištění žádané úrovně odbytových uskupení v nových členských státech 26 - Počet podpořených skupin producentů /0 <i>skupin za období 2007-2013</i> 27 - Obrat podpořených skupin producentů/ 0 mil <i>€ za období 2007-2013</i>	Podpora nových členských států v oblasti přizpůsobení se evropskému trhu 2 - HPH podpořených skupin producentů/ 0 <i>€ za období 2007-2013</i>	
I.3.1.	Další odborné vzdělávání a informační činnost	111	Zajištění vzdělávání a znalostí v technické i ekonomické oblasti 1- Počet účastníků vzdělávacích a informačních akcí/ 119 000 <i>účastníků</i> 2 - Počet dnů poskytnutého školení (počet dnů*počet účastníků vzdělávání) /140 000	Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu 1 - Počet účastníků, kteří úspěšně ukončili školení v oblasti zemědělství a lesnictví/ 9 500 <i>osob za období 2007-2013</i>	
I.3.2	Zahájení činnosti mladých zemědělců	112	Podpora mladých zemědělců a strukturálních změn 3 - Počet podpořených mladých zemědělců / 1500 <i>subjektů podpořených v průběhu programovacího období</i>	Rozvoj znalostí a zvýšení lidského potenciálu 2 - HPH podpořených podniků/ 18 mil <i>€ za období (souhrnně za všechna opatření osy I)</i>	

			4 - Celkový objem investic/ <i>57 660 tis €</i>		
I.3.3.	Předčasné ukončení zemědělské činnosti	113	Dosažení podstatných strukturálních změn v podpořených podnicích v rámci sektoru zemědělství 5 - Počet podpořených zemědělců/ <i>cca 250 podpořených subjektů za programovací období</i> 7 - Počet ha postoupené půdy/ <i>19 000 ha za období</i>		
I.3.4.	Využívání poradenských služeb	114	Zlepšení trvale udržitelného managementu podniku Zlepšení a usnadnění managementu a zlepšení výkonu díky dalšímu rozvoji lidského potenciálu 8 - Počet podpořených zemědělských podniků/ <i>7000</i> 9 - Počet podpořených lesnických podniků/ <i>500</i>		
II.1.1.	Platby za přírodní znevýhodnění	211 212	Příspěvek k zemědělskému využívání půdy ve znevýhodněných oblastech 28 - Počet podpořených podniků ve znevýhodněných oblastech horských / <i>4 200 podniků</i> 30 - Počet podpořených podniků ve znevýhodněných oblastech jiných než horských / <i>6 200 podniků</i>	Trvale udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy 6 - Nárůst plochy území se způsobem hospodaření, který přispívá ke: <i>zlepšení biodiverzity o 83 tis. ha zlepšení kvality vody o 26 tis. ha příznivé změně klimatu 1 tis. ha zlepšení kvality půdy 21 tis. ha předcházení marginalizace a opouštění půdy o 31 tis ha během období 2007-2013</i>	
			29 - Plocha podporované zemědělské půdy v horských LFA oblastech / <i>360 tis ha</i> 31 - Plocha podporované zemědělské půdy v jiných než horských LFA oblastech / <i>420 tis ha</i>		
II.1.2.	Platby v rámci Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)	213	Pomoc zemědělcům při řešení specifického znevýhodnění vyplývajícího z implementace evropských směrnic pro soustavu Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku ES 32 - Počet podpořených podniků v oblastech soustavy Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku ES / <i>300 podniků (vztahující se pouze k podopatření II.1.2.1 Platby v rámci Natura 2000)</i>		

			33 - Plocha zemědělské půdy na kterou byla poskytnuta podpora / 4000 ha (vztahující se pouze k podopatření II.1.2.1 Platby v rámci Natura 2000)		
II.1.3.	Agroenvironmentální opatření (AEO)	214	Integrace agroenvironmentálních postupů v zemědělství		
			34 - Počet podniků s agroenvironmentální podporou / 12 000 podniků		
			35 - Celková podpořená plocha v AEO / 1650 tis. ha		
			36 - Skutečně podporovaná plocha v AEO / 1 000 tis. ha		
			37 - Celkový počet závazků/ 18 000 závazků		
II.2.1.	Zalesňování zemědělské půdy	221	Rozšíření lesních porostů na zemědělské půdě		
			43 - Počet příjemců podpory/ 2 300 příjemců		
			44 - Plocha zalesněné půdy/ 3 000 ha		
II.2.2.	Platby v rámci Natura 2000 v lesích	224	Řešení specifického znevýhodnění vlastníků lesa		
			49 - Počet podpořených lesnických podniků v rámci Natura 2000 / 100 podniků		
			50 - Podpořená plocha lesa v oblastech Natura 2000 / 3 000. ha		
II.2.3.	Lesnicko-environmentální platby	225	Zvýšení environmentální hodnoty lesů		
			51 - Počet podpořených lesnických podniků v rámci Lesnicko-environmentálních plateb/ 100 podniků		

			52 - Podpořená plocha lesa v rámci Lesnicko-environmentálních plateb / 4 500 ha		
			53 - Počet závazků / 200 závazků		
II.2.4.	Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů	226 227	Obnova lesního potenciálu a/nebo zavedení preventivních opatření Neproduktivní investice v lesích		
			54 - Počet realizovaných preventivních a/nebo obnovních aktivit/ 600		
			56 - Počet podpořených lesnických podniků / 80 podniků		
			55 - Podpořená plocha lesa / 15 000 ha		
			57 - Celkový objem investic / 6 500 tisíc €		
III.1.1.	Diverzifikace činností nezemědělské povahy	311	Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti	Různorodost venkovské ekonomiky	
			58 - Počet příjemců podpory/ 350		7 - Zvýšení přidané hodnoty vytvořené nezemědělskou činností/ 4,3 mil € za období 2007-2013
			59 - Celkový objem investic/ 296 359 tisíc €		8 - Celkový hrubý počet nově vytvořených pracovních míst/ 2 700 za období 2007-2013
III.1.2.	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	312	Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti		9 - Nárůst počtu turistů ve venkovských oblastech/ 300 000 osob za období 2007-2013
			60 - Počet podpořených mikropodniků/ 1084		
			Celkový objem investic/ 201 026 tis €		
III.1.3.	Podpora cestovního ruchu	313	Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti		
			61 - Počet podpořených nových prvků turistické infrastruktury/ 1050		
			62 - Celkový objem investic/ 144 765 tis €		

III.2.1.	Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	321,322	Zlepšení základních služeb a rozvoj investic zajistí vyšší atraktivitu venkovských oblastí	Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
			63 – Počet podpořených akcí/ 280 65 - Počet podpořených obcí/ 700	10 - Počet osob využívajících zkvalitněné služby/ 1 350 000 osob za období 2007-2013 11 - Rozšíření zavedení internetu do venkovských oblastí / zvýšený počet osob s přístupem k internetu o 70 000 osob za období 2007-2013
			64 – Celkový objem investic/ 72 000 tis € . 66 - Celkový objem investic/ 287 000 tis €	
III.2.2.	Ochrana a rozvoj dědictví venkova	323	Rozvoj investic zajišťujících vyšší atraktivitu venkovských oblastí	Přírůstek obyvatelstva napojeného na veřejnou kanalizaci s ČOV/ o 50 p. b. za období 2007-2013 12 - Úspěšnost školení v nezemědělských oborech/ počet účastníků, kteří úspěšně ukončili vzdělávání 14 480 za období 2007-2013
			67 - Počet podpořených aktivit ochrany dědictví venkova/ 700	
			68 - Celkový objem investic/ 59 742 tis €	
III.3.1	Vzdělávání a informace	331	Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro diverzifikaci místního hospodaření a zajištění místních služeb	12 - Úspěšnost školení v nezemědělských oborech/ počet účastníků, kteří úspěšně ukončili vzdělávání 14 480 za období 2007-2013
			69 - Počet účastníků podporovaných aktivit / 15 800	
			70 - Celkový počet vzdělávacích dnů poskytnutých účastníkům / 8400	
III.4.1	Získávání dovedností, animace a provádění	341	Posilování kapacit pro implementaci místních rozvojových strategií	
			71 – Počet získaných dovedností a uspořádaných akcí/ 100	
			72 – Počet podpořených místních partnerství/ 50	
			73 – Počet účastníků na akcích/ 1000	

Číslo opatření	Název opatření	Kód opatření	Výstupy (operativní cíle opatření) / kvantifikace	Výsledky (specifické cíle opatření) / kvantifikace	Dopady (celkové cíle Programu) / kvantifikace
IV.	Implementace místní rozvojové strategie Konkurenceschopnost Kvalita života/diverzifikace	41	Růst konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, ochrana životního prostředí a kvalita života na venkově a diverzifikace ekonomiky	Implementace strategie Leader do systému programů rozvoje venkova 8 Celkový počet nově vzniklých pracovních míst (vlivem metody LEADER <i>cca 400</i>) Počet úspěšných výsledků vzdělávacích aktivit/ <i>50 ročně</i>	Podpořit uplatnění principů Leader Tvorba pracovních míst/ odhadovaný počet pracovních míst za období 2007-2013 je 2 040 (vlivem opatření osy III a IV) Produktivita práce/ Nárůst HPH 2870 €/pracovníka
		411	74 Počet místních akčních skupin/ <i>112 za období 2007-2013</i>		
		413	76 Celkový rozsah území pokrytých MAS / <i>43 000 km²</i>		
			77 Celková populace na území pokrytém MAS/ <i>3 300 000 osob</i>		
			75 Počet projektů financovaných v rámci MAS/ <i>7 000</i>		
	Realizace projektů spolupráce	421	Rozvoj a propagace spolupráce a nejlepších výsledků a projektů		
			78A Počet podpořených projektů spolupráce / <i>140 projektů</i> 78B Počet spolupracujících MAS/100 MAS		
	Provoz místních akčních skupin	431	Rozvoj kapacity Leader		
			Počet podpořených projektů / <i>910 projektů</i>		

5.4 Legislativní rámec Programu

Legislativní rámec Programu

- nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova,
- nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování Společné zemědělské politiky,
- rozhodnutí Rady č. 2006/144/ES o strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova,
- nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003,
- nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (dále jen „EZOZF“) – do 1.1.2010,
- prováděcí nařízení Komise,
- rozhodnutí Komise o schválení Programu,
- směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu,
- doplňková nařízení vlády a novely nařízení vlády, vyplývající ze zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů: novely nařízení vlády č. 241/2004 Sb., 242/2004 Sb., 308/2004 Sb., 655/2004 Sb., a 69/2005 Sb. k provádění Programu,
- usnesení vlády ČR č. 1242/2004, k návrhu Strategie udržitelného rozvoje České republiky.

Realizace Programu

Platební agenturou bude Státní zemědělský intervenční fond. Program bude administrován ve formě dotací na základě § 2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a na základě zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění pozdějších předpisů, a to prostřednictvím tzv. národního nařízení vlády nebo pravidel vydávaných MZe.

Předpisy cross-compliance

Životní prostředí

1. Směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna o ochraně volně žijících ptáků.
2. Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečištěním některými nebezpečnými látkami.
3. Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství.
4. Směrnice Rady 91/76/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů.
5. Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť,

volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Veřejné zdraví a zdraví zvířat

Identifikace a evidence zvířat

6. Směrnice Rady 92/102/EHS ze dne 27. listopadu 1992 o identifikaci a evidování zvířat.
7. Nařízení komise (ES) č. 2629/97 ze dne 29. prosince 1997, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 820/97, pokud je o ušní značky, evidenci hospodářství a pasy v rámci systému identifikace a evidence skotu.
8. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 ze dne 17. července 2000 o systému identifikace a registrace skotu, o označování hovězího masa a výrobků z hovězího masa a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 820/97.
- 8a. Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003 o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnice 92/102/EHS a 64/432/EHS (Úř. věst. č. L 5, 9. 1. 2004, s. 8).

Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin

9. Směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh.
10. Směrnice Rady 96/22/ES ze dne 29. dubna 1996 o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS.
11. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002 o stanovení obecných zásad a požadavků právních předpisů v oblasti potravin, o vytvoření Evropského orgánu pro nezávadnost potravin a stanovení postupů, pokud jde o nezávadnost.
12. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií.

Oznamování nálezů

13. Směrnice Rady 85/511/EHS ze dne 18. listopadu 1985, kterou se zavádějí opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky.
14. Směrnice Rady 92/119/EHS ze dne 17. prosince 1992, kterou se zavádějí obecná opatření Společenství pro tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat.
15. Směrnice Rady 2000/75/ES ze dne 20. listopadu 2000 o zvláštních ustanoveních týkajících se tlumení a eradikace katarální horečky ovcí.

Řádné zacházení se zvířaty

16. Směrnice Rady 91/629/EHS ze dne 19. listopadu 1991, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat.
17. Směrnice Rady 91/630/EHS ze dne 19. listopadu 1991, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat.
18. Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro

hospodářské účely.

Nejdůležitější související zákony ČR:

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

5.5. Popis opatření podléhajících režimu přechodu z nařízení 1257/1999 na 1698/2005.

V souladu s prováděcím nařízením, kterým se stanoví pravidla pro přechod na podporu pro rozvoj venkova stanovenou podle nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, uvádí tato kapitola popis dotčených opatření a jejich zařazení do jednotlivých os Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 - 2013.

V rámci ČR se jedná o pokračování vybraných opatření Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a Horizontálního plánu rozvoje venkova.

Před koncem období pro splnění závazku přijatého podle kapitoly IV (AEO) nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 je povolena přeměna tohoto závazku na závazek nový dle nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 v souladu s článkem 11 nařízení Komise (ES) č. 1320/2006.

Přehled data ukončení uzavírání závazků opatření programu HRDP ČR 2004-2006

Opatření HRDP ČR (2004-2006)	Datum ukončení uzavírání závazků
Předčasné ukončení zemědělské činnosti (čl. 10-12 NR 1257/1999)	31.12. 2006
Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními (čl. 13-16, 18-19 NR 1257/1999)	15.5. 2006 (<i>žádost o vyrovnávací příspěvek nelze podat pro období počínaje rokem 2007 dle podmínek opatření HRDP</i>)
Agroenvironmentální opatření (čl. 22-24 NR 1257/1999)	31.10. 2005 (<i>žádost o zařazení nelze podat pro období počínaje rokem 2007</i>)
Zalesňování zemědělské půdy a zakládání porostu rychle rostoucích dřevin (čl. 31 NR 1257/1999)	28.2. 2006 (<i>žádost o zařazení nelze podat pro období počínaje rokem 2007</i>)
Zakládání skupin výrobců (čl. 33 d NR 1257/1999)	31.12. 2006

Tabulka souvztažností mezi opatřeními stanovenými v nařízení (ES) č. 1257/1999, v nařízení č. 1268/1999 a v nařízení (ES) č. 1698/2005

Opatření podle nařízení (ES) č. 1257/99	Kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a č. 141/2004	Kategorie podle nařízení (ES) č. 438/2001	Osy a opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	Kódy podle nařízení (ES) č. 1698/2005
			Osa I	
Vzdělávání. Čl. 9	(c)	113 – 128	Čl. 20(a)(i) a 21: Vzdelávání a předávání informací	111
Zahajování činnosti mladých zemědělců. Čl. 8	(b)	112	Čl. 20(a)(ii) a 22: Zahajování činnosti mladých zemědělců	112
Předčasný odchod do důchodu. Čl. 10-12	(d)		Čl. 20(a)(iii) a 23: Předčasný odchod do důchodu	113
Využívání poradenských služeb. Čl. 21d	(y)		Čl. 20(a)(iv) a 24: Využívání poradenských služeb	114
Zakládání poradenských, řídicích a podpůrných služeb. Čl. 33, 3. zarážka. Zajišťování poradenských a osvětových služeb. Čl. 33g	(l)	1303	Čl. 20(a)(v) a 25: Zakládání řídicích, podpůrných a poradenských služeb	115
Investice do zemědělských hospodářství. Čl. 4-7	(a)	111	Čl. 20(b) (i) a 26: Modernizace zemědělských hospodářství	121
Investice do lesů pro zvýšení ekonomické hodnoty, zakládání lesnických sdružení. Čl. 30(1), 2. a 5. zarážka	(i)	121 124	Čl. 20(b)(ii) a 27: Zvýšení ekonomické hodnoty lesů	122
Zpracování a odbyt zemědělských a lesnických produktů, propagace nových odbytíšť pro lesnické produkty. Čl. 25-28 a 30(1), 3. a 4. zarážka. Odbyt jakostních produktů a vytváření programů jakosti. Čl. 33, 4. zarážka	(g) (i) (m)	114 122 123	Čl. 20(b)(iii) a 28: Přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům	123
			Čl. 20(b)(iv): Spolupráce na vývoji nových technologií pro zpracování produktů	124

Opatření podle nařízení (ES) č. 1257/99	Kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a č. 141/2004	Kategorie podle nařízení (ES) č. 438/2001	Osy a opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	Kódy podle nařízení (ES) č. 1698/2005
Kultivace půdy, pozemkové úpravy, vodní hospodářství, zemědělská infrastruktura. Čl. 33, 1., 2., 8. a 9. zarážka	(j) (k) (q) (r)	1301 1302 1308 1309	Čl. 20(b)(v) a 30: Zemědělská a lesnická infrastruktura	125
Obnovně-preventivní nástroje. Čl. 33, 12. zarážka	(u)	1313	Čl. 20(b)(vi): Obnovně-preventivní činnosti	126
Plnění standardů. Čl. 21b a 21c. Shoda se standardy. Čl. 33(2a) a (2b)	(x)		Čl. 20 (c) (i) a 31: Plnění standardů	131
Programy jakosti potravin. Čl. 24b-24c	(z)		Čl.20(c) (ii) a 32: Programy jakosti potravin.	132
Podpora seskupení producentů pro propagaci jakostních produktů. Čl. 24d	(aa)		Čl. 20 (c) (iii) a 33: Informace a propagace	133
Samozásobitelské zemědělské podniky. Čl. 33b	(ab)		Čl. 20(d)(i) a 34: Samozásobitelské zemědělské podniky	141
Seskupení producentů. Čl. 33d	(ac)		Čl. 20(d)(ii) a 35: Seskupení producentů	142
			Osa II	
Platby v méně příznivých oblastech, horské oblasti. Čl. 13-15 a 18	(e)		Čl. 36(a)(i) a 37: Platby za přírodní znevýhodnění v horských oblastech	211
Platby v méně příznivých oblastech, ostatní méně příznivé oblasti. Čl. 13-15, 18 a 19	(e)		Čl. 36(a)(ii) a 37: Platby za přírodní znevýhodnění v jiných než horských oblastech	212
Oblasti s ekologickými omezeními. Čl. 16	(e)		Čl. 36(a)(iii) a 38. Platby v rámci Natura 2000 na zeměd. půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku ES	213
Agroenvironment. Čl. 22-24	(f)		Čl. 36(a)(iv) a 39: Agroenvironmentální platby	214

Opatření podle nařízení (ES) č. 1257/99	Kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a č. 141/2004	Kategorie podle nařízení (ES) č. 438/2001	Osy a opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	Kódy podle nařízení (ES) č. 1698/2005
Dobré životní podmínky zvířat. Čl. 22-24. Ochrana životního prostředí v souvislosti s dobrými životními podmínkami zvířat. Čl. 33, 11. zarážka	(f) (t)	1312	Čl. 36(a)(v) a 40: Platby zaměřené na dobré životní podmínky zvířat	215
Ochrana životního prostředí v souvislosti se zemědělskou činností. Čl. 33, 11. zarážka	(t)	1312	Čl. 36(a)(vi) a 41: Neproduktivní investice	216
Zalesňování zemědělské půdy. Čl. 31	(h)		Čl. 36(b)(i) a 43: 1. zalesňování zemědělské půdy	221
			Čl. 36(b)(ii) a 44: 1. založení zemědělsko-lesnických systémů	222
Zalesňování nezemědělské půdy. Čl. 30(1), 1. zarážka	(i)	126	Čl. 36(b)(iii) a 45: 1. zalesňování nezemědělské půdy	223
Ekologická stabilita lesů. Čl. 32(1), 1. zarážka	(i)	127	Čl. 36(b)(iv) a 46: Platby v rámci Natura 2000 v lesích	224
Ekologická stabilita lesů. Čl. 32(1), 1. zarážka	(i)	127	Čl. 36(b)(v) a 47: Lesnicko-environmentální platby	225
Obnova a prevence v lesnictví. Čl. 30(1), 6. zarážka; Protipožární pruhy Čl. 32(1), 2. zarážka	(i)	125	Čl. 36(b)(vi) a 48: Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření	226
Investice do ekologické a společenské hodnoty lesů. Čl. 30(1), 2. zarážka. Ochrana životního prostředí v souvislosti s lesnictvím. Čl. 33, 11. zarážka	(i) (t)	121 1312	Čl. 36(b)(vii) a 49: Neproduktivní investice	227
			Osa III	
Diverzifikace. Čl. 33, 7. zarážka	(p)	1307	Čl. 52(a)(i) : Diverzifikace	311
Řemeslná činnost; finanční engineering. Čl. 33, 10. a 13. zarážka	(s) (v)	1311 1314	Čl. 52(a)(ii) : Zakládání a rozvoj podniků	312

Opatření podle nařízení (ES) č. 1257/99	Kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a č. 141/2004	Kategorie podle nařízení (ES) č. 438/2001	Osy a opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	Kódy podle nařízení (ES) č. 1698/2005
Činnost v oblasti turistiky. Čl.33, 10. zářezka	(s)	1310	Čl. 52(a)(iii) : Činnost v oblasti turistiky	313
Základní služby. Čl. 33, 5. zářezka	(n)	1305	Čl. 52(b)(i) : Základní služby	321
Obnova a rozvoj vesnic. Čl. 33, 6. zářezka	(o)	1306	Čl. 52(b)(ii): Obnova a rozvoj vesnic	322
Ochrana a zachování dědictví venkova. Čl. 33, 6. zářezka	(o)	1306	Čl. 52(b)(iii) : Ochrana a rozvoj dědictví venkova	323
			Čl. 52 (c) : Vzdělávání a informace	331
Opatření typu Leader+. Čl. 33f		1305	Čl. 52 d): Získávání dovedností, animace a provádění	341
			Osa IV	
Opatření typu Komunikace Leader+ a Leader+. Čl. 33f Akce 1: místní strategie	Pro konkurenceschopnost: všechny staré kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a 438/2001 odpovídající ose I Pro hospodaření na půdě /životní prostředí: všechny staré kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a 438/2001 odpovídající ose II Pro diverzifikaci/kvalitu života: všechny staré kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a 438/2001 odpovídající ose III, plus následující kategorie z nařízení (ES) č. 438/2001: 161 až 164, 166, 167, 171 to 174, 22 až 25, 322, 323, 332, 333, 341, 343, 345, 351, 353, 354 a 36.		Čl. 62 (1)(a): Strategie místního rozvoje	41 411 konkurenceschopnost 412 životní prostředí /hospodaření na půdě 413 kvalita života /diverzifikace
Opatření typu Komunikace Leader+ a Leader+. Čl. 33f Akce 2: spolupráce		1305-3 1305-4	Čl. 63(b): Spolupráce	421

Opatření podle nařízení (ES) č. 1257/99	Kódy podle nařízení (ES) č. 817/2004 a č. 141/2004	Kategorie podle nařízení (ES) č. 438/2001	Osy a opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	Kódy podle nařízení (ES) č. 1698/2005
Opatření typu Komunikace Leader+ a Leader+. Čl. 33f Akce 3: provozování místních akčních skupin		1305-1 1305-2	Čl. 63 (c) : Provozování místních akčních skupin, oživení	431
Opatření typu Komunikace Leader+ a Leader+. Čl. 33f Akce 3: síť		1305-5	Čl. 66 a 67: Celostátní síť pro venkov	511
Technická pomoc			Technická pomoc	
Technická pomoc: Čl. 49. Předpis č. 11 nařízení (ES) č. 448/2004	(ad)	411 až 415	Čl. 66(2): Technická pomoc Čl. 66(3): Celostátní síť	511 511
Opatření podle nařízení (ES) č. 1268/99			Opatření podle nařízení (ES) č. 1698/2005	
Zemědělské výrobní postupy zaměřené na ochranu životního prostředí a na zachování venkovské krajiny. Čl. 2, 4. zarážka			Čl. 36(a)(iv) a 39: Agroenvironmentální platby	214
Vytváření seskupení producentů Čl. 2, 7. zarážka			Čl. 20(d)(ii) a 35: Seskupení producentů	142
Lesnictví. Čl. 2, 14. zarážka			Čl. 36(b)(i) a 43: 1. zalesňování zemědělské půdy	221

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství pro období 2004 - 2006

Popis vybraných opatření a podopatření je uveden v programovém dokumentu Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství schváleném Rozhodnutím Komise č. K (2004) 2689 (CCI 2003 CZ 06 1 PO 001). Detailní popisy postupů a pravidel jsou uvedeny v Pravidlech, kterými se stanoví podmínky pro poskytování finanční pomoci na projekty Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství na období 2004 - 2006.

V rámci Programu rozvoje venkova budou financována následující opatření:

- Opatření 1.1. Investice do zemědělského majetku / zemědělských podniků.
Pokračující operace budou financovány v rámci osy I., opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků.
- Opatření 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing
Pokračující operace budou financovány v rámci osy I., opatření I.1.3. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům.

3. Podopatření 1.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd
Pokračující operace budou financovány v rámci osy II. opatření II.2.1 Zalesňování zemědělské půdy.
4. Podopatření 2.1.1. Pozemkové úpravy
Pokračující operace budou financovány v rámci osy I., opatření I.1.4. Pozemkové úpravy.
5. Podopatření 2.1.3. Řízení a zajištění funkčnosti zemědělských vodních zdrojů
Bude pokračovat investiční záměr: Pořízení a obnova staveb k vodohospodářským melioracím pozemků (stavby k závlaze a odvodnění pozemku) v rámci osy I opatření I.1.1 modernizace zemědělských podniků.
6. Podopatření 2.1.5. Diverzifikace zemědělských aktivit a aktivit blízkých zemědělství
Pokračující operace budou financovány v rámci osy III. opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy.

Pro operace starého programovacího období, které budou financovány v rámci nového programovacího období z Programu rozvoje venkova, existují ekvivalentní opatření a takto financované projekty budou spolufinancovány v souladu s nařízením Komise pro přechod na podporu rozvoje venkova dle NR (ES) 1698/2005. Konkrétní finanční částky budou součástí finančních tabulek pro příslušná opatření.

Horizontální plán rozvoje venkova 2004 - 2006

Popis vybraných opatření a podopatření je uveden v programovém dokumentu Horizontální program rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006 schváleném Rozhodnutím Komise č. 2004 CZ 06G DO 001. Detailní popisy postupů a pravidel jsou uvedeny v jednotlivých nařízeních vlády, kterými se stanoví podmínky pro poskytování finanční pomoci v rámci HRDP v období 2004 - 2006.

V rámci Programu rozvoje venkova budou financována následující opatření:

1. Opatření Předčasné ukončení zemědělské činnosti.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy I., opatření I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti.
2. Opatření Méně příznivé oblasti.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy II., opatření II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění.
3. Opatření Oblasti s environmentálními omezeními.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy II., opatření II.1.2.1 Platby v rámci Natura 2000.
4. Agroenvironmentální opatření.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy II., opatření II.1.3 Agroenvironmentální platby.
5. Opatření Lesnictví.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy II., opatření II.2.1 Zalesňování.
6. Opatření Zakládání skupin výrobců.
Pokračující závazky budou financovány v rámci osy I., opatření I.2.1 Seskupení producentů.
7. Opatření Technická pomoc.
Pokračující závazky budou financovány v rámci Technické pomoci (Závěrečné hodnocení HRDP bude financováno z Technické pomoci PRV).

Pro všechny operace starého programovacího období, které budou financovány v rámci nového programovacího období z Programu rozvoje venkova, existují ekvivalentní opatření a takto financované projekty budou splňovat podmínky pro spolufinancování a přijatelnost stanovené pro relevantní opatření Programu rozvoje venkova.

6 FINANČNÍ PLÁN

6.1 Tabulka uvádějící v souladu s čl. 69 odst. 4 a 5 celkovou podporu z fondu plánovanou na každý rok

V ČR bude EZFRV použit pro venkovské regiony, což je celá ČR kromě regionu Praha. Tyto venkovské regiony jsou současně všechny evropskými regiony spadajícími do Cíle Konvergence. Region Praha, spadající do Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, bude podporován pouze v rámci Agroenvironmentálních opatření, osa II.

Prostředky EZFRV v letech 2007 - 2013 (v EURO).

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Regiony mimo cíl Konvergence	753 584	746 014	737 269	761 772	772 617	0	0
Regiony v cíli Konvergence	395 869 737	391 892 878	387 299 118	400 171 002	405 868 019	412 672 094	417 962 250
Dodatečné zdroje na základě čl.(5a) Nařízení Rady(ES) č.1698/2005 cíl konvergence	0	0	21 000 000	14 700 000	0	0	6 300 000
celkem EZFRV	396 623 321	392 638 892	409 036 387	415 632 774	406 640 636	412 672 094	424 262 250

6.2 Finanční plán podle os (v EUR, za celé období)

Tabulky stanovující pro celé programové období celkovou plánovanou podporu Společenství a odpovídající národní veřejné finanční prostředky na každou osu a částku vyhrazenou na technickou pomoc (v EURO) odpovídající jednotlivým řádkům tabulky 6.1.

Regiony mimo cíl konvergence

Osa	Veřejné zdroje		
	Celkem veřejné	podíl spolufinancování z EZFRV	EZFRV
Osa I	7 229 012	50%	3 614 506
Osa II	285 000	55%	156 750
Osa III			
Osa IV			
Technická pomoc			
Celkem	7 514 012	50%	3 771 256

Regiony v cíli konvergence

Osa	Veřejné zdroje		
	Celkem veřejné	podíl spolufinancování z EZFRV	EZFRV
Osa I	820 611 907	75%	615 458 930
Osa II	1 930 625 316	80%	1 544 500 251
Osa III	631 468 279	75%	473 601 209
Osa IV	205 825 347	80%	164 660 278
Technická pomoc	18 019 240	75%	13 514 430
Celkem	3 606 550 089	78%	2 811 735 099

Dodatečné zdroje na základě čl.(5a) Nařízení Rady (ES) č.1698/2005

Osa	Veřejné zdroje		
	Celkem veřejné	podíl spolufinancování z EZFRV	EZFRV
Osa I	45 640 000	75%	34 230 000
Osa II	0		0
Osa III	10 360 000	75%	7 770 000
Osa IV	0		0
Technická pomoc	0		0
Celkem	56 000 000	75%	42 000 000

Celkem

Osa	Veřejné zdroje		
	Celkem veřejné	podíl spolufinancování z EZFRV	EZFRV
Osa I	873 480 919	75%	653 303 436
Osa II	1 930 910 316	80%	1 544 657 001
Osa III	641 828 279	75%	481 371 209
Osa IV	205 825 347	80%	164 660 278
Technická pomoc	18 019 240	75%	13 514 430
Celkem	3 670 064 101	78%	2 857 506 354

6.3 Indikativní rozpočet vztahený k operacím dle čl. 16a Nařízení rady (ES) č.1698/2005 v období od 1.1. 2009 do 31.12. 2013

Osa /opatření/priorita	příspěvek z EZFRV pro období 2009-2013 v EUR
Opatření I.1.1 (kód 121)	<u>18 585 000</u>
<i>změna klimatu</i>	<u>11 545 000</u>
<i>opatření přispívající k restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků</i>	<u>7 040 000</u>
Opatření I.1.3 (kód 123)	<u>10 185 000</u>
<i>změna klimatu</i>	<u>3 185 000</u>
<i>vodní hospodářství</i>	<u>1 400 000</u>
<i>opatření přispívající k restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků</i>	<u>5 600 000</u>
Opatření I.1.4 (kód 125)	<u>5 460 000</u>
<i>vodní hospodářství</i>	<u>5 460 000</u>
Celkem osa I	<u>34 230 000</u>
Opatření III.1.1 (kód 311)	<u>3 885 000</u>
<i>obnovitelné zdroje energie</i>	<u>3 885 000</u>
Opatření III.1.2 (kód 312)	<u>3 885 000</u>
<i>obnovitelné zdroje energie</i>	<u>3 885 000</u>
Celkem osa III	<u>7 770 000</u>
Celkem program	<u>42 000 000</u>
<i>změna klimatu</i>	<u>14 730 000</u>
<i>opatření přispívající k restrukturalizaci odvětví mléka a mléčných výrobků</i>	<u>12 640 000</u>
<i>vodní hospodářství</i>	<u>6 860 000</u>
<i>obnovitelné zdroje energie</i>	<u>7 770 000</u>
Celkem v rámci os I, II, III a IV vztaheno k prioritám uvedeným v čl.16a(1), body (a) až (f) nařízení Rady č. 1698/2005	<u>42 000 000</u>

7 INDIKATIVNÍ ČLENĚNÍ FINANCOVÁNÍ PODLE OPATŘENÍ PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA Z HLEDISKA VEŘEJNÝCH A SOUKROMÝCH VÝDAJŮ (V EURO, ZA CELÉ OBDOBÍ)

EUR za 7 let

Číslo opatření	Článek NR	Opatření	Kódy opatření	Celkové veřejné výdaje (EU + národní)	Celkové soukromé výdaje	Výdaje celkem
I.1.		Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací		739 319 079	594 603 815	1 333 922 894
I.1.1	20 b (i) (iv)	Modernizace zemědělských podniků	121, 124	338 282 478	411 472 729	749 755 207
I.1.1.1		<i>Modernizace zemědělských podniků</i>	121	329 356 129	402 546 380	731 902 509
I.1.1.2		<i>Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v zemědělství</i>	124	8 926 349	8 926 349	17 852 698
I.1.2	20 b (ii) (iii) (v)	Investice do lesů	122, 123, 125	85 144 929	51 086 958	136 231 886
I.1.2.1		<i>Lesnická technika</i>	122	27 543 479	27 543 479	55 086 958
I.1.2.2		<i>Technické vybavení provozoven</i>	123	13 543 479	13 543 479	27 086 958
I.1.2.3		<i>Lesnická infrastruktura</i>	125	44 057 971	0	44 057 971
I.1.3.	20 b (iii) (iv)	Přidávání hodnoty zemědělských a potravinářských produktů	123, 124	149 273 140	149 273 140	298 546 280
I.1.3.1		<i>Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům - cíl Konvergence</i>	123	105 428 096	105 428 096	210 856 192
I.1.3.1		<i>Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům - cíl Konkurenceschopnost</i>	123	7 229 012	7 229 012	14 458 024
I.1.3.2		<i>Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství</i>	124	36 616 032	36 616 032	73 232 064
I.1.4	20 b (v)	Pozemkové úpravy	125	173 847 544	0	173 847 544
I.2.		Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU		8 619 552	0	8 619 552
I.2.1	20 d (ii)	Seskupení producentů	142	8 619 552	0	8 619 552
I.3.		Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu		118 313 276	7 612 665	125 925 941
I.3.1.	20 a (i)	Další odborné vzdělávání a informační činnost	111	12 523 785	4 174 595	16 698 380
I.3.2.	20 a (ii)	Zahájení činnosti mladých zemědělců	112	57 659 842	0	57 659 842

I.3.3.	20 a (iii)	Předčasné ukončení zemědělské činnosti	113	34 377 370	0	34 377 370
I.3.4.	20 a (iv) (v)	Využívání poradenských služeb	114	13 752 279	3 438 070	17 190 349
Celkem osa I				873 480 919	609 445 492	1 482 926 410
II.1.		Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy				
II.1.1.	36 a (i) (ii)	Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	211, 212	774 065 469	0	774 065 469
	36 a (i)	Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech	211	413 743 378	0	428 037 378
	36 a (ii)	Platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech	212	360 322 091	0	346 028 091
II.1.2.	36 a (iii)	Platby v rámci Natury 2000 a vodní rámcové směrnice	213	3 004 832	0	3 004 832
II.1.2.1.	36 a (iii)	Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě	213	3 004 832	0	3 004 832
II.1.2.2.	36 a (iii)	Platby související se směrnicí Rady 2000/60/ES	213	0	0	0
II.1.3.	36 a (iv)	Agroenvironmentální opatření	214	1 092 693 993	0	1 092 693 993
II.1.3.1.	36 a (iv)	Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství)	214	281 499 537	0	281 499 357
II.1.3.2.	36 a (iv)	Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů	214	573 800 026	0	573 800 026
II.1.3.3.	36 a (iv)	Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu	214	237 394 430	0	237 394 430
II.1.3	36 a (iv)	Agroenvironmentální opatření cíl Konkurenceschopnost	214	285 000	0	285 000
II.2.		Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy				
II.2.1.	36 b (i)	Zalesňování zemědělské půdy	221	18 850 298	0	18 850 298
II.2.1.1.	36 b (i)	První zalesnění zemědělské půdy	221	18 850 298	0	18 850 298
II.2.2.	36 b (iv)	Platby v rámci Natury 2000 v lesnictví	224	468 490	0	468 490
II.2.3.	36 b (v)	Lesnicko-environmentální platby	225	661 994	0	661 994
II.2.4.	36 b (vi) (vii)	Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů	226, 227	40 880 240	0	40 880 240

II.2.4.1	36 b (vi)	Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření	226	35 697 745	0	35 697 745
II.2.4.2	36 b (vii)	Neproductivní investice v lesích	227	5 182 495	0	5 182 495
Celkem osa II				1 930 910 316		1 930 910 316
*pozn.od zavedení opatření						
III.1.		Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova		328 136 817	314 013 403	642 150 220
III.1.1.	52 a (i)	Diverzifikace činností nezemědělské povahy	311	148 179 568	148 179 568	296 359 136
III.1.2.	52 a (ii)	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	312	100 513 045	100 513 045	201 026 090
III.1.3.	52 a (iii)	Podpora cestovního ruchu	313	79 444 204	65 320 790	144 764 994
III.2.		Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech		310 172 439	103 330 215	413 502 654
III.2.1.	52 b (i, ii)	Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby	321, 322	252 972 612	100 788 000	353 760 612
III.2.1.1		Obnova a rozvoj vesnic	322	200 199 395	81 405 833	281 605 228
III.2.1.2		Občanské vybavení a služby	321	52 773 217	19 382 167	72 155 384
III.2.2.	52 b (iii)	Ochrana a rozvoj dědictví venkova	323	57 199 827	2 542 215	59 742 042
III.3.		Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III		2 404 864	0	2 404 864
III.3.1.	52 c	Vzdělávání a informace	331	2 404 864	0	2 404 864
III.4		Opatření týkající se získávání dovedností za účelem přípravy a implementace místní rozvojové strategie		1 114 159	0	1 114 159
III.4.1.	52 d	Získávání dovedností, animace a provádění	341	1 114 159	0	1 114 159
Celkem osa III				641 828 279	417 343 618	1 059 171 897
IV.1.1	62 (1) a	Místní akční skupina	431	37 645 686	0	37 645 686
IV.1.2	63 b	Realizace místní rozvojové strategie	41	150 582 746	79 890 426	230 473 172
			411	14 751 873	7 966 011	22 717 884
			412	200 000	40 000	240 000
			413	135 630 873	71 884 415	207 515 288
IV.2.1	63 c	Realizace projektů spolupráce	421	17 596 915	0	17 596 915
Celkem osa IV				205 825 347	79 890 426	285 715 773

Celkem osy I, II, III a IV				3 652 044 861	1 106 679 536	4 758 724 397
V.1.	66	Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci Programu		10 811 544	0	10 811 544
V.2.	67	Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov		7 207 696	0	7 207 696
Celkem V. Technická pomoc				18 019 240	0	18 019 240
Celkem				3 670 064 101	1 106 679 536	4 776 743 637

Přechodové výdaje uvedené v této tabulce jsou obsaženy v tabulkách v kap. 6 a 7 PRV a respektují srovnávací tabulku v příloze II NK 1320/2006

EUR za 7 let	2007 - 2013		
	Celkové veřejné výdaje (EU + národní)	Celkové soukromé výdaje	Výdaje celkem
Lesnictví - HRDP	6 856 019	0	6 856 019
Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd - OP	54 979	0	54 979
AEO	209 409 183	0	209 409 183
PUZČ	10 475 423	0	10 475 423
ZSV	11 449 100	0	11 449 100
Výdaje celkem	238 244 704	0	238 244 704

8 DOPLŇKOVÉ VNITROSTÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

V souladu s čl. 16(f) nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 a ve smyslu čl. 89 toho samého nařízení se v současnosti nepředpokládá uplatňování žádného doplňkového vnitrostátního financování rozvoje venkova v ČR. V případě, že by ČR přistoupila k takovému financování během programovacího období 2007 – 2013, projdou tyto podpory standardním notifikačním procesem.

9 PRVKY POTŘEBNÉ PRO HODNOCENÍ PODLE PRAVIDEL HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, PŘÍPADNĚ SEZNAM PROGRAMŮ PODPORY SCHVÁLENÝCH NA ZÁKLADĚ ČLÁNKŮ 87 - 89 SMLOUVY K VYUŽÍVÁNÍ PŘI PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

V souladu s čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 podporuje Program rozvoje venkova pouze takové aktivity, které jsou v souladu s primární evropskou legislativou a relevantní sekundární legislativou, s nástroji přijatými v jejich rámci a s politikami a akcemi Společenství, včetně pravidel pro hospodářskou soutěž, o zadávání veřejných zakázek, o ochraně a zlepšování životního prostředí a o odstraňování nerovností a vyrovnávání příležitostí mezi muži a ženami.

Ochrana hospodářské soutěže

Ochrana hospodářské soutěže v oblasti podpor z Programu rozvoje venkova je realizována v souladu s články 81 až 89 Smlouvy a ustanoveními přijatými k jejich provádění.

Na národní úrovni je ústředním orgánem státní správy zabezpečujícím dohled nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Veřejné zakázky

Příjemci pomoci v rámci opatření a podopatření Programu rozvoje venkova, při výběru dodavatelů – smluvních obchodních partnerů postupují v souladu s příslušnou národní legislativou, která je plně slučitelná s *aquis communautaire* v předmětné problematice.

Veřejná podpora

Pravidla veřejné podpory jsou stanovena články 87-89 Smlouvy. Jakákoliv jiná podpora poskytovaná v jakékoliv formě členským státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže zvýhodňováním určitých podniků nebo určitého odvětví výroby, pokud ovlivňuje obchod mezi členskými zeměmi, není slučitelná se společným trhem.

Detailní pravidla pro poskytování veřejné podpory v oblasti rozvoje venkova jsou stanovena ve člancích 88 a 89 nařízení Rady 1698/2005 a čl. 57 nařízení Komise 1974/2006.

Seznam systémů podpory schválených dle článků 87, 88 a 89 Smlouvy, nespádajících pod článek 36 Smlouvy (resp. dle článku 107, 108 a 109 SFEU, nespádajících pod článek 42 SFEU)

Kód opatření	Název systému podpory	Označení zákonnosti systému*	Doba trvání systému podpory
122	I.1.2.1 Lesnická technika	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.	1.7.2007- 31.12.2009 1.1.2011- 31.12.2013 Česká republika se zavazuje ke spuštění (účinnosti) podopatření poté, co bude ze strany příslušných orgánů ověřeno, že nemůže dojít k dvojímu financování v rámci daného podopatření (tzn. dané podopatření není financováno rovněž v rámci state aid), a ČR informuje o výsledku Evropskou komisí bez zbytečného prodlení.
		Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.	1.1.2010-31.12.2010
123	I.1.2.2 Technické vybavení provozoven	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.	1.7.2007- 31.12.2009 1.1.2011- 31.12.2013 Česká republika se zavazuje ke spuštění (účinnosti) podopatření poté, co bude ze strany příslušných orgánů ověřeno, že nemůže dojít k dvojímu financování v rámci daného podopatření (tzn. dané podopatření není financováno rovněž v rámci state aid), a ČR informuje o výsledku Evropskou komisí bez zbytečného prodlení.

		Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.	1.1.2010-31.12.2010
125	I.1.2.3 Lesnická infrastruktura	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.	1.7.2007- 31.12.2009 1.1.2011- 31.12.2013 Česká republika se zavazuje ke spuštění (účinnosti) podopatření poté, co bude ze strany příslušných orgánů ověřeno, že nemůže dojít k dvojímu financování v rámci daného podopatření (tzn. dané podopatření není financováno rovněž v rámci state aid), a ČR informuje o výsledku Evropskou komisi bez zbytečného prodlení.
		Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.	1.1.2010-31.12.2010
		Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32939(2011/N) pro podopatření I.1.2.3 Lesnická infrastruktura (kód 125) v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/01.	22.9.2011- 31.12.2013
111	I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis – aktivity spojené s lesním hospodářstvím	1.1.2010-31.12.2013
114	I.3.4 Využívání poradenských služeb	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis – aktivity spojené s lesním hospodářstvím	1.1.2010-31.12.2013

221	II.2.1.1. PRV První zalesnění zemědělské půdy	Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32943(2011/N) II.2.1.1. PRV První zalesnění zemědělské půdy v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0 .	7.12.2011 do 31.12.2013
224	II.2.2.1. Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu	Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32940(2011/N) Opatření II.2.2.1. PRV Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0 .	07.12.2011 do 31.12.2013
225	II.2.3.1. PRV Lesnicko- environment ální platby	Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32941(2011/N) - Opatření II.2.3.1. PRV Lesnicko-environmentální platby v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0 .	7.12.2011 do 31.12.2013
		Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.35228(2012/N) – Opatření II.2.3.1. PRV Lesnicko-environmentální platby v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0.	1.1.2013 – 31.12.2013
226	II.2.4.1 PRV Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření	Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32944(2011/N) - Opatření II.2.4.1 PRV Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření, trvání 07.12.2011 do 31.12.2013	7.12.2011 do 31.12.2013
227	II.2.4.2 PRV Neproduktiv ní investice v lesích	Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.32942(2011/N) - Opatření II.2.4.2 PRV Neproduktivní investice v lesích v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0 .	7.12.2011 do 31.12.2013
		Veřejná podpora na základě rozhodnutí číslo SA.35419(2012/N) - Opatření II.2.4.2 PRV Neproduktivní investice v lesích v souladu s platnými Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví	1.1.2013 – 31.12.2013

		na období 2007-2013, publikovanými 27. 12. 2006 v Úředním věstníku 2006/C 319/0.	
311	III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) ¹⁷ Registrační číslo: X 159/2009	1.7.2007-31.12.2013
312	III.1.2 Podpora zakládání podniků jejich rozvoje	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) Registrační číslo: X 161/2009	1.7.2007-31.12.2013
313	III.1.3 Podpora cestovního ruchu	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) Registrační číslo: X 158/2009	1.7.2007-31.12.2013
322	III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu Registrační číslo: XR89/2007.	1.7.2007-31.12.2008
321	III.2.1.2 Občanské vybavení a služby	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) Registrační číslo: X 163/2009	1.7.2007-31.12.2013
323	III.2.2 Kulturní dědictví venkova	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis – část opatření ¹⁸	1.7.2007- 31.12.2009 1.1.2011- 31.12.2013
		Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.	1.1.2010-31.12.2010
331	III.3.1 Vzdělávání a informace	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis	1.7.2007- 31.12.2009 1.1.2011- 31.12.2013

¹⁷ Úřední věstník L 214, 9. 8. 2008, s. 3

¹⁸ Úřední věstník L 379, 28/12/2006 S. 0005 – 0010

		Veřejná podpora č. N 236/2009 – Česká republika – Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework („Český přechodný rámec“) schválená rozhodnutím Komise C(2009)3782 ze dne 7. 5. 2009.	1.1.2010-31.12.2010
413	IV.1.2 Realizace místní rozvojové strategie	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis	1.1.2011-31.12.2013
421	IV.2.1 Realizace projektů spolupráce	Bloková výjimka dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis	1.1.2011-31.12.2013

Podpora rovných příležitostí všech osob

Opatření podporující rovné příležitosti všech osob na trhu práce jsou součástí Národního plánu zaměstnanosti, schváleného vládou České republiky dne 5. května 1999 (usnesení č. 418). Tato opatření jsou rozpracována v „Pilíři 4 - Podpora rovných příležitostí všech osob“.

Opatření v tomto pilíři jsou zaměřena na odstranění diskriminace v přístupu k zaměstnání a na posílení právních a institucionálních nástrojů a mechanismů k odstranění všech forem diskriminace na trhu práce. Aby bylo možné přijímat opatření k nápravě, je potřebné zavést systém sledování diskriminačních jevů na trhu práce, resp. provádět pravidelná sociologická šetření. Zároveň je cílem vytvoření podmínek pro přijímání mimořádných dočasných opatření (pozitivních akcí) ve prospěch těch skupin občanů, jejichž přístup k zaměstnání je výrazně ztížen z důvodu příslušnosti k rase, pohlaví apod. Navržená opatření odpovídají smyslu směrnic Rady EU č.16 - 18 k politice zaměstnanosti.

Souhrn opatření:

- posílit právní a institucionální nástroje a mechanismy k odstranění diskriminačních projevů na trhu práce,
- vytvořit reálné možnosti využívání mimořádných dočasných opatření ve prospěch těch skupin občanů, jejichž přístup k zaměstnání je výrazně ztížen,
- monitorovat stav úrovně prosazování práva na zaměstnání u skupin občanů ohrožených diskriminací,
- přispívat k odstraňování neoprávněných rozdílů v odměňování mužů a žen.

Vláda dále schválila svým usnesením č. 236 ze dne 8. dubna 1998, aktualizovaným usnesením vlády č. 452 z 10. května 1999, priority a postupy vlády při prosazování rovných příležitostí všech osob. Jedná se o první vládní dokument, kterým vláda České republiky oficiálně deklarovala svoji vůli účinně přispět k odstraňování existujících věcných a formálních bariér, které ženám brání dosáhnout postavení srovnatelného s muži. Dokument zahrnuje kapitoly o prosazování principu rovnosti mužů i žen jako součásti politiky vlády,

právní zabezpečení rovnosti, rovný přístup k ekonomické aktivitě atd., a dále návrhy opatření na vyrovnání rovných příležitostí. Dokument je každoročně aktualizován a předkládán vládě spolu se souhrnnou zprávou o plnění priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti mužů a žen.

Rovné příležitosti pro muže a ženy.

V rámci EZFRV je zohledněn a dodržen princip rovných příležitostí pro muže a ženy, a to na úrovni každého projektu. Princip rovných příležitostí je zakotven mimo jiné i v Ústavě České republiky. Tato problematika se prolíná osou IV Leader, která je kompletní metodou řešící situaci na venkově celkově. Princip rovnosti mužů a žen je zohledněn v rámci bodovacích kritérií. Zastoupení mužů a žen bude v rámci PRV sledováno v monitorovacích indikátorech i ve složení Monitorovacího výboru.

Výroční zprávy a závěrečná zpráva o implementaci Programu i hodnotící zprávy budou obsahovat zvláštní kapitolu, která popíše aktivity podniknuté k realizaci cílů v oblasti rovných příležitostí.

Ostatní formy diskriminace nejsou na úrovni jednotlivých opatření ani v rámci Monitorovacího výboru problematické. Rasová diskriminace má v České republice spíše urbánní charakter a venkovských sídel se netýká.

10 INFORMACE O DOPLŇKOVOSTI PROGRAMU VE VZTAHU K OPATŘENÍM FINANCOVANÝM DALŠÍMI NÁSTROJI SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY, PROSTŘEDNICTVÍM POLITIKY SOUDRŽNOSTI A NÁSTROJEM PODPORY SPOLEČENSTVÍ PRO RYBOLOV

10.1 Doplnkovost Programu ve vztahu k opatřením financovaným dalšími nástroji Společné zemědělské politiky

Vztah Programu k dalším opatřením Společné zemědělské politiky lze hodnotit ve 3 rovinách:

Vztah jednotné platby na plochu (SAPS) a Programu

Vztah národních doplňkových plateb (top-up) a Programu

Vztah společných tržních organizací a Programu

10.1.1 Vztah jednotné platby na plochu (SAPS) a Programu

ČR jako nový členský stát předpokládá maximální využití možnosti aplikace režimu SAPS, tzv. jednotnou platbu na plochu (Single Area Payment Scheme), tedy prodloužení jeho administrace dle nařízení Rady č. 1782/03 do konce roku 2010.

Hlavním cílem jednotné platby na plochu je zajištění přiměřeného příjmu zemědělců. SAPS je z pohledu Programu nástrojem, kterým se zvýší základní příjmová hladina zemědělského sektoru.

Tato problematika je v podmínkách ČR upravena nařízením vlády č. 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006.

Objem přímých plateb se každým rokem zvyšuje v rámci vyjednané začleňovací strategie „phasing-in“. Přístupová smlouva a následně nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, v platném znění, stanovily navyšování přímých plateb pro nové členské země v 40 % v roce 2007 a následně každoročně se zvýšením o 10 %.

Za rok 2005 bylo vyplaceno celkem 7,349 mld. Kč (stav k 31.7.06). Tato částka odpovídá výměře 3 481 855,46 ha. V roce 2006 je počítáno s celkovou obálkou 310,457 mil. EUR.

SAPS v roce 2007 bude vyplácen na úrovni 40 % plateb ve Společenství ve složení k 30 dubnu 2004.

10.1.2 Vztah národních doplňkových plateb (top-up) a Programu

Národní doplňkové platby (tzv. „top-up“) dle čl. 143c nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, v platném znění, mají za cíl dorovnat sníženou konkurenceschopnost citlivých sektorů způsobenou dočasnou nižší úrovní přímých plateb vůči úrovni podpor ve starých členských státech EU. Navýšení plateb je financováno z národních zdrojů ČR. Celková výše platby pro určitý sektor nesmí překročit úroveň danou komunitárním právem (výše podpory na principu „phasing-in“ + 30% nebo úrovně národní podpory v roce 2003 + 10%). U bramborového škrobu je ČR umožněno dorovnat do 100 % unijní sazby. V žádném případě nesmí být překročena úroveň podpory v EU k 30.4.2004.

Národní doplňkové platby jsou nastaveny tak, aby u jednotlivých níže uvedených sektorů byla zajištěna konkurenceschopnost na společném trhu. V ČR jde o sektory:

- pěstování některých plodin na orné půdě
- (pěstování lnu na vlákno,
- chmel,
- skot, ovce, kozy (dále jen „přezvýkavci“),

- pěstování brambor pro výrobu bramborového škrobu.

Navržená opatření v rámci Programu respektují přímé platby a národní doplňkové platby jako nástroje, jejichž cílem je zajištění standardní úrovně konkurenceschopnosti jednotlivých zemědělských sektorů. Program se snaží doplňovat Společnou zemědělskou politiku zaměřenou na příjmy a trh zaměřením na rozvoj venkova:

- V rámci osy I investicemi do projektů napomáhajících zvýšení konkurenceschopnosti zemědělského, lesnického a potravinářského sektoru zejména zvýšením přidané hodnoty produktů. Program klade důraz na modernizaci zemědělství a inovace v zemědělském, lesnickém a zpracovatelském sektoru, s přihlédnutím k nepotravinářskému využití produkce, což přímé platby zajistit nemohou.
- V rámci osy II platbami a investicemi v oblasti zlepšování životního prostředí a krajiny cestou ohleduplného obhospodařování zemědělské a lesní půdy. Program poskytuje kompenzace vícenákladů a ušlých zisků zemědělcům, kteří se dobrovolně zaváží k rozšířené péči o životní prostředí a krajinu a doplňkové nárokové platby za hospodaření v méně příznivých oblastech, což přímé platby zajistit nemohou.
- V rámci osy III doplňkovými příjmy z nezemědělské činnosti, z výroby, z řemesel, z venkovské turistiky a ze služeb ve prospěch zaměstnanosti a kvality života na venkově.

V roce 2005 formou Národních doplňkových plateb k přímým podporám (CNDP) vyplaceno cca 6,8 mld. Kč a v roce 2006 7,4 mld. Kč v sektorech plodiny na orné půdě, len na vlákno, chmel, přežvýkavci a brambory pěstované pro výrobu bramborového škrobu. V roce 2007 je záměrem poskytovat dorovnání do výše 70 % úrovně plateb EU 15. Podmínky poskytování CNDP jsou upraveny nařízením vlády č. 141/2006 Sb., o stanovení některých podmínek národních doplňkových plateb k přímým podporám. Struktura CNDP v roce 2007 bude vycházet ze struktury v předchozích letech. Skutečná realizace národních doplňkových plateb je podmíněna autorizací ze strany EK.

10.1.3 Vztah společných tržních organizací a Programu

Mimo výše uvedené přímé platby a národní doplňkové přímé platby budou i nadále využívány mechanismy společných tržních organizací. Jedná se zejména o systém mléčných kvót, podporu prvního zpracování lnu a konopí na vlákno, podporu na zpracování ovoce a zeleniny (rajčata, hrušky, broskve), soukromé skladování, systém zaručených a intervenčních cen, stahování produkce z trhu, intervenční nákupy, exportní dotace, stanovování vstupních cen, krizovou destilaci vín a další opatření, která jsou realizována Státním zemědělským intervenčním fondem.

Mléko

Komodita mléko a mléčné výrobky je jedna z nejpřísněji regulovaných komodit v rámci společných organizací trhu (SOT), a to od prvovýroby až po obchod.

Systém mléčných kvót patří mezi opatření, které do značné míry ovlivňuje ostatní systémy (opatření) v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky. Finanční prostředky, týkající se podpory výrobců mléka (držitelů mléčných kvót), jsou poskytovány formou režimu jednotné platby na plochu (SAPS) ze zdrojů EU a dále formou národních doplňkových plateb na chov přežvýkavců ze zdrojů ČR.

Další opatření v rámci SOT mléka a mléčných výrobků jsou hrazeny ze zdrojů EU a jedná se o náklady na subvencované vývozy, náklady na intervenční patření (máslo, SOM) a náklady na podporu vnitřního trhu (týkající se především vnitřní spotřeby másla a SOM). Výjimku

tvoří opatření podpory programu „Školní mléko“. V rámci tohoto opatření jsou čerpány finanční prostředky jak ze zdrojů EU, tak ze zdrojů ČR.

Z tržních opatření, které se v rámci SOT v ČR využívají, jsou subvence na podporu vývozu mléka a mléčných výrobků, dále intervenční nákupy, školní mléko, nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi, podpora prodeje másla za snížené ceny a poskytování příspěvku na smetanu, máslo a koncentrované máslo používané při výrobě těstovin, zmrzliny a dalších potravin.

Víno

SOT s vínem se soustředí především na restrukturalizaci vinic změnou odrůdové skladby, přesunem vinic do svahu či ochranou před poškozením keřů révy vinné způsobených zvěří. K cílům těchto opatření má Program rozvoje venkova (zejm. agro-environmentální opatření) doplňkový vztah. V rámci pětiletého programu pro víno je dále umožněna podpora konkrétních investic směřujících do oblasti zpracování vína. Investice způsobilé v rámci pětiletého programu pro víno jsou: lis na hrozny, speciální kvasná nádoba pro získávání červeného vína s aktivním zařízením k potápění matolinového klobouku a filtr na víno. K zamezení dvojího financování jsou tyto investice z podpory PRV vyloučeny.

Len, konopí

Tržní organizace (pro len a konopí, ovoce a zeleninu) se vedle dalších tržních opatření orientují především na podporu prvních zpracovatelů. Nejedná se tedy o podporu prvovýrobcům. Nedochozí tedy k souběhu podpor v rámci SOT a opatření PRV. Překryv SOT a PRV nenastává ani v rámci způsobilých výdajů a subjektu příjemce podpory. I přesto byla do patřičných opatření doplněna podmínka poskytnutí podpory, a to že pro financování projektu lze využít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména pokud jde o podpory dle Přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006. Kontrola dvojího financování bude prováděna před proplacením projektu.

Ve vztahu k těmto opatřením má Program čistě doplňkový vztah a kromě výše uvedených výjimek se s cíli společných tržních organizací nekříží. Naopak realizací opatření může dojít ke snížení finanční náročnosti společných tržních organizací. Zvýšením konkurenceschopnosti a kvality produkce se zvýší poptávka po domácí produkci a nepotravinářským využíváním produkce se otevrou nové trhy. Tím se zřejmě sníží přebytky, které by jinak musely být finančně náročně likvidovány.

Ovoce zelenina

Tržní organizace pro ovoce a zeleninu jsou organizace určené podle Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) ustanovující společnou organizaci zemědělského trhu, jež přesně vymezují jak rámec, tak cíle organizací. Jedná se především o zajištění plánování produkce a jejího přizpůsobení poptávce, koncentraci nabídky a uvádění produktů vyprodukovaných jejími členy na trh a dále o optimalizaci nákladů a zajištění stálosti cen producentů.

K zajištění komplementarity a koherence mezi 1. a 2. pilířem a k vyvarování se rizika překryvů se aplikuje následující pravidlo: Pro investice a operace způsobilé pro určitá opatření PRV ČR (I.1.1.1, I.1.3.1, I.3.1 a I.3.2) je podpora v rámci 1. pilíře poskytována jen pro kolektivní investice a operace realizované organizacemi producentů, zatímco individuální investice a operace členů těchto organizací jsou způsobilé k podpoře jen v rámci 2. pilíře.

I přesto však byla do patřičných opatření doplněna podmínka poskytnutí podpory, a to že pro financování projektu lze využít pouze jeden zdroj financování ze zdrojů EU, zejména pokud jde o podpory dle Přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1974/2006. K zamezení dvojího financování bude prováděna kontrola po předložení žádosti.

Včelařství

Podpora poskytovaná v oblasti včelařství v rámci Českého včelařského programu na období 2008 – 2010 podle Nařízení Rady (ES) č. 797/2004 a Nařízení Komise (ES) č. 917/2004 je zaměřena zejména na problémy rozvoje včelařství jako jsou výzkum v odborných oblastech, expertní a poradenská činnost, vývoj, výroba a distribuce léčiv proti varroáze a dále je podporováno pořízení vybavení na produkci medu. K zamezení dvojímu financování bylo stanoveno rozhraní mezi podporami poskytovanými v rámci PRV a Českým včelařským programem. Z PRV jsou podporovány jednak stavební investice, které v Českém včelařském programu zahrnuty nejsou a také investice technologické. Jelikož z Českého včelařského programu je možné podpořit pouze technologické investice v hodnotě do 200 tis. Kč, bylo v PRV zakotveno negativní vymezení, tzn. v PRV nebudou způsobilé technologické investice v hodnotě nižší než 200 tis. Kč.

10.2 Doplnkovost Programu ve vztahu k Politice soudržnosti

Program řeší v ose I problematiku primární zemědělské a lesnické výroby, zpracování zemědělských a lesnických produktů a vzdělávání podporou pro zemědělce, lesníky a zpracovatele na celostátní úrovni, s výjimkou Prahy. Výroba potravin je zahrnuta pouze, pokud je součástí kategorie prvního stupně zpracování podle Přílohy I. Smlouvy o EU.

Program řeší v ose II problematiku systémů zemědělské a lesnické produkce příznivé pro péči o přírodu a krajinu podporou pro zemědělce a lesníky a další subjekty na celostátní úrovni, s výjimkou Prahy (kromě agroenvironmentálních opatření, které lze uplatňovat i na území Prahy).

Program řeší v ose III výhradně místní problematiku venkovských obcí na celém území ČR kromě Prahy týkající se diverzifikace činností zemědělských hospodářství, zakládání mikropodniků do 10 zaměstnanců, venkovské turistiky a péče o dědictví venkova. Výhradně ve venkovských obcích je řešena problematika obnovy a rozvoje vesnic, základní infrastruktury v malém rozsahu (malá lokální dopravní, vodohospodářská a jiná, čistírny odpadních vod do 2000 e.o.) a základní občanské vybavení. Vzdělávání je řešeno výhradně v kontextu s místním rozvojem (diverzifikace, mikropodnikání, venkovská turistika, řemesla, místní služby a dědictví venkova).

Evropský fond regionálního rozvoje (EFRR) má regionální zaměření. Bude v návaznosti na osu I. doplnkově řešit podpory zpracovatelského průmyslu, včetně potravinářství, v kategorii druhého stupně zpracování (tj. mimo Přílohu 1. Smlouvy o EU¹⁹). Navazuje na osu II

---

¹⁹ Předpokládá se, že v souladu s Přílohou I. - Smlouvy o založení Evropského společenství atomové energie (Římská smlouva), uzavřené 25. března 1957, budou předmětem podpor ze zdrojů a programů Ministerstva zemědělství zejména podniky tohoto typu: mlékárny, mlýny a pekárny, lihovary, cukrovary, podniky na zpracování rostlinných olejů, vinařské podniky, a další podniky zpracovávající zemědělské suroviny. Naopak podniky na zpracování masa, včetně masa rybiho, a výrobu masných výrobků budou do podpor začleněny jen v oblasti od porážky zvířat až do výroby baleného masa. Výjimku budou tvořit mikropodniky do deseti

podporou projektů ke zvýšení biodiverzity krajiny. V návaznosti na osu III EFRR dále zahrnuje obecné podpory malého a středního podnikání, podporu zařízení na zpracování OZE, cestovního ruchu a služeb (zkvalitnění správy na místní úrovni, služby veřejnosti, informační centra, marketing centrální a regionální, veřejné investice), dále dopravní a technické infrastruktury ve venkovských regionech propojující města a venkovské oblasti, vyšší občanské vybavení a investice mimo venkovské obce a obce venkovského charakteru, a také využití kulturních památek pro cestovní ruch nebo investice mimo venkovské obce. Těmito podporami bude EFRR přispívat k vytváření stabilního prostředí pro řešení nezaměstnanosti, rozvoj inovací a informačních technologií ve venkovském prostoru. Rozhraní mezi OPPI v případě podpory obnovitelných zdrojů energie je vymezeno příjemcem podpory zemědělským podnikatelem. Rozhraní mezi osou III PRV a Regionálními operačními programy je vymezeno počtem obyvatel v obci do 2000 (resp. 500 obyvatel) obyvatel. V případě podpory venkovského cestovního ruchu PRV podporuje zemědělské podnikatele v obcích do 2000 obyvatel (nezemědělské podnikatele pouze s kratší než dvouletou historií). Toto vymezení není použito v případě osy IV - Leader PRV.

Fond soudržnosti (FS) řeší investice v oblasti životního prostředí a dopravy. Z prostředků Operačního programu Životní prostředí budou podpořeny mimo jiné čistírny odpadních vod v územích vyžadujících zvláštní ochranu (NP, CHKO, lokality soustavy Natura 2000, ochranná pásma NP) bez omezení velikosti a na ostatních územích aglomerace od 2000 e.o. a také investice vodohospodářské v krajině u nezemědělských subjektů. PRV navazuje investicemi do vodohospodářské infrastruktury v aglomeracích do 2000 e.o. obyvatel mimo území vyžadující zvláštní ochranu. Rozhraní mezi OP ŽP v případě podpory OZE je vymezeno příjemcem podpory – PRV podporuje pouze zemědělské podnikatele a zpracování biomasy.

Evropský sociální fond (ESF) navazuje na opatření osy III podporami pro obecnou vzdělanost na venkově, budování schopností místní administrativy, začleňování skupin obyvatelstva, rekvalifikačními kurzy a využíváním internetových sítí. Program rozvoje venkova (EAFRD-MZe) podpoří vzdělávání, poradenství a informace pro zemědělské subjekty a subjekty lesního hospodářství v oblastech působnosti EAFRD, a pro jiné subjekty na venkově místně specifické vzdělávání a informace v zájmu rozvoje podnikání.

Life+ navazuje na osu II podporou projektů zaměřených na biologickou rozmanitost.

Výše uvedené zaměření podpor v rámci ostatních podpůrných nástrojů Politiky soudržnosti jasně demonstruje, že nebude docházet k překryvům mezi opatřeními EZFRV a ostatními fondy EU.

10.3 Doplnkovost Programu ve vztahu k nástroji podpory Společenství pro rybolov

Opatření Programu budou vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj rybolovu v ČR příznivým příspěvkem k hospodaření s vodou v krajině a příspěvkem k čištění odpadních vod malých obcí.

---

zaměstnanců, zejména s regionálními specialitami a bio-potravinami. Ostatní masné výrobky a další zpracování je předmětem podpor politiky soudržnosti v rámci programu EFRR na podporu podnikání a inovací Ministerstva průmyslu a obchodu.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1198/2006/ES je zajištěno využití živých vodních zdrojů a podpora aquakultury, které povedou k udržitelným hospodářským, environmentálním a sociálním podmínkám.

Mezi podporami poskytovanými z ERF a EAFRD neexistují žádné potenciální překryvy. Podpory poskytované z ERF doplňují škálu opatření Programu v oblastech širšího vztahu rybníčního fenoménu v ČR ke kulturní krajině s cílem udržitelného využívání produkce ryb, zejména v rámci realizací opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny nebo opatření ke zpřístupnění pozemků.

Fond ERF je úzce zaměřen na zajištění potřebných struktur nutných pro vytváření pracovních míst v rybářském sektoru a postupného zvyšování kvality produkovaných a zpracovávaných výrobků pocházejících z akvakultury nebo rybolovu. Znamená to především zachování kulturního dědictví, které v našich regionech představuje rybníkářství.

Rovněž existují styčné body rekreačního potenciálu naší zemědělské krajiny a mimoprodukčních funkcí rybníků.

Sportovní rybolov v rybářských revírech může představovat další důležitý příspěvek z hlediska využívání turistického a rekreačního potenciálu venkova.

Koordinace mezi oběma programy, tzn. Programem rozvoje venkova a Operačním programem rybníkářství je zajištěna na centrální úrovni Národního strategického referenčního rámce, pro který byl ustaven tzv. Řídící koordinační výbor. Tento orgán, složený ze zástupců všech dotčených ministerstev (včetně MZe) je zodpovědný za koordinaci nastavení podmínek mezi jednotlivými fondy / programy tak, aby nedocházelo k překryvům a zároveň byl do maximální možné míry využitý synergický efekt mezi podporami. Na interní úrovni je koordinace mezi EAFRD a EFF zajištěna organizačním uspořádáním MZe, kdy útvar zodpovědný za přípravu a implementaci Programu rozvoje venkova a útvar zodpovědný za přípravu a implementaci Operačního programu rybníkářství podléhají témuž náměstkovi.

11 PROVÁDĚCÍ OPATŘENÍ K PROGRAMU

11.1 Prováděcí opatření k programu

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 článek 16 jsou v rámci této kapitoly stanovena prováděcí pravidla programu. Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s NR 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.

Podrobnější prováděcí pravidla budou stanovena v Pravidlech nebo příslušných nařízeních vlády, a to dle typu opatření. V rámci programu a jednotlivých os rozlišujeme dva typy opatření. Opatření projektového (investičního) charakteru, tj. většina opatření v rámci os I, III a IV a opatření nárokového charakteru, tj. většina opatření v rámci osy II.

11.2 Určení orgánů pověřených prováděním Programu

11.2.1 Řídící orgán

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) zodpovídá řídicí orgán za účinné a správné řízení a provádění Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013 v rámci EZFRV. Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1.

Řídící orgán (ŘO) v souladu s čl. 75 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005:

- a) zajišťuje, aby veškeré operace určené k financování byly vybírány podle kritérií platných pro Program rozvoje venkova;
- b) zajišťuje existenci elektronického systému pro záznam a uchovávání statistických údajů o provádění Programu, který vyhovuje i účelům monitorování a hodnocení;
- c) zajišťuje, aby hodnocení Programu bylo prováděno ve lhůtách stanovených nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a aby bylo v souladu se společným rámcem pro hodnocení a monitorování, a předkládá provedená hodnocení Komisi;
- d) řídí monitorovací výbor a zasílá mu podklady potřebné k monitorování provádění Programu z hlediska plnění jeho konkrétních cílů;
- e) zajišťuje informovanost a publicitu podle čl. 76 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, tj. poskytování informací pro veřejnosti o Národním strategickém plánu, Programu rozvoje venkova a příspěvku Společenství;
- f) vypracovává výroční zprávy o pokroku a po schválení monitorovacím výborem je předkládá Komisi;
- g) zajišťuje přípravu národních obecně závazných předpisů, v souladu s politikou Společenství, na základě kterých bude platební agentura provádět jednotlivá opatření a zajišťuje jejich metodický výklad;
- h) některé činnosti realizace Programu bude Řídící orgán delegovat smluvní formou na Platební agenturu.

11.2.2 Platební agentura

Platební agentura (dále jen „PA“) provádí administraci a kontrolu žádostí o podporu v rámci opatření Programu rozvoje venkova ČR. PA zajistí platby všech opatření z PRV. Pro zajištění

tohoto úkolu bude využito stávající struktury Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) akreditované platební agentury pro EZOZF. SZIF bude jedinou akreditovanou platební agenturou pro provádění opatření rozvoje venkova. SZIF má regionální pracoviště na úrovni NUTS 2 pokrývajících všechny regiony NUTS 2 České republiky.

SZIF je právnickou osobou vzniklou na základě zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu. Na základě §2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, má kompetence provádět opatření k rozvoji venkova.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1290/2005 čl.6 SZIF, jakožto platební agentura, zajišťuje provádění plateb, sděluje a uchovává o nich informace a poskytuje záruky, že:

- a) oprávněnost žádostí a přidělování podpory v rámci rozvoje venkova, stejně jako soulad žádostí s pravidly Společenství, jsou kontrolovány před autorizací platby;
- b) provedené platby jsou správně a úplně zaúčtovány;
- c) kontroly stanovené právními předpisy Společenství jsou prováděny;
- d) požadované doklady jsou předkládány ve lhůtách a ve formě stanovené právními předpisy Společenství a legislativou ČR;
- e) doklady jsou přístupné a uchovávány tak, že je zaručena jejich úplnost, platnost a čitelnost po celou dobu, včetně dokladů uchovávaných v elektronické podobě ve smyslu právních předpisů Společenství.

SZIF z pohledu provádění opatření PRV dále zajišťuje:

- a) metodické řízení administrace a kontroly uplatňování opatření PRV s cílem zajistit jednotný přístup ve všech regionech NUTS 2 (mj. integrované postupy příjmu a zpracování žádostí, provádění administrativních kontrol, metodika provádění a vyhodnocování kontrol na místě),
- b) vývoj a trvalou údržbu používaného informačního systému pro administraci, kontrolu, výplatu a zaúčtování podpor poskytovaných v rámci opatření PRV, sběr dat pro monitorování a hodnocení v rozsahu delegovaných činností SZIF,
- c) příjem žádostí o podporu v rámci opatření PRV, jejich zadávání do informačního systému,
- d) administrativní kontrolu a sledování souladu projektů, jež jsou předmětem podaných žádostí, s právními předpisy a pravidly Programu,
- e) provádění výběru subjektů pro kontrolu na místě na základě zpracovaných analýz rizik a způsobem v souladu s legislativou ES,
- f) sestavení plánu kontrol, jeho dodržování a aktualizaci,
- g) provádění a vyhodnocení kontrol na místě u žadatelů dle stanoveného plánu v souladu s platnou právní úpravou Společenství,
- h) zajišťuje uzavírání dohod o delegování vybraných činností na jiné orgány státní správy, pokud to je delegovaná činnost nutná pro efektivní výkon kontrolních činností,
- i) vydávání rozhodnutí konečným příjemcům podpory u nárokových opatření nebo uzavírání smluv (dohod) u opatření projektového charakteru s příjemci podpory, které zahrnují stanovený objem finančních prostředků a podmínky, za nichž jsou tyto prostředky z fondu EZFRV a z národních zdrojů ČR poskytovány,

- j) na základě vydaných rozhodnutí nebo smluv provádění plateb,
- k) spolupráci s Řídicím orgánem při přípravě podkladů pro výroční a závěrečnou zprávu o realizaci Programu v rozsahu delegovaných činností SZIF, na základě písemného zadání Řídicího orgánu,
- l) informace pro žadatele o podporu v rámci opatření EZFRV související s výkonem funkce platební agentury, zejména s ohledem na podmínky a prostředky podávání žádostí a jejich náležitosti,
- m) činnost a administraci výběrové komise (je-li tato využívána pro výběr žádostí). Členy komise navrhuje, jmenuje a odvolává ministr zemědělství.

11.2.3 Kompetentní orgán

Kompetentní orgán se zřizuje v rámci struktury Ministerstva financí na základě usnesení vlády č. 603/2006 ze dne 24. května 2006 k finančním tokům Společné zemědělské politiky a Společné rybářské politiky v České republice pro období let 2007 až 2013 a jejich institucionálnímu zabezpečení.

Tento orgán je kompetentní vydat nebo odebrat akreditaci platební agentuře a vykonávat úkoly v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1290/2005 a prováděcími předpisy ve smyslu akreditace platebních agentur a dalších subjektů a vyřizování plateb účtů EZZF a EZFRV.

11.2.4 Certifikační subjekt

Certifikační subjekt bude zřízen v rámci struktury Ministerstva financí na základě ustanovení kompetentním orgánem. Tento orgán bude ověřovat účty Platební agentury - SZIF, pokud jde o jejich pravdivost, úplnost a přesnost, s přihlédnutím k zavedenému systému řízení a kontroly v souladu s nařízením Komise (ES) kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, pokud jde o akreditaci platebních agentur a dalších subjektů a schválení účetní závěrky EZZF a EZFRV.

11.2.5 Kontaktní bod AFCOS

Centrálním bodem AFCOS je Nejvyšší státní zastupitelství, které je odpovědné v boji proti podvodům. Kontaktním bodem AFCOS za oblast EZOF, EZZF, ERV, EZFRV je Ministerstvo zemědělství ČR.

V souladu s nařízením Komise č.1848/2006 přijímá kontaktní bod AFCOS Ministerstva zemědělství ČR ve vnitřní úrovni hlášení o podezření na nesrovnalost a hlášení o nesrovnalosti a vykonává další činnosti dle nařízení Komise č.1848/2006.

11.3 Sankce a pokuty

Sankce a pokuty vymezí podrobně Pravidla nebo národní prováděcí předpis.

V případě nedodržení podmínek tohoto Programu, smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory a schváleného projektu, k němuž se rozhodnutí nebo smlouva vztahuje, nebo příjemce podpory neodstraní ve stanovené lhůtě závady zjištěné při kontrole na místě, může být příjemci v následujícím roce podpora snížena nebo zcela odejmuta (u opatření, u kterých se vydávají rozhodnutí, může být poskytnutí podpory zamítnuto ještě v daném roce, ve kterém k porušení podmínek došlo).

Sankce pro osu I budou mít charakter vrácení stanoveného procenta podpory, včetně penále, v případě, že žadatel nedodrží závazky spojené s poskytnutím podpory.

Sankce pro osu II u opatření typu vyrovnávacího příspěvku na plochu budou mít charakter snížení, nebo úplného zrušení příslušné platby, jejíž závazné podmínky byly porušeny. U víceletých závazků může dojít i ke zpětnému vrácení již poskytnuté dotace. V ostatních typech plateb bude postupováno obdobně, jako pro osu I.

Sankce pro osu III a IV budou mít charakter vrácení stanoveného procenta podpory v případě, že žadatel nedodrží závazky spojené s poskytnutím podpory.

11.4 Nesrovnalosti a boj proti podvodům

ČR jako nově přichozí země do EU přijala usnesením vlády z 12.05.2004 č. 456 "Národní strategii v boji proti podvodným jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Evropských společenství", které založilo síť AFCOS v ČR.

Kontaktní bod AFCOS Ministerstva zemědělství ČR, zřízený podle "Národní strategie", je určeným orgánem odpovědným za hlášení nesrovnalostí z EZOZF, EZZF, ERV, EZFRV. Přijímá ve vnitřní úrovni hlášení podezření na nesrovnalost a hlášení o nesrovnalosti. Takto hlášená podezření na nesrovnalost a nesrovnalost je kontrolováno (v rozsahu úplnosti, formální správnosti, limitu, výjimek atd) kontaktním bodem AFCOS Ministerstva zemědělství ČR a následně zasláno ve vnější úrovni hlášení prostřednictvím AFIS do OLAFu a Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

Kontaktní bod AFCOS Ministerstva zemědělství ČR přijímá hlášení nesrovnalostí v oblasti financování SZP od platební agentury. Platební agentura informuje čtvrtletně v celkovém přehledu o přijatých opatřeních v oblasti nesrovnalostí.

Kontaktní bod AFCOS Ministerstva zemědělství ČR informuje OLAF prostřednictvím AFIS v průběhu 1 měsíce po skončení každého čtvrtletí o hlášených nesrovnalostech (podle článku 3 nebo 5) včetně "negativního" hlášení.

11.5 Finanční toky

Nastavení finančních toků v rámci EZFRV se řídí nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a současně nařízením Rady (ES) č. 1290/2005 o financování Společné zemědělské politiky. Výdaje EZFRV uvedené v čl. 4 nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 mohou být financovány Společenstvím jen, pokud je uskutečnila akreditovaná platební agentura (SZIF). Mezi příjmy z evropských prostředků, které mohou být poskytnuty, aniž by je uskutečnila akreditovaná platební agentura, tak patří pouze výdaje uvedené v čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, který specifikuje jiné druhy financování, tj. na ústřední úrovni z podnětu Komise nebo jejím jménem mohou být financována opatření zaměřená na přípravu, sledování, správní a technickou pomoc, hodnocení, audit a kontrolu, která jsou nezbytná pro provádění Společné zemědělské politiky, včetně rozvoje venkova.

- Pro všechny osy EZFRV budou finanční toky nastaveny jednotně.
- V zájmu zjednodušení a sjednocení současného „duálního“ systému budou finanční toky pro EZFRV koncipovány podle tzv. záruční linie, tj. podle modelu záruční sekce EAGGF (dnes užívané pro HRDP).
- MZe bude mít pro svou výdajovou kapitolu rozpočtovány prostředky určené pro předfinancování všech výdajů EZFRV, tj. celkovou alokaci složenou z evropské i české spoluúčasti. Na základě žádosti Platební agentury – SZIF MZe vydá Rozhodnutí o poskytnutí dotace Platební agentuře – SZIF. Ta pak na základě rozhodnutí nebo smlouvy o poskytnutí pomoci konečnému příjemci vyplatí prostředky konečným příjemcům. Evropskou spoluúčast obdrží MZe na příjmový účet poté, co SZIF odešle hlášení Komisi

o uskutečněných výdajích.

- Administraci podpůrných opatření (příjem a schvalování žádostí) bude provádět SZIF, přičemž zůstane jedinou platební agenturou – model jedné platební agentury bude nadále zachován.

Instituce

Platební agentura – Státní zemědělský intervenční fond.

Řídící orgán – Ministerstvo zemědělství

Certifikační subjekt – jeho ustanovení bude v kompetenci Ministerstva financí.

Kompetentní orgán – Ministerstvo financí

Kontaktní bod AFCOS - Ministerstvo zemědělství

11.6 Popis systémů monitorování a hodnocení

11.6.1 Obecné zásady

Za monitoring Programu rozvoje venkova zodpovídá v souladu s čl. 75 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 řídicí orgán Programu rozvoje venkova.

V souladu s články 77 – 79 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 bude na realizaci Programu rozvoje venkova dohlížet Monitorovací výbor PRV.

Řídící orgán zajistí s využitím informačního systému sběr finančních i statistických informací, který umožní výměnu dat s Evropskou komisí.

Monitorovací systém PRV umožní sledování realizace PRV na úrovni projektu a bude propojen s informačním systémem Ministerstva zemědělství a Ministerstva financí, který umožní kontinuální sledování finančních toků.

Řídící orgán zodpovídá za pořizování a aktualizaci dat do monitorovacího systému. Do tří měsíců po schválení Programu a po odsouhlasení příspěvku z fondu EZFRV bude ustaven Monitorovací výbor, jehož úkolem bude projednat a schválit kritéria pro výběr projektů.

11.6.2 Složení monitorovacího výboru

Monitorovací výbor PRV je ustanoven Ministerstvem zemědělství. Návrh složení je připraven ve spolupráci s partnery z vládních i nevládních institucí a zohledňuje vyvážený podíl mužů a žen. Podrobnosti týkající se složení, organizace a činnosti Monitorovacího výboru PRV jsou uvedeny ve Statutu a jednacím řádu Monitorovacího výboru PRV.

Předsedou Monitorovacího výboru PRV bude zástupce Řídícího orgánu - MZe, jeho členy budou zástupci MMR, MŽP, MPO a dalších ministerstev, v jejichž gesci je problematika Programu, SZIF, ekonomičtí a sociální partneři, zástupci nevládních organizací, a s hlasem poradním také zástupci Evropské komise.

11.6.3 Úkoly monitorovacího výboru

Povinností Monitorovacího výboru PRV je dohlížet na realizaci PRV, zvláště sledovat soulad s nařízeními Evropské komise a legislativou České republiky, naplňování cílů EZFRV, účinnost využívání veřejných zdrojů a další.

Monitorovací výbor PRV na základě podkladů připravených řídicím orgánem nebo na základě vlastních zjištění a doporučení a v souladu s články 78 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 má tyto úkoly:

- a) Schvaluje výběrová kritéria pro financované operace, a to do čtyř měsíců po rozhodnutí o schválení Programu. Tato výběrová kritéria se upravují podle potřeb programování;
- b) na základě dokladů předložených řídicím orgánem pravidelně hodnotí pokrok dosažený při plnění konkrétních cílů Programu;
- c) přezkoumává výsledky provádění, zejména dosahování cílů stanovených pro každou prioritní osu a průběžná hodnocení;
- d) projednává a schvaluje výroční zprávu o pokroku a poslední zprávu o pokroku před jejich odesláním Komisi;
- e) může řídicímu orgánu navrhnout jakoukoli úpravu nebo přezkum Programu za účelem dosažení cílů EZFRV vymezených v článku 4 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 nebo může řídicímu orgánu navrhnout jakoukoli úpravu nebo přezkum Programu za účelem dosažení cílů fondu nebo zdokonalení jeho řízení včetně finančního řízení;
- f) projednává a schvaluje všechny návrhy na změnu obsahu rozhodnutí Komise o příspěvku z fondu.

Řídicí orgán PRV vypracuje ve spolupráci s Monitorovacím výborem návrh Statutu a jednacího řádu schvalovaný ministrem zemědělství.

11.6.4 Monitorování řídicím orgánem

Informace a datech o Programu rozvoje venkova budou využity pro vypracování návrhu výročních zpráv o realizaci Programu rozvoje venkova, které budou předávány Monitorovacímu výboru PRV, SZIF, Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu financí a dalším institucím. Sběr informací se bude provádět na měsíčním základě a fyzický monitoring na čtvrtletním základě. Poprvé v roce 2008 a pak každoročně do 30.6. předloží řídicí orgán Komisi výroční zprávu o pokroku dosaženém při provádění Programu. Poslední zprávu o pokroku dosaženém při provádění Programu předloží řídicí orgán Komisi nejpozději do 30.6.2016. Data budou zpracována rovněž za regionální úroveň.

11.6.5 Výroční zprávy o pokroku

- Výroční zprávy o pokroku budou obsahovat tyto prvky:
- změny všeobecných podmínek, které mají přímý vliv na podmínky provádění Programu, jakož i změny politik Společenství i vnitrostátních politik ovlivňujících soulad mezi fondem a dalšími finančními nástroji;
- pokrok Programu z hlediska stanovených cílů na základě ukazatelů týkajících se výstupů a výsledků;
- finanční provádění Programu, přičemž pro každé opatření je uveden výkaz výdajů proplacených příjemcům; pokud se Program týká regionů způsobilých podle Cíle Konvergence, výdaje se uvádějí zvlášť;
- přehled průběžného hodnocení podle čl. 86 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005;
- kroky podniknuté řídicím orgánem a monitorovacím výborem k zajištění kvality a účinnosti provádění Programu, zejména:
- opatření pro monitorování a hodnocení;

- přehled hlavních problémů zjištěných při řízení Programu a veškerých přijatých opatření, včetně reakce na připomínky podle článku 83 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005;
- využití technické pomoci;
- kroky podniknuté k zajištění publicity Programu podle článku 76 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005;
- prohlášení o souladu s politikami Společenství v rámci podpory, včetně popisu zjištěných problémů a opatření přijatých k jejich řešení;
- případný převod podpory vrácené podle článku 33 nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování Společné zemědělské politiky.

11.6.6 Monitorovací systém

Řídící orgán definuje požadavky na strukturu dat potřebných pro sledování indikátorů pro monitoring jednotlivých opatření. Data pro monitoring bude poskytovat žádost, příjemci podpory a platební agentura na základě smlouvy o poskytování dat. Jde zejména o indikátory kvantitativního charakteru.

Sledování indikátorů kvalitativního charakteru zajistí Řídící orgán od třetích specializovaných subjektů.

Řídící orgán je zodpovědný za vyhodnocení dodaných dat a za kontrolu jejich úplnosti.

11.6.7 Hodnocení Programu

Politika a Program rozvoje venkova jsou hodnoceny ex-ante, v polovině období a ex-post podle článků 84 až 87 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

Cílem hodnocení je zvýšit kvalitu, účinnost a efektivitu provádění Programu pro rozvoj venkova. Hodnotí se účinek Programu z hlediska strategických směrů Společenství podle článku 9 a problémy rozvoje venkova charakteristické pro dotyčné členské státy a regiony, přičemž se přihlíží k požadavkům udržitelného rozvoje a k vlivu na životní prostředí, jakož i k plnění požadavků příslušných právních předpisů Společenství.

Hodnocení je prováděno z pověření členských států nebo Komise. Hodnocení podle bodu 1 provádí nezávislí hodnotitelé. Výsledky musí být k dispozici v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Členské státy poskytují lidské a finanční zdroje potřebné pro provedení hodnocení, organizují tvorbu a shromažďování potřebných údajů a využívají jednotlivých údajů získaných v rámci systému monitorování. Členské státy a Komise schvalují metody a pravidla hodnocení, které se použijí z podnětu Komise jako rámec podle článku 80 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

Hodnocení ex-ante

Účelem předběžného hodnocení je ověřit vhodnost navrhované strategie, priority a opatření, včetně finančních alokací, a to v rámci přípravy programového dokumentu..

Předběžné hodnocení Programu rozvoje venkova provedlo pracoviště Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, zpracovatelé Prof. Ing. František Střeleček, CSc., Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., konzultant Morten Kvistgaard, Dánsko.

Hodnocení v polovině období a hodnocení ex-post

Řídící orgán Programu a Řídící výbor pro hodnocení bude od roku 2008 předkládat každým rokem Monitorovacímu výboru zprávu o výsledcích průběžného hodnocení. Přehled hodnocení tvoří součást výroční zprávy o pokroku podle článku 82 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

V roce 2010 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy obsahující hodnocení v polovině období. Toto hodnocení v polovině období navrhuje opatření ke zlepšení kvality Programu a jeho provádění. Z podnětu Komise se vypracuje přehled zpráv obsahujících hodnocení v polovině období. V roce 2015 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy obsahující hodnocení ex-post.

Přehled hodnocení ex-post se vyhotovuje z pověření Komise a ve spolupráci s členským státem a s řídicím orgánem, který shromažďuje údaje potřebné pro jeho vyhotovení. Přehled hodnocení ex-post bude dokončen nejpozději do 31. prosince 2016.

Vzhledem k zajištění nezávislosti hodnocení a potřebě řízení hodnotící činnosti externími subjekty, zřídí Ministerstvo zemědělství samostatný útvar, pověřený koordinací hodnotící činnosti pro programy v gesci Ministerstva zemědělství podporované z fondů EZFRV i ERF.

11.7 Zajištění propagace Programu / Komunikační plán

V souladu s článkem 76 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 z 21. září 2005 zodpovídá Řídicí orgán za propagaci a šíření informací o PRV. Tyto aktivity mají za úkol přispět k transparentnosti vůči potenciálnímu a konečnému příjemci pomoci a zajistit informování široké veřejnosti.

Základní podmínkou účelného využití Programu rozvoje venkova je odpovídající úroveň informovanosti nejen veřejnosti, ale i zájmových a zemědělských a lesnických svazů a sdružení a partnerů v oblasti rozvoje venkova.

Pracovní verze Programu rozvoje venkova byly publikovány v elektronické podobě na internetových stránkách MZe, MŽP, ČZU a VÚZE a k těmto verzím proběhlo mnoho regionálních konferencí.

Obecným cílem je:

1. informovat veřejnost o úloze PRV a podporovat publicitu jeho jednotlivých opatření tak, aby PRV plnil plně svoji roli a byla zaručena transparentnost pomoci,
2. informovat veřejnost o úloze, kterou hraje Společenství v rozvoji zemědělství a venkovských oblastí a o pomoci, kterou pro tento účel poskytuje a o výsledcích této pomoci a tím zvýšit povědomí veřejnosti o činnosti Evropské unie.

Krátkodobé cíle Komunikačního plánu:

1. zvýšit povědomí a znalost obsahu PRV,
2. cílové skupiny účinně informovat o možnostech, které nabízí PRV,
3. cílové skupiny účinně informovat o požadavcích na účast v PRV,
4. zajistit snadný a rychlý přístup k informacím o řízení a správě fondu, včetně informací o úloze institucí Evropské unie,
5. na vyžádání poskytovat vhodné a dostateční informace o PRV a jednotlivých projektech.

Cílové skupiny

- zemědělští prvovýrobci,
- regionální a místní orgány a jiné příslušné veřejné orgány,
- hospodářští a sociální partneři,
- nevládní organizace, zejména subjekty prosazující rovnoprávnost mezi muži a ženami a subjekty vyvíjející činnost na ochranu a zlepšování ŽP,
- zemědělské a potravinářské státní instituce,
- nevládní zemědělské organizace,
- vysoké a střední školy se zemědělským zaměřením a výzkumné ústavy,
- informační média – rozhlas, televize, www stránky, noviny a časopisy.

Způsob komunikace s cílovými skupinami

Pro poskytování informací o Programu bude orgán odpovědný za realizaci Programu rozvoje venkova využívat především:

- tisk, rozhlas, televizi (tisková oddělení, informační agentury, tiskové kanceláře atd.),
- vlastní propagační materiály (brožury, letáky, publikace, videokazety atd.),
- informační akce, semináře, konference a meetingy s cílovými skupinami,
- internet,
- poskytnuté informační kanály jednotlivých cílových skupin pro větší efektivitu a přesnost umístění informace,
- poradenská centra na Agenturách pro zemědělství a rozvoje venkova MZe na NUTS 4,
- vyškolené poradce ÚZEI.

Poskytované informace

Budou poskytovány takové informace, aby jednotlivé cílové skupiny, kterým budou určeny, získaly přesné, jasné a aktuální informace o jednotlivých opatřeních Programu rozvoje venkova, aby ty mohly v rámci Programu plně využít možnosti, které tento Program nabízí. Tyto informace musí klást důraz na účel Programu, roli Evropské unie a dodržení veškerých právních předpisů souvisejících s Programem rozvoje venkova.

Odpovědnost za komunikaci

Odpovědnou a koordinační jednotkou je odbor Řídící orgán PRV, který bude spolupracovat s odborem komunikace a odborem vzdělávání a výzkumu Ministerstva zemědělství, případně jinými partnery. Řídící orgán podle čl. 76 nařízení Rady č. 1698/2005 je zodpovědný za provádění publicity takto:

- informuje možné příjemce, profesní organizace, ekonomické a sociální partnery, subjekty zabývající se prosazováním rovnosti mezi muži a ženami a dotčené nevládní organizace, včetně organizací zabývajících se ochranou životního prostředí, o možnostech, které Program nabízí, a o pravidlech pro přístup k financování prostřednictvím Programu;
- informuje příjemce příspěvku Společenství, mj. o obsahu Programu a výzvách k podávání projektů a žádostí a o povinnostech používání odděleného účetnictví, zaznamenávání a poskytování údajů řídicímu orgánu o výstupech a výsledcích realizace;

- informuje veřejnost o úloze Společenství v Programu a o výsledcích tohoto Programu.

Podrobný rozpis aktivit je součástí ročních plánů propagace. Veškeré realizované aktivity budou odpovídat specifickým požadavkům a nárokům jednotlivých cílových skupin a budou průběžně analyzovány a přizpůsobovány jejich aktuálním potřebám. Aktivity bude zajišťovat ministerstvo zemědělství částečně samo, částečně ve spolupráci s externími dodavateli.

Financování komunikačního plánu

Komunikační plán bude částečně realizován a financován v rámci jednotlivých projektů v opatření V.1 Technická pomoc. Indikativní rozpočet pro realizaci komunikačního akčního plánu pro období 2007-2013 činí 10% rozpočtu opatření V.1 Technická pomoc, t.j. cca € 1,8 mil (zhruba 50 mil Kč) na období 2007-2013.

Termín pro spuštění komunikačního plánu je rok 2007.

12 URČENÍ PARTNERŮ PODLE ČLÁNKU 6 NAŘÍZENÍ RADY A VÝSLEDKY KONZULTACÍ S PARTNERY

12.1 Určení partnerů

Partnerství v podmínkách České republiky se soustřeďuje na klíčové otázky ovlivňující vyvážený sociální, ekonomický a environmentální rozvoj českého a moravského venkova prostřednictvím spolupráce na celostátní, regionální a místní úrovni, a je uskutečňováno těmito nejrepresentativnějšími subjekty (dále jen „partnerství“):

Resortními partnery ve vztahu k rozvoji venkova a celé problematice řešené v rámci EZFRV jsou zejména tato ministerstva: **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR ČR), Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP ČR), Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO ČR), Ministerstvo kultury ČR (MK ČR), Ministerstvo financí ČR (MF ČR) a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV ČR).**

Dále **Český statistický úřad (ČSÚ)**, který shromažďuje údaje pro orgány státní správy a regionální samosprávy, publikuje přehled o průzkumech ve Statistickém věstníku a provádí průzkumy o fyzických osobách v souladu s příslušnými právními předpisy.

Z regionálního pohledu je partnerství zajišťováno v součinnosti s **krajskými samosprávami**, s regionálními pobočkami níže uvedených celostátních odborných a profesních organizací a s **obcemi**. Významnou roli při vytváření a zkvalitňování partnerství na subregionální a místní úrovni sehrávají zejména **místní akční skupiny** venkovských mikroregionů, které úzce spolupracují se všemi aktéry na venkově (veřejná správa, úřady práce, podnikatelské a profesní svazy, obyvatelé, spolky, zájmová sdružení - Sokol, hasiči, myslivci, kulturní a folklorní soubory apod.) a zapojují se aktivně do partnerství Leader.

Partnerskými nevládními organizacemi jsou zejména:

Agrární komora ČR (AK ČR) je organizace – právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku založená na základě zákona č.301/1992 Sb. Sdružuje 71 okresních agrárních komor a 59 profesních organizací. Cílem Agrární komory je podporovat podnikatelské aktivity svých členů, propagovat a chránit jejich zájmy a starat se o jejich potřeby a účastní se také zakládání odbytových organizací zemědělců.

Potravinářská komora ČR (PK ČR) je zájmovým sdružením právnických osob a plní funkci zájmového neziskového sdružení pro všechny potravinářské obory a obory zpracování zemědělských produktů, reprezentuje obor potravinářství vůči orgánům státní správy a obdobným organizacím v EU, včetně organizací se světovou působností a všech organizací, jejichž činnost souvisí se zájmy podnikatelů zpracovatelského průmyslu. Poskytuje potravinářské odborné a technologické poradenství a spolupracuje s ostatními oborovými svazy, které mají k oboru vztah.

Asociace soukromého zemědělství (ASZ) vznikla v květnu 1998 jako organizace nezávislá na AK ČR s cílem sdružení tehdy existujících jednotlivých organizací soukromých zemědělců ČR. Je dobrovolnou stavovskou organizací soukromých zemědělců a její činnost vychází z důsledného respektování starých selských tradic a z přesvědčení o perspektivnosti rodinných farem jako základu moderního zemědělství a živého venkova.

Společnost mladých agrárníků ČR je dobrovolným sdružením mladých a začínajících zemědělců, které zastupuje a zajišťuje zájmy svých členů v oblasti zemědělství.

Svaz soukromých vlastníků zemědělské půdy je občanské sdružení založené v roce 1990 v zájmu zakládání a upevňování soukromých hospodářství a prosazování majetkoprávních vztahů k půdě. Svaz zdůrazňuje své spojení s rozvojem venkova potřebou zachování krajiny a používání ekologicky šetrných způsobů hospodaření v zemědělství.

Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů je svaz, který sdružuje podnikatele z různých profesí a který není orientován pouze na oblast zemědělství. Zastupuje také pracovníky v oblasti průmyslu a služeb.

Zemědělský svaz ČR je dobrovolným nezávislým neziskovým sdružením, které je zaměřeno na zemědělství, pěstitelství, chovatelství a služby, které se sdružily na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů v souladu s právními předpisy ČR.

PRO-BIO – Svaz ekologických zemědělců je nevládní nezisková organizace, která prosazuje a podporuje ekologické formy a spotřebu biopotravin. Svaz zastupuje zájmy svých členů (zpracovatelů a prodejců biopotravin, škol i spotřebitelů). Propaguje ekologickou produkci.

Agentura ochrany přírody a krajiny je organizací zabývající se evropskou soustavou chráněných území přírody Natura 2000, odpovídající legislativou EU, přípravě vymezení ochranných podmínek zvláště chráněných území, památných stromů, apod.

Svaz měst a obcí ČR je sdružení právnických osob, které je zaměřeno na řešení problémů komunální sféry v ČR. Podílí se na přípravě legislativních prací ve prospěch měst a obcí, a zastupuje zájmy obcí a měst vůči orgánům státní správy a orgánům EU. Zajišťuje informační, propagační a publikační činnost ve prospěch svých členů.

Spolek pro obnovu venkova byl založen v roce 1993 jako sdružení právnických a fyzických osob a jeho cílem je výměna zkušeností, týkajících se obnovy venkova, povzbuzení společenského života ve venkovských oblastech, účast na realizaci rozvojových koncepcí a šíření informací. Spolek pořádá každoročně soutěž Vesnice roku, jejíž výherce je poté každé dva roky vyslán do soutěže na evropské úrovni.

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska bylo založeno v roce 1991 a jeho zájmem je zachování a obnova kulturního dědictví, jeho prezentace a propagace. Pořádá každoročně soutěž Historické město roku a je hlavním organizátorem Dnů evropského dědictví Rady Evropy a kampaně Evropa – společné kulturní dědictví, jejichž cílem je využívání kulturního potenciálu jednotlivých regionů pro společenský a hospodářský rozvoj.

Centrum pro komunitní práci (CpKP) je nevládní neziskovou organizací, která se organizačně podílí na přípravě a realizaci komunitního plánování v regionech. Pozornost zaměřuje zejména na zkvalitnění místního partnerství, osvojování dovedností a prezentaci příkladů dobré praxe v rámci iniciativy Leader.

ECEAT CZ je profesní sdružení pro ekoagroturistiku a národní koordinátor pro podnikatele v oblasti venkovské turistiky v ČR. Úzce spolupracuje s profesním Sdružením podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice a metodicky napomáhá při přípravě podnikatelských plánů a poskytování ubytovacích a stravovacích služeb na venkově. Je zapojen do mezinárodní sítě systému ECEAT v rámci EU.

Místní akční skupiny v rámci metody Leader (LEADER+, LEADER ČR) vyvíjejí svoji činnost jako občanská sdružení či obecně prospěšné společnosti podle principů a metody iniciativa ES Leader. Jejich činnost vychází z realizace místních rozvojových strategií, na kterých participují zástupci místní samosprávy, podnikatelské sféry, nevládní neziskové organizace, spolky i fyzické osoby v rámci místních partnerství.

Platforma Duha pro venkov je dobrovolná nezávislá iniciativa, která je zaměřena na řešení současných aktuálních problémů rozvoje venkova se zastoupením manažerů místních akčních skupin (Leader), facilitátorů, starostů obcí, zástupců venkovských mikroregionů, svazků obcí a podnikatelské sféry a dalších aktérů z nevládních neziskových organizací.

Svaz marginálních oblastí (SMO) je sdružením právnických a fyzických osob – zemědělců hospodařících v horských a podhorských oblastech. Hlavním cílem je sledovat vývoj ekonomické a sociální situace v LFA oblastech a podpora rozvoje multifunkčního zemědělství.

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR je dobrovolnou organizací sdružující vlastníky obecních lesů, právnické osoby založené nebo určené k hospodaření v obecních lesích a prostřednictvím sdružení Komora SL rovněž vlastníky soukromých lesů. Hlavním cílem činnosti SVOL je obhajoba společných zájmů vlastníků nestátních lesů při tvorbě lesnické politiky a legislativy, metodická pomoc při obhospodařování lesních majetků, poradenská činnost a zajišťování seminářů, školení a exkurzí s odbornou tematikou pro vlastníky a správce nestátních lesních majetků všech vlastnických kategorií.

Hnutí DUHA je organizace zabývající se problematikou nakládání s odpady, snižováním kontaminace potravin i vody toxickými látkami, ochranou přírodního bohatství, zachování krajinného rázu, předcházení rizik globálních změn klimatu a dalších problémů spojených s ochranou přírody a krajiny. Pracuje na místní, celostátní i mezinárodní úrovni. Jedná s úřady i politiky, připravuje a prosazuje legislativní návrhy, připomínkuje návrhy vládních dokumentů, působí na spotřebitele a průmysl, vydává studie i menší analýzy, spolupracuje s experty, zajišťuje právní kroky a spolupracuje s obcemi.

Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o.s. je dobrovolným občanským sdružením, právně, majetkově a organizačně samostatných a nezávislých neziskových organizací – Místních akčních skupin (Local Actions Groups). Posláním NS MAS je především sdružovat MAS, reprezentovat a zastupovat MAS- na národní úrovni vůči vládním, institucím, ministerstvům a organizacím zřizovaným ministerstvy, spolupracovat a komunikovat s kraji a krajskými úřady, s organizacemi zabývajícími se rozvojem venkova, s finančními ústavy, s příslušnými institucemi EU, s mezinárodními institucemi zabývajícími se problematikou venkova a metodou LEADER.

12.2 Výsledky konzultací s partnery

12.2.1 Konzultační činnost

Jednání se zainteresovanými ministerstvy probíhají na meziresortní úrovni nebo v rámci Meziřesortní pracovní skupiny MZe s účastí nevládních organizací v rámci příprav základních dokumentů k implementaci EZFRV (Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013). Cílem je mimo jiné vyloučení překryvů a eliminování tzv. „bílých míst“ ve vztahu k podpoře rozvoje venkova, jak ze strany finančních podpor ze zdrojů EU (FS, EFRR, ESF, ERF apod.), tak z národních zdrojů (state-aid).

Dále je partnerství uskutečňováno formou společných jednání a seminářů se zástupci nevládních organizací, obcí, a dalších subjektů. Dne 14. 7. 2005 proběhlo pracovní setkání vedení MZe a AK ČR se zástupci nevládních organizací a vedoucími zpracovatelských týmů Programu a Strategie (osy I – IV EZFRV) k problematice EZFRV, na kterém byli účastníci vyzváni k aktivní spolupráci na finalizaci stěžejních dokumentů v souladu s harmonogramem příprav na EZFRV. Dále se v rámci partnerství uskutečnila v době od ledna do června 2005 tzv. Národní diskuse k venkovu, jako iniciativa poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (zemědělského výboru) a Senátu. V jejím rámci se konalo 13. pracovních konferencí pod záštitou 13 hejtmanů v jednotlivých krajích. Konference se celkem účastnilo 1 103 lidí, nejvíce v Jihočeském kraji, nejméně v Karlovarském kraji s průměrnou účastí 84,8 účastníka na jedné konferenci. Výstupy z těchto konferencí byly průběžně zveřejňovány pro širokou veřejnost na webových stránkách www.narodnidiskuse.cz.

V návaznosti na prezentaci v krajích byl zahájen cyklus odborných seminářů v gesci MZe a AK ČR dne 30.8.2005 na celostátní výstavě Země žitelka v Českých Budějovicích a dále

pokračoval během září 2005 v Olomouci, Pardubicích, Mostě, Čejkovicích, Plzni a dalších regionech ČR v roce 2006.

Základní pracovní dokumenty (Strategie, Program) a výstupy z hodnocení ex-ante a procesu SEA jsou k dispozici veřejnosti v zájmu všeobecné informovanosti, uplatnění připomínek a vzniku případných diskusních platform na webových stránkách MZe, ČZU a MŽP.

12.2.2 Agrární komora

Agrární komora na základě doporučení své ekonomické komise zaslala MZe své návrhy priorit. Hlavními požadavky AK ČR byla alokace maximálního množství finančních prostředků na opatření osy I při současném zachování nynější úrovně plateb v LFA v rámci osy II. Ohledně osy III navrhla AK ČR přeradit větší část opatření z působnosti EZFRV do jiných programů, což by ovšem nesplnilo cíle politiky rozvoje venkova, zejména pokud jde o zaměstnanost, a stanovené proporce jednotlivých os.

Prioritami Agrární komory jsou zejména:

Osa I: modernizace podniků, zvyšování přidané hodnoty zemědělské a lesnické produkce, podpora seskupení producentů.

Osa II: agro-environmentální opatření, hospodaření v méně příznivých oblastech a pohoda zvířat.

Osa III: diverzifikace do nezemědělských činností.

Osa IV: Leader.

V zájmu rozvinutí odborné diskuse ohledně priorit a strategických cílů nového nástroje Společné zemědělské politiky EU (SZP), osvěty k EZFRV a získání zpětné vazby od všech aktérů venkova k navrhovaným opatřením, AK ČR ve spolupráci s MZe uspořádala odborné semináře v regionech formou tzv. „kulatých stolů“. Na těchto jednáních dochází ke konfrontaci cílů SZP EU a navrhovaných opatření s reálnými problémy a prioritami českého a moravského venkova v současných podmínkách. Cenným výstupem těchto odborných seminářů jsou zejména poznatky z reálné zemědělské praxe a života lidí na našem venkově vedoucí k návrhům na úpravu rozsahu či zaměření jednotlivých opatření.

12.2.3 Specifika jednotlivých krajů

Výstupy z Národní diskuse podle typu opatření v rámci absolutního pořadí priorit v EZFRV jsou následující:

Zlepšení kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech.

Změna struktury krajiny a pozemkové úpravy.

Obnova a rozvoj vesnic (infrastruktura v malém měřítku).

Modernizace zemědělských podniků.

Kompenzační platby zemědělcům v jiných než-li horských oblastech.

Neproduktivní investice a zvýšení hodnoty území pro veřejnost.

Podpora zakládání nejmenších podniků – posílení podnikatelské činnosti na venkově.

Pokud jde o regionální pohledy a specifika, jde např. o řešení rekultivací po těžbě v regionech Severozápad a Moravskoslezsko, rozvoj vinařství na Moravě, zachování chovu ovcí na Zlínsku. Aktuální problémy z regionálního pohledu je nutno řešit v oblasti rozpočtového určení daní ve prospěch venkovských obcí, zkvalitnění systému vesnického školství, dostupnost zdravotnictví, zkvalitnění infrastruktury v malém měřítku, rozšíření internetu na venkov a v neposlední řadě prosazení místní kvalitní zemědělské produkce a lokálních specialit v obchodní síti řetězců působících v České republice (problematický odbyt naší produkce v důsledku nerovných konkurenčních podmínek ve vztahu k dotované produkci z dovozu).

Ze závěrů odborných seminářů v gesci MZe a AK ČR vyplývá, že limitujícím faktorem pro hospodářský rozvoj venkova je problematika urychlení procesu pozemkových úprav. Dále byl zdůrazněn význam modernizace zemědělských podniků a hospodářství (důraz na moderní technologie a inovace), vytváření propojených řetězců od primárních výrobců až po finalizaci produkce (seskupení producentů) a zaměření na vytváření vyšší přidané hodnoty zemědělské a lesnické produkce. Nezbytnou podmínkou pro zvýšení konkurenceschopnosti na trhu je zapojení výrobců do programů jakosti.

Kromě uvedených fenoménů patřících především do osy I, odborné semináře podpořily v rámci opatření osy II také výraznou orientaci na agroenvironmentální opatření a v ose III tvorbu nových pracovních příležitostí v rámci diverzifikace činností zemědělských hospodářství na venkově a význam nezemědělských činností ve venkovském prostoru. Zvýrazněna byla také problematika kvality života na venkově, která se může rozvíjet v podmínkách českého venkova prostřednictvím již známé metody Leader v rámci místních partnerství při uplatňování místních rozvojových strategií venkovských mikroregionů, v návaznosti na program SAPARD a Program obnovy venkova.

Z anketních lístků bylo stanoveno pořadí důležitosti opatření v rámci jednotlivých os:

Osa I: modernizace podniků, zvyšování přidané hodnoty zemědělské a lesnické produkce, podpora seskupení producentů.

Osa II: hospodaření v méně příznivých oblastech, agro-environmentální opatření a první zalesnění zemědělské půdy.

Osa III: obnova a rozvoj vesnic, základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova, diverzifikace činností nezemědělské povahy pro členy zemědělských hospodářství (včetně využívání obnovitelných zdrojů energie).